

ĐƯỜNG HY VỌNG

DƯỚI ÁNH SÁNG

LỜI CHÚA

& CÔNG ĐỒNG

ĐHY NGUYỄN VĂN THUẬN

Nội Dung

Tóm lược tiểu sử 7

Lời nói đầu 10

CÁC CHỮ VIẾT TẮT
Các sách Kinh Thánh (Tân Ước) 11

CÁC CHỮ VIẾT TẮT - Các văn
kiện Công Đồng Vaticanô II 12

LỜI NHẢY NHỬ 14

RA ĐI: 1 - 16 17

BỔN PHẬN: 17 - 38

26

BỀN CHÍ: 39 - 60

35

TIẾNG GỌI: 61 - 79

44

SỐNG NỘI TÂM: 80 - 101

52

SIÊU NHIÊN: 102 - 117

62

CẦU NGUYỆN: 118 - 147

69

HY SINH: 148 - 175

81

QUẢ TIM: 176 - 194

90

CHÍ KHÍ: 195 - 229

96

CHÚA HIỆN DIỆN: 230 - 246

110

HỘI THÁNH: 247 - 270

117

ĐỨC TIN: 271 - 290

132

TÔNG ĐỒ: 291 - 342

142

THÁNH LỄ: 343 - 388

167

VÂNG PHỤC: 389 - 406

185

THANH BẦN: 407 - 424

194

TRONG TRẮNG: 425 - 461

204

GIA ĐÌNH: 462 - 505

220

KHIÊM NHƯỢNG: 506 - 522

240

CẨN MẬT: 523 - 531

248

VUI TƯỞI: 532 - 542

252

KHÔN NGOAN: 543 - 556

258

HỌC: 557 - 581

267

PHÁT TRIỂN: 582 - 604

276

DẪN THÂN: 605 - 633

288

CANH TÂN: 634 - 663

303

CUỘC SỐNG MỚI: 664 - 690

322

GIAN KHỔ: 691 - 717

335

ĐỨA CON HẠNH PHÚC: 718 -
736

346

BÁC ÁI: 737 - 806

354

VIỆC TẦM THƯỜNG: 807 - 832

379

LÃNH ĐẠO: 833 - 882

388

KIỂM ĐIỂM: 883 - 909

408

ĐỨC MARIA: 910 - 948

420

HY VỌNG: 949 - 978

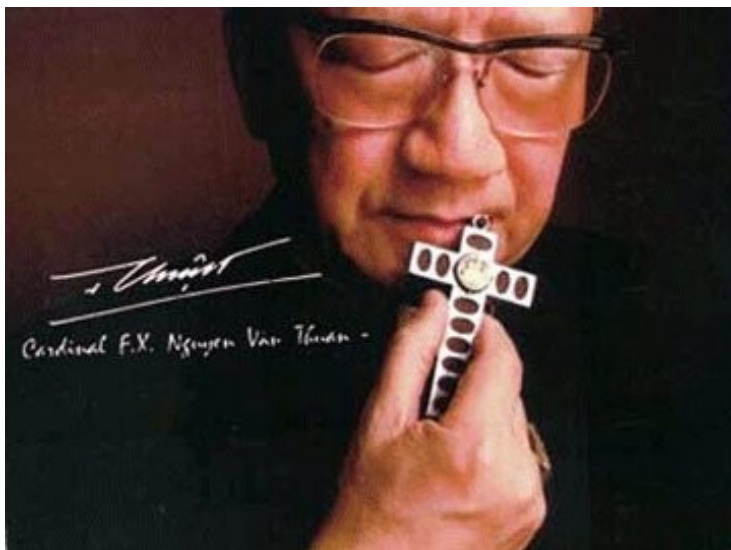
438

SỐNG HY VỌNG: 979 - 1001

454

THÁNH GIUSE

461

Tóm lược tiểu sử tác giả

ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận (1928–2002) là một Hồng y của Giáo hội Công giáo Việt Nam thuộc Giáo hội Công giáo Rôma. Ngài nói thông thạo bảy ngôn ngữ: Pháp, Anh, Ý, Đức, Latinh, Nga, Trung Quốc.

Ngài sinh ngày 17 tháng 04 năm 1928 tại Huế trong một gia đình có truyền thống Công giáo, từng chịu tử đạo trong thế kỉ XVII.

Năm 1953, ngài được thụ phong linh mục do Giám mục Tổng Toà Giáo phận Huế Jean-Baptiste Urrutia Thi chủ phong. Tháng 4 năm 1967, linh mục Phanxicô Xaviê Thuận được Giáo hoàng Phaolô VI bổ nhiệm làm Giám mục Chánh toà Giáo phận Nha Trang, kế vị Giám mục Paul Raymond Marie Marcel Piquet Lợi.

Ngày 23 tháng 4 năm 1975, ngài được Tòa Thánh bổ nhiệm làm Tổng Giám mục hiệu tòa Vadesi, Tổng Giám mục phó của Tổng giáo phận Sài Gòn với quyền kế vị. Sau sự kiện 30 tháng 4 năm 1975, ngài tạm hoãn về Sài Gòn, đến ngày 7 tháng 5 mới về để nhận nhiệm vụ mới. Ngày 1 tháng 7 năm 1975, chính quyền yêu cầu Giám mục Nguyễn Văn Thuận trở về chức vụ cũ tại giáo phận Nha Trang như trước đây. Ngày 15 tháng 8 năm 1975, ngài bị bắt, bị tù và cải tạo suốt 13 năm.

Năm 1989 ngài được phép xuất ngoại sang Úc thăm cha mẹ, sau đó sang Roma gặp Giáo hoàng. Quay trở về Việt Nam, tháng 11 cùng năm, ngài mắc bệnh viêm tiền liệt tuyến, đã được nhập viện Bệnh viện Việt Đức Hà Nội và được giải phẫu, nhưng bệnh tình nặng, nên đi Roma tiếp tục điều trị. Ngài đến Roma tháng 4 năm 1990. Trong khi đang được điều trị bệnh tại Roma, Chính phủ Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam tuyên bố ngài không còn được trở lại Việt Nam.

Năm 1994, ngài từ chức Tổng giám mục Phó Tổng giáo phận Thành phố Hồ Chí Minh, Tòa Thánh bổ nhiệm ngài giữ chức vụ Phó chủ tịch Hội đồng Giáo hoàng về Công lý và Hòa bình. Năm 1998, Hồng y Roger Etchegaray về hưu, ngài đảm nhận chức vụ Chủ tịch, khiến ngài trở thành người Công giáo Việt Nam nhận chức vụ cao nhất trong Giáo hội Công giáo Rôma từ trước đến nay.

Tháng 1 năm 2001, Giáo hoàng Gioan Phaolô II chọn ngài làm hồng y, và theo các báo quốc tế, ngài cũng được đánh giá là ứng cử viên sáng giá kế vị giáo hoàng Gioan Phaolô II già yếu. Ngày 16 tháng 9 năm 2002, vì bị ung thư tiền liệt tuyến, ngài qua đời tại Rôma.

Ngày 17 tháng 9 năm 2007, Giáo hội Công giáo Rôma bắt đầu những thủ tục đầu tiên cho việc tuyên phong chân phước và phong thánh cho ngài.

Ngày 05 tháng 07 năm 2013, người Công giáo Việt Nam tưng bừng tổ chức lễ bế mạc của các giai đoạn giáo phận của tiến trình phong chân phước cho Hồng y Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận. Mặc dù ngài chưa được phong thánh, các tín hữu Việt Nam đã coi ngài là một vị thánh và xem ngài như một biểu tượng của Giáo hội Việt Nam.

Lời nói đầu

Hãy hiểu Đức Kitô là Chúa nơi lòng anh em, luôn luôn sẵn sàng đáp lời với mọi người hỏi lẽ anh em về mỗi hy vọng có trong anh em, nhưng với một lòng hiền từ, kính nể.

— 1Pr 3,15-16

Các câu trích dẫn Kinh Thánh và ký hiệu các sách Kinh Thánh đều lấy theo bản dịch của Nhóm Phiên dịch Các Giờ Kinh Phụng Vụ.

Các câu trích dẫn Thánh Công Đồng Chung Vatican II và ký hiệu các văn kiện đều lấy theo bản dịch của Giáo Hoàng Học Viện Piô X

CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Các sách Kinh Thánh (Tân Ước)

Tin Mừng Mát-thêu - Mt

Tin Mừng Mác-cô - Mc

Tin Mừng Lu-ca - Lc

Tin Mừng Gio-an - Ga

Công vụ Tông Đồ - Cv

Thư Rôma - Rm

Thư Cô-rin-tô thứ I - 1Cr

Thư Cô-rin-tô thứ II - 2Cr

Thư Ga-lát - Gl

Thư Ê-phê-sô - Ep

Thư Phi-líp - Pl

Thư Cô-lô-xê - Cl

Thư Tê-xa-lô-ni-ca thứ I - 1Tx

Thư Tê-xa-lô-ni-ca thứ II - 2Tx

Thư Ti-mô-thê thứ I - 1Tm

Thư Ti-mô-thê thứ II - 2Tm

Thư gửi Titô - Tt

Thư gửi Phi-lê-mon - Plm

Thư Do Thái - Dt

Thư của Gia-cô-bê - Gc

Thư Phêrô thứ I - 1Pr

Thư Phêrô thứ II - 2Pr

Thư Gioan thứ I - 1Ga

Thư Gioan thứ II - 2Ga

Thư Gioan thứ III - 3Ga

Thư của Giuđa - Gđ

Khải huyền- Kh

CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Các văn kiện Công Đồng Vatican II

DT - Sắc lệnh về canh tân thích nghi đời sống ***Dòng Tu***
(Perfectae Caritatis)

ĐP - Sắc lệnh về các Giáo Hội Công giáo ***Đông Phương***
(Orientalium Ecclesiarum)

ĐT - Sắc lệnh về ***Đào Tạo*** Linh mục (Optatam Totius)

GD - Tuyên ngôn về ***Giáo Dục*** Kitô giáo (Gravissimum
Educationis)

GH - Hiến chế tín lý về ***Giáo Hội*** (Lumen Gentium)

GM - Sắc lệnh về Nhiệm vụ Mục vụ của các ***Giám Mục*** trong
Giáo Hội (Christus Dominus)

HN - Sắc lệnh về ***Hiệp Nhất*** (Unitatis Redintegratio)

LM - Sắc lệnh về Chức vụ và Đời sống các ***Linh Mục***
(Presbyterorum Ordinis)

MK - Hiến chế tín lý về **Mạc Khải** của Thiên Chúa (Dei Verbum)

MV - Hiến chế **Mục Vụ** về Giáo Hội trong thế giới ngày nay (Gaudium et Spes)

NK - Tuyên ngôn về liên lạc của Giáo Hội với các Tôn Giáo **Ngoài Kitô giáo** (Nostra Aetate)

PV - Hiến chế về **Phụng Vụ** Thánh (Sacrosanctum Concilium)

TD - Tuyên ngôn về **Tự Do** Tôn Giáo (Dignitatis Humanae)

TĐ - Sắc lệnh về **Tông Đồ** Giáo Dân

TG - Sắc lệnh về Hoạt Động của Giáo Hội (Ad Gentes)

TT - Sắc lệnh về các Phương Tiện **Truyền Thông** Xã Hội (Inter Mirifica)

LỜI NHẢY NHƯ

Các con thân mến,
Cha lại đi thêm một quãng đường
Chông gai mịt mù và vô định
Trên đường cha gặp lắm lữ khách
Cha đã xem tất cả là bạn
Xem mọi biến cố là kinh nghiệm quý báu
Vì tất cả là hồng ân.

Trong u tối thình lạng và cô đơn
Cha đã nhớ đến mọi người
Đã hiến dâng mỗi người trong các con
Chúa đã cho cha những giây phút đẹp nhất
Không bao giờ có lời cầu nguyện thắm thiết hơn
Không bao giờ có thánh lễ sốt mến hơn
Không bao giờ có cơ hội thuận tiện hơn
Để hiệp nhất trong tình yêu Chúa
Để thi thố tình yêu giữa hận thù
Để gieo rắc hy vọng giữa tuyệt vọng
Vật chất có thể mất tất cả
Chúa là tình yêu
Tình yêu Chúa liên li thức bách Cha
Hãy yêu như Chúa đã yêu.
Cha không còn gì cả
Nhưng mỗi ngày
Cha tặng tình yêu Chúa cho mọi người

Trong Thánh Tâm Chúa và Mẹ Ma-ri-a
Cha vẫn gần gũi các con Âu yếm và thân tình
Các con chiếm một chỗ đặc biệt
Trong quả tim cha.

Cha đã để lại vài kinh nghiệm khiêm tốn
Trong cuốn Đường Hy Vọng
Hãy đọc những tâm tình của Cha
Dưới ánh sáng Lời Chúa và Công Đồng
Hãy suy nghĩ, cầu nguyện, hành động
Để quả tim các con Ngập tràn Tin Yêu, Hy Vọng
Xin các con bù đắp những thiếu sót
Vì điều kiện và khả năng rất giới hạn.
Đây là lời trần trối của Cha:
Theo gương Đức Phao-lô

VI «Chương trình của tôi Là thực hiện Công Đồng Vatican II»
Các con hãy nỗ lực đem niềm hy vọng
Lan tỏa trong môi trường các con đang sống.

Như Đức Gio-an XXIII
Cha dâng phần còn lại của cuộc đời
Cha Cầu nguyện, hy sinh, phục vụ
Xin Chúa, xin Mẹ Ma-ri-a và thánh Giu-se
Giúp các con vững bước trên Đường Hy Vọng

Nhấn con ngàn lẻ một lời,
Ngày đêm suy niệm trọn đời hiển dăng.

Nhấn con ngàn lẻ một lời,
Ngày đêm suy niệm trọn đời hiển dăng.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

RA ĐI

Dù là xích vàng
Còn bị ràng buộc
Con không lên đường được

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

1. Chúa đặt con trên đường, «để con ra đi và thu được nhiều hoa trái» (Ga 15,16). Đường ấy là «đường hy vọng», vì chan chứa hy vọng, vì đẹp như hy vọng. Sao không hy vọng khi con đi với Chúa Giêsu, khi con về cùng Chúa Cha?

Ga 15,16a: *Không phải anh em đã chọn Thầy, nhưng chính Thầy đã chọn anh em, và cắt cử anh em để anh em ra đi, sinh được hoa trái, và hoa trái của anh em tồn tại, hầu tất cả những gì anh em xin cùng Chúa Cha nhân danh Thầy, thì Người ban cho anh em.*

GH 9b: *Dân tộc thiên sai ấy (Giáo hội), tuy hiện nay chưa bao gồm toàn thể nhân loại và đôi khi tỏ ra như một đoàn chiên nhỏ, nhưng lại là một mầm mống của hiệp nhất, hy vọng và cứu rỗi vững chắc nhất cho toàn thể nhân loại.*

Dân tộc thiên sai ấy được Chúa Kitô thiết lập để thông dự vào sự sống, bác ái và chân lý, được Người sử dụng như khí cụ cứu rỗi cho mọi người, và được sai đi khắp thế giới như ánh sáng trần gian và muối đất (x. Mt 5,13-16). (Xem thêm: GH 10a; MV22d, 41a; TG 5b).

2. Bí quyết của đường hy vọng

1. Ra đi : «bỏ mình»
2. Bổn phận : «vác thánh giá mình mỗi ngày»
3. Bền chí : «theo Thầy» (Mt 16,24)

Mt 16,24: Đức Giêsu nói với các môn đệ: «Ai muốn theo Thầy, phải từ bỏ chính mình, vác thập giá mình mà theo».
(Xem thêm: Mt 10,38; Mc 8,34; Lc 9,23; 14,26-27).

TG 5b: Giáo hội được Thánh Thần Chúa Kitô thúc đẩy cũng phải tiến bước trên chính con đường mà Chúa Kitô đã đi là nghèo khó, vâng lời, phục vụ và tự hiến thân cho đến chết để rồi toàn thắng nhờ sự sống lại của Người. Chính các Tông đồ trong niềm hy vọng cũng đã bước đi trên đường lối đó...
(Xem thêm: GH 7e; MV 22c, 38a; DT 5d; TĐ 4b).

3. Bỏ tất cả mà chưa bỏ mình thì con chưa bỏ gì cả, vì chính mình con sẽ dần dần quơ góp lại những gì con đã bỏ trước.

Lc 14,26: Ai đến với Ta mà không dứt bỏ cha mẹ, vợ con, anh em, chị em, và cả mạng sống mình nữa, thì không thể làm môn đệ Ta được. (Xem thêm: Mt 8,19-22; 10,37; Lc 9,59-60)

MV 3b: Không bị một tham vọng trần thế nào thúc đẩy, Giáo hội chỉ nhắm một điều là dưới sự dẫn dắt của Chúa Thánh Thần, Giáo hội tiếp tục công cuộc của chính Chúa Kitô, Đấng đã đến thế gian để làm chứng nhân cho chân lý, để cứu rỗi chứ không luận phạt, để phục vụ chứ không để được hầu hạ.
(Xem thêm: GH 3a; MK 3-4; MV 45b; LM 22c; NK 4b)

4. Abraham đã ra đi, vì hy vọng đến đất hứa. Maisen đã ra đi, vì hy vọng cứu dân Chúa khỏi nô lệ. Chúa Giêsu đã ra đi từ trời xuống đất, vì hy vọng cứu nhân loại.

Dt 6,17-18: *Vì Thiên Chúa muốn chứng minh rõ hơn cho những người thừa hưởng lời hứa được biết về ý định bất di bất dịch của Người, nên Người đã dùng lời thề mà bảo đảm điều Người đã hứa. Như vậy, cả lời hứa lẫn lời thề đều bất di bất dịch, và khi thề hứa, Thiên Chúa không thể nói dối được. Do đó, chúng ta là những kẻ ẩn náu bên Thiên Chúa, chúng ta được mạnh mẽ khuyến khích nắm giữ niềm hy vọng dành cho chúng ta. (Xem thêm: Lc 4,18-19.43; Cv 7,34 tt; Rm 4,18-21; 8,15-17; 1Ga 4,9b.14).*

MV 3b: *Không bị một tham vọng trần thế nào thúc đẩy, Giáo hội chỉ nhắm một điều là dưới sự dẫn dắt của Chúa Thánh Thần, Giáo hội tiếp tục công cuộc của chính Chúa Kitô, Đấng đã đến thế gian để làm chứng nhân cho chân lý, để cứu rỗi chứ không luận phạt, để phục vụ chứ không để được hầu hạ. (Xem thêm: GH 3a; MK 3-4; MV 45b; LM 22c; NK 4b).*

5. Dù có ra khỏi nhà, đi phương xa vạn dặm mà cứ mang theo tất cả tật xấu, cả con người cũ, thì có khác gì ở nhà đâu?

6. Các thánh là những người điên vì Chúa. Khôn ngoan thế gian quá không làm thánh được.

1Cr 1,25.27: *Vì cái điên rồ của Thiên Chúa còn hơn cái khôn ngoan của loài người, và cái yếu đuối của Thiên Chúa còn hơn cái mạnh mẽ của loài người. Song những gì thế gian cho là điên dại, thì Thiên Chúa đã chọn để hạ nhục những kẻ khôn ngoan, và những gì thế gian cho là yếu kém, thì Thiên Chúa đã chọn để hạ nhục những kẻ hùng mạnh.*

7. Đã ra đi, phải bắt chấp lưới thiên hạ đằm tiếu. Ba đạo sĩ ra đi, hy vọng gặp Chúa Cứu Thế, họ đã gặp; Phanxicô Xaviê ra đi, hy vọng cứu các linh hồn, ông đã gặp; Gôrétti ra đi, thoát chước cám dỗ, hy vọng gặp được Chúa, chị đã gặp

8. Mất để được, chết để sống, từ để gặp. Ba đạo sĩ liều hiểm nguy, chế nhạo; Phanxicô liều xa cha mẹ, mất của cải, chức tước, thú vui; Gôrétti liều mạng sống.

Mt 10,39: *Ai giữ lấy mạng sống mình, thì sẽ mất; còn ai liều mất mạng sống mình vì Thầy, thì sẽ tìm thấy được.*

(Xem thêm: Mt 16,25; Mc 8,34t; Lc 9,24; 17,33; Ga 12,25; Rm 6,11).

DT 5a: *... Chính nhờ khấn giữ các lời khuyên Phúc âm mà mình (tu sĩ) đã đáp ứng ơn Thiên triệu, vì thế, chẳng những phải chết đi cho tội lỗi (x. Rm 6,11), nhưng còn phải từ bỏ thế gian để sống cho một mình Thiên Chúa. (Xem thêm: GH 7b; PV 6a; TG 14b; HN 22a).*

9. Tiến lên trên đường hy vọng, bất chấp những van nài, tan nát lòng của tinh thân thuộc cố tri, như Phaolô: «Xiềng xích với gian nan đang chờ tôi» (Cv 20,23), như Chúa Giêsu: «Này Thầy lên Giêrusalem để chịu nạn» (Mt 20,18).

10. Giàu hay nghèo,

Khen hay chê,

Sang hay hèn,

Không sao cả, chấp nhận tiến lên trên đường hy vọng hồng phúc và đợi ngày trở lại của Chúa Giêsu Kitô, Đấng Cứu chuộc chúng ta.

11. «Ta là sự thật» (Ga 14,6). Không phải báo chí là sự thật, không phải đài phát thanh là sự thật, không phải ti-vi là sự thật. Con theo loại sự thật nào?

Ga 6,68: Ông Si-môn Phê-rô nói: ??? «Thưa Thầy, bỏ Thầy thì chúng con biết đến với ai? Thầy mới có những lời đem lại sự sống đời đời». (Xem thêm: Lc 9,51).

TD 14c: ... Theo ý định của Chúa Kitô, Giáo hội Công giáo là thầy dạy chân lý và có nhiệm vụ chính thức loan báo và truyền dạy Chân lý là Chúa Kitô... (Các Kitô hữu) phải cố gắng toả ánh sáng sự sống với tất cả lòng tin tưởng vững chắc và lòng can đảm của người tông đồ, cho dù phải đổ máu. Bởi thế, mỗi môn đệ đều có bổn phận quan trọng đối với Chúa Kitô,

Thầy chí thánh của mình, là phải luôn luôn tìm cách thấu hiểu chân lý mà Người đã trao ban, phải trung thành loan truyền và can đảm bảo vệ...

(Xem thêm: GH 36a, 67; MK 2; MV 3b; TD 3b).

12. Đi, đi mãi, đi quyết liệt, đi không nhượng bộ; không ai tin người nhượng bộ cũng như không ai đi với người đi lùi.

GI 2,5-6: *Nhưng với những người ấy, chúng tôi đã không chịu nhượng bộ, dù chỉ trong giây lát, để duy trì cho anh em chân lý của Tin Mừng. Còn về các vị có thể giá - lúc bấy giờ các vị ấy có là gì đi nữa, điều đó không quan hệ đối với tôi: Thiên Chúa không thiên vị ai, các vị có thể giá ấy đã không đưa ra thêm điều gì cho tôi. (Xem thêm: Lc 9,51).*

MV 22d: *Người Kitô hữu chắc chắn cần thiết và có bốn phận chiến đấu chống sự dữ dù phải trải qua nhiều gian nan cũng như phải chết nữa.*

(Xem thêm: GH 38; MV 21e; LM 13d; TG 5b).

13. Không nhượng bộ cho xác thịt,

Không nhượng bộ cho lưỡi biếng,

Không nhượng bộ cho ích kỷ...

Con không thể gọi đen là trắng, xấu là tốt, gian là ngay được.

14. Ba phải? Đi đường nào được?

Chẳng lẽ có: Ba Chúa?

Ba Hội Thánh?

Ba luân lý?

Ba lương tâm?

Kh 3,15-16: Ta biết các việc người làm: người chẳng lạnh mà cũng chẳng nóng. Phải chi người lạnh hẳn hay nóng hẳn đi! Nhưng vì người hâm hẩm chẳng nóng chẳng lạnh, nên Ta sắp mưa người ra khỏi miệng Ta.

15. Không nhượng bộ, không phải là kiêu căng, tự ái hay ngoan cố. Không nhượng bộ là yêu thương quyết liệt lý tưởng của mình.

16. Thà mất tiền của, chức tước, thà mất mạng sống để giữ lý tưởng, danh dự, đức tin, con chấp nhận. Nhưng không bao giờ con chấp nhận đổi ngược lại: lố lã quá!

PI 3,7-8: Nhưng, những gì xưa kia tôi cho là có lợi, thì nay, vì Đức Kitô, tôi cho là thiệt thòi. Hơn nữa, tôi coi tất cả mọi sự là thiệt thòi, so với mối lợi tuyệt vời, là được biết Đức Kitô Giêsu, Chúa của tôi. Vì Người, tôi đành mất hết, và tôi coi tất cả như rác, để được Đức Kitô.

TD 4b: *Bắt chước Chúa Kitô khiêm hạ, họ không háo danh (x. Gl 5,26) nhưng chuyên lo làm đẹp lòng Thiên Chúa hơn làm đẹp lòng người ta. Họ luôn sẵn sàng từ bỏ mọi sự vì Chúa Kitô (x. Lc 14,26), và chịu bách hại vì sự công chính (x. Mt 5,10) vì nh ớ lời Chúa: «Nếu ai muốn theo Ta, phải từ bỏ mình, vác thập giá mình mà theo Ta» (Mt 16,24).*

(Xem thêm: GH 42b; MV 38a; LM 12b; ĐT 10a; DT 5a).

BỔN PHẬN

Bổn phận là giấy vào Nước Trời

— *DHY Nguyễn Văn Thuận*

17. Bốn phận là ý Chúa trong giây phút hiện tại.

Ga 4,34: Đức Giêsu nói với các môn đệ: «Lương thực của Thầy là thi hành ý muốn của Đấng đã sai Thầy, và hoàn tất công trình của Người». (Xem thêm: Mt 7,21; Ga 5,30; 6,38; Pl 2,13; Dt 10,7.9; Gc 4,15).

TD 4a: Người giáo dân phải làm thế nào để chu toàn nhiệm vụ trần thế trong những hoàn cảnh thường xuyên của cuộc sống mà vẫn không tách rời đời sống mình khỏi sự kết hiệp với Chúa Kitô, nhưng càng kết hiệp mật thiết hơn chính khi thi hành công việc của mình theo ý Thiên Chúa.

(Xem thêm: GH 41g; MV93; LM 14a, 15a; DT 14a).

18. Có người không vác thánh giá của mình hay của người khác mà tưởng tượng thánh giá mình quá nặng. Có người vác thánh giá cả làng mà không vác thánh giá của mình. Có người vác thánh giá cả làng và gán thánh giá của mình bắt kẻ khác vác.

Mt 23,4: Họ bó những gánh nặng mà chất lên vai người ta, nhưng chính họ thì lại không buồn động ngón tay vào. (Xem thêm: Mt 16,24; Mc 8,34; Lc 9,23; 14,27; 1Tx 2, 9).

19. Thánh hoá bốn phận của con. Thánh hoá người khác nhờ bốn phận con. Thánh hoá chính mình con trong bốn phận.

Gc 2,24: Anh em thấy đó, nhờ hành động mà con người được nên công chính, chứ không phải chỉ nhờ đức tin mà thôi. (Xem thêm: Lc 7,10; 1Tx 4,3.10-12; 1Pr 1,15).

GH 41g: Trong Và nhờ những trạng huống, chức nghiệp hay hoàn cảnh của cuộc sống, tất cả mọi Kitô hữu ngày càng được thánh thiện hơn, nếu họ biết tin tưởng lãnh nhận tất cả mọi sự từ tay Cha trên Trời và biết cộng tác với thánh ý Thiên Chúa bằng cách tỏ lộ cho mọi người biết tình yêu của Thiên Chúa đối với thế giới trong chính việc họ phục vụ trần thế. (Xem thêm: GH 31, 36ab, 39; TĐ 3,4; TG 15g)

20. Nếu ai cũng thánh hoá trong bốn phận thì tâm hồn mới, gia đình mới, thế giới mới.

TĐ 1ac: Ý định của Thiên Chúa về thế giới là loài người đồng tâm canh tân và liên tục làm cho trật tự trần thế thêm tốt đẹp. ... Giáo dân phải đảm nhận việc canh tân trật tự trần thế như là nhiệm vụ riêng, và trong nhiệm vụ đó, được hướng dẫn nhờ ánh sáng Phúc âm và theo tinh thần của Giáo hội, với bác ái Kitô giáo thúc đẩy, họ phải trực tiếp và cương quyết hành động. Một vị thánh ngoài bốn phận là thánh ở xa xa, thường hay «làm phép lạ» sai nơi, sai giờ. Đến gần thì gây lộn xộn và hoang mang, khó sống.

21. Một vị thánh ngoài bốn phận là thánh ở xa xa, thường hay «làm phép lạ» sai nơi, sai giờ. Đến gần thì gây lộn xộn và hoang mang, khó sống

22. Giáo dân nghĩ: thánh là sốt sáng kinh nguyện, giảng giải, xa lánh thế gian: họ hoá ra giáo sĩ, tu sĩ thời xưa. Tu sĩ nghĩ: thánh là dẫn thân giúp việc xã hội, hoạt động chính trị, tranh đua với thế gian mà nhập thế. Loạn xà ngẫu!

23. Thế giới không đổi mới, vì người ta quan niệm thánh thiện ngoài bốn phận.

24. Công nhân nên thánh ở xí nghiệp, bệnh nhân nên thánh ở bệnh viện, học sinh nên thánh ở học đường, nông phu nên thánh ở ruộng rẫy, lính nên thánh trong quân đội, linh mục nên thánh trong mục vụ. Mỗi bước tiến là một bước hy sinh trong bốn phận.

GH 11c: Mọi Kitô hữu dù ở địa vị nào, bậc sống nào đều được Chúa kêu gọi đạt đến sự trọn lành thánh thiện như Chúa Cha trọn lành, tùy theo con đường của mỗi người.
(Xem thêm: GH 39,40a, 41a, 42l; MV 43d)

25. Các thánh nên thánh không phải vì nói tiên tri hay làm phép lạ. Các Ngài đâu làm gì lạ! Họ chỉ chu toàn bốn phận.

26. Sống bốn phận hiện tại không phải là thụ động, nhưng:
là liên li canh tân,
là quyết định chọn Chúa,
là tìm Nước Chúa,
là tin ở tình yêu vô bờ của Chúa,
là hành động với tất cả hăng say,
là thể hiện mến Chúa yêu người,
«ngay trong giây phút này».

2Tx 3,11-12: *Tuy nhiên, chúng tôi nghe trong anh em có mấy người sống bê tha, biếng nhác, đã ăn đứng ở rồi còn thích xen vào chuyện người khác. Nhân danh Chúa Cứu Thế Giêsu, chúng tôi truyền bảo và kêu gọi họ phải yên lặng làm việc để mưu sinh. (Xem thêm: 1Cr 16,14; Cl 3,23; 4,12b).*

GH 41a: *Mỗi người, tùy theo ân sủng và nhiệm vụ mình, phải nhất quyết tiến bước bằng con đường đức tin sống động, đức tin khởi động đức cậy và hoạt động nhờ đức ái. (Xem thêm: GH 41g; MV 21e, 43a; TG 25b).*

27. Bốn phận là giẩy vào Nước Trời: Ai thực hiện ý Cha trên trời, sẽ vào Nước Trời.

Mt 7,21: *Không phải bất cứ ai thưa với Thầy: «Lạy Chúa! lạy Chúa!» là được vào Nước Trời cả đâu! Nhưng chỉ ai thi hành ý muốn của Cha Thầy là Đấng ngự trên trời, mới được vào mà thôi. (Xem thêm: 1Ga 2,17).*

MV 43a: *Đối với Kitô hữu, xao lãng bốn phận trần thế là xao lãng bốn phận đối với tha nhân và hơn nữa đối với chính Thiên Chúa, khiến phần rỗi đời đời của mình bị đe dọa. Theo gương Chúa Giêsu đã sống như một người thợ, các Kitô hữu hãy vui mừng vì có thể thi hành mọi sinh hoạt trần thế mà đồng thời có thể liên kết trong một tổng hợp sống động duy nhất, các cố gắng nhân loại, gia đình, nghề nghiệp, khoa học hay kỹ thuật với các giá trị tôn giáo.*

(Xem thêm: GH 14b, 16, 40b; MV 39a).

28. Chấp nhận thánh ý Chúa, vâng theo thánh ý Chúa, ưng muốn thánh ý Chúa, yêu mến thánh ý Chúa. Con tiến đến bậc nào rồi?

Ep 6,6: *Đừng chỉ vâng lời trước mặt, như muốn làm đẹp lòng người ta, nhưng như nô lệ của Đức Kitô, đem cả tâm hồn thi hành ý Thiên Chúa.*

(Xem thêm: 1Cr 16,14; Cl 3,23; 1Ga 5,3).

29. Nếu Chúa để con chịu sỉ nhục vì bốn phận, chính lúc ấy Chúa muốn con được vinh hiển vì Thánh giá Chúa.

30. Con hãy thưa: «Lạy Chúa, bốn phận con là núi Calvariô và con là cửa lễ toàn thiêu».

31. Chỉ cần làm bốn phận trong giây phút hiện tại là nên thánh. Một khám phá, một mạc khải đem bình an và phần khởi cho tâm hồn con.

*Pl 4,9: Những gì anh em đã học hỏi, đã lãnh nhận, đã nghe, đã thấy ở nơi tôi, thì hãy đem ra thực hành, và Thiên Chúa là nguồn bình an sẽ ở với anh em.
(Xem thêm: Lc 17,9t; Dt 10,10).*

32. Chính sự chết cũng là một bốn phận cuối cùng mà con làm cách sẵn sàng và đầy yêu mến.

*Rm 14,7-8: Thật vậy, không ai trong chúng ta sống cho chính mình, cũng như không ai chết cho chính mình. Chúng ta có sống là sống cho Chúa, mà có chết cũng là chết cho Chúa. Vậy, dù sống, dù chết, chúng ta vẫn thuộc về Chúa.
(Xem thêm: Lc 23,46; Cv 7,59-60; 1Pr 4,19; Kh 14,13).*

33. Tiến lên trong bốn phận mỗi ngày, con sẽ thấy «ách Ta êm ái, gánh Ta nhẹ nhàng» (Mt 11,30)

34. Vì thương thuyết đòi điều kiện trong bốn phận, vì không theo ý Chúa, vì theo ý Chúa có giới hạn mà tâm hồn con khắc khoải, bất an.

35. Không gấn bó với ý Chúa từng giây phút, con sẽ bỏ dở đường hy vọng, vì con cho bốn phận bình lặng, vô danh và đồng điệu quá!

1Cr 10,31: *Dù ăn, dù uống, hay làm bất cứ việc gì, anh em hãy làm tất cả để tôn vinh Thiên Chúa.*

(Xem thêm: Lc 9,23; 1Pr 4,2).

36. Vấn đề rất đơn giản: trước khi hành động con nghĩ: «Chúa muốn con làm gì?» Hãy thực hiện ý Chúa!

Cl 1,9-10: *Từ ngày chúng tôi nghe biết..., chúng tôi cũng không ngừng cầu nguyện và kêu xin Thiên Chúa cho anh em được am tường thánh ý Người, với tất cả sự khôn ngoan và hiểu biết mà Thần Khí ban cho. Như vậy, anh em sẽ sống được như Chúa đòi hỏi, và làm đẹp lòng Người về mọi phương diện, sẽ sinh hoa trái là mọi thứ việc lành, và mỗi ngày một hiểu biết Thiên Chúa hơn. (Xem thêm: Lc 1,38; Ep 5,17; Dt 10,7).*

TD 4c: *Chỉ nhờ ánh sáng đức tin và nhờ suy niệm Lời Chúa, mỗi người mới có thể nhận ra Chúa trong mọi sự và mọi lúc, vì trong Ngài «ta sống, ta hoạt động, ta hiện hữu» (Cv 17,28). Tìm ý Chúa trong mọi biến cố, thấy Chúa Kitô trong mọi người, dù là người thân hay kẻ lạ, phê phán đúng đắn về ý nghĩa đích thực và giá trị của sự vật trần thế, xét nơi chính nó và xét theo tương quan với cứu cánh của con người. (Xem thêm: LM14, 15a, 17a; TG 6b).*

37. Chúa muốn mưa, con cũng muốn,
Chúa muốn nắng, con cũng muốn,
Chúa muốn sương, con cũng muốn,
Chúa muốn cực, con cũng muốn,
Chúa muốn vui, con cũng muốn,
Chúa muốn khổ, con cũng muốn,
Chúa và con chỉ có một ý.
Bí quyết hạnh phúc của con.

Mc 14,36: *Người nói: «Áp-ba, Cha ơi, Cha làm được mọi sự, xin cất chén này xa Con. Nhưng xin đừng làm điều Con muốn, mà làm điều Cha muốn».*

(Xem thêm: Ga 5,30; 4,15).

38. Trong cuộc sống hằng ngày, Chúa ban cho ta hạnh phúc tham dự mầu nhiệm cứu rỗi. Đối với mỗi người, con đường thánh giá đi theo con đường khổ nạn.

TG 25b: *Vì lòng nhiệt thành với các linh hồn, họ (các nhà truyền giáo) phải tự nguyện hy sinh mọi sự và tự hiến chính bản thân cho các linh hồn, để như vậy họ «gia tăng tình yêu Thiên Chúa và tha nhân bằng việc thi hành nhiệm vụ hằng ngày». Như thế, vâng theo thánh ý Chúa Cha, họ sẽ cùng với Chúa Kitô tiếp tục sứ mệnh của Người dưới quyền phẩm trật trong Giáo hội, và sẽ cộng tác vào mầu nhiệm cứu rỗi.*

(Xem thêm: GH 7be, 31, 33d, 34b; LM 13c)

BỀN CHÍ

Ai cũng khởi sự
Chỉ thánh mới đi đến cùng

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

39. Bạo dạn không phải là phiêu lưu, bất khôn. Muốn đi cùng đường Hy vọng con phải bạo dạn. Có mấy người đứng bên Chúa dưới thánh giá?

Mc 15,43: Ông Giô-xép tới. Ông là người thành A-ri-ma-thê, thành viên có thế giá của hội đồng, và cũng là người vẫn mong đợi Triều Đại của Thiên Chúa. Ông đã mạnh dạn đến gặp tổng trấn Phi-la-tô để xin thi hài Đức Giêsu.
(Xem thêm: 2Cr 11,21-33)

40. Bạo dạn để thưa với Chúa tất cả những gì con muốn, con nghĩ: «Cho đến nay các con không xin gì nhân danh Ta, hãy xin và các con sẽ được...» (Ga 16,24). Bạo dạn là tin yêu như con với cha.

41. Đừng nản lòng vì thất bại. Nếu con tìm ý Chúa thực sự, thì chính sự thất bại đó là thành công. Chúa muốn vậy. Xem gương Chúa Giêsu trên thánh giá.

2Cr 6,4-7: Trong mọi sự, chúng tôi luôn chứng tỏ mình là những thừa tác viên của Thiên Chúa: gian nan, khốn quẫn, lo âu, đòn vọt, tù tội, loạn ly, nhọc nhằn, vất vả, mất ăn mất ngủ, chúng tôi đều rất mực kiên trì chịu đựng. Chúng tôi còn chứng tỏ điều đó bằng cách ăn ở trong sạch, khôn khéo, nhẫn nhục, nhân hậu, bằng một tinh thần thánh thiện, một tình

thương không giả dối, bằng lời chân lý, bằng sức mạnh của Thiên Chúa. Chúng tôi lấy sự công chính làm vũ khí tấn công và tự vệ.

(Xem thêm: Rm 8,28; 2Cr 4,16-18; Dt 12,1-3).

MV 15ad: *Trí khôn con người không hẳn chỉ giới hạn trong những hiện tượng mà thôi nhưng còn có thể thấu triệt thực tại siêu hình một cách thực sự chắc chắn, cho dù trí tuệ phần nào đã bị mờ tối và suy nhược do hậu quả của tội lỗi... Nhờ hồng ân của Chúa Thánh Thần, con người, qua đức tin, tiến tới sự chiêm ngưỡng và nếm hưởng màu nhiệm thánh ý Thiên Chúa.*
(Xem thêm: GH 3,41g; MV 35b)

42. Kết quả và thành công khác nhau. Có thể không kết quả bên ngoài, nhưng thêm kinh nghiệm, thêm khiêm tốn, thêm tin Chúa, đó là thành công dưới mắt siêu nhiên.

43. Chỉ có một sự thất bại là không hy vọng vào Chúa: «Họ đã hy vọng vào Chúa và đã không phải hổ thẹn» (Tv 22,6).

MV 21c: *Nếu thiếu căn bản là Thiên Chúa và thiếu niềm hy vọng vào đời sống trường cửu thì phẩm giá con người sẽ bị tổn thương cách trầm trọng như thường thấy ngày nay, và những bí ẩn về sự sống, sự chết, về tội lỗi và đau khổ vẫn không giải đáp được, như thế con người nhiều khi rơi vào tuyệt vọng.*

44. Đường Hy vọng dài thăm thẳm. Con đừng làm «Thánh lâm thời»: phong ba dồn dập, nước sơn sẽ phai nhạt và tượng thánh sẽ hiện hình quý.

Cv 14,22: Hai ông củng cố tinh thần các môn đệ, và khuyên nhủ họ giữ vững đức tin. Hai ông nói: «Chúng ta phải chịu nhiều gian khổ mới được vào Nước Thiên Chúa». (Xem thêm: Mt 24,13; Rm 2,7; Dt 10,36; Kh 2,10; 3,10-12).

GH 40a: Với ơn Chúa, họ (các tín hữu) phải luôn gìn giữ và hoàn thành trong đời sống sự thánh thiện mà họ đã lãnh nhận. Họ được thánh Tông đồ khuyên sống «xứng đáng như những vị thánh» (Ep 5,3) và mặc lấy «lòng thương xót, nhân hậu, khiêm nhượng, tiết độ và nhẫn nại như những người đã được Thiên Chúa chọn lựa, thánh hoá và yêu thương» (Cl 3,12), và dùng hoa trái của Thánh Thần để thánh hoá mình (x. Gl 5,22; Rm 6,22). Nhưng vì chúng ta ai cũng có nhiều lầm lỗi (x. Gc 3,2), nên chúng ta luôn cần đến lòng nhân từ của Thiên Chúa và hằng ngày phải cầu nguyện «xin Chúa tha nợ chúng tôi» (Mt 6,12). (Xem thêm: GH 14a; MK 3; LM13; TG 5b)

45. Nhân đức toả hương thơm chứ không náo động.

46. Thành tín trên đường con đi; Phêrô không nộp Chúa, không cáo Chúa, nhưng Phêrô không được một lời bênh Chúa: «Tôi không biết người ấy» (Lc 22,57). Phêrô muốn yên thân, khỏi liên lụy: Phêrô bỏ Chúa dọc đường và tháo lui.

47. Con run sợ: vấp ngã, khó khăn, hiểu lầm, công kích, sỉ nhục, tử hình... Con quên Phúc âm sao? Chúa Giêsu đã chịu tất cả. Cứ theo Ngài con sẽ phục sinh.

2Tm 2,8-9.11: Anh hãy nhớ đến Đức Giêsu Kitô, Đấng đã sống lại từ cõi chết, Đấng xuất thân từ dòng dõi Đa-vít, như tôi vẫn nói trong Tin Mừng tôi loan báo. Vì Tin Mừng ấy, tôi chịu khổ, tôi còn phải mang cả xiềng xích như một tên gian phi. Nhưng lời Thiên Chúa đâu bị xiềng xích! Đây là lời đáng tin cậy: Nếu ta cùng chết với Người, ta sẽ cùng sống với Người.

48. Mỗi sáng thức dậy, con khởi sự lại cuộc đời, hăng say và lạc quan. Dù đường đi trắc trở, con cứ đi với Chúa, như về làng Emmau, con sẽ đến đích.

2Cr 4,16: Cho nên chúng tôi không chán nản. Trái lại, dù con người bên ngoài của chúng tôi có tiêu tan đi, thì con người bên trong của chúng tôi ngày càng đổi mới

49. Bền đỗ là đặc tính của các thánh, vì «ai bền đỗ đến cùng sẽ được cứu rỗi» (Mt 10,22).

Rm 2,7: Những ai bền chí làm việc thiện mà tìm vinh quang, danh dự và phúc trường sinh bất tử, thì Thiên Chúa sẽ cho họ được sống đời đời. (Xem thêm: Mt 24, 12-13; 2Tm 4,7-8).

50. Dù mọi người bỏ dở hành trình, con cứ tiến. Quần chúng dễ bị lôi cuốn thì đông đảo, lãnh đạo sáng suốt lại hiếm hoi. Con phải có bản lĩnh, đừng theo quần chúng mù quáng.

Ga 6,68: Ông Si-môn Phê-rô nói: ??? «Thưa Thầy, bỏ Thầy thì chúng con biết đến với ai? Thầy mới có những lời đem lại sự sống đời đời».

51. Giữ vững tinh thần của con, mặc dù cảm thấy rã rời, nguội lạnh. Mây mù sẽ qua đi, không che mãi được mặt trời. Chỉ đợi mây bay qua thôi.

2Cr 12,10: Vì vậy, tôi cảm thấy vui sướng khi mình yếu đuối, khi bị sỉ nhục, hoạn nạn, bắt bớ, ngặt nghèo vì Đức Kitô. Vì khi tôi yếu, chính là lúc tôi mạnh

52. Đừng nói «mất hứng rồi». Con làm vì hứng sao? Việc Chúa đâu phải làm thơ. Hãy làm vì yêu mến và con biết không bao giờ «mất yêu mến Chúa» cả.

TD 4b: Lòng yêu thương phát xuất từ Thiên Chúa thúc đẩy họ (giáo dân) làm việc thiện cho hết mọi người, nhất là cho những người có cùng một niềm tin (x. Gl 6,10), từ bỏ «mọi gian ác, mọi lường gạt, giả trá, lòng ghen ghét và mọi lời nói hành» (1Pr 2,1), và như vậy họ lôi kéo mọi người đến với Chúa Kitô. Hơn nữa tình yêu của Chúa «giải khắp lòng ta do Chúa Thánh Thần đã ban cho ta » (Rm 5,5) làm cho giáo dân có sức biểu lộ

*thực sự trong đời sống mình tinh thần các mối phúc thật.
(Xem thêm: MV 43a; LM 2e, 9b; DT 25; TĐ 3a, 4ac, 8a).*

53. Người trộm lành đã hạnh phúc vì hy vọng ở tình yêu Chúa, Giuđa đã khốn nạn vì thất vọng (x. Mt 27,5; Lc 23,42-43)

54. Trong giờ phút chán nản nhất, thất vọng nhất của Chúa Giêsu: «Lạy Thiên Chúa tôi, sao Ngài bỏ tôi!» (Mt 27,46), có Đức Mẹ đứng bên thánh giá. Mẹ thỉnh lạng nhưng tình thương Mẹ đã nâng đỡ Con cho đến lúc nói: «Đã hoàn tất» (Ga 19,30).

LM 18b: *Dưới ánh sáng đức tin được nuôi dưỡng bằng việc đọc Sách thánh, các Ngài (Linh mục) có thể tận tâm tìm kiếm những dấu hiệu của thánh ý Chúa và những thúc đẩy của ơn thánh Ngài trong những biến cố khác nhau của đời sống, và như thế ngày càng trở nên dễ dàng vâng phục sứ mệnh đã nhận lãnh trong Chúa Thánh Thần hơn. Các Ngài luôn tìm thấy gương mẫu lạ lùng về sự vâng phục đó nơi Đức Trinh Nữ Maria, người được Chúa Thánh Thần dẫn dắt đã hiến toàn thân cho màu nhiệm cứu chuộc loài người; các Linh mục phải lấy lòng con thảo thành kính tôn sùng và mến yêu Đức Trinh Nữ Maria là Mẹ của Linh mục Thượng phẩm vĩnh viễn, là Nữ Vương các Tông đồ và là Đấng bảo trợ thừa tác vụ Linh mục. (Xem thêm: GH 68; DT 25).*

55. Con trai bà goá thành Naim chết được khiêng đi chôn, Lagiarô chết thối trong mồ, Chúa còn gọi chỗi dậy được. Con hãy hy vọng và khiêm tốn hối cải. Chúa sẽ cho con sống lại.

Ga 11,25-26: *Đức Giêsu phán: «Chính Thầy là sự sống lại và là sự sống. Ai tin vào Thầy, thì dù đã chết, cũng sẽ được sống. Ai sống và tin vào Thầy, sẽ không bao giờ phải chết. Chị có tin thế không?»*

(Xem thêm: Lc 7,12tt)

56. Mỗi ngày con phải bớt tự ái mà thêm bác ái. Mỗi ngày hãy bớt tự tín mà thêm tin Chúa.

57. Nếu con không quyết tâm bền chí, đừng nói «tôi hiền», phải nói «tôi hèn».

58. Con cứ than thở: Tôi mà được ở chỗ này, được cộng tác với người kia, được nắm chức vụ nọ, chắc tôi thành công rực rỡ. Làm việc Chúa giao cho, con ở nơi Chúa đặt con, con sẽ đi thẳng! Chạy lãng xăng không đến đích đâu!

Rm 12,4-5: *Cũng như trong một thân thể, chúng ta có nhiều bộ phận, mà các bộ phận không có cùng một chức năng, thì chúng ta cũng vậy: tuy nhiều nhưng chỉ là một thân thể trong Đức Kitô, mỗi người liên đới với những người khác như những bộ phận của một thân thể.*

59. Trong tâm hồn con, có hai người: Gioan và Giuđa. bao lâu con còn bần chí phấn đấu, là dấu con theo Gioan trung thành; giờ phút nào con hèn nhát đầu hàng, con chọn Giuđa làm quan thầy và thấp hương tôn thờ «quan thầy phản bội» ấy.

60. Con bảo: «Khó!». Đúng vậy! Thương khó, bỏ dễ. Khó mới quý, bỏ là quý.

TIẾNG GỌI

Động viên toàn lực
theo tiếng Chúa

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

61. «Hãy theo Ta» (Mt 9,9)! Các Tông đồ đã bỏ mọi sự theo Chúa, con có dứt khoát một phen theo Chúa không? Chúa phải gọi con mấy lần rồi?

Mt 8,22: Đức Giêsu bảo: «Anh hãy đi theo tôi, cứ để kẻ chết chôn kẻ chết của họ».
(Xem thêm: Mt 9,9; Mc 3,13).

62. Chọn lựa bao giờ cũng tiếc nuối, do dự, suy nghĩ, nhưng cuối cùng phải quyết định dứt khoát.

Mc 10,21-22: Đức Giêsu đưa mắt nhìn anh ta và đem lòng yêu mến. Người bảo anh ta: «Anh chỉ thiếu có một điều, là hãy đi bán những gì anh có mà cho người nghèo, anh sẽ được một kho tàng trên trời. Rồi hãy đến theo tôi». Nghe lời đó, anh ta sa sầm nét mặt và buồn rầu bỏ đi, vì anh ta có nhiều của cải.
(Xem thêm: Mc 4,22).

63. Chúa Giêsu rõ ràng quyết liệt: «Ai muốn theo Ta, hãy...» (Mt 16,24) - «Ai không... chẳng đáng làm môn đệ Ta» (Mt 10,38). Đường lối sáng tỏ, tiếng gọi không úp mở.

Mt 12,30: Ai không đi với tôi, là chống lại tôi; và ai không cùng tôi thu góp, là phân tán.

DT 2b: Theo Chúa Kitô như Phúc âm dạy là tiêu chuẩn tối hậu của đời tu dòng, nên tất cả các hội dòng phải coi tiêu chuẩn ấy như là quy luật tối thượng.

(Xem thêm: LM 11a; DT 5; TĐ 4g; TG 23A, 24a).

64. «Hãy đi rao giảng Phúc Âm.» (Mc 16,15), Chúa cần những người «cảm tử» để đảm nhận một sứ mạng cao cả như thế. Hai ngàn năm lịch sử Hội Thánh cho ta thấy, giai đoạn nào cũng không thiếu cảm tử, từ mọi tầng lớp giáo dân.

Cv 21,13: Ông Phao-lô nói: «Có gì mà anh em phải khóc và làm tan nát trái tim tôi? Phần tôi, tôi sẵn sàng không những để cho người ta trói, mà còn chịu chết tại Giê-ru-sa-lem vì danh Chúa Giêsu».

(Xem thêm: Cv 15,25-26; Ep 6,14-17; Pl 1,20-21).

DT 2c: Việc toàn dân Thiên Chúa hăng say hiệp lực cổ võ các ơn thiên triệu sẽ đáp ứng hành động của Chúa Quan Phòng: chính Người ban những ơn thích hợp cho những ai được Người tuyển chọn để tham dự chức Linh mục phẩm trật của Chúa Kitô và Người giúp đỡ họ bằng ân sủng Người, đồng thời còn ủy nhiệm cho các thừa tác viên hợp pháp của Giáo hội quyền được gọi những ứng sinh mà các Ngài nhận thấy có đủ khả năng, đã được thử thách, có ý ngay lành và hoàn toàn tự do xin thi hành chức vụ cao cả này; các Ngài còn được quyền

thánh hiến họ bằng ấn tích Chúa Thánh Thần để họ phụng thờ Thiên Chúa và phục vụ Giáo hội.

(Xem thêm: LM 22c; TĐ 17a; TG 4,7b, 23a, 24a, 25, 38cd).

Ga 4,41-42: *Số người tin vì lời Đức Giêsu nói còn đông hơn nữa. Họ bảo người phụ nữ: «Không còn phải vì lời chị kể mà chúng tôi tin. Quả thật, chính chúng tôi đã nghe và biết rằng Người thật là Đấng cứu độ trần gian».*

65. Con muốn tháo lui vì có những việc trái ý, vì gặp những người không thể chịu nổi! Con theo Chúa hay theo mấy người ấy?

67. Con ngạc nhiên sao đủ hạng người tình nguyện làm «cảm tử» theo tiếng gọi của Chúa? Vì Chúa đã nói: «Thầy ở cùng chúng con mọi ngày cho đến tận thế» (Mt 28,20).

Cv 18,9-11: *Một đêm, Chúa bảo ông Phao-lô trong một thị kiến: «Đừng sợ! Cứ nói đi, đừng làm thinh, vì Thầy ở với anh; không ai tra tay hại anh được, vì Thầy có một dân đông đảo trong thành này». Ông Phao-lô ở lại đó một năm rưỡi, dạy cho họ lời Thiên Chúa.*

68. Người ngoài, không hiểu được tại sao ta theo tiếng gọi của Chúa, họ cho ta là điên. Chính Chúa Giêsu cũng bị Hêrôđê gọi là điên, và chúng ta hãnh diện được ở trong «nhà thương Biên Hoà» của Chúa.

69. Quyết định theo Chúa của con không phải chỉ là một chữ ký, không phải là một lời tuyên thệ thôi. Nhưng là một sự hiến dâng liên li thực hiện trong cả cuộc sống.

70. «Này chúng con đã bỏ mọi sự mà theo Thầy, chúng con sẽ được gì?» (Mt 19,27). Con bỏ tất cả nhưng theo Chúa Quan Phòng, con còn lo gì?

Mt 19,29: *Phàm ai bỏ nhà cửa, anh em, chị em, cha mẹ, con cái hay ruộng đất, vì danh Thầy, thì sẽ được gấp bội và còn được sự sống vĩnh cửu làm gia nghiệp. (Xem thêm: Mt 6,25-34; Lc 18,28-30).*

71. Con đừng lấy làm lạ, lúc theo Chúa con nghe tiếng gọi của khoái lạc, của danh vọng, của cả bạn thân, cha mẹ, quyến rũ con bỏ đường Chúa. Cứ tiến lên, Chúa đã nói trước: «Ai cầm cày còn ngoảnh mặt lui, không đáng vào Nước Thiên Chúa» (Lc 9,62).

Dt 12,1: *Phần chúng ta, được ngàn ấy nhân chúng đức tin như đám mây bao quanh, chúng ta hãy rời bỏ mọi gánh nặng và tội lỗi đang trói buộc mình, và hãy kiên trì chạy trong cuộc đua dành cho ta..*

72. Tiếng gọi vẫn tiếp tục nhắc nhở con trong mọi việc nhỏ: «Hãy theo Thầy!» và tiếng «Vâng» của con cũng tiếp tục cho đến hơi thở cuối cùng.

Lc 5,27-28: Sau đó, Đức Giêsu đi ra và trông thấy một người thu thuế, tên là Lê-vi, đang ngồi ở trạm thu thuế. Người bảo ông: «Anh hãy theo tôi!» Ông bỏ tất cả, đứng dậy đi theo Người.

LM13: Trong khi liên kết với hành động của Chúa Kitô Linh mục, hằng ngày các linh mục tự hiến toàn thân cho Chúa, và trong khi được Minh Chúa Kitô nuôi dưỡng, tự thâm tâm mình, các Ngài tham dự vào tình yêu của Đấng đã tự hiến làm lương thực nuôi các tín hữu. (Xem thêm: GH 42c; MV93; LM 14a; TĐ 4a)

73. Thưa «Vâng» thì dễ, nhưng hãy xem Chúa Giêsu đã theo tiếng gọi cho đến chết trên thánh giá. Hãy bỏ mình, vác thánh giá mỗi ngày và đóng đinh mình trên thánh giá ấy.

DT 5ac: Tu sĩ của bất cứ hội dòng nào cũng phải ghi tâm điều này: chính nhờ khẩn giữ các lời khuyên Phúc âm mà mình đã đáp ứng ơn thiên triệu, vì thế, chẳng những phải chết đi cho tội lỗi (x. Rm 6,11), nhưng còn phải từ bỏ thế gian để sống cho một mình Thiên Chúa. Thực vậy, họ đã tận hiến toàn thể cuộc đời để làm tôi Thiên Chúa, và sự tận hiến ấy đã thực sự tạo nên một hiến lễ đặc biệt, ăn rễ sâu trong hiến lễ của ngày chịu phép rửa tội, đồng thời biểu lộ, đồng thời biểu lộ hiến lễ này cách trọn hảo hơn...

Việc phụng sự Thiên Chúa như thế phải hối thúc và nung đúc họ thực hành các nhân đức, nhất là đức khiêm nhượng và vâng lời, can đảm và khiết tịnh, nhờ những nhân đức ấy, họ tham dự vào sự tự hủy của Chúa Kitô (x. Pl 2,7-8) và đồng thời sự sống của Người trong tinh thần (x. Rm 8,1-13). (Xem thêm: GH 10a, 11a, 41a; MV 38a; LM13; DT 1b; TĐ 4g).

74. Chúa bảo con: «Hãy đi rao giảng Phúc âm» (Mc 16,15). Chúa không ra thời khoá biểu, không vạch kế hoạch, Chúa để con sáng kiến thực hiện, miễn là con mang Phúc âm.

Cv 5,42: *Mỗi ngày, trong Đền Thờ và tại tư gia, các ông không ngừng giảng dạy và loan báo Tin Mừng về Đức Kitô Giêsu. (Xem thêm: 1Cr 1,17; Ep 6,14-17)*

LM 4a: *Các linh mục, vì là cộng sự viên của các Giám mục, nên trước tiên có nhiệm vụ loan báo cho mọi người Phúc âm của Thiên Chúa, để khi thi hành mệnh lệnh của Chúa: «Các con hãy đi khắp thế gian rao giảng Phúc âm cho mọi tạo vật» (Mc 16,15) các ngài thiết lập dân Chúa và làm cho dân Chúa càng ngày càng đông thêm. (Xem thêm: GH 25a; GM 12a; DT 20b; TĐ 33; TG 15h).*

75. Công đồng Vaticanô II dạy ta «trở về nguồn». Con hãy khám phá lại đời sống các Tông đồ, những người đã thấy tận mắt, đã nghe tận tai, đã sờ tận tay, đã sống với Chúa Cứu Thế và làm chứng về Ngài.

1Cr 11,1: Anh em hãy bắt chước tôi, như tôi bắt chước Đức Kitô. (Xem thêm: 2Cr 6,3-10; 1Ga 1,1-3).

MK 7b: ... Để Phúc âm được giữ gìn toàn vẹn và sống động mãi trong Giáo hội, các Tông đồ đã để lại những người kế vị là các Giám mục, và «trao lại cho họ quyền giáo huấn của các ngài». Bởi vậy, Thánh truyền đó cùng với Thánh Kinh Cựu Ước và Tân Ước, là như tấm gương mà Giáo hội lữ thứ trên trần gian nhìn vào để chiêm ngưỡng Thiên Chúa, nơi Ngài Giáo hội nhận lãnh tất cả, cho đến khi được dẫn tới để nhìn thấy Ngài, diện đối diện, như chính bản tính Ngài (x. 1Ga 3,2). (Xem thêm: GH 20b; MK 8ab, 9, 10ab, 18b, 21a; TG 5b; HN 4e).

76. Chương trình đang thực hiện tốt đẹp phải bỏ dở, hoạt động đang hăng say phải bó tay, nhiệm vụ đang quan trọng phải hạ tầng công tác! Uất ức và chán nản! Chúa gọi con «Hãy theo Thầy» hay «Hãy theo việc nọ, người kia»? Để đó, Chúa sẽ liệu

77. Con không tin ai, không trao công việc cho ai, không chịu nhường chỗ cho ai. Con toàn năng hơn Chúa nữa sao

78. Tại sao con khư khư ôm lấy công việc nọ, công việc kia, không chịu buông ra khi thượng cấp chuyển chuyển? Việc đó của Chúa hơn là việc của con! Có Chúa lo.

79. Lúc con tự mãn về công việc tông đồ của con là lúc nguy hiểm nhất. Ma quỷ tập trung lực lượng để đánh úp con

SỐNG NỘI TÂM

Đời chiêm niệm được
cụ thể hoá trong hành động

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

80. Hoà bình nhờ chiến thắng, chiến thắng nhờ tranh đấu. Con muốn bình an trong tâm hồn, phải tranh đấu liên lỉ.

Mt 10,34: *Anh em đừng tưởng Thầy đến đem bình an cho trái đất; Thầy đến không phải để đem bình an, nhưng để đem gươm giáo.*

(Xem thêm: Ga 14,27; Rm 8,21-23; Ep 6,10-11; 1 Tm 1,18-19; 1Pr 5,8-9).

81. Khí giới của con là nguyện ngắm hy sinh, các nhiệm tích, chuỗi Mân côi, tĩnh tâm... Đồng minh của con là Đức Mẹ, Thánh Giuse, Thiên Thần, Thánh Bổn mạng, Cha Linh hướng. Con chắc chắn thắng trận, trừ khi con dần dần hạ khí giới và phản đồng minh của con.

Rm 13,12: *Đêm sắp tàn, ngày gần đến. Vậy chúng ta hãy loại bỏ những việc làm đen tối, và cầm lấy vũ khí của sự sáng để chiến đấu. (Xem thêm: 2Cr 6,7; Ep 6,17-18).*

LM 18b: *Dưới ánh sáng đức tin được nuôi dưỡng bằng việc đọc Sách thánh, các ngài có thể tận tâm tìm kiếm những dấu hiệu của thánh ý Chúa và những thúc đẩy của ơn thánh Ngài trong những biến cố khác nhau của đời sống, và như thế ngày càng trở nên dễ dàng vâng phục sứ mệnh đã nhận lãnh trong Chúa Thánh Thần hơn.*

Các linh mục luôn tìm thấy gương mẫu lạ lùng về sự dễ vâng phục đó nơi Đức Trinh Nữ Maria, Người được Chúa Thánh Thần dẫn dắt đã hiến toàn thân cho mầu nhiệm cứu chuộc loài người; các linh mục phải lấy lòng con thảo thành kính tôn sùng và mến yêu Đức Trinh Nữ Maria là Mẹ của Linh mục Thượng phẩm vĩnh viễn, là Nữ Vương các Tông đồ và là Đấng bảo trợ thừa tác vụ Linh mục. (Xem thêm: GH 49, 50, 51, 62a; PV 59a).

82. Đứng trên tầng lầu cao, nhìn xuống đường, con thấy làn sóng người cuộn cuộn chảy. Đủ loại xe, đủ hạng người dành nhau, tông nhau, đâm đầu chạy, vội vã hấp tấp, hốt hoảng, vì tình, vì tiền, vì tham vọng, vì đua sống. Chừng nào chúng ta lao mình vào việc Chúa, bất kể sống chết, đức tin ta mới sống, hồn tông đồ ta mới nóng.

83. Nếu mỗi năm con quyết tập một nhân đức, hằng ngày con rèn luyện một ít, đến nay con đã khá trọn lành.

2Pr 1,5-7: *Chính vì thế, anh em hãy đem tất cả nhiệt tình, làm sao để khi đã có lòng tin thì có thêm đức độ, có đức độ lại thêm hiểu biết, có hiểu biết lại thêm tiết độ, có tiết độ lại thêm kiên nhẫn, có kiên nhẫn lại thêm đạo đức, có đạo đức lại thêm tình huynh đệ, có tình huynh đệ lại thêm bác ái.*

84. Thủy thủ lặn đáy biển, phi hành gia bay trên không gian để dẫn thân mạo hiểm vì khoa học. Ngày nào con bỏ tất cả và bất cứ giây phút nào cũng sẵn sàng liều mình vì Chúa, người ta mới tin đời nội tâm con.

Gl 2,19-20a: *Quả thế, tại vì Lễ Luật mà tôi đã chết đối với Lễ Luật, để sống cho Thiên Chúa. Tôi cùng chịu đóng đinh với Đức Kitô vào thập giá. Tôi sống, nhưng không còn phải là tôi, mà là Đức Kitô sống trong tôi. (Xem thêm: Pl 1,20-21)*

DT 6a: *Những ai khẩn giữ các lời khuyên Phúc âm, đều phải tìm kiếm và yêu mến Thiên Chúa trên hết mọi sự, vì Người đã yêu chúng ta trước (x. 1Ga 4,10); trong mọi hoàn cảnh, phải cố gắng phát triển đời sống ẩn dật cùng Chúa Kitô trong Thiên Chúa (x. Cl 3,3), vì đó là nguồn mạch và động lực phát sinh tình yêu tha nhân nhằm cứu rỗi nhân loại và xây dựng Giáo hội. Cũng chính đức mến này làm linh động, điều khiển việc thực hành các lời khuyên Phúc âm. (Xem thêm: GM 30c; LM 14b; TĐ 8c; TG 20)*

85. Con muốn đốt cháy cả thế giới bằng tình yêu truyền giáo, chinh phục cả năm châu. Mỗi giây phút của con phải là một tia lửa của nhiệm vụ, của tuân phục, của nhẫn nại..tia lửa sẽ bốc cháy và chiếu sáng cả thế giới.

Lc 12,49: *Thầy đã đến ném lửa vào mặt đất, và Thầy những ước mong phải chi lửa ấy đã bùng lên! (Xem thêm: Mt 5,14).*

86. Tỉnh lặng bên ngoài, nhất là tỉnh lặng bên trong là bầu khí của cuộc sống nội tâm.

Mt 6,6: *Còn anh, khi cầu nguyện, hãy vào phòng, đóng cửa lại, và cầu nguyện cùng Cha của anh, Đấng hiện diện nơi kín đáo. Và Cha của anh, Đấng thấu suốt những gì kín đáo, sẽ trả lại cho anh.*

87. Tất cả mọi người không cần tài ba lỗi lạc mới nên thánh, chỉ cần ơn Chúa và ý chí. Ít người làm thánh, vì học tập thành tài dễ hơn là thay đổi cả cuộc sống để nên thánh.

2Tx 1,11-12: *Vi thế, lúc nào chúng tôi cũng cầu nguyện cho anh em: xin Thiên Chúa chúng ta làm cho anh em được xứng đáng với ơn gọi, và xin Người dùng quyền năng mà hoàn thành mọi thiện chí của anh em và mọi công việc anh em làm vì lòng tin. Như vậy, danh của Chúa chúng ta là Đức Giêsu, sẽ được tôn vinh nơi anh em, và anh em được tôn vinh nơi Người, chiếu theo ân sủng của Thiên Chúa chúng ta và của Chúa Giêsu Kitô. (Xem thêm: Cl 1,9-10; 2Pr 1,10).*

GH 40a: *Chúa Giêsu, thầy dạy và mẫu mực thần linh của mọi sự trọn lành, đã giảng dạy cho tất cả và cho mỗi một môn đệ, bất luận thuộc cảnh vực nào, một đời sống thánh thiện mà chính Người vừa là Đấng khởi xướng vừa là Đấng hoàn tất: «Vậy các con hãy trở nên trọn lành như Cha các con ở trên trời» (Mt 5,48).*

Bởi vậy, Người đã sai Thánh Thần đến với mọi người, để từ bên trong Ngài thôi thúc họ yêu mến Thiên Chúa hết lòng, hết linh hồn, hết trí khôn cùng hết sức họ (x. Mc 12,30), và yêu thương nhau như Chúa Kitô yêu thương họ (x. Ga 13,34; 15,12). Được Thiên Chúa kêu gọi và được công chính hoá trong Chúa Giêsu, không phải vì công lao riêng, nhưng vì ý định và ân phúc của Ngài, các môn đệ Chúa Giêsu, nhờ lãnh nhận phép rửa, bí tích đức tin, đã thực sự trở nên con cái Thiên Chúa và được thông phần vào bản tính Ngài, và do đó, thực sự trở nên thánh. Cho nên với ơn Chúa họ phải luôn gìn giữ và hoàn thành trong đời sống sự thánh thiện mà họ đã lãnh nhận. (Xem thêm: GH 40b, 41a; PV 61; MV 17; LM 12a, 16c)

88. Con hằng say phụng sự Chúa, rất tốt! Nhưng lòng sốt sắng không đi đôi với sự canh tân tâm hồn thì không đẹp ý Chúa.

Lc 11,42: *Khốn cho các người, hỡi các người Pha-ri-sêu! Các người nộp thuế thập phân về bạc hà, vân hương, và đủ thứ rau cỏ, mà xao lãng lẽ công bình và lòng yêu mến Thiên Chúa. Các điều này phải làm, mà các điều kia cũng không được bỏ. (Xem thêm: Lc 18,11-12.14).*

89. Thế gian sợ thình lạng vì họ sẽ thấy mình trống rỗng cô đơn. Nhưng người sống nội tâm quý sự thình lạng, vì họ tìm thấy một thế giới mới mẻ tốt đẹp, trong cuộc sống thân mật với Chúa Ba Ngôi, mà thế gian không thể khám phá được.

Mc 1,35: Sáng sớm, lúc trời còn tối mịt, Người đã dậy, đi ra một nơi hoang vắng và cầu nguyện ở đó.

(Xem thêm: Mt 14,23; Lc 4,42).

DT 7: Trong những hội dòng hoàn toàn chuyên lo chiêm niệm, các tu sĩ chỉ nhất tâm phụng sự một mình Thiên Chúa trong cô tịch và lặng lẽ, trong việc chuyên lo cầu nguyện và hân hoan hãm mình, cho dù nhu cầu hoạt động tông đồ có khẩn thiết đi nữa, thì những hội dòng ấy vẫn phải luôn luôn giữ địa vị cao quý trong Nhiệm thể Chúa Kitô, trong đó, «mỗi chi thể đều có một tác động khác nhau» (Rm12,4).

(Xem thêm: GH 41c; ĐT 11c; DT 1c).

90. Cứ mỗi năm con dốc lòng trừ một tính xấu, hằng ngày sửa một chút, ngày nay con đã bớt bao nhiêu khuyết điểm.

91. Con hỏi phải khởi sự sống nội tâm từ lúc nào? Phải khởi sự ngay từ bây giờ và phải khởi sự lại mỗi ngày.

92. Ai phải nên thánh? Tất cả mọi người, không có luật trừ. Khởi sự từ chính mình con, vì Chúa mời gọi tất cả.

1Pr 1,15-16: Anh em hãy sống thánh thiện trong cách ăn nết ở, để nên giống Đấng Thánh đã kêu gọi anh em, vì có lời Kinh Thánh chép: Hãy sống thánh thiện, vì Ta là Đấng Thánh.

(Xem thêm: Mt 5,48; Ep 1,4; 1Tx 4,3; 2Tx 2,13).

GH 40b: Mọi người đều thấy rõ tất cả các Kitô hữu, bất cứ theo bậc sống hay địa vị nào, đều được kêu gọi tiến đến sự viên mãn của đời sống Kitô giáo và đến sự trọn lành của đức Ái. (Xem thêm: GH 11c, 39, 41g, 42e).

93. Trên đời không có gì quý bằng ơn thánh, Thiên đàng đã khởi sự trong lòng ngay từ trần gian.

Ga 14,23: Ai yêu mến Thầy, thì sẽ giữ lời Thầy. Cha Thầy sẽ yêu mến người ấy. Cha Thầy và Thầy sẽ đến và ở lại với người ấy. (Xem thêm: 2Cr 6,16; Kh 3,20).

94. Hạt kim cương óng ánh, đắt giá quý báu, được cấu tạo từ ngàn vạn năm trong lòng đất, trong khối đá. Con có trường thành từ bên trong như vậy không?

Mt 13,20-21: Còn kẻ được gieo trên nơi sỏi đá, đó là kẻ nghe Lời và liền vui vẻ đón nhận. Nhưng nó không đâm rễ mà là kẻ nhất thời: khi gặp gian nan hay bị ngược đãi vì Lời, nó vấp ngã ngay. (Xem thêm: Ep 3,16-19).

95. Hãy chạy khắp thế gian và la lớn tiếng với mọi người: «Có một người đã chết cho bạn».

1Cr 15,3: Trước hết, tôi đã truyền lại cho anh em điều mà chính tôi đã lãnh nhận, đó là: Đức Kitô đã chết vì tội lỗi chúng ta, đúng như lời Kinh Thánh.

(Xem thêm: 2Cr 5,14-15; 1Tx 5,9-10).

96. Trên màn ảnh, ngọn lửa phừng phực làm mọi người kinh khiếp, nhưng không đốt nóng, không nấu chín; vì đó là lửa giả, không do một lò lửa hồng bốc lên.

97. Lòng mến Chúa phải tuyệt đối! Chúa dạy: «Không ai có thể làm tôi hai chủ...» (Mt 6,24). Con làm tôi mấy chủ?

98. Mỗi ngày dành riêng một ít phút tĩnh lặng để giúp đời nội tâm tiến lên. Lâu nay con để dành mấy phút?

99. Người ta bảo: Khủng hoảng đức tin, khủng hoảng quyền bính, Cha nghĩ: Khủng hoảng thánh thiện. Chúa muốn thanh lọc để thấy rõ, đâu là thánh, đâu là quỷ!

100. Con không hiểu tại sao thánh Augustinô cầu nguyện: «Xin cho con biết Chúa, cho con biết con!» Vì Chúa nói với Philipphê: «Đã bao lâu rồi, Ta ở với các ngươi! Thế mà, Philipphê, ngươi đã không biết Ta sao?» (Ga 14,9). Nếu «biết» thật, đời con sẽ đổi hẳn.

Cl 1,9-10: Từ ngày chúng tôi nghe biết như vậy, chúng tôi cũng không ngừng cầu nguyện và kêu xin Thiên Chúa cho anh em được am tường thánh ý Người, với tất cả sự khôn ngoan và hiểu biết mà Thần Khí ban cho. Như vậy, anh em sẽ sống được như Chúa đòi hỏi, và làm đẹp lòng Người về mọi phương diện, sẽ sinh hoa trái là mọi thứ việc lành, và mỗi ngày một hiểu biết Thiên Chúa hơn.

101. Người giữ đạo đọc nhiều kinh, dự nhiều lễ, mà không sống đạo, chẳng khác gì người được hỏi: «Bạn có khỏe không?» liền đáp: «Tôi ăn một ngày sáu bữa». Chưa hẳn ăn nhiều bữa là đã khỏe.

Mt 7,21: Không phải bất cứ ai thưa với Thầy: «Lạy Chúa! lạy Chúa!» là được vào Nước Trời cả đâu! Nhưng chỉ ai thi hành ý muốn của Cha Thầy là Đấng ngự trên trời, mới được vào mà thôi. (Xem thêm: Mc 7,6; Lc 6,46; Rm 2,13; Gc 1,22.25).

MV 93a: Không phải những ai nói «Lạy Chúa, lạy Chúa» sẽ được vào Nước Trời, nhưng chỉ có những ai thực hiện ý Chúa Cha và can đảm làm việc. Thực thế, Chúa Cha muốn chúng ta nhìn nhận Chúa Kitô là anh cả trong tất cả mọi người và yêu mến Người cách cụ thể bằng lời nói cũng như bằng việc làm. (Xem thêm: GH 38, 40b; MV27ab)

SIÊU NHIÊN

Sống siêu nhiên.
Sống thánh ý Chúa trăm phần trăm.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

102. Mọi người khen con, mà Chúa chê con, khổn cho con. Mọi người nhục mạ, vu cáo, ghê gớm con, nhưng Chúa khen con thì hạnh phúc cho con, vì nước thiên đàng là của con.

Gl 1, 10: *Giờ đây tôi tìm cách lấy lòng người đời, hay lấy lòng Thiên Chúa? Phải chăng tôi tìm cách làm đẹp lòng người đời? Nếu tôi còn muốn làm đẹp lòng người đời, thì tôi không phải là tôi tớ của Đức Kitô.*

(Xem thêm: Lc 6,22; 1Tx 2,4-6).

103. Mọi người khen con, mà Chúa chê con, được ích gì? Mọi người nhạo cười con, mà Chúa khen con, hạnh phúc cho con. Khi dân chúng kêu: «Xin tha Baraba!» Baraba vẫn là kẻ trộm. Khi dân chúng la lối: «Hãy đóng đinh nó!» Chúa Giêsu vẫn là Con Thiên Chúa vô tội.

104. Trước những vô ơn, phản bội, vu cáo, đau đớn, nhất là những ác ý phi lý, do những nhân vật không thể ngờ được, phản ứng của con là:

- Tha thứ thật lòng.
- Xin họ tha thứ nếu họ không bằng lòng con.
- Yêu thương cầu nguyện cho họ thức tỉnh.

Như vậy, con càng khỏi dựa vào sự an ủi thế gian.

Mt 5,44: *Còn Thầy, Thầy bảo anh em: hãy yêu kẻ thù và cầu nguyện cho những kẻ ngược đãi anh em. (Xem thêm: Mt 6,14; 18,21-22; Lc 23,34; Cl 3,12-14).*

105. Hãy vui mừng vì con thành công và hãy cảm ơn Chúa vì có người khác thành công hơn con.

106. Sự điên dại trước mặt loài người là sự khôn ngoan trước mặt Chúa.

1Cr 1,27: Những gì thế gian cho là điên dại, thì Thiên Chúa đã chọn để hạ nhục những kẻ khôn ngoan, và những gì thế gian cho là yếu kém, thì Thiên Chúa đã chọn để hạ nhục những kẻ hùng mạnh. (Xem thêm: Cv 26,25; Rm 1,22).

107. Thánh giá là sự dại dột đối với người Do thái, là cơ vấp phạm đối với người Hy Lạp. Nhưng phần chúng ta, chúng ta phải hãnh diện vì thánh giá Chúa.

1Cr 1,22-24: Trong khi người Do-thái đòi hỏi những điềm thiêng dấu lạ, còn người Hy-lạp tìm kiếm lẽ khôn ngoan, thì chúng tôi lại rao giảng một Đấng Kitô bị đóng đinh, điều mà người Do-thái coi là ô nhục không thể chấp nhận, và dân ngoại cho là điên rồ. Nhưng đối với những ai được Thiên Chúa kêu gọi, dù là Do-thái hay Hy-lạp, Đấng ấy chính là Đức Kitô, sức mạnh và sự khôn ngoan của Thiên Chúa. (Xem thêm: 1Cr 1,18; Gl 6,14).

108. Ở trong nhà thờ suốt ngày cũng chưa hẳn là nhân đức, nếu còn bất lý lẽ, nếu còn phản ứng theo khôn ngoan thế gian, còn tự ái... Gioan và Giacôbê ở với Chúa luôn, nhưng Ngài phải hỏi: «Chúng con có tinh thần của ai?» (Lc 9,55).

109. Đừng nói tôi làm theo lương tâm. Còn lương tâm không mà theo?

1Ga 1,6.8: *Nếu chúng ta nói là chúng ta hiệp thông với Người mà lại đi trong bóng tối, thì chúng ta nói dối và không hành động theo sự thật... Nếu chúng ta nói là chúng ta không có tội, chúng ta tự lừa dối mình, và sự thật không ở trong chúng ta.*

MV16: *Lương tâm nhiều khi lầm lạc vì vô tri bất khả thắng, nhưng cũng không vì thế mà mất hết phẩm giá. Nhưng không thể nói như vậy khi con người ít lo lắng tìm điều chân và điều thiện cũng như khi vì thói quen phạm tội mà lương tâm dần dần trở nên mù quáng. (Xem thêm: MV 8b, 87c; TĐ 5; TD 11a)*

110. Khó nghèo, vâng phục, hãm mình, nhịn nhục, bác ái, tha thứ, khiêm tốn đều là đại trước mặt người đời, nhưng cao trọng trước mặt Chúa. Thế gian cho là xui, Chúa cho là phúc thật.

111. Hãy nhìn mọi sự với con mắt của Thiên Chúa, con sẽ thấy giá trị khác, kích thước khác.

TD 4bc: *Đời sống tông đồ như thế đòi hỏi việc thực hành liên tục đức tin, đức cậy và đức mến...*

Chỉ nhờ ánh sáng đức tin và nhờ suy niệm lời Chúa, mỗi người mới có thể nhận ra Chúa trong mọi nơi và mọi lúc, vì trong Ngài «ta sống, ta hoạt động, ta hiện hữu» (Cv 17,28). Tìm ý Chúa trong mọi biến cố, thấy Chúa Kitô trong mọi người, dù là kẻ thân hay người lạ, phê phán đúng đắn về ý nghĩa đích thực và giá trị của sự vật trần thế, xét nơi chính nó và xét theo tương quan với cứu cánh của con người.

(Xem thêm: MV 11a, 18b; LM 18b; DT 6c).

112. Trong tất cả vận động, đấu tranh, con hãy phân tích ra: có mấy phần trăm của Chúa? Mấy phần trăm tự ái? của vụ lợi? của ý riêng? - Sợ phần Chúa không còn bao nhiêu?

113. Phaolô trồng, Apôllô tưới, Thiên Chúa cho kết quả.

1Cr 3,6-7: *Tôi trồng, anh A-pô-lô tưới, nhưng Thiên Chúa mới làm cho lớn lên. Vì thế, kẻ trồng hay người tưới chẳng là gì cả, nhưng Thiên Chúa, Đấng làm cho lớn lên, mới đáng kể.*

(Xem thêm: Ga 4,37-38; Cv 14,26).

114. Nếu không có sự phục sinh thì người Công giáo là hạng người vô phúc nhất trần gian.

1Cr 15,14-19: *Mà nếu Đức Kitô đã không trỗi dậy, thì lời rao giảng của chúng tôi trống rỗng, và cả đức tin của anh em cũng trống rỗng... Nếu chúng ta đặt hy vọng vào Đức Kitô chỉ vì đời này mà thôi, thì chúng ta là những kẻ đáng thương hơn hết mọi người. (Xem thêm: Rm 10,9.11; 1Tx 4,13-14).*

115. Trong lúc con tuyên bố: «Vì Chúa, vì Hội Thánh», con hãy tỉnh lặng trước mặt Chúa và thành thật hỏi Chúa: «Chúa thấy con hành động hoàn toàn vì Chúa không? Hay Chúa là lý do thứ yếu, còn lý do khác mạnh hơn, con không tiện nói».

Rm 14,7-8: *Không ai trong chúng ta sống cho chính mình, cũng như không ai chết cho chính mình. Chúng ta có sống là sống cho Chúa, mà có chết cũng là chết cho Chúa. Vậy, dù sống, dù chết, chúng ta vẫn thuộc về Chúa. (Xem thêm: 1Cr 10,31; 2Cr 5,15).*

TD 3a: *Giáo dân có bốn phận và quyền làm tông đồ do chính việc kết hợp với Chúa Kitô là Đầu. Họ được chính Chúa chỉ định làm việc tông đồ, vì phép Rửa tội sát nhập họ vào Nhiệm Thể Chúa Kitô, phép Thêm sức làm cho họ thêm mạnh mẽ nhờ quyền năng của Chúa Thánh Thần. Họ được thánh hiến vào chức vụ tư tế vương giả và dân tộc thánh (x. 1Pr 2,2-10), hầu trong mọi việc họ dâng những lễ vật thiêng liêng và làm chứng rong mọi việc họ dâng những lễ vật thiêng liêng và làm chứng cho Chúa Kitô ở mọi nơi trên hoàn cầu.*

Đàng khác, đức ái như là linh hồn của tất cả việc tông đồ, được chuyển thông và nuôi dưỡng nhờ các bí tích nhất là bí tích Thánh Thể.

(Xem thêm: MV 43a; LM 2e; TĐ 4ac, 8a).

116. Tại sao tận hiến cho Chúa mà con còn so sánh mình với người đời, phàn nàn vì thua sút điều này, điều nọ. Con tiếc vì bị thiệt thòi khi làm tội Chúa sao?

Mt 19,27.29: *Bấy giờ ông Phê-rô lên tiếng thưa Người: «Thầy coi, phần chúng con, chúng con đã bỏ mọi sự mà theo Thầy. Vậy chúng con sẽ được gì?» Và phàm ai bỏ nhà cửa, anh em, chị em, cha mẹ, con cái hay ruộng đất, vì danh Thầy, thì sẽ được gấp bội và còn được sự sống vĩnh cửu làm gia nghiệp.*

117. «Thưa Thầy, nhân danh Thầy thì cả ma quỷ cũng phải lụy phục chúng con» - «Các con chớ mừng vì ma quỷ phải lụy phục các con, một hãy mừng vì tên các con đã được ghi trên trời» (Lc 17-20)

CẦU NGUYỆN

Cầu nguyện, nghề của tôi

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

118. Hoạt động không cầu nguyện là vô ích trước mặt Chúa. Máy móc tự động có thể làm hơn con.

Cv 6,2: Nhóm Mười Hai triệu tập toàn thể các môn đệ và nói: «Chúng tôi mà bỏ việc rao giảng Lời Thiên Chúa để lo việc ăn uống, là điều không phải».

119. Thứ nhất cầu nguyện, thứ hai hy sinh, thứ ba mới đến hoạt động.

120. Cầu nguyện là nền tảng của đời sống thiêng liêng. Lúc cầu nguyện, con nối liền, kết hiệp với Thiên Chúa. Bóng điện sáng nhờ nối liền với máy phát điện.

Pl 4,6-7: Anh em đừng lo lắng gì cả. Nhưng trong mọi hoàn cảnh, anh em cứ đem lời cầu khẩn, van xin và tạ ơn, mà giải bày trước mặt Thiên Chúa những điều anh em thỉnh nguyện. Và bình an của Thiên Chúa, bình an vượt lên trên mọi hiểu biết, sẽ giữ cho lòng trí anh em được kết hợp với Đức Kitô Giê-su. (Xem thêm: Ga 15,5).

LM 18c: Để trung thành chu toàn thừa tác vụ của mình, các ngài (linh mục) phải chuyên tâm đàm đạo hằng ngày với Chúa Kitô trong lúc viếng Mình Thánh Chúa và trong việc cá nhân tôn sùng phép Thánh Thể Chí Thánh; các ngài hãy tự ý chăm lo việc tĩnh tâm thiêng liêng và mến chuộng việc linh hướng.

Bằng nhiều cách, nhất là bằng tâm nguyện vẫn được thực hành trong Giáo hội và bằng những hình thức kinh nguyện khác nhau tùy các ngài tự ý lựa chọn, các Linh mục tự luyện và cố tâm khẩn cầu Chúa ban cho mình một tinh thần thờ phượng đích thực, nhờ đó các ngài cùng với dân được trao phó sẽ kết hiệp mật thiết với Chúa Kitô là Đấng Trung gian của Giao ước mới, và như thế, họ có thể kêu lên như những nghĩa tử «Abba, Cha» (Rm 8,15). (Xem thêm: GH 42a; PV12; LM 5c, 6f, 18a; TG 25b).

121. Con tin vào hiệu năng của lời cầu nguyện không? Hãy suy lời Chúa: «Ta bảo các con: Hãy xin thì sẽ được; hãy tìm thì sẽ gặp; hãy gõ thì sẽ mở cho» (Lc 11,9). Có công ty bảo hiểm nào bảo đảm cho các con chắc chắn hơn lời ấy không?

Ga 15,7: *Nếu anh em ở lại trong Thầy và lời Thầy ở lại trong anh em, thì mu ốn gì, anh em cứ xin, anh em sẽ được như ý.*

122. Bí quyết nuôi dưỡng đời sống Kitô hữu là cầu nguyện. Ai không cầu nguyện, dù có làm phép lạ, con cũng đừng tin.

Cv 2,42: *Các tín hữu chuyên cần nghe các Tông Đồ giảng dạy, luôn luôn hiệp thông với nhau, siêng năng tham dự lễ bẻ bánh, và cầu nguyện không ngừng.*

123. Con hãy cầu nguyện luôn, bất cứ ở đâu. Chúa Giêsu đã nói: «Hãy tỉnh thức và cầu nguyện» (Mt 26,41).

CI 4,2: Anh em hãy siêng năng cầu nguyện; hãy tỉnh thức mà cầu nguyện và tạ ơn.

(Xem thêm: Lc 18,1tt; Ep 6,18; Pl 4,6)

124. «Đâu có hai, ba người họp lại nhân danh Ta, thì có Ta ở giữa họ» (Mt 18,20). Lời Chúa Giêsu đã ứng nghiệm, đặc biệt nơi nhiều cộng đoàn cầu nguyện, họ sống xa linh mục từng ngàn cây số mà vẫn hướng dẫn nhau cầu nguyện, kiên trì giữa gian nan và cô đơn.

Cv 1,14: Tất cả các ông đều đồng tâm nhất trí, chuyên cần cầu nguyện cùng với mấy người phụ nữ, với bà Ma-ri-a thân mẫu Đức Giêsu, và với anh em của Đức Giêsu.

(Xem thêm: CI 3,16-17).

125. Con ngạc nhiên vì sao nhiều người mất ơn Chúa gọi, mất đức tin, phản bội Hội Thánh? Trong bao nhiêu lý do, luôn luôn có một lý do chính: họ bỏ cầu nguyện từ lâu

126. Đừng xem thường việc đọc kinh, các Tông đồ đã thưa: «Lạy Thầy xin dạy chúng con cầu nguyện» (Lc 11,1). Chúa Giêsu đáp: «Các con hãy cầu nguyện thế này: Lạy Cha chúng con ở trên trời...» (Mt 6,9). Chính Chúa Giêsu dạy đọc kinh.

127. Chúa dạy đọc kinh để giúp con cầu nguyện, nhưng việc chính là gặp gỡ, nói chuyện giữa Cha và con: «Còn người khi cầu nguyện thì hãy vào buồng, khoá cửa lại mà cầu nguyện với Cha người, có mặt cả nơi kín ẩn; và Cha người, Đấng thấu suốt cả nơi kín ẩn sẽ hoàn trả lại cho người» (Mt 6,6). Tuy cần hình thức, nhưng chính yếu vẫn là tâm tình phụ tử.

***PV 12:** Đời sống thiêng liêng không chỉ giới hạn trong việc tham dự Phụng vụ thánh. Bởi vì người Kitô hữu được mời gọi cầu nguyện chung, nhưng cũng phải vào phòng riêng âm thầm cầu nguyện cùng Chúa Cha, hơn nữa phải cầu nguyện không ngừng như lời vị Tông đồ đã dạy. Chính vị Tông đồ này còn dạy chúng ta phải mang trong mình sự khổ chế của Chúa Giêsu để sự sống của Người được phô diễn trong xác thể hay chết của chúng ta. (Xem thêm: PV 6; LM 18c)*

128. Lời kinh Phụng vụ rất đẹp lòng Chúa, vì đó là lời Thánh kinh, là lời cầu của Hội Thánh, nhiệm thể Chúa Giêsu. Con hãy dùng sách lễ, sách ca vịnh, sách nguyện mà cầu nguyện.

***CI 3,16b:** Để tỏ lòng biết ơn, anh em hãy đem cả tâm hồn mà hát dâng Thiên Chúa những bài thánh vịnh, thánh thi và thánh ca, do Thần Khí linh hứng. (Xem thêm: Ep 5,19)*

PV 84: Theo truyền thống xa xưa của Kitô giáo, Kinh Nhật tụng được lập ra để thánh hiến trọn ngày đêm bằng lời ngợi khen Thiên Chúa. Vì, khi bài ca ngợi khen tuyệt diệu đó được chu toàn đúng nghi thức bởi các linh mục hoặc bởi những người khác được ủy nhiệm làm công việc đó theo sự thiết định của Giáo hội, hoặc các Kitô hữu hợp cùng linh mục cầu nguyện theo thể thức đã được chuẩn nhận, thì đó thực là tiếng của chính Hiền thể nói với Phu quân mình, và hơn thế nữa, còn là lời cầu nguyện của Chúa Kitô và Thân thể Người dâng lên Thiên Chúa Cha. (Xem thêm: PV2,7c, 8, 10a; DT 6b).

129. Cha nói: «Thứ nhất cầu nguyện», không phải là vô căn cứ. Chúa Giêsu bảo: «...Maria đã chọn phần tốt rồi, và sẽ không bị ai giựt mất!» (Lc 10,42). Khi ng ồi dưới chân Chúa, nghe lời Chúa, yêu mến Chúa, Maria đã được Thánh Thể, Thánh Kinh, Thánh nguyện.

Ga 14,23: Ai yêu mến Thầy, thì sẽ giữ lời Thầy. Cha Thầy sẽ yêu mến người ấy. Cha Thầy và Thầy sẽ đến và ở lại với người ấy.

130. Con tìm bạn để an ủi, nâng đỡ con khỏi cô đơn. Sao con không tìm người bạn không bao giờ phản bội con, và có thể ở với con liên li bất cứ nơi nào?

Mt 11,28: *Tất cả những ai đang vất vả mang gánh nặng nề, hãy đến cùng tôi, tôi sẽ cho nghỉ ngơi bồi dưỡng.*
(Xem thêm: Ga 15,15)

131. Một người «thánh» mà không cầu nguyện là thánh giả. Con đợi xem, họ sẽ sụp đổ không mấy hồi.

Lc 22,40.46: *Người bảo các ông: «Anh em hãy cầu nguyện kẻo sa chước cám dỗ».... Người liền nói với các ông: «Sao anh em lại ngủ? Dậy mà cầu nguyện, kẻo sa chước cám dỗ».*
(Xem thêm: Ga 15,4.6)

132. Muốn đánh giá công việc tông đồ của ai, con hãy xem người ấy cầu nguyện thế nào?

133. Nếu con không cầu nguyện, chẳng ai tin con làm việc vì Chúa đâu!

134. Tại sao có khủng hoảng trong Hội Thánh? Vì hạ giá việc cầu nguyện.

135. Ai hiểu được mãnh lực của lời cầu nguyện? Sốt sáng như các Tông đồ và Đức Mẹ trong nhà tiệc ly, phó thác như Chúa Giêsu ở vườn Cây dầu, cương quyết như Maisen giang tay trên núi, tha thiết như người trộm lành, khiêm tốn như người thu thuế.

Gc 5,16b: *Lời cầu xin tha thiết của người công chính rất có hiệu lực. (Xem thêm: Mt 26,39.44; Lc 18,13-14; 23,42; Cv 1,14).*

136. Người ta sống không chỉ nhờ cơm bánh mà còn nhờ những lương thực thiêng liêng (x. Mt 4,4): Thánh Thể, Thánh kinh, Thánh nguyện. Nếu không, con không có sự sống thần linh.

137. Một người chưa vào đạo mà cầu nguyện là dấu rất tốt, khởi sự cầu nguyện là khởi sự có đức tin.

138. Tinh thần cầu nguyện giống như một lò lửa nung đốt tâm hồn tông đồ của con. Muốn nuôi ngọn lửa ấy, con hãy nhen vào đó những thanh gỗ lớn của hy sinh, của những cuộc tĩnh tâm và cả những que củi nhỏ của lời nguyện tắt và hy sinh thầm kín.

1Tx 3,10: *Đêm ngày chúng tôi tha thiết nài xin Chúa cho được thấy mặt anh em và bổ túc những gì còn thiếu trong đức tin của anh em. (Xem thêm: Ep 6,18)*

TD 4a: *Vì Chúa Kitô, Đấng được Chúa Cha sai đến, là nguồn mạch nguyên ủy của mọi việc Tông đồ trong Giáo hội, nên hiển nhiên là kết quả phong phú của việc tông đồ giáo dân tùy thuộc ở sự kết hiệp sống động của chính họ với Chúa Kitô,*

Đấng phán rằng: «Ai ở trong Thầy và Thầy ở trong kẻ ấy, như vậy mới sinh được nhiều hoa trái vì ngoài Thầy ra chúng con chẳng làm gì được» (Ga 15,5).

(Xem thêm: GH 41c; PV12; DT 8b; TĐ 16ag).

139. Dầu miệng con không nói ra, Chúa đã hiểu thấu lòng con. Con hãy xem gương người đàn bà băng huyết: động đến gấu áo Chúa, được nhận lời ngay.

Mt 6,7-8: *Khi cầu nguyện, anh em đừng làm nhại như dân ngoại; họ nghĩ rằng: cứ nói nhiều là được nhận lời. Đừng bắt chước họ, vì Cha anh em đã biết rõ anh em cần gì, trước khi anh em cầu xin. (Xem thêm: Mt 9,20; Lc 12,30).*

140. Con tội lỗi không dám ra trước mặt Chúa, nhưng lời Hội Thánh khiến con vững tâm: «Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con». Tất cả công nghiệp của Chúa Giêsu, Đức Mẹ và các thánh không đủ bao bọc lời cầu nhỏ bé của con sao?

1Ga 2,1-2: *Hỡi anh em là những người con bé nhỏ của tôi, tôi viết cho anh em những điều này, để anh em đừng phạm tội. Nhưng nếu ai phạm tội, thì chúng ta có một Đấng Bảo Trợ trước mặt Chúa Cha: đó là Đức Giêsu Kitô, Đấng Công Chính. Chính Đức Giêsu Kitô là của lễ đền bù tội lỗi chúng ta, không những tội lỗi chúng ta mà thôi, nhưng còn tội lỗi cả thế gian nữa. (Xem thêm: Rm 8,34; DT 7,25).*

GH 50c: Cũng như mối hiệp thông giữa các Kitô hữu còn sống trên dương thế đưa chúng ta tới gần Chúa Kitô hơn, thì sự liên kết với các thánh cũng hiệp nhất chúng ta với Người, là Đầu và là Nguồn phát sinh mọi ân sủng và sự sống của chính Dân Thiên Chúa. Do đó, điều hết sức thích đáng là chúng ta yêu mến các bạn hữu và các người đồng thừa tự của Chúa Kitô, cũng là anh em và ân nhân đặc biệt của chúng ta, cũng như chúng ta dâng lời cảm tạ Thiên Chúa vì các ngài và «thành khẩn van nài, chạy đến xin các ngài cầu nguyện và trợ lực, giúp đỡ, hầu Chúa Cha ban cho nhiều ơn lành, nhờ Chúa Giêsu Kitô, Con Chúa, Chúa chúng ta, Đấng Cứu chuộc và Giải thoát duy nhất của chúng ta». (Xem thêm: GH 49, 50a, 51a, 62a)

141. Con tưởng trẻ em chưa làm gì được, người bệnh không còn làm gì được cho Hội thánh sao? Không đâu, sau lời cầu chính thức của Hội thánh, lời nguyện của trẻ em và bệnh nhân rất đẹp lòng Chúa. Năng nhắc họ ý thức!

Gc 5,13: Ai trong anh em đau khổ ư? Người ấy hãy cầu nguyện. Ai vui vẻ chẳng? Người ấy hãy hát thánh ca. Giờ cầu nguyện là giờ tâm sự với Chúa là Cha, chứ không phải là giờ làm bài, là giờ của quả tim, chứ không phải là giờ của luân lý. Đừng nặn óc bóp trán để trình bày với Chúa.

142. Giờ cầu nguyện là giờ tâm sự với Chúa là Cha, chứ không phải là giờ làm bài, là giờ của quả tim, chứ không phải là giờ của luân lý. Đừng nặn óc bóp trán để trình bày với Chúa.

Rm 8,26: Hơn nữa, lại có Thần Khí giúp đỡ chúng ta là những kẻ yếu hèn, vì chúng ta không biết cầu nguyện thế nào cho phải; nhưng chính Thần Khí cầu thay nguyện giúp chúng ta, bằng những tiếng rên siết khôn tả.

143. Nhiều xứ không có linh mục đã giữ vững đức tin suốt nhiều chục năm, nhờ đọc kinh cầu nguyện trong các gia đình.

144. Lời cầu nguyện của con phải phổ cập, quả tim con phải chứa đựng cả thế gian, nhưng đừng vì đó mà quên những thực tế trong con và chung quanh con.

1Tm 2,1.3-4: Trước hết, tôi khuyên ai nấy dâng lời cầu xin, khẩn nguyện, nài van, tạ ơn cho tất cả mọi người... Đó là điều tốt và đẹp lòng Thiên Chúa, Đấng cứu độ chúng ta, Đấng muốn cho mọi người được cứu độ và nhận biết chân lý. (Xem thêm: Ep 6,18).

145. Sách thông liêng làm nhiều người nên thánh, đó là dầu nuôi lò lửa cầu nguyện.

146. Đặc biệt với tâm hồn toàn hiến, đáng lẽ trong lý lịch phải khai: «Nghề nghiệp: cầu nguyện». Các nghề khác thế gian đều làm cả. Thế gian đòi hỏi con giữ đại lý cầu nguyện và nài xin con: «Cầu nguyện cho tôi».

Cv 6,4: *Còn chúng tôi, chúng tôi sẽ chuyên lo cầu nguyện và phục vụ Lời Thiên Chúa. (Xem thêm: Cv 2,42; Ep 1,16)*

DT 6b: *Tu sĩ của các hội dòng cần mãi luyện tập tinh thần cầu nguyện và cả sự cầu nguyện, mức lấy nơi nguồn mạch đích thực của nền tu đức Kitô giáo. Trước hết, hằng ngày phải có quyển Thánh Kinh trong tay, để nhờ đọc và suy gẫm mà học được những «kiến thức siêu việt về Chúa Giêsu Kitô» (PI 3,8). Phải theo tinh thần của Giáo hội mà đem hết tâm hồn, miệng lưỡi chu toàn các Lễ nghi Phụng vụ, nhất là Mầu nhiệm Thánh Thể, lại phải nuôi dưỡng đời sống tu đức bằng nguồn mạch phong phú ấy. (Xem thêm: GH 26c, 27c; LM 14a, 18c; DT 8b).*

147. Không phải Maria ngồi yên dưới chân Chúa vì làm biếng. Phúc âm không phong thánh người làm biếng. Maria chọn phần nhứt: nghe Chúa nói, để lời Chúa thấm tận tâm can, lay chuyển mình, làm việc trong mình. Có gì hoạt động bằng sự lột xác, sự biến đổi ấy? (x. Lc 10.42)

MK 25a: *Thánh Công đồng cũng tha thiết và đặc biệt khuyến khích mọi Kitô hữu, cách riêng các tu sĩ hãy năng đọc Thánh Kinh để học biết «khoa học siêu việt của Chúa Giêsu Kitô» (PI 3,8), «Vì không biết Thánh Kinh là không biết Chúa Kitô». (Xem thêm: MK 26; LM 13b; TD 11b).*

HY SINH

Hy sinh là dấu chứng
của tình yêu.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

148. Hy sinh và nguyện ngắm đi đôi: Nếu con không hy sinh, con đừng phàn nàn vì nguyện ngắm nguội lạnh.

149. Con phải hy sinh nhiều, khi sống giữa những người khác chính kiến con, khác địa vị con, khác lý tưởng con. Hãy xem gương Chúa Giêsu là Thiên Chúa, Ngài sống giữa loài người tội lỗi, 33 năm hy sinh liên li.

LM 15b: Đức bác ái mục vụ thôi thúc các Linh mục đang hoạt động trong mỗi thông hiệp này biết hy sinh ý riêng mình, qua việc vâng lời phục vụ Chúa và anh em, bằng cách lấy tinh thần đức tin mà lãnh nhận và tuân theo những gì được Đức Giáo Hoàng, Đức Giám Mục của mình, cũng như các Bề trên khác truyền dạy và khuyên bảo, bằng cách hoàn toàn sẵn lòng tự hiến và tự hiến hết mức cho mình dù là thấp kém và nghèo hèn. (Xem thêm: GH 10b, 41a; ĐT 9a)

150. Gặp người làm khổ con, con có thể có hai thái độ: «Người này hại tôi!» - «Người này thánh hoá tôi».

PI 1,28: về bất cứ điều gì, đừng sợ những kẻ chống đối anh em: đó là dấu chỉ cho thấy họ sẽ bị hư vong, còn đối với anh em, thì lại là dấu chỉ ơn cứu độ. Điều ấy là ân huệ Thiên Chúa ban. (Xem thêm: 1Pr 2,19-20)

151. Thiên hạ nói: «Người này là mối họa cho tôi!» Con phải nói: «Người này là khí cụ Chúa dùng biến đổi tôi!»

152. Ai cũng kính trọng những người được in năm dấu thánh, nhưng ai cũng sợ Chúa in năm dấu thánh trên mình bằng hy sinh.

153. Con nghĩ rằng con không có gì để hy sinh cho Chúa, nhưng Chúa thấy con bỏ qua nhiều dịp: tươi cười với một người nói móc hòng, thỉnh lạng trước một vu cáo bất công, yêu thương một người bạn phản bội, không nói một lời học búa trả đũa. Mỗi giây phút đều có dịp hy sinh.

154. Đừng hy sinh kiểu Biệt phái, hãy hy sinh theo Phúc âm.

Mt 6,16: *Khi ăn chay, anh em chớ làm bộ rầu rĩ như bọn đạo đức giả: chúng làm cho ra vẻ thiếu não, để thiên hạ thấy là chúng ăn chay. Thầy bảo thật anh em, chúng đã được phần thưởng rồi.*

155. Người thực sự yêu thương, luôn luôn hy sinh mà không bao giờ kể công.

Mt 6,3: *Còn anh, khi bố thí, đừng cho tay trái biết việc tay phải làm. (Xem thêm: Mt 6,17-18)*

156. Con nói: «Tôi không có dịp hy sinh»; đó là dấu con chưa mến Chúa.

GH 10a: Những người đã lãnh phép rửa, nhờ sự tái sinh và xúc dầu của Chúa Thánh Thần, được thánh hiến để trở thành chỗ ở thiêng liêng và nhận chức tư tế thánh, hầu qua mọi hoạt động của con người Kitô hữu, dâng hy tế thiêng liêng và rao truyền những kỳ công của Đấng đã gọi họ từ bóng tối đến ánh sáng kỳ diệu của Ngài (x. 1Pr 2,4-10). Vì thế, tất cả các môn đệ của Chúa Kitô, trong khi kiên tâm cầu nguyện và cùng nhau ca tụng Thiên Chúa (x. Cv 2,42-47), họ phải dâng mình làm hy vật sống động, thánh thiện đẹp lòng Thiên Chúa (x. Rm 12,1), phải làm chứng về Chúa Kitô trên khắp mặt đất và trình bày niềm hy vọng về cuộc sống vĩnh cửu mà họ ôm ấp cho những ai đang khao khát (x. 1Pr 3,15). (Xem thêm: MV 38a; LM 13b, 15; TG 12a, 25b).

157. Không hy sinh, không có nhân đức thánh thiện. Ai chưa «bỏ mình vác thập giá» thì chưa «theo Thầy» được. Đó là điều kiện tiên quyết

Mt 10,38: Ai không vác thập giá mình mà theo Thầy, thì không xứng với Thầy. (Xem thêm: Mt 16,24).

DT 5d: Các tu sĩ phải trung thành với lời khấn của mình và vì Chúa Kitô, từ bỏ mọi sự (x. Mc 10,28), để theo Người (x. Mt 19,21) như một điều cần thiết duy nhất (x. Lc 10,42), nghe lời Người (x. Lc 10,39) và lo âu đến những gì thuộc về Người (x. 1Cr 7,32). (Xem thêm: PV12; LM 12b, 13; DT 9a).

158. Hy sinh con, đừng hy sinh kẻ khác!

159. Vì yêu thương, ta sẵn sàng hy sinh tất cả như Chúa Giêsu: «... để cho thế gian biết là Ta yêu mến Cha, và như Cha truyền dạy Ta sao, Ta làm như vậy. Đứng dậy! Ta đi khỏi đây!» (Ga 14,31).

GH 42d: *Giáo hội cũng nhớ lời khuyên nhủ của thánh Tông đồ thúc giục các tín hữu sống bác ái và khuyên họ phải có tâm tình như Chúa Giêsu Kitô «Đấng tự diệt mình, nhận lấy hình hài tôi tớ..., và vâng lời cho đến chết» (Pl 2,7-8), và vì chúng ta, «Người đã trở nên nghèo nàn tuy Người vốn giàu sang» (2Cr 8,9). Việc noi theo và làm chứng đức ái cùng sự khiêm hạ của Chúa Kitô cần được các môn đệ thực hiện không ngừng; nên Giáo hội là Mẹ chúng ta vui lòng khi thấy trong lòng mình có nhiều con cái nam nữ muốn theo sát gương Đấng Cứu Thế và tỏ lộ rõ ràng hơn sự tự diệt của Người.
(Xem thêm: MV 22c; TG 25b).*

160. Nếu con không hy sinh bên ngoài, không ai tin con hy sinh bên trong. Hy sinh giác quan rất quan hệ: Đavít đã sa ngã vì không giữ mắt.

Mt 5,29: *Nếu mắt phải của anh làm cớ cho anh sa ngã, thì hãy móc mà ném đi; vì thà mất một phần thân thể, còn hơn là toàn thân bị ném vào hoả ngục.*

161. «Đức Giêsu... đã yêu mến các kẻ thuộc về Ngài còn trong thế gian, thì Ngài đã yêu mến họ đến cùng» (Ga 13,1). Tận cùng ấy là Thánh giá. Hy sinh của con phải trọn vẹn, phải là lễ toàn thiêu, nếu «con yêu mến đến tận cùng!».

GH 42b: *Vì Chúa Giêsu, Con Thiên Chúa, đã tỏ tình yêu của Người bằng cách hy sinh mạng sống vì chúng ta, nên không ai có tình yêu cao cả hơn người hy sinh mạng sống vì Chúa và vì anh em (x. 1Ga 3,16; Ga 15,13). Một số Kitô hữu ngay từ thời sơ khai đã được gọi và sẽ còn được gọi mãi để làm chứng tình yêu ấy cách hùng hồn trước mặt mọi người, nhất là trước mặt những kẻ bách hại mình. Khi tử đạo, người môn đệ đồng hoá với Thầy mình, Đấng đã tình nguyện chấp nhận cái chết để cứu độ thế giới, và người môn đệ nên giống Người trong việc đổ máu; Giáo hội coi việc tử đạo đó như một ân huệ lớn lao và một bằng chứng cao cả về đức ái.*

(Xem thêm: GH 41b; MV 93; LM 12b, 13c, 13d; DT 9a).

162. Cái gì làm con xa Chúa, hãy hy sinh nó đi: Móc mắt, chặt tay, cưa chân. (x. Mt 5,29- 30; 18,8-9).

163. Chúa thường gọi hy sinh đến những người Chúa yêu, nhưng hạng người được Chúa yêu ít lắm, vì không mấy ai chấp nhận hy sinh.

Mt 7,13-14: *Hãy qua cửa hẹp mà vào, vì cửa rộng và đường thênh thang thì đưa đến diệt vong, mà nhiều người lại đi qua đó. Còn cửa hẹp và đường chật thì đưa đến sự sống, nhưng ít người tìm được lối ấy.*

164. Không hy sinh nổi những việc nhỏ, con sẽ đầu hàng trước những hy sinh lớn hơn.

165. Để thúc đẩy con, mỗi lần hy sinh hãy định rõ một mục tiêu: cứu một linh hồn, dâng cho một bệnh nhân, cầu cho Hội thánh ở một địa phương đang gặp khó khăn.

166. Ai hăng hái chối dậy ban sáng, sẽ hăng hái suốt ngày. Phút thức dậy rất quan hệ.

167. Đừng nhát sợ! Hãy xem gương thánh Phaolô: đói khát, rách rưới, trộm cướp, roi đòn, đắm tàu, vu vạ, tù ngục, chết chóc. Nếu con sợ, đừng làm tông đồ.

Rm 8,35: *Ai có thể tách chúng ta ra khỏi tình yêu của Đức Kitô? Phải chăng là gian truân, khốn khổ, đói rách, hiểm nguy, bắt bớ, gươm giáo ?*

(Xem thêm: Rm 8,38-39; Pl 1,12-14; 1Tx 2,1-2; 1Pr 3,13-14).

168. Nếu biết chế ngự bằng hy sinh, hồn và xác con là hai người bạn đoàn kết và vô địch. Nếu không biết chế ngự: hồn và xác con là hai kẻ thù không bao giờ lìa nhau.

1Cr 9,27: *Tôi bắt thân thể phải chịu cực và phục tùng, kéo sau khi rao giảng cho người khác, chính tôi lại bị loại.*

(Xem thêm: Rm 7,15; 1Pr 4,1-2)

169. Người hy sinh biết rộng lượng trước khuyết điểm của người và nghiêm khắc trước khuyết điểm của mình.

170. Có những người hy sinh mà muốn mọi người biết mình hy sinh. Có những người không hy sinh mà muốn mọi người biết mình hy sinh. Có những người hy sinh luôn, mà không muốn ai biết mình hy sinh.

171 Trong một cuộc hành hương long trọng, hằng vạn người tham gia, ai cũng muốn vác thánh giá đi tiên phong. Nhưng trong cuộc hành hương của mỗi ngày, mấy ai sẵn lòng vác thánh giá của mình? Anh hùng thỉnh thoảng khó lắm!

172. Thánh thiện và tội lỗi, lắm lúc chỉ do thắng bại của một phút hy sinh.

173. Kinh Tin Kính phải đánh động con, vì sự hy sinh của Chúa Giêsu: «Người đã nhập thể... và đã làm người. Người chịu đóng đinh... chịu tử hình, và mai táng...» Hy sinh trong cả cuộc sống, như của lễ toàn thiêu.

2Cr 5,15: Đức Kitô đã chết thay cho mọi người, để những ai đang sống không còn sống cho chính mình nữa, mà sống cho Đấng đã chết và sống lại vì mình. (Xem thêm: Dt 12,1-3)

174. Con có thể hy sinh mạng sống, hy sinh cả cuộc đời, vì hy sinh chan chứa vào Chúa Giêsu: «Người sống lại như lời Thánh kinh, Người lên trời. Người sẽ trở lại trong vinh quang. Nước Người sẽ không bao giờ cùng».

2Tm 2,8-9.11: Anh hãy nhớ đến Đức Giêsu Kitô, Đấng đã sống lại từ cõi chết, Đấng xuất thân từ dòng dõi Đa-vít, như tôi vẫn nói trong Tin Mừng tôi loan báo. Vì Tin Mừng ấy, tôi chịu khổ, tôi còn phải mang cả xiềng xích như một tên gian phi. Nhưng lời Thiên Chúa đâu bị xiềng xích! Đây là lời đáng tin cậy: Nếu ta cùng chết với Người, ta sẽ cùng sống với Người. (Xem thêm: 1Tx 1,9-10)

175. Đừng nghĩ chỉ có mình con hy sinh. Hãy nhìn quanh con, từ những đứa bé bán báo kiếm tiền phụ giúp cha mẹ, đến những cụ già hy sinh tất cả để nuôi con, nuôi cháu. Con phải hổ thẹn, con hãy cảm phục. Có những người đói rách, nhưng dưới lớp áo tả tơi, có quả tim anh hùng.

QUẢ TIM

Đừng để quả tim con già nua

— *DHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận*

176. Đừng dâng tim con cho Chúa, rồi tìm quả tim người khác thay vào. Chúa không muốn con chơi: «Trò ghép tim» ấy đâu.

177. Các thánh càng già thì quả tim họ càng tươi trẻ.

178. Đừng để tháng ngày làm cho quả tim con già nua. Hãy yêu thương với một tình yêu ngày càng mãnh liệt, mới mẻ, trong trắng hơn: tình yêu Chúa đổ vào quả tim con.

***Ep 3,16-18:** Tôi nguyện xin Chúa Cha, thể theo sự phong phú của Người là Đấng vinh hiển, ban cho anh em được củng cố mạnh mẽ nhờ Thần Khí của Người, để con người nội tâm nơi anh em được vững vàng. Xin cho anh em, nhờ lòng tin, được Đức Kitô ngự trong tâm hồn; xin cho anh em được bén rễ sâu và xây dựng vững chắc trên đức ái, để cùng toàn thể dân thánh, anh em đủ sức thấu hiểu mọi kích thước dài rộng cao sâu.*

***MV1:** Vui mừng và hy vọng, ưu sầu và lo lắng của con người ngày nay, nhất là của người nghèo và những ai đau khổ, cũng là vui mừng và hy vọng, ưu sầu và lo lắng của các môn đệ Chúa Kitô, và không có gì thực sự của con người mà lại không gieo âm hưởng trong quả tim họ.
(Xem thêm: GH 42a; DT 1c, 6a).*

179. Ngần ngại gì? Hãy cắt đứt xích xiềng ràng buộc con, dù là xích vàng, để tiến lên. Cuối đường có Chúa đón chờ con.

TD 4e: *Giữa những cơn thử thách đời này họ tìm thấy sức mạnh trong niềm hy vọng vì họ nghĩ rằng: «Những đau khổ hiện thời chẳng thấm vào đâu so với vinh quang sắp tới sẽ được giải bày cho chúng ta» (Rm 8,18).*

(Xem thêm: GH 7e; MV 22d; LM 16bc; ĐT 5a).

180. Con thường nói: «Phải mà tôi đã dứt khoát từ đầu!» Mong con đừng còn phải nhắc lại lời hối tiếc muộn màng ấy.

181. Con cảm thấy quả tim con yếu đuối. Các thánh cũng như con. Nhưng nhờ vậy họ mới làm thánh: nhờ ơn Chúa và ý chí.

Rm 7,19: *Sự thiện tôi muốn thì tôi không làm, nhưng sự ác tôi không muốn, tôi lại cứ làm.*

182. Con dâng cho Chúa một quả tim, trong đó đủ mọi thụ tạo chen nhau chiếm chỗ rồi con bảo Chúa nhận và giữ quả tim ấy sao?

Mt 22,37: *Người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người, hết lòng, hết linh hồn và hết trí khôn người.*

(Xem thêm: 1Cr 6,15)

183. Con đổi một quả tim nhàu nát, để lấy Thánh Tâm yêu thương Chúa sao được?

1Ga 4,19: *Phần chúng ta, chúng ta hãy yêu thương, vì Thiên Chúa đã yêu thương chúng ta trước.*

184. Con nói: «Đây là những tình bạn nâng đỡ tôi». Hãy xem, nếu không tiến lên thì đó chỉ là gánh nặng đè bẹp con xuống thôi.

185. Con muốn mang quả tim con rao bán qua tay mọi người, khi đã chê chán rồi mới đem dâng cho Chúa! Chúa đại hơn con sao?

186. Chúa muốn tất cả lòng con, Chúa không chấp nhận chia sẻ với ai.

Mt 6,24: *Không ai có thể làm tôi hai chủ, vì hoặc sẽ ghét chủ này mà yêu chủ kia, hoặc sẽ gắn bó với chủ này mà khinh dể chủ nọ. Anh em không thể vừa làm tôi Thiên Chúa vừa làm tôi Tiền Của được. (Xem thêm: Gl 4,8-11; 1Ga 2,15)*

187. Bỏ tất cả, con sẽ được tất cả, sẽ cứu tất cả. Chúa Giêsu đã nói: «Và Ta, một khi Ta được giương cao khỏi đất, Ta sẽ kéo mọi người lại với Ta» (Ga 12,32).

GH 42c: *Trong những lời khuyên, trước hết phải kể ân huệ cao quý mà Chúa Cha ban cho một số người (x. Mt 19,11; 1Cr 7,7), để họ tận hiến trọn tình yêu không chia sẻ cho một mình Chúa*

cách dễ dàng hơn, trong bậc đồng trinh hay độc thân (x. 1Cr 7,32-34). Sự tiết dục hoàn toàn vì Nước Trời luôn được Giáo hội đặc biệt quý trọng và coi như dấu chỉ và động lực của đức ái, và như mạch đặc biệt sinh nhiều ơn ích thiêng liêng trong thế giới. (Xem thêm: MV 22c, 32c; DT 1c)

188. Đừng nghĩ rằng bỏ mọi sự, quả tim con sẽ lạnh nhạt, đời con sẽ cô đơn, không thu hút được ai. Không! Con sẽ được ánh sáng và sức nóng của Thánh Tâm Chúa thay vào. Hãy xem sức mạnh của các thánh.

CI 3,1-3: *Anh em đã được trở dậy cùng với Đức Kitô, nên hãy tìm kiếm những gì thuộc thượng giới, nơi Đức Kitô đang ngự bên hữu Thiên Chúa. Anh em hãy hướng lòng trí về những gì thuộc thượng giới, chớ đừng chú tâm vào những gì thuộc hạ giới. Thật vậy, anh em đã chết, và sự sống mới của anh em hiện đang tiềm tàng với Đức Kitô nơi Thiên Chúa. (Xem thêm: Gl 2,20; Pl 1,21).*

189. Các thánh bỏ mọi sự, nhưng các thánh đi đâu, thiên hạ theo đến đó: Xem gương Cha Piô, thánh Gioan Vianney...

190. Không chịu theo Chúa, nhưng con đành làm nô lệ, theo ý riêng của người nợ, người kia!

191. Quả tim và bốn phận, phải chọn bên nào? Hãy chọn bốn phận và thực hiện với tất cả quả tim.

LM 3: Các Linh mục Tân Ước, do ơn gọi và chức thánh, một cách nào đó được tuyển chọn ngay giữa Dân Chúa, nhưng không phải để tách biệt khỏi họ hoặc bất cứ một người nào, mà để hoàn toàn tận hiến làm công việc Chúa đã chọn họ làm. Các ngài không thể làm thừa tác viên của Chúa Kitô nếu không là chứng nhân và là người ban phát một đời sống khác một đời sống thế tục; tuy nhiên các ngài không thể phục vụ nhân loại nếu lại sống xa cuộc sống và những hoàn cảnh của họ. Chính thừa tác vụ của các ngài, vì mang một danh nghĩa đặc biệt, nên đòi buộc các ngài không được theo thói thế gian; nhưng đồng thời lại đòi hỏi các ngài sống trong thế gian giữa loài người. (Xem thêm: GH 34b, 41cg; MV 34b, 38a, 93)

192. Dùng tình yêu để làm tông đồ, một có rất hay! Nhưng hãy xét lại, bây giờ chỉ còn tình chứ không còn gờ - ram tông đồ nào nữa

193. Bao nhiêu mối tình vợ vắn vắn vương, bấy nhiêu vòng xích buộc con không bay lên cao được.

194. Không phải tổng số hoạt động là quan hệ, nhưng chính cao độ của tình yêu biến đổi hành động của con mới quan hệ.

Rm 13,10: Đã yêu thương thì không làm hại người đồng loại; yêu thương là chu toàn Lễ Luật vậy

CHÍ KHÍ

Quyết mê một cuốn sách: PHÚC
ÂM

Quyết theo một lý tưởng:
CUỘC ĐỜI CHÚA GIÊSU

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

195. Chúa ban cho con một Đức Giêsu, Chúa cũng ban tự do để con làm thành một đời thánh thiện, cao đẹp, hữu ích hay phá tán thành một cuộc sống cần cỗi, phản bội, độc hại, đê hèn.

PI 2,13-15: *Vi chính Thiên Chúa tác động đến ý chí cũng như hành động của anh em do lòng yêu thương của Người. Anh em hãy làm mọi việc mà đừng kêu ca hay phản kháng. Như thế, anh em sẽ trở nên trong sạch, không ai chê trách được điều gì, và sẽ trở nên những người con vẹn toàn của Thiên Chúa, giữa một thế hệ gian tà, sa đoạ. Giữa thế hệ đó, anh em phải chiếu sáng như những vì sao trên vòm trời.*
(Xem thêm: PI 4,8; Dt 6,7-8)

MV 17: *Tự do đích thực là dấu chỉ cao cả nhất của hình ảnh Thiên Chúa trong con người. Bởi vì Thiên Chúa đã muốn để con người tự định liệu, hầu con người tự mình đi tìm Đấng Tạo Dựng và nhờ kết hợp với Ngài con người tiến tới sự hoàn thiện trọn vẹn và hạnh phúc. Vậy phẩm giá của con người đòi hỏi họ phải hành động theo sự chọn lựa ý thức và tự do, nghĩa là chính con người được thúc đẩy và hướng dẫn tự bên trong, chứ không do bản năng mù quáng hay cưỡng chế hoàn toàn bên ngoài. (Xem thêm: TD 2b)*

196. Người ích kỷ tránh trách nhiệm, tránh mệt nhọc, tránh hy sinh, họ muốn tạo hạnh phúc, tạo một «thiên đàng dành riêng» cho họ giữa trần gian, nhưng họ sẽ mất thiên đàng vĩnh viễn.

Ga 12,25: *Ai yêu quý mạng sống mình, thì sẽ mất; còn ai coi thường mạng sống mình ở đời này, thì sẽ giữ lại được cho sự sống đời đời. (Xem thêm: Pl 3,18-19)*

197. Người chí khí xem thiên hạ là anh em, nhìn công việc của thiên hạ như công việc của chính mình. Người ích kỷ xem thiên hạ là nấc thang để mình tiến lên, chỉ biết cái «tôi», chỉ biết công việc «của tôi».

Pl 2,20-21: *Chẳng có ai khác cùng chia sẻ một tâm tình với tôi và tận tâm lo lắng cho anh em. Thật vậy, ai nấy đều tìm lợi ích cho mình, chứ không tìm lợi ích cho Đức Kitô Giêsu.*

TD 7b: *Vậy khi hưởng dùng mọi quyền tự do, nguyên tắc luân lý phải tuân giữ là trách nhiệm cá nhân và đoàn thể: khi hành xử những quyền lợi của mình, cá nhân cũng như đoàn thể, phải tuân giữ luật luân lý nghĩa là phải quan tâm đến quyền lợi của người khác, cũng như những bổn phận của mình đối với tha nhân và lợi ích chung đối với mọi người. Phải đối xử với mọi người theo lẽ công bình và tình nhân loại. (Xem thêm: MV 25c, 83)*

198. Lợi dụng quần chúng để tiến thân, không phải là tư cách người lãnh đạo. Con sẽ xứng đáng là người lãnh đạo, nếu con không tránh quần chúng nhưng tìm đến với họ và liều thân cứu họ.

1Tx 2,8: *Chúng tôi đã quý mến anh em, đến nỗi sẵn sàng hiến cho anh em, không những Tin Mừng của Thiên Chúa, mà cả mạng sống của chúng tôi nữa, vì anh em đã trở nên những người thân yêu của chúng tôi. (Xem thêm: Rm 9,3)*

199. Đừng cho khiếm nhược là khôn ngoan. Chính vì nhiều con cái ánh sáng «khôn ngoan» kiểu đó, mà con cái tối tăm chiếm đoạt nhiều môi trường họ không dám mơ ước.

Gl 2,4-5: *Vì có những tên xâm nhập, những kẻ giả danh giả nghĩa anh em, đã len lỏi vào dò xét sự tự do của chúng ta, sự tự do chúng ta có được trong Đức Kitô Giêsu; họ làm như vậy là để bắt chúng ta trở thành nô lệ. Nhưng với những người ấy, chúng tôi đã không chịu nhượng bộ, dù chỉ trong giây lát, để duy trì cho anh em chân lý của Tin Mừng.*

MV 43ab: *Đối với Kitô hữu, xao lãng bốn phận trần thế là xao lãng bốn phận đối với tha nhân và hơn nữa đối với chính Thiên Chúa, khiến phần rỗi đời đời của mình bị đe dọa... .. Nhưng tốt hơn là chính họ, được đức khôn ngoan Kitô giáo soi dẫn và cẩn thận chú ý các giáo huấn của Giáo hội, hãy nhận lấy trách nhiệm của mình. (Xem thêm: MV 34c).*

199. Người chí khí không tự mãn. Óc tự mãn như bức tường ngăn con xa Thiên Chúa, xa anh em, xa tất cả, và con không cần ai nữa.

Lc 18,11.14: Người Pha-ri-sêu đứng thẳng, nguyện thầm rằng: «Lạy Thiên Chúa, xin tạ ơn Chúa, vì con không như bao kẻ khác: tham lam, bất chính, ngoại tình, hoặc như tên thu thuế kia». Tôi nói cho các ông biết: người này, khi trở xuống mà về nhà, thì đã được nên công chính rồi; còn người kia thì không. Vì phàm ai tôn mình lên sẽ bị hạ xuống; còn ai hạ mình xuống sẽ được tôn lên. (Xem thêm: Pl 3,3-4)

200. Người chí khí không khoe khoang nhưng có tinh thần hy sinh như thè đường, hạt muối: chấp nhận tan biến để làm cho thức ăn có mùi vị ngon lành.

Mt 13,33: Người còn kể cho họ một dụ ngôn khác: «Nước Trời cũng giống như chuyện nắm men bà kia lấy vùi vào ba thúng bột, cho đến khi tất cả bột dậy men».

202. Người chí khí có tâm hồn ngay thẳng và cảm thấy đê nhục khi bươi móc việc kẻ khác hoặc sống quanh co.

Mt 5,37: Nhưng hễ «có» thì phải nói «có», «không» thì phải nói «không». Thêm thắt điều gì là do ác quỷ.
(Xem thêm: Ep 4,14-15.25; 1Tx 2,3.5)

203. Người chí khí không lảng xãng nhúng tay vào công việc mọi người. Phải nhận biết giới hạn của con.

204. Người chí khí biết tỉnh lặng, ăn nói bữa bãi, thiếu suy nghĩ, gieo rắc chia rẽ, thù đoạn đó là khí cụ của ma quỷ để hạ đức bác ái.

*Ci 3,8-9: Nhưng nay, cả anh em nữa, hãy từ bỏ tất cả những cái đó: nào là giận dữ, nóng nảy, độc ác, nào là thoá mạ, ăn nói thô tục. Anh em đừng nói dối nhau, vì anh em đã cởi bỏ con người cũ với những hành vi của nó rồi.
(Xem thêm: Gc 3,5-6; 1Pr 2,1-3)*

205. Người chí khí không tọc mạch, dòm ngó việc người khác, nhưng đem tất cả ý chí để biết mình rõ ràng.

206. Tính chỉ trích phê bình là một trở ngại lớn cho đời sống siêu nhiên của con; chỉ tiêu cực phàn nàn kẻ khác, con quấy rầy họ và nuôi dưỡng sự đả đày trong lòng con.

207. Không bao giờ đem những thất bại, thử thách, đau khổ của con ra nói cách chua chát để chỉ trích người khác.

208. «Lờ đi», đó là một từ trong tự điển của người hèn nhát, lười biếng, không muốn phấn đấu, những người tự nhận lấy thất bại trước rồi

209. Đừng khiêm tốn lỗi thời. Phải có cao vọng: muốn biết, muốn hành động, muốn liều, nhưng vì Chúa, vì Hội thánh.

1Tm 3,1: Đây là lời đáng tin cậy: ai mong được làm giám quản, người ấy ước muốn một nhiệm vụ cao đẹp.

210. Đừng ham cãi vã sôi nổi, con sẽ ra mù quáng. Đam mê như mây mù, che khuất ánh sáng khôn ngoan của Thiên Chúa.

2Tm 2,23-25: Những tranh luận điên rồ và ngu xuẩn, anh hãy gạt ra một bên, vì biết rằng những thứ ấy sinh ra cãi cọ. Thế mà người tôi tớ Chúa thì không được cãi cọ, nhưng phải dịu dàng với mọi người, có khả năng giảng dạy, biết chịu đựng gian khổ. Người ấy phải lấy lòng hiền hoà mà giáo dục những kẻ chống đối: biết đâu Thiên Chúa lại chẳng ban cho họ ơn sám hối để nhận biết chân lý (Xem thêm: 2Tm 2,14-15; Tt 3,9)

210. Va chạm người khác là sự thường. Một xã hội không có va chạm chỉ có thể là thiên đàng.

211. Con đừng mang bệnh nhẹ tính, nhẹ dạ, nó làm chí khí chết mòn. Triệu chứng của nó là hay thay đổi ý kiến và hoạt động. Đòi con đừng chông chốt một đồng chương trình không bao giờ thực hiện.

212. Người nhẹ dạ là một bù nhìn, múa máy mà vô hiệu, vô ích. Chương trình của con, phải làm từ hôm nay, đừng để sang ngày mai.

213. Không có hành động nào mà không phải là «thánh giá», nếu không vác nổi thánh giá thì chẳng làm được gì cả.

214. Những việc nhỏ đều quan hệ, con đừng khinh thường. Thắng mình liên li trong các việc nhỏ, con luyện ý chí thành sắt đá và làm chủ bản thân con.

215. Điều cần nói, con hãy nói với «một giọng khác», bác ái dịu dàng sẽ làm cho lý luận của con truyền cảm hơn, lôi cuốn hơn. Cùng một điều nhưng hai cách nói, do hai tâm hồn khác nhau và mang lại hai hiệu quả khác nhau.

CI 4,5-6: Anh em hãy ăn ở khôn ngoan với người ngoài; hãy tận dụng thời buổi hiện tại. Lời nói của anh em phải luôn luôn mặn mà dễ thương, để anh em biết đối đáp sao cho phải với mỗi người.

217. Đừng đùng đùng quát mắng khi người khác có lỗi. Hãy nhẫn nại đợi chờ. Với lời lẽ dịu dàng và tất cả ý ngay lành, con đạt nhiều kết quả hơn là chửi mắng nhau từng giờ. Thành công cho bản thân con và chế ngự được tính tình con.

Ep 4,31-32: *Đừng bao giờ chua cay gắt gỏng, nóng nảy giận hờn, hay la lối thoá mạ, và hãy loại trừ mọi hành vi gian ác. Trái lại, phải đối xử tốt với nhau, phải có lòng thương xót và biết tha thứ cho nhau, như Thiên Chúa đã tha thứ cho anh em trong Đức Kitô.*

(Xem thêm: Ep 4,2-4; Cl 3,12-14; 2Tm 2,24-26)

218. Ý chí cương quyết: việc phải làm cứ làm, không do dự, không e ngại... Bạo dạn và hy vọng, ơn Chúa và can đảm.

2Tx 2,15-17: *Thưa anh em, anh em hãy đứng vững và nắm giữ các truyền thống chúng tôi đã dạy cho anh em, bằng lời nói hay bằng thư từ. Xin chính Chúa chúng ta là Đức Giêsu Kitô, và xin Thiên Chúa là Cha chúng ta, Đấng yêu thương chúng ta và đã dùng ân sủng mà ban cho chúng ta niềm an ủi bất diệt và niềm cậy trông tốt đẹp, xin các Ngài an ủi và cho tâm hồn anh em được vững mạnh, để làm và nói tất cả những gì tốt lành. (Xem thêm: 2Tx 3,4-5; Rm 8,31-32)*

219. Trước trở ngại, con hãy đứng vững như một tên khổng lồ. Ơn Chúa không thiếu. Nếu con phải hạn chế hoạt động trong một thời gian, có can gì đâu! Việc con làm là việc của Chúa hơn là việc của con.

220. Thời giờ và sức lực là của Chúa, sao lại phí phạm chỉ vì những trở ngại dọc đường? Đại dương bao giờ cũng có sóng, thuyền cứ vững vàng lướt đi, không nghĩ gì đến sóng.

221. Bình tĩnh! Tại sao hốt hoảng tức tối? Thái độ ấy khiến Chúa bị xúc phạm, thiên hạ bực mình, rồi chính con cũng đau khổ. Có lợi ích gì đâu? Sau đó chỉ mình con hối tiếc và mệt nhọc thêm!

Gc 1,19-20: *Anh em thân mến của tôi, anh em nên biết rằng: mỗi người phải mau nghe, đừng vội nói, và khoan giận, vì khi nóng giận, con người không thực thi đường lối công chính của Thiên Chúa.*

222. Đừng nói: «Tôi tự nhiên vậy, sửa sao được». Không, đó là những khuyết điểm bất xứng với con. Con phải «nên người», «nên con Chúa».

GH: *Được Thiên Chúa kêu gọi và được công chính hoá trong Chúa Giêsu, không phải vì công lao riêng, nhưng vì ý định và ân phúc của Ngài, các môn đệ Chúa Kitô, nhờ lãnh nhận phép rửa, bí tích đức tin, đã thực sự trở nên con cái Thiên Chúa và được thông phần vào bản tính Ngài, và do đó, thực sự đã trở nên thánh. Cho nên với ơn Chúa họ phải luôn gìn giữ và hoàn thành trong đời sống sự thánh thiện mà họ đã lãnh nhận. (Xem thêm: GH 14b; LM 12d; HN 4f)*

223. Hãy quay lưng cho hạng tiểu nhân đang rỉ tai con: «Đại gì cho khổ cái đời!» Chúa Giêsu đã đuổi Phêrô: «Xéo đi sau Ta! Hỡi Satan! Người là cớ vấp phạm cho Ta, vì ý tưởng của người, không phải ý tưởng của Thiên Chúa, mà là của loài người»

(Mt 16,23).

1Ga 3,7: Hỡi anh em là những người con bé nhỏ, đừng để ai làm cho anh em đi lạc đường. Ai sống công chính, kẻ ấy là người công chính, như Đức Giêsu là Đấng Công Chính. (Xem thêm: 2Tx 3,6; 2Tm 3,1 -5; 2Pr 3,17)

224. Con phải tập «biết từ chối», «biết nói không».

Mt 14,4: Ông Gio-an có nói với vua: «Ngài không được phép lấy bà ấy».

225. Đừng nặng óc địa phương, hãy mở rộng lòng con, để mọi người có chỗ ở đó. Nếu không, con chỉ có tên, chứ chưa phải là người Công giáo đích thực.

Gl 3,27-28: Bất cứ ai trong anh em được thanh tẩy để thuộc về Đức Kitô, đều mặc lấy Đức Kitô. Không còn chuyện phân biệt Do-thái hay Hy-lạp, nô lệ hay tự do, đàn ông hay đàn bà; nhưng tất cả anh em chỉ là một trong Đức Kitô.

(Xem thêm: Rm 10,12; 1Cr 12,13; Cl 3,11)

226. Chiếu sáng đời con bằng đức tin và đức ái. Đốt cháy thế gian với ngọn lửa Chúa đặt trong tim con.

1Tx 5,8: ... Nhưng chúng ta, chúng ta thuộc về ban ngày, nên hãy sống tiết độ, mặc áo giáp là đức tin và đức mến, đội mũ chiến là niềm hy vọng ơn cứu độ. (Xem thêm: Cl 1,3-4; 2Tx 1,3-4; 2Tm 2,22)

MV 21e: Nhiệm vụ của Giáo hội là làm sao cho Thiên Chúa Cha và Chúa Con nhập thể trở nên hiện diện và như thể thấy được bằng cách chính Giáo hội tự đổi mới và không ngừng tinh luyện chính mình dưới sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần. Điều đó trước hết nhờ chứng tá của một đức tin sống động và trưởng thành, nghĩa là một đức tin đã được huấn luyện để có thể sáng suốt nhận định và thắng vượt những khó khăn ấy. Rất nhiều vị tử đạo đã và còn đang hùng hồn làm chứng cho đức tin ấy. Đức tin ấy phải biểu lộ sự phong phú của mình bằng cách thâm nhập vào toàn thể đời sống của các tín hữu, kể cả đời sống thế tục và thúc đẩy họ sống công bằng, bác ái nhất là đối với người nghèo khổ. Sau hết, điều có thể làm chứng về sự hiện diện của Thiên Chúa hơn cả là đức ái huynh đệ của các tín hữu như họ đồng tâm nhất trí cộng tác cho đức tin Phúc âm và tỏ ra họ là dấu chỉ hiệp nhất.

227. Hãy làm thế nào để tư tưởng, ngôn ngữ, hành động con khiến người ta phải phản ứng: Con người này đã say mê một cuốn sách: PHÚC ÂM, đã bị lôi cuốn bởi một lý tưởng: «CUỘC ĐỜI CHÚA GIÊSU».

Pl 3,12: Không phải là tôi đã đoạt giải, hay đã nên hoàn thiện đâu; nhưng tôi đang cố gắng chạy tới, mong chiếm đoạt, bởi lẽ chính tôi đã được Đức Kitô Giêsu chiếm đoạt.

(Xem thêm: 1Ga 2,5-6)

DT 2b: Theo Chúa Kitô như Phúc âm dạy là tiêu chuẩn tối hậu của đời tu dòng, nên tất cả các hội đồng phải coi tiêu chuẩn ấy như là quy luật tối thượng. (Xem thêm: MK 18a, 20a)

228. Nghiêm trang và vững vàng, cử chỉ bên ngoài phải phản ảnh tâm hồn bên trong: tâm hồn bình an, tự chủ, không trẻ nít lúng túng hồi hộp.

Tt 2,7-8: Chính anh hãy làm gương về mặt đức hạnh. Khi anh giảng dạy thì đạo lý phải tinh tuyền, thái độ phải đàng hoàng, lời lẽ phải lành mạnh, không ai bắt bẻ được, khiến đối phương phải bẽ mặt, vì không thể nói xấu chúng ta được điều gì.

(Xem thêm: 1Cr 16,13)

229. Thân phụ Bernadette dẫn chị vào dòng và đặt điều kiện: «Đừng ép con tôi ăn phó mát, nó chết mất!» Suốt bảy năm, ngày ngày Bernadette chiến đấu ở bàn ăn: «Tôi phải ăn phó mát», «Tôi không ăn phó mát được», «Tôi phải ăn phó mát». Cuối cùng chị ăn được, chị đã thắng, chị đã làm thánh.

CHÚA HIỆN DIỆN

Có Chúa đời đâu còn cô đơn.

— *DHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận*

230. Con hãy năng đặt tay trên ngực và tự nhủ: «Chúa ở với tôi, trong tôi». Dần dần Chúa sẽ cho con nếm hạnh phúc ấy.

1Cr 3,16: *Nào anh em ch ăng biết rằng anh em là Đền Thờ của Thiên Chúa, và Thánh Thần Thiên Chúa ngự trong anh em sao? (Xem thêm: 1Cr 6,19; Gl 2,20; Ep 3,17)*

231. «Chúa ở đâu?» - «Chúa ở trên trời». Dạy trẻ em trả lời như vậy, là một thiếu sót. Muốn trả lời xác đáng, phải thêm: «Chúa ở trong con». Gắn gũi, sung sướng biết bao!

Cv 17,27-28: *Như vậy là để họ tìm kiếm Thiên Chúa; may ra họ dò dẫm mà tìm thấy Người, tuy rằng thực sự Người không ở xa mỗi người chúng ta. Thật vậy, chính ở nơi Người mà chúng ta sống, cử động, và hiện hữu, như một số thi sĩ của quý vị đã nói: «Chúng ta cũng thuộc dòng giống của Người».*

GH 4: *Chúa Thánh Thần ngự trong Giáo hội và trong tâm hồn các tín hữu như ngự giữa đền thờ (x. 1Cr 3,16; 6, 19). Trong họ, Ngài cầu nguyện và chúng nhận họ là dưỡng tử (x. Gl 4,6; Rm 8,15-16.26). (Xem thêm: GH 6c, 50b; PV 7a; MV21e, 48d)*

232. Từng ngàn bệnh nhân trong nhà thánh Cottolengô có một nét đặc biệt trên khuôn mặt. Thành thoảng máy vi âm lại dịu dàng nhắc: «Chúng ta đang ở bên Chúa!»

233. Nghe một hồi chuông, thấy một ngọn tháp, con hãy nhớ Chúa đang ở trong nhà tạm gần con. Lòng con sốt sắng, hướng đến thờ lạy yêu mến Chúa.

LM 5e: Nhà cầu nguyện là nơi để cử hành và cất giữ Thánh Thể, cũng như để tín hữu tụ họp và tìm được sự nâng đỡ ủi an trong khi tôn sùng sự hiện diện của Con. Thiên Chúa, Đấng Cứu chuộc chúng ta, Đấng đã được hiến dâng vì chúng ta trên bàn tế lễ: Nhà này cần phải sạch sẽ, xứng hợp với việc cầu nguyện và những lễ nghi long trọng. Chính nơi đây, chủ chăn và tín hữu được mời đến, để với lòng biết ơn, họ đáp lại ân huệ của Đấng đã dùng Nhân tính mà không ngừng đổ tràn sự sống siêu nhiên vào các chi thể của Thân Thể Người.
(Xem thêm: PV 7a, 47; LM5b; ĐT 8a; TG 9b)

234. Chúa hiện diện thực sự, chứ không phải chỉ là lý thuyết. Chúa là Cha, ở bên con, với tất cả quyền năng và tình yêu. Ngài năn nỉ, khuyên bảo, mời gọi, trách móc, tha thứ và luôn luôn yêu thương.

2Cr 1,3-4: Chúc tụng Thiên Chúa là Thân Phụ Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta. Người là Cha giàu lòng từ bi lân ái, và là Thiên Chúa hằng sẵn sàng nâng đỡ ủi an. Người luôn nâng đỡ ủi an chúng ta trong mọi cơn gian nan thử thách, để sau khi đã được Thiên Chúa nâng đỡ, chính chúng ta cũng biết an ủi những ai lâm cảnh gian nan khốn khó.
(Xem thêm: Lc 15,11-31; Rm 8,15; Gl 4,6)

235. Chúa Giêsu là tất cả của con: là cùng đích các ý hướng, là lý do các quyết định, là động lực các tình cảm, là gương mẫu các hành động của con.

Gl 2,20a: *Tôi sống, nhưng không còn phải là tôi, mà là Đức Kitô sống trong tôi. (Xem thêm: Pl 3,12; 1Ga 2,5-6)*

GH 6c: *Chúa Kitô là cây nho đích thực. Người ban sức sống và hoa trái cho các nhánh là chúng ta. Nhờ Giáo hội, chúng ta ở trong Người; và không có Người, chúng ta không thể làm gì được (x. Ga 15,1-5). (Xem thêm: GH 7; MV 22d; TĐ 4a)*

236. Sự hiện diện âu yếm và phấn khởi của bản thân, sự hiện diện dịu hiền và thăm thiết của người mẹ, sự hiện diện đầy tin nhiệm và tri ân của khách quý. Tất cả tình yêu, tất cả dịu dàng, tất cả vinh dự ấy sánh với sự hiện diện của Chúa bên con, còn xa vời hơn trời xa đất muôn ngàn lần.

237. Tại sao người Kitô hữu than van mình cô đơn? Chúa Kitô của họ ở đâu?

2Cr 1,5: *Vì cũng như chúng ta chia sẻ muôn vàn nỗi khổ đau của Đức Kitô, thì nhờ Người, chúng ta cũng được chứa chan niềm an ủi. (Xem thêm: Ga 15,6a)*

238. Lời chào của Thiên thần: «Vui lên! Hỡi người đầy ơn phúc! Chúa ở cùng người» (Lc 1,28). Và lời chào của Hội thánh: «Chúa ở cùng anh chị em» có mang một ý nghĩa sâu xa, khả dĩ biến đổi cuộc đời con không?

TD 3b: *Việc tông đồ được thực thi nhờ đức tin, đức cậy, đức mến, là những nhân đức mà Chúa Thánh Thần đổ đầy tâm hồn mọi phần tử của Giáo hội. Lại nữa, nhờ giới răn tình yêu, giới răn cao thượng nhất của Chúa, mọi tín hữu được thúc đẩy để tìm vinh danh Thiên Chúa bằng cách làm cho nước Ngài trị đến để họ nhận biết một Thiên Chúa chân thật và Đấng Ngài đã sai đến là Chúa Giêsu Kitô (x. Ga 17,3).
(Xem thêm: GH 42a; PV86)*

239. Đối với Thiên Chúa, lương tâm đã đủ, nhưng đối với người đời, cần khôn ngoan vì mắt họ không nhìn thấu lương tâm con.

Rm 2,14: *Dân ngoại là những người không có Luật Mô-sê; nhưng mỗi khi họ theo lẽ tự nhiên mà làm những gì Luật dạy, thì họ là Luật cho chính mình, mặc dầu họ không có Luật Mô-sê.*

MV16: *Lương tâm là tâm điểm sâu kín nhất và là cung thánh của con người, nơi đây con người chỉ hiện diện một mình với Thiên Chúa và tiếng nói của Ngài vang dội trong thâm tâm họ. Lương tâm làm cho con người nhận biết một cách tuyệt vời*

luật mến Chúa, yêu người. Trung thành với lương tâm, các Kitô hữu phải liên kết với những người khác để tìm kiếm chân lý và giải quyết trong chân lý biết bao vấn đề luân lý được đặt ra trong đời sống cá nhân cũng như trong giao tiếp xã hội. (Xem thêm: MV 50b; TD 14c).

240. Hãy nhờ Đức Mẹ đưa con đến với Chúa Giêsu, con sẽ quen sống bên Chúa.

241. Chúa hiện diện bên con, không phải chỉ là một tâm tình, nhưng là việc Chúa chiếm hữu cả con người con, hướng dẫn, yêu thương, an ủi con.

242. Hãy sống bên Chúa, và con sẽ nên thánh, thiên đàng không gì khác hơn là Thiên Chúa hiện diện.

243. Điều khiến Chúa hiện diện trong con, vui lòng, sung sướng nhất, là con năng nói chuyện với Mẹ Maria, Mẹ yêu dấu của Chúa.

244. Chúa Ba Ngôi ở trong con, con trở nên đền thờ Chúa, con là cửa lễ toàn thiêu, là lời ngợi khen không ngừng, là đoá hoa muôn sắc dâng lên Chúa.

1Pr 2,4-5: *Anh em hãy tiến lại gần Đức Kitô, viên đá sống động bị người ta loại bỏ, nhưng đã được Thiên Chúa chọn lựa và coi là quý giá. Hãy để Thiên Chúa dùng anh em như những*

viên đá sống động mà xây nên ngôi Đền Thờ thiêng liêng, và hãy để Thiên Chúa đặt anh em làm hàng tư tế thánh, dâng những lễ tế thiêng liêng đẹp lòng Người, nhờ Đức Giêsu Kitô. (Xem thêm: Ep 1,6-12)

245. Tại sao ham xây đền thờ gỗ đá, mà quên xây dựng và tu bổ đền thờ tâm hồn?

Cv 7,49-50: *Chúa phán: «Trời là ngai của Ta, còn đất là bệ dưới chân Ta. Các ngươi sẽ xây cho Ta nhà nào, và nơi nào sẽ là chốn Ta nghỉ ngơi. Chẳng phải chính tay Ta đã làm nên mọi sự ấy sao?»*

246. Ở lâu son, gác tiá, hay lều tranh vách đất con không lo, miễn là con luôn luôn làm cho nhà ấy đáng yêu, lúc ấy biến thành thiên đàng vì có Chúa.

HỘI THÁNH

Một toàn thể: HỘI THÁNH
Một lãnh tụ: ĐỨC THÁNH CHA
Một nguyện vọng: MỌI NGƯỜI NÊN MỘT.

— ĐHY Phanxicô Nguyễn Văn Thuận

247. Mỗi khi ai tỏ ý lo sợ Ngài đau khổ, nhọc mệt, Đức Phaolô VI luôn luôn trả lời: «Vi Hội thánh! Vi Hội thánh!» Con hãy sống và trả lời như vậy.

2Cr 11,28-29: *Không kể các điều khác, còn có nỗi ray rứt hằng ngày của tôi là mối bận tâm lo cho tất cả các Hội Thánh! Có ai yếu đuối mà tôi lại không cảm thấy mình yếu đuối? Có ai vấp ngã mà tôi lại không cảm thấy lòng sôi lên? (Xem thêm Cv 20,18-21; 1Cr 9,19-23).*

248. Không ai phá Hội thánh vì yêu Hội thánh.

249. «Phêrô, con là Đá và trên Đá ấy, Ta sẽ xây Hội thánh của Ta, và cửa Hoả ngục sẽ không thắng nổi» (Mt 16,18). Hai mươi thế kỷ qua, bao nhiêu thăng trầm, bao nhiêu biến động, nội công, ngoại kích, lắm giai đoạn đến mức tuyệt vọng, nhưng Hội thánh vẫn đứng vững vì «Hội thánh Chúa» không phải hội của loài người.

GH 19: *Khi các Tông đồ rao giảng Phúc âm khắp nơi (x. Mc 16,20) và có nhiều thánh giả đón nhận nhờ tác động của Chúa Thánh Thần, các ngài quy tụ họ thành Giáo hội phổ quát, Giáo hội này đã được Chúa thiết lập trên các Tông đồ và xây dựng trên thánh Phêrô, thủ lãnh của các ngài; và Chúa Giêsu Kitô là Viên Đá góc của Giáo hội ấy (x. Kh 21,14; Mt 16,18; Ep 2,20). (Xem thêm: GH 9c, 22b; HN 3e)*

250. «Tôi tin có Hội thánh duy nhất, thánh thiện, công giáo và tông truyền». Một niềm tin, một hạnh phúc, một quyết tâm!

Ga 10,16: *Tôi còn có những chiên khác không thuộc ràn này. Tôi cũng phải đưa chúng về. Chúng sẽ nghe tiếng tôi. Và sẽ chỉ có một đoàn chiên và một mục tử.*

(Xem thêm: 1Cr 10,17; Ep 4,4-6; 5,25-27)

TD 1b: *Trước hết Thánh Công đồng tuyên bố rằng chính Thiên Chúa đã chỉ cho nhân loại biết con đường, để nhờ đó trong khi phụng thờ Ngài, con người có thể được cứu rỗi và hạnh phúc trong Chúa Kitô. Chúng tôi tin rằng Tôn giáo chân thật, duy nhất này tồn tại trong Giáo hội Công giáo và Tông truyền, Giáo hội mà Chúa Giêsu đã ủy thác nhiệm vụ truyền bá cho mọi người, khi Người phán cùng các Tông đồ: «Vậy các con hãy đi dạy dỗ muôn dân, rửa tội cho họ nhân Danh Cha và Con và Thánh Thần; hãy dạy dỗ họ vâng giữ mọi điều Thầy đã truyền cho các con» (Mt 28,19-20). Vậy mọi người đều có nhiệm vụ tìm kiếm chân lý, nhất là những chân lý có liên quan tới Thiên Chúa và Giáo hội Người, và khi nhận biết rồi, họ phải tin theo và tuân giữ. (Xem thêm: GH 8b, 26a, 32ab)*

251. Đừng ngạc nhiên khi người ta phá Hội thánh, vì đó là Nhiệm Thể Chúa Kitô. Họ muốn tiếp tục giết Chúa Kitô, nhưng không giết được Ngài nữa, bèn phá Hội thánh.

Ga 15,18: *Nếu thế gian ghét anh em, anh em hãy biết rằng nó đã ghét Thầy trước. (Xem thêm: Mt 24,9; Lc 6,22; 1Ga 3,13)*

GH 7e: *Đang khi còn lữ hành trên mặt đất, bước theo vết chân Người (Chúa Kitô) trong đau thương và bách hại, chúng ta cùng hiệp thông với những đau khổ của Người như thân thể kết hợp với đầu, hiệp với sự thương khó của Người để được cùng Người vinh hiển (x. Rm 8,17). (Xem thêm: GH 9c, 49; TG 5b)*

252. Nhiều người chê cách tổ chức của giáo triều La-mã. Tôi đồng ý rằng giáo triều La-mã không trọn lành, nhưng tôi xin họ xét xem chính nước họ có được tổ chức hoàn hảo hơn không? Hơn thế, còn phải phân biệt, giáo triều là một cơ quan, không phải là Hội thánh.

253. Yêu mến Hội thánh, vâng lời Hội thánh, trung thành với Hội thánh, cầu nguyện cho Hội thánh.

254. Có người hể nghe nói đến Hội thánh là chỉ trích giáo triều ù lì, nhà thờ tốn tiền, nghi thức rườm rà... Hội thánh đâu phải giáo triều, nhà thờ, nghi thức. Hiểu như thế là sai lạc quá! Hội thánh là toàn thể dân Chúa đang tiến về Nước Trời.

GH 8a: *Giáo hội là xã hội tổ chức theo phẩm trật và Nhiệm Thể Chúa Kitô, đoàn thể hữu hình và cộng đồng thiêng liêng, Giáo hội tại thế và Giáo hội dư tràn của cải trên trời không được quan niệm như hai thực thể nhưng chỉ là một thực thể phức tạp, duy nhất, do yếu tố nhân loại và thần linh kết thành. Vì thế nhờ loại suy xác đáng chúng ta có thể ví Giáo hội với mầu nhiệm Ngôi Lời nhập thể. Thực vậy, nhân tính mà Ngôi Lời Thiên Chúa mặc lấy phục vụ Người như cơ quan cứu rỗi sống động và kết hiệp với Người cách bất khả phân ly, cũng thế, toàn thể cơ cấu xã hội của Giáo hội phục vụ Thánh Thần Chúa Kitô, Đấng làm cho Giáo hội sống động để tăng trưởng thân thể (x. Ep 4,16). (Xem thêm: GH 9c, 33a).*

255. Cần phân biệt vấn đề thần học lịch sử và vấn đề khả năng: Đức Giáo Hoàng không buộc phải là người có nhiều khả năng hơn cả, nhưng bất cứ ai là người Chúa chọn và trao quyền thì con vâng phục vì Chúa «giao chìa khoá Nước Trời» cho người ấy.

Mt 16,19: *Thầy sẽ trao cho anh chìa khoá Nước Trời: dưới đất, anh cầm buộc điều gì, trên trời cũng sẽ cầm buộc như vậy; dưới đất, anh tháo cởi điều gì, trên trời cũng sẽ tháo cởi như vậy.*

GM 2a: *Trong Giáo hội này của Chúa Kitô, Đức Giáo Hoàng Rôma, vì là Đấng kế vị Phêrô, người được Chúa Kitô trao phó chiên mẹ và chiên con để chăn dắt, do Chúa thiết lập, được*

hưởng dụng quyền tối cao, toàn diện, trực tiếp và phổ quát trong việc chăm sóc các linh hồn. Bởi vậy, với tư cách chủ chăn toàn thể tín hữu, ngài có sứ mệnh mưu ích chung cho toàn thể Giáo hội và cho từng Giáo hội địa phương, nên ngài được quyền tối thượng thường xuyên trên mọi Giáo hội.

(Xem thêm: GH 18, 22, 23a, 25; GM 9a)

256. Sống đạo không phải chỉ để mưu tìm ơn cứu rỗi cho riêng mình. Sống đạo là hiệp nhất với toàn thể dân Chúa trên khắp thế giới, hiệp nhất với đầu là Đức Kitô, và đại diện cho Ngài là Đức Giáo Hoàng, để tiếp tục sự chết và sự phục sinh giải phóng nhân loại. Ở ngoài sự thông hiệp ấy, như cành nho đã lià cây, chỉ còn là «công giáo» trong «hồ sơ lý lịch».

Ep 4,15-16: *Nhưng, sống theo sự thật và trong tình bác ái, chúng ta sẽ lớn lên về mọi phương diện, vươn tới Đức Kitô vì Người là Đầu. Chính Người làm cho các bộ phận ăn khớp với nhau và toàn thân được kết cấu chặt chẽ, nhờ mọi thứ gân mạch nuôi dưỡng và mỗi chi thể hoạt động theo chức năng của mình. Như thế Người làm cho toàn thân lớn lên và được xây dựng trong tình bác ái.*

(Xem thêm: Ga 10,16; Ep 2,19.22)

GH 18b: *Bước theo dấu vết của Công đồng Vaticanô I, Thánh Công Đồng này cũng giảng dạy và tuyên bố rằng: Chúa Giêsu Kitô, Mục tử vĩnh cửu đã thiết lập Giáo hội thánh thiện khi sai các tông đồ như Chúa Cha đã phái Người (x. Ga 20,21), và*

Người đã muốn các Đấng kế vị, tức các Giám mục, làm chủ chăn trong Giáo hội cho đến tận thế. Nhưng để chức Giám mục được duy nhất và không bị phân chia, Chúa đã đặt thánh Phêrô làm Thủ lãnh các Tông đồ khác, và trong Ngài, Chúa đã đặt nguyên lý cùng nền tảng vĩnh cửu và hữu hình của hiệp nhất đức tin và hiệp thông.

(Xem thêm: GH 7b, 8d, 9a, 27c; MV 32a, 40b; ĐT 9a)

257. Đừng nói Hội thánh đã canh tân rồi, phải nói Hội thánh liên li canh tân.

GH 8c: *Giáo hội triu mến và ấp ủ tất cả những ai đau khổ vì sự hèn yếu của con người, nhất là nhận biết nơi những kẻ nghèo khó và đau khổ hình ảnh Đấng Sáng lập khó nghèo và khổ đau, ra sức giảm bớt nỗi cơ cực của họ và nhằm phụng sự Chúa Kitô trong họ. Nhưng Chúa Kitô «thánh thiện, vô tội, tinh tuyền» (Dt 7,26), không hề phạm tội (x. 2Cr 5,21), chỉ đi đến để đền tội lỗi dân chúng (x. Dt 2,17), còn Giáo hội vì ôm ấp những kẻ có tội trong lòng, nên vừa thánh thiện vừa phải luôn thanh tẩy mình. Do đó, Giáo hội luôn thực hiện việc sám hối và canh tân. (Xem thêm: GH 48c, HN 6a)*

258. Hội thánh được sinh ra trên thánh giá, Hội thánh lớn lên bằng tiếp tục sự thương khó Chúa Giêsu đến tận thế. Con lầm lạc, nếu tin vào tiền bạc, ngoại giao, quyền thế, vận động, con sẽ là nạn nhân trước hết! Khi con sáng mắt thì đã quá chậm.

Cv 5,30-32: Đức Giêsu đã bị các ông treo lên cây gỗ mà giết đi; nhưng Thiên Chúa của cha ông chúng ta đã làm cho Người trỗi dậy, và Thiên Chúa đã ra tay uy quyền nâng Người lên, đặt làm thủ lãnh và Đấng Cứu Độ, hầu đem lại cho Ít-ra-en ơn sám hối và ơn tha tội. Về những sự kiện đó, chúng tôi xin làm chứng, cùng với Thánh Thần, Đấng mà Thiên Chúa đã ban cho những ai vâng lời Người.

GH 8c: Như Chúa Kitô đã hoàn tất công trình cứu chuộc trong khó nghèo và bách hại, Giáo hội cũng được mời gọi đi cùng đường lối ấy hầu thông ban ơn cứu rỗi cho loài người. Chúa Giêsu Kitô «vốn là địa vị Thiên Chúa... tự hủy diệt mình, tự nhận thân phận tôi tớ» (Pl 2,6-7), và «vốn giàu có, Người đã hoá ra nghèo hèn» vì chúng ta (2Cr 8,9): cũng thế, tuy cần đến những phương tiện nhân loại để chu toàn sứ mệnh mình, Giáo hội được thiết lập không phải để tìm kiếm vinh quang trần thế, nhưng để truyền bá khiêm nhường và từ bỏ, bằng gương lành của chính mình.

(Xem thêm: GH 3a; MV 3b, 76d; LM 6g; TG 5a; TD 11a)

259. Con bảo con không phản Hội thánh, nhưng con chống những người đại diện Hội thánh; con làm trò của biệt phái: họ không bao giờ chống Đức Giê-su nhưng họ giết kẻ Ngài sai đến. Lý luận tinh vi!

260. Con công kích cơ cấu, tại sao chính con lại khư khư đòi tổ chức kiểu này, xếp đặt người nọ, lập các ủy ban, tiểu ban, văn phòng! Con giống nhóm người tuyên bố: «Đời này có bệnh viết tắt như ONU, UNESCO... Chúng tôi cực lực phản đối, và lập hội: Chống viết tắt tên là ASS (Association sans sigle)». Mâu thuẫn!

261. Có thứ công giáo vụ lợi, có thứ công giáo lý lịch, có thứ công giáo xu thời, có thứ công giáo danh dự. Chúa chỉ chấp nhận hạng «công giáo trăm phần trăm», «công giáo vô điều kiện»: «Họ đã bỏ mọi sự mà theo Ngài» (Lc 5,11).

Mc 10,37-38: Các ông thưa: «Xin cho hai anh em chúng con, một người được ngồi bên hữu, một người được ngồi bên tả Thầy, khi Thầy được vinh quang». Đức Giêsu bảo: «Các anh không biết các anh xin gì! Các anh có uống nổi chén Thầy sắp uống, hay chịu được phép rửa Thầy sắp chịu không?»

262. Đối với Hội thánh, không ai tự nhiên cố ý phản bội để phản bội. Nhưng thường có ba trường hợp người ta lâm vào thế phản bội:

1. Khi kẹt vấn đề tiền tài, tình cảm.
2. Khi bất mãn vì tham vọng.
3. Khi sợ cực, sợ đau, sợ chết.

263. Hai ngàn năm nay, có những giai đoạn, những cá nhân trong hàng ngũ Tông đồ, Giáo Hoàng, Hồng Y, Giám mục, linh mục, tu sĩ, giáo dân đã phản bội Hội thánh không thể tưởng tượng. Đức Phaolô VI gọi là tự hủy diệt. Nhưng mỗi lần như thế Hội thánh lại canh tân hơn, tươi sáng hơn, mãnh liệt hơn; Hội thánh tiếp tục màu nhiệm Tử nạn và Phục sinh.

CI 2,11-12: *Trong Người, anh em đã được chịu phép cắt bì, không phải phép cắt bì do tay người phàm, nhưng là phép cắt bì của Đức Kitô, có sức lột bỏ con người tội lỗi của anh em. Anh em đã cùng được mai táng với Đức Kitô khi chịu phép rửa, lại cùng được trỗi dậy với Người, vì tin vào quyền năng của Thiên Chúa, Đấng làm cho Người trỗi dậy từ cõi chết. (Xem thêm: CI 1,24)*

MV 43b: *Mặc dù Giáo hội với sức mạnh của Chúa Thánh Thần, vẫn là hiền thê trung tín của Chúa mình và không ngừng là dấu chỉ ơn cứu rỗi trong thế giới, tuy nhiên Giáo hội biết rõ rằng trải qua bao nhiêu thế kỷ vẫn không thiếu những phần tử trong Giáo hội, giáo dân hoặc tu sĩ, sống bất trung cùng Thánh Thần Chúa. Ngay trong thời đại chúng ta, Giáo hội không quên sự cách biệt lớn lao giữa sứ điệp do Giáo hội công bố và sự yếu đuối nhân loại của những người được giao phó rao giảng Phúc âm. (Xem thêm: GH 8d; MV 22d)*

264. Hội thánh có nhiều khuyết điểm và gương xấu, nhưng Hội thánh có lời hứa của Chúa. Hội thánh là một phép lạ liên li, tuy nhiên đừng vì thế mà phơi bày khuyết điểm và gương xấu cho mọi người. Cũng đừng vì đó mà tha hồ làm gương xấu, để Chúa làm phép lạ mỗi ngày.

Mt 18,6-7: *Nhưng ai làm có cho một trong những kẻ bé mọn đang tin Thầy đây phải sa ngã, thì thà treo cối đá lớn vào cổ nó mà xô cho chìm xuống đáy biển còn hơn. Khốn cho thế gian, vì làm có cho người ta sa ngã. Tất nhiên phải có những có gây sa ngã, nhưng khốn cho kẻ làm có cho người ta sa ngã.*

GH 9c: *Tiến bước giữa cơn cám dỗ và đau thương Giáo hội được vững mạnh nhờ ơn Thiên Chúa, mà Chúa Giêsu đã hứa ban, hầu Giáo hội vẫn hoàn toàn trung tín, sống như một Hiền thê xứng đáng của Chúa mình, dù xác thật yếu hèn, và không ngừng tự đổi mới dưới tác động của Chúa Thánh Thần cho đến ngày, nhờ thánh giá, đạt đến ánh sáng không hề tắt.
(Xem thêm: GH 8c, 15; PV2)*

265. Con hãy sẵn sàng hy sinh cho Hội thánh và hy sinh vì Hội thánh.

2Cr 1,6: *Chúng tôi có phải chịu gian nan, thì đó là để anh em được an ủi và được cứu độ. Chúng tôi có được an ủi, thì cũng*

là để anh em được an ủi, khiến anh em có sức kiên trì chịu đựng cùng những nỗi thống khổ mà chính chúng tôi phải chịu. (Xem thêm: Gl 4,19)

266. «Ai nghe các con là nghe Ta, và ai chối bỏ các con là chối bỏ Ta, mà ai chối bỏ Ta, là chối bỏ Đấng đã sai Ta» (Lc 10,16). Suốt đời con hãy ghi lòng tạc dạ: luôn luôn kính trọng người của Hội thánh, bí tích của Hội thánh, chỉ thị của Hội thánh, phụng vụ của Hội thánh, Chúa sẽ chúc lành cho con.

Gl 4,14: *Mặc dù thân xác tôi là một dịp thử thách cho anh em, anh em đã không khinh, không tởm; trái lại anh em đã tiếp đón tôi như một sứ giả của Thiên Chúa, như Đức Kitô Giêsu. (Xem thêm: Mt 10,40,41)*

GH 20c: *Thánh Công Đồng dạy rằng, chính Chúa đã lập các Giám mục kế vị Tông đồ là, Mục tử Giáo hội. Bởi vậy, ai nghe lời các ngài là nghe lời Chúa Kitô, còn ai khinh để các ngài là khinh để Chúa Kitô và Đấng đã phái Chúa Kitô đến (x. Lc 10,16). (Xem thêm: GH 8b, 18b, 25ac; MK 10b)*

267. Trong Hội thánh mọi người được mời gọi và có bổn phận nên thánh. Nếu con không sống thánh thiện, con đừng lên mặt canh tân Hội thánh. «Không ai tuyên sấm bởi sức Thần khí Thiên Chúa lại đi nói: Giêsu, đồ chúc dữ! Và không ai có thể nói: Giêsu là Chúa! mà lại không phải bởi sức Thánh Thần» (1Cr 12,3).

GH 42e: Mọi Kitô hữu đều được kêu mời và có bổn phận nên thánh và nên trọn lành theo bậc sống mình. (Xem thêm: GH 11c, 15, 48a; HN 4f, 7a)

268. Con tin Hội thánh vì chính Chúa Giêsu đã lập Hội thánh, và chỉ lập Hội thánh ấy thôi. Con đau khổ vì những bất toàn nơi bộ mặt nhân loại của Hội thánh, nhưng con liên đới với những bất toàn ấy để nỗ lực tẩy luyện và thực hiện ý Chúa Giêsu nơi Hội thánh.

Ep 5,25-27: Người làm chồng, hãy yêu thương vợ, như chính Đức Kitô yêu thương Hội Thánh và hiến mình vì Hội Thánh; như vậy, Người thánh hoá và thanh tẩy Hội Thánh bằng nước và lời hằng sống, để trước mặt Người, có một Hội Thánh xinh đẹp lộng lẫy, không tỳ ố, không vết nhăn hoặc bất cứ một khuyết điểm nào, nhưng thánh thiện và tinh tuyền.

TG 7a: Chính Chúa Kitô «đã minh nhiên công bố sự cần thiết của đức tin và của phép Thánh tẩy», đồng thời, Người đã xác nhận sự cần thiết của Giáo hội mà mọi người phải bước vào qua cửa phép Thánh tẩy. Vì thế, những ai biết rằng Giáo hội công giáo, được Thiên Chúa thiết lập nhờ Chúa Giêsu Kitô, như phương tiện cứu rỗi cần thiết, mà vẫn không muốn kiên trì sống trong Giáo hội thì không thể được cứu rỗi. (Xem thêm: GH 12b, 14a, 48b; HN 4f)

269. Trước khi công kích, con hãy tìm hiểu các văn kiện, các thông điệp của các Giáo Hoàng. Con sẽ ngạc nhiên và khám phá ra các Ngài đã đề cập đến tất cả mọi vấn đề với những tư tưởng tuyệt hảo, cách mạng, với đường lối canh tân, bắt nguồn từ một tinh thần Kitô giáo rất tiến bộ, rút trong Thánh kinh, ơn Chúa và thời triệu. Nếu chúng ta chỉ thực hiện hai phần trăm, như Đức Piô XII nói, Hội thánh và thế giới đã biến đổi khác hẳn.

GH 25a: Mọi người phải kính trọng các Giám mục như những chứng nhân của chân lý thần linh và công giáo khi các ngài hiệp thông với Giáo Hoàng Rôma mà dạy dỗ; các tín hữu phải chấp nhận phán quyết của Giám mục mình, khi nhân danh Chúa Kitô, công bố những gì về đức tin và phong hoá, cũng như phải tuân theo các ngài với một lòng kính cẩn tuân phục. Mọi người phải lấy ý chí và lý trí mà kính cẩn tuân phục một cách đặc biệt những giáo huấn chính thức của Giáo Hoàng Rôma, dù khi ngài không tuyên bố từ thượng toà.
(Xem thêm: GH 12a, 25d, 37b; MK 10c; MV 43b, 50b; TĐ 31d)

270. Hội thánh của giới trẻ, Hội thánh của giới già, Hội thánh của trí thức, Hội thánh của lao động, Hội thánh của người nghèo, Hội thánh của người giàu, Hội thánh của da vàng, Hội thánh của da đen, Hội thánh của phụ nữ, Hội thánh của nam giới, Hội thánh của tất cả, Hội thánh chấp nhận tất cả, Hội thánh không kỳ thị ai. Kỳ thị và chia rẽ không có chỗ trong Hội thánh.

Cv 10,34: *Quả thật, tôi biết rõ Thiên Chúa không thiên vị người nào.*

(Xem thêm: Cv 15,8-11; 1Cr 12,13; Gl 3,27-28; Cl 3,10-11)

GH 13b: *Dân duy nhất của Thiên Chúa hiện diện nơi mọi dân nước trần gian. Tuy dân của Nước Ngài là công dân của các nước, song thực ra, đặc tính của Nước ấy không thuộc về thời gian nhưng thuộc về Trời. Quả thực, mọi tín hữu rải rác trên khắp hoàn cầu đều hiệp thông trong Thánh Thần với tất cả các tín hữu khác, và vì thế «kẻ ở Rôma biết rằng người Ấn độ là chi thể mình». Nhưng vì Nước Chúa Kitô không thuộc về thế gian này (x. Ga 18,36), nên Giáo hội, tức Dân Thiên Chúa, hợp thành Nước ấy, không loại bỏ di sản trần thế của bất cứ dân tộc nào; trái lại, Giáo hội cổ võ và thu dụng tất cả những gì tốt lành nơi tài sản, nguồn lực và phong hoá của các dân tộc, và khi thu dụng, Giáo hội tinh luyện, kiện toàn và thăng hoá chúng.*

(Xem thêm: GH 9bc; 32b; MV 42d, 58c, 76b; TG 6f; HN 1a)

ĐỨC TIN

Đốt sáng trần gian với
ngọn lửa đức tin

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

271. Trên đường Hy vọng, con cần một địa bàn để chỉ đường cho con trong những lúc tăm tối gian nan nhất, đó là đức tin, địa bàn Hội thánh trao cho con ngày chịu phép Thánh tẩy.

Ga 12,46: *Tôi là ánh sáng đến thế gian, để bất cứ ai tin vào tôi, thì không ở lại trong bóng tối.*

(Xem thêm: Ga 8,12; Ep 3,12-13)

GH 14a: *Chỉ mình Chúa Kitô là trung gian và là đường cứu độ, Người hiện diện giữa chúng ta trong thân thể Người là Giáo hội; chính Người đã minh nhiên công bố sự cần thiết của đức tin và của phép rửa (x. Mc 16,16; Ga 3,3), đồng thời Người đã xác nhận sự cần thiết của Giáo hội mà mọi người phải bước vào qua cửa phép rửa. Vì thế, những ai biết rằng Giáo hội công giáo được Thiên Chúa thiết lập nhờ Chúa Giêsu Kitô, như phương tiện cứu rỗi cần thiết, mà vẫn không muốn gia nhập hoặc không muốn kiên trì sống trong Giáo hội này thì không thể được cứu rỗi. (Xem thêm: MV 11a; TG 7a; TD 1b)*

272. Trước những lời hứa hẹn đường mật nhất, những hăm dọa kinh khủng nhất, con phải nói: «Tôi là con Chúa, con Hội thánh, là dòng dõi các Thánh, tôi theo đức tin dẫn đường».

CI 2,6-8: *Vậy như anh em đã nhận Đức Kitô Giêsu làm Chúa, thì hãy tiếp tục sống kết hợp với Người. Anh em hãy bén rễ sâu và xây dựng đời mình trên nền tảng là Đức Kitô Giêsu, hãy*

dựa vào đức tin mà anh em đã được thụ huấn, và để cho lòng chan chứa niềm tri ân cảm tạ. Hãy coi chừng chớ để ai gài bẫy anh em bằng mọi triết lý và những tư tưởng giả dối rỗng tuếch theo truyền thống người phàm và theo những yếu tố của vũ trụ chứ không theo Đức Kitô.

(Xem thêm: Dt 12,1-3; 13,8-9)

MK 8a: Những lời giảng dạy của các Tông đồ được đặc biệt ghi lại trong các sách linh ứng, phải được bảo tồn và liên tục lưu truyền cho đến tận thế. Do đó khi truyền lại những gì chính mình đã lãnh nhận, các Tông đồ khuyến cáo các tín hữu phải giữ gìn các truyền thống họ đã học biết qua lời chỉ giáo hay bằng thư từ (x. 2Tx 2,15), và phải chiến đấu để bảo vệ đức tin chỉ được truyền dạy cho họ một lần thôi (Gđã 3). Nắm vững đức tin, con phân biệt đâu là đường Hy vọng của tâm hồn tông đồ, đâu là lối chết của thế gian.

2Tm 1,12: Vì lý do ấy mà tôi phải chịu những đau khổ này; nhưng tôi không hổ thẹn, vì tôi biết tôi tin vào ai, và xác tín rằng: Người có đủ quyền năng bảo toàn giáo lý đã được giao phó cho tôi, mãi cho tới Ngày đó.

(Xem thêm: 2Cr 6,14tt; 1Tm 1,18-19; Dt 2,1tt; 10,22-23)

273. Nắm vững đức tin, con phân biệt đâu là đường Hy vọng của tâm hồn tông đồ, đâu là lối chết của thế gian.

2Tm 1,12: *Vi lý do ấy mà tôi phải chịu những đau khổ này; nhưng tôi không hổ thẹn, vì tôi biết tôi tin vào ai, và xác tín rằng: Người có đủ quyền năng bảo toàn giáo lý đã được giao phó cho tôi, mãi cho tới Ngày đó.*

(Xem thêm: 2Cr 6,14tt; 1Tm 1,18-19; Dt 2,1tt; 10,22-23)

274. Nhiều người nói: «Tôi có đức tin, tôi có đức tin!» Có lẽ «đức tin của giấy khai sinh», không phải đức tin của đời sống. Ít người sống theo đức tin.

275. Xem hành động của con, phản ứng của con, đủ biết đức tin của con sống động hay là «đức tin nhãn hiệu».

Gc 2,14.17: *Thưa anh em, ai bảo rằng mình có đức tin mà không hành động theo đức tin, thì nào có ích lợi gì? Đức tin có thể cứu người ấy được chăng? Cũng vậy, đức tin không có hành động thì quả là đức tin chết.*

(Xem thêm: Ga 4,42; 20,27; Gc 1,22-24).

MV 57a: *Người Kitô hữu đang hành trình về quê trời phải tìm kiếm và yêu thích những sự trên trời. Đó là điều chẳng những không bớt mà còn làm tăng bốn phận của họ là góp sức với mọi người kiến tạo một thế giới nhân đạo hơn. Thực ra, mầu nhiệm của đức tin Kitô giáo đã đem đến cho họ nhiều khích lệ và trợ lực quý giá để họ chu toàn bốn phận ấy cách hăng say hơn và nhất là để họ khám phá được ý nghĩa trọn vẹn của công việc họ làm. (Xem thêm: GH 50a; MV 21e, 43a; HN 23b)*

276. Chúa đặt điều kiện quá dễ: nếu ai có đức tin bằng hạt cải, khiến núi dời cũng được. Tại sao thế? Vì không phải ta làm, nhưng chính Chúa làm.

Mt 17,20: *Người nói với các ông: «Tại anh em kém tin! Thầy bảo thật anh em: nếu anh em có lòng tin lớn bằng hạt cải thôi, thì dù anh em có bảo núi này: «Rời khỏi đây, qua bên kia!» nó cũng sẽ qua, và sẽ chẳng có gì mà anh em không làm được». (Xem thêm: Mt 21,21; Ep 1,19; Dt 11,11 -12.17-19.32-35)*

277. Không phải tin một Chúa xa xôi mơ hồ, nhưng tin như Phêrô: «Thầy là Đức Kitô, Con Thiên Chúa hằng sống» (Mt 16,16), như Gioan: «Ai không yêu mến thì đã không biết Thiên Chúa, vì Thiên Chúa là Tình yêu» (1Ga 4,8).

Cv 14,15: *Hỡi các bạn, các bạn làm gì thế này? Chúng tôi đây cũng chỉ là người phàm, cùng thân phận với các bạn. Chúng tôi loan Tin Mừng cho các bạn, là hãy bỏ những cái hão huyền này đi, mà trở lại cùng Thiên Chúa hằng sống, Đấng đã tạo thành trời đất với biển khơi cùng muôn loài trong đó. (Xem thêm: Cv 17,27-28)*

278. Hãy có một đức tin sắt đá, con sẽ làm được tất cả, vì mỗi lần làm phép lạ, Chúa hỏi: «Con có tin không? ... Lòng tin của người đã cứu chữa người» (Lc 7,50).

Mc 9,23: Đức Giêsu nói với ông ta: «Sao lại nói: nếu Thầy có thể? Mọi sự đều có thể đối với người tin». Trong Phúc âm các Tông đồ đã khiêm tốn thuật lại đức tin yếu hèn của họ, để chúng ta mạnh tin hơn.

279. Trong Phúc âm các Tông đồ đã khiêm tốn thuật lại đức tin yếu hèn của họ, để chúng ta mạnh tin hơn.

Ga 20,25: Các môn đệ khác nói với ông: «Chúng tôi đã được thấy Chúa!» Ông Tô-ma đáp: «Nếu tôi không thấy dấu đinh ở tay Người, nếu tôi không xỏ ngón tay vào lỗ đinh và không đặt bàn tay vào cạnh sườn Người, tôi chẳng có tin». (Xem thêm: Ga 18,15-18.25-27).

280. Con đừng bao giờ mãn nguyện với một đức tin lý thuyết và hình thức, nhưng phải sống một đức tin chân thực, thiết ái và trung thành.

281. Có gì hạnh phúc bằng xác tín mình đang ở trong Hội thánh, nơi đó những khắc khoải của tinh thần được giải quyết và quả tim đầy tràn hy vọng.

282. Hãy thành thực cầu xin như các Tông đồ: «Xin thêm đức tin cho chúng con» (Lc 17,5).

Mc 9,24: Tôi tin! Nhưng xin Thầy giúp lòng tin yếu kém của tôi! (Xem thêm: Ga 6,44.65)

283. Tin là chấp nhận Chúa Giêsu vô điều kiện và quyết tâm sống chết với Ngài.

PI 1,29: Quả thế, nhờ Đức Kitô, anh em đã được phúc chẳng những là tin vào Người, mà còn được chịu đau khổ vì Người. (Xem thêm: Dt 11,24-26)

LM 22c: Các vị lãnh đạo Dân Chúa phải bước đi trong đức tin, theo gương của Abraham trung thành, là người đã lấy đức tin «vâng lời đi đến nơi mà mình sẽ nhận làm cơ nghiệp: Ngài đã ra đi mà chẳng hiểu mình sẽ đi đâu» (Dt 11,8). (Xem thêm: GH 42b; MK 5; TD 10)

284. Chúa toàn năng và hằng hữu, nếu con tin Chúa, con sẽ làm được những việc lạ lùng như Chúa Giêsu đã làm, và còn làm những việc vĩ đại hơn nữa. Chính Ngài đã hứa như vậy!

Ga 14,12: Thật, Thầy bảo thật anh em, ai tin vào Thầy, thì người đó cũng sẽ làm được những việc Thầy làm. Người đó còn làm những việc lớn hơn nữa, bởi vì Thầy đến cùng Chúa Cha. (Xem thêm: Ep 1,19; Dt 11,11-12.17-19.32-35)

285. Con đừng giả vờ để thoát khó nguy. Con nhớ gương Êlêadarô: «Vào tuổi chúng ta đây, giả đò là điều chẳng xứng, kéo làm thiếu niên nghĩ rằng, lão Êlêadarô 90 tuổi đầu đã quy hàng ngoại đạo, và họ bị lầm lạc vì tôi, bởi tôi đã giả tảng giả lờ, bởi tôi tham chút đời tàn vẫn vôi, mà chuốc lấy cho tuổi già vết nhỏ, vết hoen. « (2Mcb 6,24-25).

GH 42b: *Mặc dù chỉ một số ít được phúc tử đạo, nhưng tất cả mọi người phải sẵn sàng tuyên xưng Chúa Kitô trước mặt mọi người, và bước theo Người trên đường thập giá giữa những cuộc bách hại không hề thiếu vắng trong Giáo hội.*
(Xem thêm: GH 50a; MV 21e; TĐ 4f)

286. Không ai bắt con chối Chúa, nhưng có thể bắt con đi ngược lại với đường lối của Chúa, lấy có «để giữ đức tin». Thật là mâu thuẫn: Đức tin của con sẽ chết vì con sợ chết, sợ đau, sợ cực.

1Tm 4,1-2: *Thần khí phán rõ ràng: vào những thời cuối cùng, một số người sẽ bỏ đức tin mà theo những thần khí lừa dối và những giáo huấn của ma quỷ; đó là vì trò giả hình của những tên nói dối mà lương tâm như bị thích dấu sắt nung.*
(Xem thêm: 2Tm 3,1tt; 2Pr 3,3tt)

287. Con phải can đảm sống đức tin hằng ngày, như các thánh Tử đạo can đảm giữ đức tin.

1Cr 16,13: *Hãy tỉnh thức, hãy đứng vững trong đức tin, hãy sống cho đáng bậc nam nhi và ăn ở kiên cường. (Xem thêm: 1Tm 6,11-12; Dt 11,35-40)*

288. Đối với người Kitô hữu, tin trước hết là chấp nhận được rồi, được tha thứ, được yêu thương vô cùng, Chúa không phải là Đấng bắt con phải kính mến, nhưng đúng hơn, Chúa là Đấng con phải để cho Ngài yêu thương con vô hạn.

2Tx 2,13-14: *Hỡi anh em là những kẻ được Chúa yêu mến, chúng tôi phải luôn luôn tạ ơn Thiên Chúa về anh em, vì Thiên Chúa đã chọn anh em ngay từ lúc khởi đầu, để cứu độ anh em nhờ Thần Khí thánh hoá và nhờ lòng tin vào chân lý. Chính vì thế mà Người đã dùng Tin Mừng chúng tôi loan báo mà kêu gọi anh em, để anh em được hưởng vinh quang của Chúa chúng ta là Đức Giêsu Kitô. (Xem thêm: Ep 2,4-6)*

289. Chúa của người Công giáo cao cả không phải chỉ vì Ngài «toàn năng», nhưng nhất là vì Ngài «toàn ái». Ngài siêu việt vì Ngài là «Tình yêu tuyệt đối».

290. Công cuộc cứu rỗi nhân loại không phải là một «tổ chức», mà là một «mầu nhiệm», mầu nhiệm Chúa Giêsu chịu chết và sống lại.

Ga 3,14-15: *Như ông Mô-sê đã giương cao con rắn trong sa mạc, Con Người cũng sẽ phải được giương cao như vậy, để ai tin vào Người thì được sống muôn đời.*

(Xem thêm: Ep 1,7-10)

TÔNG ĐỒ

Tông đồ là người diễn lại cuộc đời
Chúa Giêsu

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

291. Làm tông đồ là «làm như các thánh Tông đồ». Nếu không nghiền ngẫm và thuộc lòng Tông đồ Công vụ, thì con không làm tông đồ đắc lực được.

1Cr 4,10-13: *Chúng tôi điên dại vì Đức Kitô, còn anh em thì khôn ngoan trong Đức Kitô; chúng tôi yếu đuối, còn anh em thì mạnh mẽ; anh em được kính trọng, còn chúng tôi thì bị khinh khi. Cho đến giờ này, chúng tôi vẫn chịu đói khát, trần truồng, bị hành hạ và lang thang phiêu bạt; chúng tôi phải vất vả tự tay làm lụng. Bị nguyên rủa, chúng tôi chúc lành; bị bắt bớ, chúng tôi cam chịu; bị vu khống, chúng tôi đem lời an ủi. Cho đến bây giờ, chúng tôi đã nên như rác rưởi của thế gian, như phế vật đối với mọi người.*

(Xem thêm: 1Cr 11,1; 2Cr 6,3-10; Gl 4,12-14)

292. Giáo dân thời sơ khai diễn tả cách nô m na: Tông đồ là người có Chúa Kitô trong lòng, Chúa Kitô trên mắt, Chúa Kitô trong miệng, Chúa Kitô trên tay, Chúa Kitô trong óc, Chúa Kitô trên vai... Tóm lại, là một người đầy tràn Chúa Kitô và trao ban Chúa Kitô cho kẻ khác.

1Ga 1,1.3: *Điều vẫn có ngay từ lúc khởi đầu, điều chúng tôi đã nghe, điều chúng tôi đã thấy tận mắt, điều chúng tôi đã chiêm ngưỡng, và tay chúng tôi đã chạm đến, đó là Lời sự sống. Điều chúng tôi đã thấy và đã nghe, chúng tôi loan báo cho cả anh*

em nữa, để chính anh em cũng được hiệp thông với chúng tôi, mà chúng tôi thì hiệp thông với Chúa Cha và với Đức Giêsu Kitô, Con của Người. (Xem thêm: Rm 15,29; 2Cr 2,14-15)

ĐT 8a: *Vì do phép Truyền Chức Thánh mà họ (các chủng sinh) phải là hiện thân của Chúa Kitô Linh mục, lại nữa bởi cùng chia sẻ một cuộc sống của Người, nên họ phải quen sống kết hiệp với Người như bạn hữu. Họ phải sống màu nhiệm Phục sinh của Người thế nào để biết khai sáng Màu nhiệm ấy cho đoàn chiên sẽ được giao phó. Phải dạy họ biết tìm gặp Chúa Kitô trong việc trung thành suy gẫm Lời Chúa, trong việc thông hiệp tích cực các màu nhiệm chí thánh của Giáo hội, nhất là Bí Tích Thánh Thể và kinh nguyện thần vụ. (Xem thêm: TĐ 4a, 13, 16a, 18; Dt 1c)*

293. Tông đồ là thánh hoá môi trường bằng môi trường: lao động là tông đồ của lao động, học sinh là tông đồ của học sinh.

Rm 12,6-8: *Chúng ta có những đặc sủng khác nhau, tùy theo ân sủng Thiên Chúa ban cho mỗi người. Được ơn làm ngôn sứ, thì phải nói sao cho phù hợp với đức tin. Được ơn phục vụ, thì phải phục vụ. Ai dạy bảo, thì cứ dạy bảo. Aikhuyên răn, thì cứ khuyên răn. Ai phân phát, thì phải chân thành. Ai chủ toạ, thì phải có nhiệt tâm. Ai làm việc bác ái thì vui vẻ mà làm. (Xem thêm: 1Cr 7,17tt)*

294. «Ai bền đỗ đến cùng, người ấy sẽ được cứu» (Mt 10,22). Một tông đồ sa đọa làm cả hỏa ngục vui mừng. Hãy cầu nguyện và nâng đỡ nhau.

Lc 22,31-32: Chúa nói: «Si-môn, Si-môn ơi, kìa Xa-tan đã xin được sàng anh em như người ta sàng gạo. Nhưng Thầy đã cầu nguyện cho anh để anh khỏi mất lòng tin. Phần anh, một khi đã trở lại, hãy làm cho anh em của anh nên vững mạnh».

295. Làm việc thiện chưa phải là tông đồ, làm vì xem đó là sứ mệnh Chúa Kitô mới là tông đồ.

2Cr 9,12: Việc phục vụ cho công ích này không những đáp ứng nhu cầu của của các người trong dân thánh, mà hơn thế nữa, còn là nguồn phát sinh bao lời cảm tạ dâng lên Thiên Chúa.

296. Thời đại mới, nhu cầu mới, phương pháp mới. «Ta sẽ ở lại với các con mọi ngày cho đến tận thế» (Mt 28,20): Chúa Kitô vẫn ở với Hội thánh và tiếp tục ban cho Hội thánh lễ Hiện xuống

Lc 5,37-38: Không ai đổ rượu mới vào bầu da cũ, vì như vậy, rượu mới sẽ làm nứt bầu, sẽ chảy ra và bầu cũng hư. Nhưng rượu mới thì phải đổ vào bầu mới

GM 17c: Các hình thức hoạt động tông đồ cần phải thích nghi đúng mức với những nhu cầu hiện đại, quan tâm tới các hoàn cảnh của con người, không những về điều kiện thiêng liêng và luân lý, mà cả hoàn cảnh xã hội, dân số và kinh tế nữa.
(Xem thêm: LM 19c; TĐ 1b, 19c, 29f, 32a, 33; TG 4)

297. Hằng say hết mình, nhưng biết chia sẻ với mọi người, biết cộng tác với kẻ thua mình. Đừng làm đại lý tất cả, như thể từ lúc con khởi sự hoạt động mới có trời đất muôn vật.

GH 30: Các chủ chăn của Dân thánh biết rõ giáo dân giúp ích rất nhiều cho toàn thể Giáo hội. Các ngài biết rằng Chúa Kitô không đặt các ngài lên để một mình lãnh lấy tất cả sứ vụ cứu độ của Giáo hội đối với thế giới; nhưng nhiệm vụ cao cả của các ngài là chấn dất tín hữu và nhận biết các phận sự và đoàn sủng nơi họ, để mọi người cùng góp phần vào công cuộc chung, tùy theo cách thức của mình.
(Xem thêm: GH 37ac; LM 9b; TĐ 27; NK 2c)

298. Có những điều con ao ước mà không thực hiện được, lắm lúc lại đẹp lòng Chúa và công nghiệp hơn tất cả kết quả mà con đắc chỉ.

299. Đừng thấy khó mà nản lòng. Hãy tự hỏi mình: «Việc của Chúa hay việc của tôi? Chúa làm hay tôi làm?».

2Cr 4,7-9: ...Nhưng kho tàng ấy, chúng tôi lại chứa đựng trong những bình sành, để chứng tỏ quyền năng phi thường phát xuất từ Thiên Chúa, chứ không phải từ chúng tôi. Chúng tôi bị dồn ép tư bề, nhưng không bị đè bẹp; hoang mang, nhưng không tuyệt vọng; bị ngược đãi, nhưng không bị bỏ rơi; bị quật ngã, nhưng không bị tiêu diệt.

300. Trước khi phàn nàn người nọ người kia, hãy tự hỏi mình: «Muối của tôi còn mặn không? Đèn của tôi còn sáng không?».

Gc 5,9: Thưa anh em, anh em đừng phàn nàn kêu trách lẫn nhau, để khỏi bị xét xử. Kia Vị Thẩm Phán đang đứng ngoài cửa. (Xem thêm: Mt 5,13tt)

301. Cần chọn lọc nhưng đừng chỉ trích, bất tín nhiệm, khinh rẻ. Những tông đồ Chúa Giêsu chọn để xây dựng Hội thánh cũng đầy khuyết điểm. Ngài chỉ cần họ đơn sơ, chân thành theo Ngài.

Mc 1,16-18: Người đang đi dọc theo biển hồ Ga-li-lê, thì thấy ông Si-môn với người anh là ông An-rê, đang quăng lưới xuống biển, vì họ làm nghề đánh cá. Người bảo họ: «Các anh hãy theo tôi, tôi sẽ làm cho các anh thành những kẻ lưới người như lưới cá». Lập tức hai ông bỏ chài lưới mà đi theo Người. (Xem thêm: 1Cr 15,9-10; 1Tm 1,12-13)

302. Cái «tôi» của con càng bành trướng, việc tông đồ càng thất bại, cái «tôi» của con càng tan biến, việc tông đồ càng kết quả.

Ga 3,30: *Người phải nổi bật lên, còn thầy phải lu mờ đi.
(Xem thêm: Ga 7,18)*

303. Sẵn sàng hy sinh những tiện nghi con thấy không hợp cho một tông đồ đích thực. Đừng tạo thêm những nhu cầu không cần thiết.

Mt 10,9-10: *Đừng kiếm vàng bạc hay tiền giắt lưng. Đi đường, đừng mang bao bị, đừng mặc hai áo, đừng đi dép hay cầm gậy. Vì thợ thì đáng được nuôi ăn. (Xem thêm: Pl 4,12)*

304. Đừng nói nhiều, làm ít, hoạt động dài, cầu nguyện vắn, nhận rộng rãi, cho hẹp hòi, khoan dung với mình, khắt khe với người.

305. Ánh sáng tông đồ của con phải truyền sang những lớp tông đồ khác, cho đến lúc thế gian từ u tối tràn ngập hào quang. Làm tông đồ cho tông đồ.

2Tm 2,2: *Những gì anh đã nghe tôi nói trước mặt nhiều nhân chứng, thì hãy trao lại cho những người tin cẩn, những người sẽ có khả năng dạy cho người khác. (Xem thêm: Mt 5,16)*

306. Việc Chúa, không ai được giữ độc quyền đại lý. Các tông đồ thưa Chúa: «Thưa Thầy, chúng tôi đã thấy người kia lấy Danh Thầy trừ quỷ, nhưng hẳn lại không theo chúng ta» (Mc 9,38). Chúa bảo: «Ai không chống lại chúng ta là ủng hộ chúng ta» (Mc 9,40).

307. Con ngạc nhiên hay bực tức vì các tông đồ khác không theo khuôn khổ như con. Phải hiệp nhất mà đa diện; thánh Phaolô đã nói: «Kẻ thì vì ghen tương và kinh địch; kẻ thì vì thiện cảm mà rao giảng Đức Kitô... Can chi! ..., miễn là Đức Kitô được rao truyền» (Pl 1,15.18).

MV 92b: *Chúng ta cần cố vỡ ngay trong lòng Giáo hội sự quý mến, tôn trọng và hoà thuận với nhau bằng sự chấp nhận mọi dị biệt chính đáng để luôn luôn có thể đối thoại hữu hiệu giữa những phần tử của một Dân Chúa duy nhất, dù là chủ chăn hay các Kitô hữu khác. Thật vậy, những gì liên kết giữa các tín hữu còn mạnh hơn những gì chia rẽ: hiệp nhất trong những gì chính yếu, tự do trong những gì nghi ngờ, bác ái trong hết mọi sự. (Xem thêm: TĐ 23b; TG 28a; HN 3d, 4l, 18; ĐP 2)*

308. Các thánh không ai giống ai, tinh tú trên trời không cái nào giống cái nào. Nhưng các thánh đều giống nhau một điểm: các Ngài diễn tả lại cuộc đời Chúa Giêsu.

2Cr 4,10: *Chúng tôi luôn mang nơi thân mình cuộc thương khó của Đức Giêsu, để sự sống của Đức Giêsu cũng được biểu lộ nơi thân mình chúng tôi. (Xem thêm: Cl 1,24tt; Pl 3,12)*

309. Trong việc tông đồ, huấn luyện và lựa chọn chiến sĩ tâm huyết tối quan trọng. Một lãnh tụ lỗi lạc đã nói: «Nếu có ba trăm chiến sĩ, tôi sẽ cai trị đến chết». Chúa Giêsu chọn mười hai người để tồn tại đến tận thế.

TĐ 28: *Việc tông đồ chỉ đạt tới kết quả mỹ mãn nhờ việc huấn luyện đầy đủ và chuyên biệt. Sở dĩ đòi hỏi phải được huấn luyện chu đáo như thế không những vì người giáo dân phải tiến bộ liên tục về đời sống thiêng liêng và về giáo lý, mà họ còn phải thích nghi trong khi hoạt động với những hoàn cảnh khác biệt tùy theo thực tại, nhân sự cũng như tùy theo nhiệm vụ. (Xem thêm: MV 75f; GM 16a; TĐ 18d, 30, 31; DT 18; TG 17bc, 21a, 41g)*

310. Không cần địa vị nào mới làm tông đồ được. Đừng thối mắc địa vị con hay địa vị người khác; làm vì Chúa hay vì địa vị? «Chén của Ta, các người sẽ uống; còn việc ngồi bên hữu hay bên tả Ta, Ta không có quyền ban, nhưng là dành cho những ai đã được Cha Ta dọn cho» (Mt 20,23).

311. Nay địa vị này, mai địa vị kia, người tông đồ không cảm thấy mất mát gì cả, chỉ biết một tiếng gọi: «... Đến không để được hầu hạ, nhưng là để hầu hạ và thí mạng sống mình...» (Mt 20,28). Ở đâu cũng có thể nên thánh.

1Pr 4,10-11: *Ơn riêng Thiên Chúa đã ban, mỗi người trong anh em phải dùng mà phục vụ kẻ khác. Như vậy, anh em mới là những người khéo quản lý ân huệ thiên hình vạn trạng của Thiên Chúa. Ai có nói, thì nói lời Thiên Chúa; ai phục vụ, thì phục vụ bằng sức mạnh hiên Chúa ban. Như thế, trong mọi việc, chúng ta tôn vinh Thiên Chúa nhờ Đức Giêsu Kitô. Kính dâng Người vinh quang và uy quyền đến muôn thuở muôn đời. A-men.*

312. Con buồn vì mất địa vị, vì không được «đặt đúng chỗ». Con đi buồn sao mà buồn vì lỗi lẽ?

313. Lãnh nhận một trách nhiệm tông đồ là sẵn sàng chấp nhận chịu «tử đạo» bởi mọi người, ở mọi nơi, bằng mọi cách, với tất cả yêu thương và bền chí như Phêrô và Gioan: «Các Ngài bước ra khỏi công nghị hân hoan vì đã thấy mình xứng đáng được chịu sỉ nhục vì Danh Chúa» (Cv 5,41)

Cv 20,24: *Mạng sống tôi, tôi coi thật chẳng đáng giá gì, miễn sao tôi chạy hết chặng đường, chu toàn chức vụ tôi đã nhận từ Chúa Giêsu, là long trọng làm chứng cho Tin Mừng về ân sủng của Thiên Chúa. (Xem thêm: Mt 10,18; Cv 23,11).*

TG 24b: Trong khi rao giảng Phúc âm giữa muôn dân, nhà truyền giáo phải mạnh dạn và tin tưởng làm cho người ta nhận biết mầu nhiệm Chúa Kitô mà họ là sứ giả, đến nỗi trong Người, họ dám nói như phải nói, và không xấu hổ về ô nhục của thập giá. Theo gương Thầy mình, Đấng hiền lành và khiêm nhượng trong lòng, họ phải tỏ ra ách Người êm ái và gánh Người nhẹ nhàng. Họ phải làm chứng về Chúa của họ bằng đời sống Phúc âm đích thực, đầy kiên nhẫn, đại lượng, nhân hậu, yêu mến chân thành và nếu cần, họ sẽ đổ máu ra. (Xem thêm: GH 42b, 50b; TD 11b)

314. Kẻ thù nguy hiểm nhất của công việc tông đồ là kẻ «nội thù», Giuđa nộp Chúa.

Ga 13,18: Thầy không nói về tất cả anh em đâu. Chính Thầy biết những người Thầy đã chọn, nhưng phải ứng nghiệm lời Kinh Thánh sau đây: Kẻ đã cùng con chia cơm sẻ bánh lại giờ gót đạp con.

315. Kẻ thù khốc hại nhất của đời tông đồ con không phải là kẻ ngoại thù, đối lập con, nhưng là kẻ nội thù: chính bản thân con có thể thành tên gián điệp làm việc cho cả hai bên: Thiên Chúa và ma quỷ.

Dt 6,4-6: Quả thật, những kẻ đã một lần được chiếu sáng, đã được ném thử ân huệ bởi trời, đã được thông chia Thánh Thần, đã được thưởng thức Lời tốt đẹp của Thiên Chúa và được cảm

nghiệm những sức mạnh của thế giới tương lai, những kẻ ấy mà sa ngã, thì không thể được đổi mới một lần nữa để sám hối ăn năn, vì họ đã tự tay đóng đinh Con Thiên Chúa vào thập giá một lần nữa và đã công khai sỉ nhục Người.
(Xem thêm: Gc 1,6-8; 1Ga 2,15-16)

316. Tâm hồn tông đồ kính trọng thượng cấp, kể cả khi trình bày ngược lại chỉ thị, và không bao giờ vô lễ với thượng cấp trước mặt kẻ khác. Không thể tha thứ thái độ bất tuân, hai lòng.

317. Giọng tự mãn khiến mọi người lánh xa, không ai tin con làm tất cả thay Chúa Thánh Thần.

2Cr 3,5-6: *Không phải vì tự chúng tôi, chúng tôi có khả năng để nghĩ rằng mình làm được gì, nhưng khả năng của chúng tôi là do ơn Thiên Chúa, Đấng ban cho chúng tôi khả năng phục vụ Giao Ước Mới, không phải Giao Ước căn cứ trên chữ viết, nhưng dựa vào Thần Khí. Vì chữ viết thì giết chết, còn Thần Khí mới ban sự sống.* (Xem thêm: Ga 3,27; 15,5)

318. Vẫy vùng ngược xuôi, nhưng không có đức Ái, cũng vô ích, khác nào mua đèn ngũ sắc giăng cùng làng khắp xóm nhưng không có máy điện. Đêm đến tối om, cả làng mới vỡ lẽ đèn của con để trang trí chứ không soi sáng được.

1Cr 13,1: *Giả như tôi có nói được các thứ tiếng của loài người và của các thiên thần đi nữa, mà không có đức mến, thì tôi cũng chẳng khác gì thanh la phèng phèng, chũm choẹ xoang xoảng. (Xem thêm: 1Tm 1,5-7)*

319. Bị nhục mạ, bắt bớ, đuổi từ thành này sang thành khác, là dấu Chúa thương con, Chúa chọn con làm tông đồ thật. «Ta đã chọn các con từ giữa thế gian, bởi vậy mà thế gian ghét các con. Hãy nhớ lời Ta đã nói với các con: tôi tớ không lớn hơn chủ. Nếu họ đã bắt bớ Ta, họ cũng sẽ bắt bớ các con; nếu họ đã giữ lời Ta, họ cũng sẽ giữ lời các con» (Ga 15,19-20).

2Tm 3,11-12: *Anh đã biết những cơn bắt bớ, những sự đau khổ tôi đã gặp ở An-ti-ô-khi-a, I-cô-ni-ô, Lýt-ra, đã biết tôi chịu bắt bớ như thế nào. Nhưng Chúa đã giải thoát tôi khỏi tất cả. Và lại, những ai muốn sống đạo đức trong Đức Kitô Giêsu, đều sẽ bị bắt bớ. (Xem thêm: Dt 12,1b-3)*

320. Việc tông đồ nhằm đưa người ta vào Hội thánh, không phải để lập những Hội thánh riêng của nhóm này, nhóm nọ, dòng này, dòng kia. Chưa rồi đạo, nhưng rồi việc đạo lắm!

1Cr 1,12-13: *Tôi muốn nói là trong anh em có những luận điệu như: «Tôi thuộc về ông Phao-lô, tôi thuộc về ông A-pô-lô, tôi thuộc về ông Kê-pha, tôi thuộc về Đức Kitô». Thế ra Đức Kitô đã bị chia năm xẻ bảy rồi ư? Có phải Phao-lô đã chịu đóng*

đình vào khổ giá vì anh em chăng? Hay anh em đã chịu phép rửa nhân danh Phao-lô sao? (Xem thêm: 1Cr 3,4)

321. «Tông đồ bằng đau khổ», không giảng giải, không hoạt động, nhưng thỉnh lặng tế lễ cứu bao linh hồn. Chúa Giêsu hấp hối trên thánh giá, Đức Mẹ hấp hối trong tâm hồn dưới chân thánh giá.

322.

a. «Tông đồ bằng hy sinh và thỉnh lặng», như hạt lúa chôn vùi, mục nát đi để sinh muôn vàn hạt khác nuôi nhân loại.

b. «Tông đồ bằng chứng tích».

Lời quả quyết suông không đáng người ta tin tưởng mấy, dù ngọt ngào trau chuốt đến đâu.

Tang vật đáng tin hơn.

Hình ảnh chụp được, tiếng nói ghi âm được càng dễ đánh động người ta hơn. Nhưng nếu chính con người sống động bằng xương bằng thịt, nếu cả cuộc sinh hoạt, nếu cả một lớp người, một lớp gia đình cùng sống một lý tưởng, thì chứng tích ấy có một sức mạnh thuyết phục lớn lao biết chừng nào!

a. 2Cr 4,12: Như thế, sự chết hoạt động nơi chúng tôi, còn sự sống thì lại hoạt động nơi anh em. (Xem thêm: Ga 12,24)

b. Rm 2,21-23: Bạn biết dạy người khác, mà lại không dạy chính mình! Bạn giảng: đừng trộm cắp, mà bạn lại trộm cắp!

Bạn nói: chớ ngoại tình, mà bạn lại ngoại tình! Bạn gớm ghét ngẫu tượng, mà bạn lại cướp bóc đền miếu!

(Xem thêm: 1Pr 2,12)

TG 36b: Mọi người phải biết rằng bốn phận đầu tiên và quan trọng nhất đối với việc truyền bá đức tin là sống sâu xa đời sống Kitô hữu. Vì chính khi nhiệt thành phụng sự Thiên Chúa và bác ái đối với tha nhân, họ mang lại cho toàn thể Giáo hội một cảm hứng tinh thần mới và làm cho Giáo hội xuất hiện như là một dấu chỉ nổi lên giữa các dân, là «ánh sáng thế gian» (Mt 5,14) và là «muối đất» (Mt 5,13).

(Xem thêm: GH 12a; DT 1c; TĐ 6b, 16c, 31c; TG 21c)

323. «Tông đồ bằng tiếp xúc»: «Lòng chúng ta lại đã không cháy bùng bùng, lúc dọc đường Ngài ngỏ lời với Ta, và giải thích Kinh Thánh cho Ta đó sao?» (Lc 24,32). Con không nghĩ rằng: mỗi cuộc tiếp xúc là một công tác tông đồ sao?

324. «Tông đồ bằng tư tưởng»: nâng đỡ một người bạn đang gặp khủng hoảng, mở chân trời cho bạn thấy khả năng và ơn gọi cách sáng tỏ, đem hy vọng cho một cuộc đời sắp tan vỡ. Báo chí sẽ bắt đăng những tin uống thuốc ngủ, độc dược... nếu có những người như con.

1Tm 4,13.16: Trong khi chờ tôi đến, hãy chuyên cần đọc Sách Thánh trong các buổi họp, chuyên cần khuyên nhủ và dạy dỗ... Anh hãy thận trọng trong cách ăn nết ở và trong lời giảng dạy.

Hãy kiên trì trong việc đó. Vì làm như vậy, anh sẽ cứu được chính mình, lại còn cứu được những người nghe anh giảng dạy. (Xem thêm: 2Tm 4,14-17)

325. «Tông đồ bằng bữa ăn». Bữa ăn là chuyện thường tình, nhưng bữa Chúa ăn ở nhà Mađalêna, ở nhà Simon, Giakêu khác xa chúng ta: «Hôm nay ơn cứu rỗi đã đến cho nhà này!» (Lc 19,9).

326. Con nghĩ «thư từ» không phải là việc tông đồ sao? Phaolô ngồi trong tù ngục, không máy in, vẫn viết thư cho một giáo đoàn, giáo đoàn ấy chép lại rồi chuyển sang cho một giáo đoàn khác. Cứ thế, Phaolô đã giữ vững và phát triển đức tin của Hội thánh sơ khai. Con hãy để tất cả lòng yêu thương con vào phong bì rồi dán lại, gửi đi.

Cl 4,16: *Sau khi anh em đọc thư này, xin liệu sao cho Hội Thánh Lao-đi-ki-a cũng được đọc nữa. Xin anh em cũng đọc thư của tôi gửi cho Hội Thánh Lao-đi-ki-a.*

327. «Phụ nữ» làm tông đồ rất đặc lực, như bà Maria, bà Salomê theo giúp Chúa Giêsu. Thánh Phaolô cũng nhắc đến nhiều phụ nữ tông đồ: «Xin gửi lời chào Tryphêna và Tryphôsa, các bà đã nhiều công lao nhọc trong Chúa» (Rm 16,12).

328. Từ xưa, «thiếu nhi» đã là tông đồ đầy dẫy cảm: Tarcisiô đã mang Chúa đến cho bao nhiêu người. Hãy nhớ lời Chúa: «Đừng khinh để trẻ con».

Mt 18,10a: *Anh em hãy coi chừng, chớ khinh một ai trong những kẻ bé mọn. (Xem thêm: Mc 10,14-15)*

TĐ 12d: *Trẻ em cũng có hoạt động tông đồ riêng của chúng. Tùy khả năng chúng có thật sự là những chứng nhân sống động của Chúa Kitô giữa các bạn hữu. (Xem thêm: GM 14a; ĐT 2a; TĐ 30abc; GD 7a)*

329. Đâu phải đợi đến ngày nay có vài bà tranh đấu, phụ nữ mới có chỗ đứng trong Hội thánh. Các thánh Tông đồ đã tin dùng, sao ngày nay lại không tiếp tục? Thánh Phaolô viết: «Tôi xin gởi gắm với anh em, chị Phêbê của chúng tôi, nữ tá viên của Hội thánh Kenkrê, mong anh em tiếp đón chị trong Chúa... Xin gởi lời chào Prisca và Aquila, những người cộng sự của tôi trong Đức Giêsu Kitô. Họ đã liều mất đầu để cứu mạng tôi» (Rm 16,1-4).

330. Con đừng do dự về con và về người khác: chài lưới như Phêrô, thu thuế như Matthêu đều làm tông đồ được. «Hãy theo Ta, và Ta sẽ cho các ngươi nên ngư phủ chài lưới người» (Mt 4,19). Con làm không được nhưng Chúa làm được.

331. Quả tim con phải rộng đủ để chứa đựng và rung nhịp với tất cả chương trình Phúc âm hoá của Hội thánh.

Rm 10,14-15: *Thế nhưng làm sao họ kêu cầu Đấng họ không tin. Làm sao họ tin Đấng họ không được nghe? Làm sao mà nghe, nếu không có ai rao giảng? Làm sao mà rao giảng, nếu không được sai đi? Như có lời chép: Đẹp thay bước chân những sứ giả loan báo tin mừng!*

GH 35d: *Giáo dân có thể và phải có một hoạt động cao quý là truyền bá Phúc âm cho thế giới, cả lúc họ bận tâm lo lắng những việc trần thế.*

(Xem thêm: GH 17a, 33d, 44b; DT 6c; TĐ 5a; TG 3c)

332. Xưa ở đâu có tiêu sọ, có mỏ vàng, thiên hạ liều sống liều chết đến đó. Ngày nay ở đâu có dầu hoả, có sắt, đồng, phốt phát, uranium... các nước giết nhau mà đến. Còn ở đâu «chỉ có linh hồn người ta», không ai thèm đến.

2Cr 12,15: *Phần tôi, tôi rất vui lòng tiêu phí tiền của, và tiêu phí cả sức lực lẫn con người của tôi vì linh hồn anh em. Phải chăng vì yêu mến anh em nhiều hơn mà tôi được yêu mến ít hơn? (Xem thêm: Pl 2,17)*

333. Nếu con bảo «giáo dân có ơn đặc sủng của Chúa Thánh Thần», có người sẽ cho rằng con nhạo báng họ!

Nếu con bảo «giáo dân là tư tế, tiên tri, vương đế», có người sẽ cho con là thệ phản!

Có mấy giáo dân ý thức được Chúa gọi, Chúa cần họ? Hãnh diện và tri ân vì được làm con Chúa nhờ phép Thánh tẩy? Làm chiến sĩ, chứng nhân nhờ phép Thêm sức?

1Pr 2,9-10: Còn anh em, anh em là giống nòi được tuyển chọn, là hàng tư tế vương giả, là dân thánh, dân riêng của Thiên Chúa, để loan truyền những kỳ công của Người, Đấng đã gọi anh em ra khỏi miền u tối, vào nơi đầy ánh sáng diệu huyền. Xưa anh em chưa phải là một dân, nay anh em đã là Dân của Thiên Chúa; xưa anh em chưa được hưởng lòng thương xót, nay anh em đã được xót thương.

***GH 11a:** Các tín hữu tháp nhập vào Giáo hội bởi phép Rửa, và nhờ ân tích, họ được đề cử thi hành việc phụng tự Kitô giáo và được tái sinh làm con Thiên Chúa, họ có bổn phận tuyên xưng trước mặt mọi người đức tin mà họ nhận lãnh từ Thiên Chúa qua Giáo hội. Nhờ ơn bí tích Thêm sức, họ gắn bó với Giáo hội cách hoàn hảo hơn và được dư đầy sức mạnh đặc biệt của Chúa Thánh Thần, do đó họ càng có bổn phận khẩn thiết hơn phải loan truyền và bảo vệ đức tin bằng lời nói và việc làm như những chứng nhân đích thực của Chúa Kitô.*

(Xem thêm: GH 10b, 34b, 35a, 36b; PV 6; LM 2a; TG 11a, 15ab)

334. Thời đại giáo dân – Bao lâu chưa động viên được toàn lực dân Chúa ý thức và hành động, các tầng lớp xã hội này chưa thể thấm nhuần Phúc âm được.

TG 21a: *Giáo hội chưa được thiết lập thực sự, chưa sống đầy đủ, cũng chưa là dấu chỉ tuyệt hảo của Chúa Kitô giữa loài người, nếu chưa có hàng giáo dân đích thực và nếu hàng giáo dân này chưa cùng làm việc với hàng giáo phẩm. Thật vậy, Phúc âm không thể đi sâu vào tinh thần, đời sống và sinh hoạt của một dân tộc nếu không có sự hiện diện linh hoạt của giáo dân. Do đó, ngay khi thiết lập Giáo hội, phải hết sức chú tâm đến việc đào tạo một hàng giáo dân Kitô giáo trưởng thành. (Xem thêm: GH 3b; MV 43b; LM 9b; GM 6b; TĐ 1c)*

335. Bí quyết của công cuộc tông đồ trong thời đại ta: Tông đồ giáo dân!

TĐ 10a: *Giáo dân góp phần tích cực vào đời sống và hoạt động của Giáo hội, nhờ được tham dự vào chức vụ của Chúa Kitô là tư tế, tiên tri và là vua. Trong những cộng đoàn của Giáo hội, hoạt động của họ cần thiết đến nỗi nếu không có hoạt động đó, chính hoạt động tông đồ của các vị chủ chăn thường không thể đạt được đầy đủ kết quả.*

(Xem thêm: GH 33bcd; TĐ 1, 2, 6a, 13a, 14a, 23a; ĐT 20; TG 19b, 21a)

336. Không có linh mục nào không xuất thân từ chủng viện, không có tông đồ giáo dân nào không xuất thân từ các khoá huấn luyện, con hãy xác tín điều đó.

TD 32a: *Người tông đồ giáo dân hiện nay có nhiều phương thế, chẳng hạn: những khoá học tập, những kỳ đại hội, những cuộc tĩnh tâm, linh thao, những buổi họp mặt thường xuyên, những buổi thuyết trình cũng như sách báo và những sách giải thích: tất cả đều là những phương thế giúp họ trau dồi thêm kiến thức về Thánh kinh cũng như về giáo lý công giáo, giúp họ nuôi dưỡng đời sống thiêng liêng cũng như giúp họ hiểu biết những hoàn cảnh sống của thế giới để khám phá và sử dụng những phương pháp thích ứng nhất.*
(Xem thêm: DT 3a, 4a, 10a; TD 28; TG 16d, 17bc)

337. Nếu mỗi giáo xứ, con huấn luyện được năm chiến sĩ đích thực thôi, những người đến sau con, sẽ sử dụng, hợp tác với họ, quyết sinh quyết tử suốt ba bốn chục năm.
Bao nhiêu tiềm lực chúng ta quên khám phá, khai thác trong Nước Chúa!

338. Đừng ham đại chúng, đừng vụ số đông, hãy xác tín vấn đề cán bộ: quần chúng lộn xộn rời rạc, chỉ cần một cán bộ đủ khuấy động, đủ khơi dậy cả quần chúng. Cán bộ là hồn, là bộ óc, là xương sống của quần chúng.

2Tm 2,19-21: *Tuy nhiên, nền móng vững chắc Thiên Chúa đã đặt thì tồn tại; trên đó có ghi tạc lời này: Chúa biết những kẻ thuộc về Người, và Phàm ai kêu cầu danh Chúa phải tránh xa điều bất chính. Trong một ngôi nhà lớn, không phải chỉ có những đồ vật bằng vàng bằng bạc, nhưng cũng có những đồ vật bằng gỗ bằng sành; thứ thì dùng vào việc cao quý, thứ thì dùng vào việc thấp hèn. Vậy ai thanh tẩy mình cho sạch những điều xấu nói trên, người đó sẽ là một đồ vật dùng vào việc cao quý, một đồ vật được thánh hiến, có ích cho chủ, sẵn sàng làm mọi việc lành. (Xem thêm: Lc 22,31-32)*

339. Hãy nghiên cứu các tu hội đời: thời đại mới, giải pháp mới. Đó là đặc sủng của thời đại ta, sẽ làm thăng tiến đời sống thiêng liêng của bao nhiêu giáo dân. Các Đức Giáo Hoàng đã nhận thấy dấu hiệu của thời đại trước chúng ta những mấy chục năm.

DT 11a: *Những tu hội triều, tuy không phải là dòng tu, nhưng cũng có lời khẩn thực sự và trọn vẹn được Giáo hội công nhận để giữ các lời khuyên Phúc âm ở giữa đời. Lời khẩn ấy tận Hiến các hội viên nam cũng như nữ, giáo dân cũng như giáo sĩ hiện đang sống giữa đời. Bởi đó, chính họ phải trước hết quyết tâm tận hiến toàn thân cho Thiên Chúa trong đức mến trọn hảo; còn tu hội, phải giữ tính chất đặc thù của mình, là sống giữa đời, để dù ở đâu, họ cũng có thể chu toàn hữu hiệu việc tông*

đờ ở giữa đời và như phát sinh từ lòng đời theo như tu hội đã chủ trương không thành lập.

(Xem thêm: DT 8a, 10a; TĐ 4h; TG 27a, 40d)

340. Đường lối tông đờ của thời đại ta:

- Ở giữa trần gian,
- Không do trần gian,
- Nhưng cho trần gian,
- Với phương tiện của trần gian.

Ga 17,15-16: *Con không xin Cha cất họ khỏi thế gian, nhưng xin Cha gìn giữ họ khỏi ác thần. Họ không thuộc về thế gian cũng như con đây không thuộc về thế gian.*

GH 31b: *Tính cách trần thế là tính cách riêng biệt và đặc thù của giáo dân... Vì ơn gọi riêng, giáo dân có bổn phận tìm kiếm Nước Thiên Chúa bằng cách làm các việc trần thế và xếp đặt chúng theo ý Thiên Chúa. Họ sống giữa trần gian, nghĩa là giữa tất cả cũng như từng công việc và bổn phận trần thế, giữa những cảnh sống thường ngày trong gia đình và ngoài xã hội; tất cả những điều đó như dệt thành cuộc sống của họ. Đó là nơi Thiên Chúa gọi họ, để dưới sự hướng dẫn của tinh thần Phúc âm, như men từ bên trong, họ thánh hoá thế giới bằng việc thi hành những nhiệm vụ của mình.*
(Xem thêm: GM 13c; DT 11a; TG 12c).

341. Là chi thể của Nhiệm thể, chúng ta là óc để suy tư, là mắt để nhìn thực tại trần thế, là tai để nghe tiếng rên rỉ, đòi hỏi, là vai để gánh vác, là tay để cứu vớt, là chân để đến với người khổ đau, là quả tim để khắc khoải yêu thương, là miệng để nói những lời bác ái ủi an. Nhờ tông đồ mà Hội thánh hiện diện giữa thế giới ngày nay.

1Cr 9,22-23: *Tôi đã trở nên yếu với những người yếu, để chinh phục những người yếu. Tôi đã trở nên tất cả cho mọi người, để bằng mọi cách cứu được một số người. Vì Tin Mừng, tôi làm tất cả những điều đó, để cùng được thông chia phần phúc của Tin Mừng. (Xem thêm: Rm 15,1-2)*

TD 13b: *Người giáo dân chu toàn sứ mệnh (tông đồ) này của Giáo hội nơi trần gian: trước tiên bằng đời sống hoà hợp với đức tin, để nhờ đó họ trở thành ánh sáng thế gian; bằng đời sống lương thiện trong bất cứ công ăn việc làm nào để làm cho mọi người yêu mến sự thật, sự thiện và cuối cùng đưa họ tới Chúa Kitô và Giáo hội; bằng đời sống bác ái huynh đệ qua việc họ thực sự chia sẻ với anh em trong hoàn cảnh sống, trong đau khổ cũng như trong mọi ước vọng, và như thế họ âm thầm chuẩn bị cho ơn cứu rỗi hoạt động trong tâm hồn mọi người; bằng cuộc sống ý thức đầy đủ về vai trò của mình trong việc xây dựng xã hội, họ cố gắng chu toàn hoạt động nơi gia đình, ngoài xã hội, trong nghề nghiệp với lòng quảng đại*

của Kitô giáo; như thế phương thức hành động của họ dần dần thấm nhập vào môi trường sống và cả môi trường làm việc. (Xem thêm: MV 1,89a; TĐ 29g; TG 6f, 36b).

342. Người ta không để ý đến sự hiện diện khiêm tốn và hoạt động thầm lặng của tông đồ. Nhưng sự vắng mặt của tông đồ làm cho người ta thấy ngay môi trường trống rỗng và chết lạnh. Không ai chú ý và quý trọng muối biển, ánh sáng, khí trời, nhưng thiếu chúng, vũ trụ chết ngay. Không ai để ý quả đất đang hoạt động, xoay vần, nhưng nếu nó dừng lại chúng ta cũng bị tiêu diệt

THÁNH LỄ

Phải có đời đời để dọn mình, phải
có đời đời để tạ ơn
vì dâng một Thánh lễ

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

343. Thánh lễ làm nên Kitô hữu, Kitô hữu làm nên thánh lễ. Thánh Thể làm nên Hội thánh, Hội thánh làm nên Thánh Thể.

344. Người ngoài lấy làm lạ: «Ngày nào ông linh mục cũng làm một chuyện, sao người Công giáo kéo nhau đi mãi?» Họ nói có phần đúng; ở đâu, ai làm, cũng vẫn là một lễ hy sinh trên núi Calvariô tiếp tục, nhưng có một sức lạ lôi cuốn họ, không phải linh mục mà chính Chúa Giêsu tế lễ.

GH 28a: Các ngài (linh mục) thực thi thánh vụ mình cách tuyệt hảo nhất là trong Thánh lễ hoặc cộng đồng tạ ơn, trong đó, các ngài thay thế Chúa Kitô công bố màu nhiệm của Chúa, kết hợp những ước nguyện của tín hữu vào hy tế của Thủ lãnh họ và trong hy tế Thánh lễ, hiện tại hoá và áp dụng hy tế duy nhất của Tân Ước, là hy vật tinh tuyền đã một lần tự hiến dâng lên Chúa Cha (x. Dt 9,11-28) cho tới khi Chúa lại đến (x. 1Cr 11,26). (Xem thêm: GH 3,10b; PV 7a,47; LM 2d, 13c)

345. Có người chủ trương khi nào sốt sắng mới dự lễ, như vậy mới chân thành với Chúa. Không, đó là dự lễ tùy hứng, vì sáng khoái của con.

346. Biết giá trị của Thánh lễ, dù xa dù khó con cũng cố gắng tham dự. Càng hy sinh, con càng thấy mến Chúa hơn.

PV 7d: *Vì là công việc của Chúa Kitô Tư tế và Thân thể của Người là Giáo hội, nên mọi việc cử hành phụng vụ đều là hành vi chí thánh và không một hành vi nào khác của Giáo hội có hiệu lực bằng, xét cả về danh hiệu lẫn đẳng cấp.*

(Xem thêm: GH 3,11a; PV 106; GM 30b)

347. Xưa nay có ai thấy người nào dự lễ mà lại nghèo cực hơn kẻ khác vì mất giờ không?

Mt 15,32: *Đức Giêsu gọi các môn đệ lại mà nói: «Thầy chạnh lòng thương đám đông, vì họ ở luôn với Thầy đã ba ngày rồi và họ không có gì ăn. Thầy không muốn giải tán họ, để họ nhịn đói mà về, sợ rằng họ bị xỉu dọc đường».*

348. Cùng dự Thánh lễ, nhưng tâm tình khác xa nhau. Con hãy phân tích những hạng người quanh chân Thánh giá.

349. Con muốn hỏi: «Cách gì đẹp lòng Chúa hơn cả?» Hãy tham dự Thánh lễ, vì không kinh nào, không tổ chức, nghi thức nào sánh bằng lời nguyện và hy lễ Chúa Giêsu trên Thánh giá.

350. Người thánh là người tiếp tục sống Thánh lễ suốt ngày.

351. Tán dóc mấy giờ cũng được, ăn nhậu càng lâu càng khoái, cờ bạc thâu đêm không chán, tại sao vội vã lúc dự lễ?

352. «Nhà tạm tốt đẹp nhất, hào quang sáng chói nhất, chân đèn rực rỡ nhất, thánh đường uy nghi nhất, là LINH MỤC. Đặt một linh mục nguội lạnh ở vương cung thánh đường, không ai thèm gặp. Đặt một linh mục thánh thiện trong một nguyện đường nghèo nàn, hẻo lánh, ai cũng tìm đến» (Cha Chevrier).

LM 12ac: *Các linh mục còn có lý do đặc biệt phải đạt tới sự hoàn thiện, vì khi lãnh nhận chức Thánh là các ngài được thánh hiến cho Thiên Chúa theo một cách thức mới: Các ngài trở nên những khí cụ sống động của Chúa Kitô Tư tế vĩnh cửu, để qua các thời đại, các ngài có thể tiếp tục công việc kỳ diệu của Đấng đã lấy quyền năng cao cả mà tái lập toàn thể xã hội con người...*

... Chính sự thánh thiện của linh mục giúp các ngài rất nhiều trong việc chu toàn thừa tác vụ của mình một cách hữu hiệu: thật vậy, dù ơn Chúa có thể hoàn tất công trình cứu rỗi qua những thừa tác viên bất xứng, nhưng sự thường để biểu lộ những việc lạ lùng của mình, Thiên Chúa thích dùng những người sẵn sàng nghe theo sự thúc dục và hướng dẫn của Chúa Thánh Thần cũng như những người kết hiệp mật thiết với Chúa Kitô và sống thánh thiện, để có thể nói như thánh Tông đồ rằng: «Dù tôi sống, nhưng không phải là tôi sống, mà thực ra Chúa Kitô sống trong tôi» (Gl 2,20).

(Xem thêm: GH 17, 21a, 28a; LM 1; TG 16a)

353. Gia đình thánh thiện là gia đình yêu quý Thánh lễ.

354. «Phải có đời đời để dọn mình, phải có đời đời để tạ ơn, vì dâng một Thánh lễ» (Thánh Vianney).

355. Linh mục cùng tế lễ với Chúa Giêsu, cùng trao mình với Chúa Giêsu, làm của ăn cho mọi người, bất cứ lúc nào, trao tất cả!

LM 13c: Là thừa tác viên lo việc phụng tự, nhất là trong Hy tế Thánh lễ, các linh mục đặc biệt là hiện thân của Đức Kitô, Đấng đã tự hiến chính mình làm hy vật thánh hoá nhân loại; và như thế các ngài được mời gọi bắt chước điều các ngài đang thi hành, vì khi cử hành mầu nhiệm Chúa chịu chết, các ngài phải lo khắc chế chi thể mình khỏi tật xấu và dục vọng. (Xem thêm: GH 11a; LM 12b; ĐT 10a; DT 5a)

356. Cả cuộc đời Chúa Giêsu hướng về núi Calvariô, cả cuộc đời con hướng về Thánh lễ.

Rm 12,1: Thư anh em, vì Thiên Chúa thương xót chúng ta, tôi khuyên nhủ anh em hãy hiến dâng thân mình làm của lễ sống động, thánh thiện và đẹp lòng Thiên Chúa. Đó là cách thức xứng hợp để anh em thờ phượng Người. (Xem thêm: Rm 6,11.13; Dt 13,15-16; 1Pr 2,5)

LM 5b: *Cả những bí tích khác cũng như các thừa tác vụ trong Giáo hội và các hoạt động tông đồ đều gắn liền với bí tích Thánh Thể và qui hướng về đó.*

(Xem thêm: GH 11a; PV 10a; GM 30b; LM 2d, 5b, 14b)

357. Mỗi lần dâng Thánh lễ là mỗi lần con giang tay chịu đóng đinh lại trên Thánh giá, và cùng uống cạn chén đắng với Chúa. Đây không có chỗ cho khán giả.

1Cr 5,7-8: *Anh em hãy loại bỏ men cũ để trở thành bột mới, vì anh em là bánh không men. Quả vậy, Đức Kitô đã chịu hiến tế làm chiên lễ Vượt Qua của chúng ta. Vì thế, chúng ta đừng lấy men cũ, là lòng gian tà và độc ác, nhưng hãy lấy bánh không men, là lòng tinh tuyền và chân thật, mà ăn mừng đại lễ.*

PV 48: *Giáo hội hằng bận tâm lo cho các Kitô hữu đừng tham dự vào màu nhiệm đức tin như những khách bàng quan, cảm lạnh, nhưng thấu đáo màu nhiệm đó qua các nghi lễ và kinh nguyện, cho họ tham dự hoạt động thánh một cách ý thức, thành kính và linh động, cho họ được đào luyện bởi Lời Chúa, được bổ sức nơi bàn tiệc Mình Chúa, tạ ơn Chúa. Trong khi dâng lễ vật tinh tuyền, không chỉ nhờ tay linh mục mà còn liên kết với ngài, họ tập dâng chính mình; và ngày qua ngày, nhờ Chúa Kitô Đấng Trung Gian, họ được tiêu hao trong tình kết*

liên với Thiên Chúa và với nhau, để cuối cùng Thiên Chúa trở nên mọi sự trong mọi người.

(Xem thêm: GH 11a; PV 11, 14a, 56; LM 2d, 5c, 13c)

358. Tôi thích danh từ nôm na: «Làm Lễ», tất cả hiệp nhất trong Chúa Kitô «Làm Lễ liên li».

359. Con muốn tôn vinh Chúa?

Con muốn cảm tạ Chúa?

Con muốn cầu xin Chúa?

Con muốn yêu mến Chúa?

Con muốn cứu nhân loại?

HÃY DÂNG THÁNH LỄ!

Chúa Giêsu đã làm như vậy!

PV 6: *Giáo hội không bao giờ bỏ việc cùng nhau quy tụ để cử hành mầu nhiệm Phục sinh: gồm việc đọc «những lời chỉ về Người trong Thánh kinh» (Lc 24,27), và việc cử hành lễ Tạ ơn trong đó hiện tại hoá sự vinh thắng và khai hoàn nhờ cái chết của Người, đồng thời «cảm tạ Thiên Chúa về ân huệ khôn tả của Ngài» (2Cr 9,15) trong Chúa Giêsu Kitô, «để ca tụng vinh quang Ngài» (Ep 1,12) nhờ quyền năng Chúa Thánh Thần.*
(Xem thêm: GH 28a, 34b; PV 10b; LM 5b)

360. Đèn không sáng, nếu hết dầu; xe không chạy, nếu cạn xăng; hồn tông đồ sẽ suy kiệt nếu không đến với Thánh Thể: «Nếu các người không ăn thịt Con Người và uống máu Ngài, các người không có sự sống nơi mình các người» (Ga 6,53).

LM 14t: *Bác ái mục vụ trước hết phát xuất từ Hy tế Thánh Thể, do đó Hy tế Thánh Thể là trung tâm và là cội rễ của toàn thể đời sống linh mục, cho nên linh mục phải cố gắng sống thực trong tâm hồn điều mình đã làm trên bàn tế lễ.
(Xem thêm: PV 16b; LM 5b)*

361. Mặt trời sáng và tung toả ánh sáng. Thánh Thể là sự sống và nguồn phát xuất sự sống thần linh cho nhân loại, sự hoà hợp cho các dân tộc: «Bánh Ta sẽ ban ấy là thịt mình Ta vì sự sống thế gian» (Ga 6,51).

362. Thánh Thể làm cho Ta hiệp nhất trong Nhiệm Thể. Dâng Lễ mà không yêu thương là mâu thuẫn, quái gở.

1Cr 10,16-17: *Khi ta nâng chén chúc tụng mà cảm tạ Thiên Chúa, há chẳng phải là dự phần vào Máu Đức Kitô ư? Và khi ta cùng bẻ Bánh Thánh, đó chẳng phải là dự phần vào Thân Thể Người sao? Bởi vì chỉ có một tấm Bánh, và tất cả chúng ta chia sẻ cùng một Bánh ấy, nên tuy nhiều người, chúng ta cũng chỉ là một thân thể. (Xem thêm: Mt 5,23-24)*

GH 7b: *Khi bẻ bánh tạ ơn, chúng ta thực sự thông dự vào Thân Thể của Chúa nên chúng ta được nâng lên để hiệp thông với Người và với nhau. «Chúng ta tuy nhiều, nhưng là một tấm bánh, một thân thể, vì hết thảy chúng ta đồng thông hưởng cùng một tấm bánh» (1Cr 10,17). Thế nên tất cả chúng ta trở thành chi thể của Thân thể ấy (x. 1Cr 12,27) «vì mỗi người là chi thể của nhau» (Rm 12,5).
(Xem thêm: GH 3; PV 47; GM 15b; LM 6e; DT 15a; HN 2a)*

363. Dù thiếu tất cả, dù mất tất cả, nhưng còn Thánh Thể là còn tất cả vì con có Chúa thiên đàng dưới đất.

364. Dù cô đơn nơi đèo heo hút gió, dù tắm tối trong ngục tù, con hãy hướng về các bàn thờ trên thế giới, nơi Chúa Giêsu đang tế lễ, con dâng Lễ và rước Lễ thiêng liêng. An ủi và can đảm sẽ tràn ngập lòng con.

365. Được dâng Thánh lễ, được rước Thánh Thể là một đề tài bất tận để suy ngẫm, sao con kêu ngụy lạnh?

366. Người «Công giáo Chúa nhật» không đủ sức để cải tạo thế giới vật chất ngày nay. Sống Thánh lễ là bí quyết để đem Chúa cho thế giới và đưa thế giới đến với Chúa.

LM 6e: Không một cộng đoàn Kitô hữu nào được thiết lập mà không đặt nền tảng và trọng tâm vào việc cử hành phép Thánh Thể Chí thánh... Nhưng việc cử hành này muốn được chân thành và đầy đủ, vừa phải đưa đến những việc bác ái và tương trợ lẫn nhau, vừa phải dẫn tới các hoạt động truyền giáo, và cả những hình thức minh chứng Kitô giáo nữa.
(Xem thêm: GH 33b; PV 2, 10b; GM 15b; LM 5b; TG 36a, 39a)

367. Chúa Giêsu đã làm cách mạng trên Thánh giá. Cuộc cách mạng của con phải bắt nguồn từ bàn thánh. Tiếp tục cuộc cách mạng của Chúa, con sẽ làm nên một nhân loại mới.

368. Giọt nước hoà vào rượu thể nào, đời con tan biến trong Chúa Giêsu như vậy.

Ga 17,21: Để tất cả nên một, như Cha ở trong con và con ở trong Cha để họ cũng ở trong chúng ta. Như vậy, thế gian sẽ tin rằng Cha đã sai con.

369. Cả cuộc sống con phải loan truyền việc Chúa chịu chết và tuyên xưng việc Chúa sống lại.

1Cr 11,26: Cho tới ngày Chúa đến, mỗi lần ăn Bánh và uống Chén này, là anh em loan truyền Chúa đã chịu chết.
(Xem thêm: 2Cr 4,11)

370. Chúa Giêsu là đầu, Ngài chỉ tế lễ với Nhiệm thể là Hội thánh của Ngài: «Cùng với Đức Giáo Hoàng... và Đức Giám mục...» Thiếu sự thông hiệp ấy, dâng lễ không có ý nghĩa, nghịch lương tâm.

LM 7a: *Tất cả các linh mục, hiệp nhất với các Giám mục đều tham dự cùng một chức Tư tế và thừa tác vụ duy nhất của Chúa Kitô; cho nên, chính tính cách duy nhất của việc thánh hiến và sứ mệnh đòi phải có sự hiệp thông phẩm trật giữa các ngài và hàng Giám mục; đôi khi mối hiệp thông đó được biểu hiện một cách rất cao đẹp trong việc cùng cử hành phụng vụ, và một cách minh nhiên trong khi cử hành phép Thánh Thể. (Xem thêm: GH 23a; PV 26; MV 43e)*

371. Thánh lễ cho con nhìn thấy và sống với Hội thánh: con nghe lời Chúa Cứu Thế, các Tiên Tri và Tông đồ, con hiệp với Đức Giáo Hoàng, Đức Giám mục, hàng Giáo phẩm, giáo sĩ, tu sĩ, toàn thể dân Chúa, các thánh, các linh hồn, quanh Đức Maria, nhờ Chúa Giêsu, dâng mọi chúc tụng và vinh quang lên Chúa Ba Ngôi, đợi ngày hồng phúc Chúa trở lại. Hạnh phúc, tin tưởng biết chừng nào?

GH 50d: *Sự hiệp nhất của chúng ta với Giáo hội trên trời được thực hiện cách hết sức cao cả, đặc biệt trong Phụng vụ; ở đó quyền năng Thánh Thần hoạt động trên chúng ta qua các dấu chỉ bí tích, ở đó chúng ta cùng lớn tiếng ngợi khen Thiên Chúa*

uy linh, và tất cả mọi người thuộc mọi chi tộc, ngôn ngữ, dân tộc, và quốc gia được cứu chuộc trong máu Chúa Kitô (x. Kh 5,9), hợp nhau trong một Giáo hội duy nhất, đồng thanh chúc tụng một Thiên Chúa Ba Ngôi. Bởi vậy, khi cử hành lễ Hy tế Tạ ơn, chúng ta kết hiệp rất mật thiết với việc phụng thờ của Giáo hội trên trời, vì hiệp cùng Giáo hội, chúng ta kính nhớ trước hết Đức Maria vinh hiển, trọn đời đồng trinh, sau là Thánh Giuse, các thánh Tông đồ và Tử đạo cùng toàn thể các thánh. (Xem thêm: GH 7b, 26a; PV 8)

372. Đồi con là một Thánh lễ: Lúc sám hối đọc kinh «Thú tội», khi hân hoan hát kinh «Vinh danh», hồi vui mừng hát «Alleluia», nhưng con không ngừng «Dâng lên Chúa».

«Anh chị em hãy cầu nguyện»

«Tin kính một Thiên Chúa là Cha»

«Hiệp nhất cùng nhau nhờ Chúa Thánh Thần»

«Thông hiệp cùng Hội thánh Chúa lan rộng khắp hoàn cầu».

373. Muốn tin, phải nuôi mình bằng Thánh Thể, vì Thánh Thể chứa đựng «Màu nhiệm đức tin», và ban sức mạnh đức tin cho con.

Ga 6,35: *Đức Giêsu bảo họ: «Chính tôi là bánh trường sinh. Ai đến với tôi, không hề phải đói; ai tin vào tôi, chẳng khát bao giờ!»*

MV 38b: *Chúa đã để lại cho những kẻ thuộc về Người bảo chứng cây trồng và lương thực đi đường trong bí tích đức tin; trong bí tích ấy, những yếu tố thể trần, kết quả của lao công con người, được biến thành Mình và Máu vinh hiển, nên bữa ăn hiệp thông huynh đệ và nếm hưởng trước bữa ăn trên trời. (Xem thêm: PV 59; HN 22b)*

374. Chúng sinh phải được chăm sóc để lớn lên như hạt lúa chín vàng, sẵn sàng chịu nghiền tán thành bột, hầu trở nên chiếc bánh thơm làm của ăn nuôi dân Chúa.

375. Ngày nào cũng lễ trọng, ngày nào cũng lễ hát, mỗi lễ mỗi trọng hơn, sốt mến hơn, cho đến lễ cuối cùng.

Lc 22,19: *Người cầm lấy bánh, dâng lời tạ ơn, bẻ ra, trao cho các ông và nói: «Đây là mình Thầy, hiến tế vì anh em. Anh em hãy làm việc này, mà tưởng nhớ đến Thầy».*

376. Mỗi khi trao Chúa Giêsu Thánh Thể cho giáo dân, con hãy ý thức trao cả đời con, thời giờ, sức khoẻ, tài năng, tiền của, nghĩa là máu thịt con cùng với Mình Máu thánh Chúa làm của nuôi mọi người và mỗi người không phân biệt ai.

377. Hằng ngày cùng với Chúa Giêsu, con dâng hiến mình, sẵn sàng từng giây phút, để «bị nộp» vì anh em con, để «đổ máu ra vì nhiều người để nên ơn tha tội» (Mt 26,28).

378. Lúc đọc, hay nghe đọc lời truyền phép mỗi ngày, với tất cả tâm hồn, con làm lại:

Một giao ước mới,
Một giao ước vĩnh cửu,
Giữa Chúa Giêsu với con,
Bằng máu con hoà trong Máu Chúa.

1Cr 11,23-25: Thật vậy, điều tôi đã lãnh nhận từ nơi Chúa, tôi xin truyền lại cho anh em: trong đêm bị nộp, Chúa Giêsu cầm lấy bánh, dâng lời chúc tụng tạ ơn, rồi bẻ ra và nói: «Anh em cầm lấy mà ăn, đây là Mình Thầy, hiến tế vì anh em; anh em hãy làm như Thầy vừa làm để tưởng nhớ đến Thầy». Cũng thế, cuối bữa ăn, Người nâng chén và nói: «Đây là chén Máu Thầy, Máu đổ ra để lập Giao Ước Mới; mỗi khi uống, anh em hãy làm như Thầy vừa làm để tưởng nhớ đến Thầy».

379. Thánh Thể mạc khải Mầu nhiệm Nước Trời sẽ đến sau này và sát nhập dân Chúa vào Mầu nhiệm ấy. Thời đại ta, đức tin dựa vào Mầu nhiệm Nước Trời. Đức tin không thể tồn tại nơi người Công giáo sống ngoài Thánh Thể.

*Ga 6,51: Còn bánh này là bánh từ trời xuống, để ai ăn thì khỏi phải chết. Tôi là bánh hằng sống từ trời xuống. Ai ăn bánh này, sẽ được sống muôn đời. Và bánh tôi sẽ ban tặng, chính là thịt tôi đây, để cho thế gian được sống.
(Xem thêm: Pl 3,20-21)*

380. Như Chúa Giêsu suốt đời «rất ước mong ăn Lễ Vượt qua» (Lc 22,15), đời con chỉ có một mong ước: Thánh lễ, trọng tâm thu hút và điều khiển tất cả tâm trí và hành động của con.

381. Trắng, vàng, xanh, đỏ, tím, đen; sắc phục tuy thay đổi nhưng Thánh lễ vẫn là một. Con sống nhiều biến cố: hân hoan, hy vọng, tử đạo, tang sầu, nhưng bất cứ ở đâu, bất cứ lúc nào, con cũng hiến dâng «nhờ Người, với Người và trong Người».

382. Thường ngày với bộ tu phục, hình ảnh thiên thần bác ái nơi con, nói lên sự hiện diện của Chúa. Nhưng khi con đi qua, cũng như bao người khác, với bộ áo như mọi người, không đồng phục, không huy hiệu làm sao con rao giảng, con làm chứng Chúa? Con đừng lo, dù có cải trang cách mấy, người ta sẽ nhận ra con là môn đệ Chúa, nếu con yêu thương anh em. Ngược lại, nếu con không yêu thương thực sự, nếu con có hậu ý đen tối, dù có khoác mấy lớp tu phục, dù có phân trần khéo léo, họ vẫn hoài nghi.

Ga 13,35: *Mọi người sẽ nhận biết anh em là môn đệ của Thầy ở điểm này: là anh em có lòng yêu thương nhau.*

383. Chúa nói: «Đâu có hai, ba người họp lại nhân danh Ta, thì có Ta ở giữa họ» (Mt 18,20), «Ta sẽ ở với các con mọi ngày cho đến tận thế» (Mt 28,20), «Hãy làm việc này mà nhớ đến Ta» (1Cr 11,24).

Con hãy sung sướng: Chúa không đặt điều kiện vật chất nào cả, chỉ có đầu óc loài người chật hẹp. Tránh hai cực đoan: lo không có nơi cho Chúa ở, công kích việc xây cất nhà thờ.

384. Lúc người ta không còn kính trọng giáo sĩ, tu sĩ, khi vì ơn gọi dâng hiến mà đời con vất vả hơn, thiếu thốn hơn, hãy vui mừng vì chưa bao giờ con thấy ơn thiên triệu, sứ mạng của con cao cả, tốt đẹp và trong sáng như vậy, chưa bao giờ hình ảnh Chúa nơi con sáng tỏ như vậy. Hãy tin tưởng vì khi nào con bị treo lên thánh giá với Chúa, con sẽ kéo mọi sự lên theo.

Ga 12,32: *Phần tôi, một khi được giương cao lên khỏi mặt đất, tôi sẽ kéo mọi người lên với tôi.*

385. Đừng nghĩ rằng đời dâng hiến của con không còn ý nghĩa, vì không sống cộng đoàn, không làm việc bác ái, giáo dục, từ thiện được nữa.

Sao lại không ý nghĩa?

Trên thánh giá, Chúa đã làm gì? Trong Nhà tạm Chúa đang làm gì? – Hiện diện, cầu nguyện, hy sinh. Chính lúc ấy, Chúa cứu chuộc nhân loại.

1Tx 1,5: *Khi chúng tôi loan báo Tin Mừng cho anh em, thì không phải chỉ có lời chúng tôi nói, mà còn có quyền năng, có Thánh Thần, và một niềm xác tín sâu xa. Anh em biết, khi ở với anh em, chúng tôi đã sống thế nào để mưu ích cho anh em. (Xem thêm: Cl 1,21-22)*

GH 46b: Không ai được nghĩ rằng vì tận hiến như thế, các tu sĩ trở nên xa lạ với mọi người và vô dụng đối với xã hội trần thế. Vì dù đôi khi không trực tiếp phụ giúp người đồng thời với mình nhưng tu sĩ lại hiện diện cùng họ cách sâu xa hơn trong lòng Chúa Kitô và cộng tác một cách thiêng liêng với họ, để việc xây dựng xã hội trần thế luôn đặt nền móng nơi Chúa và luôn hướng về Người hầu những người xây dựng xã hội trần thế sẽ không luống công.

(Xem thêm: PV 6; DT 1a; HN 2a; NK 4h)

386. Nếu con không được sử dụng các phương tiện để trao Chúa cho trần gian như báo chí, học đường, phát thanh, truyền hình, diễn đàn, nhà thờ khang trang, con đừng phàn nàn.

Khi Chúa cất tất cả, thì con cứ tin rằng không có gì cần thiết cả. Bất cứ đâu, con có thể noi gương Đức Mẹ làm cho Chúa hiện diện được.

Hãy nhớ Mẹ Maria!

387. Hội thánh dạy cử hành nghi thức khấn dòng trong Thánh lễ để con ý thức và thực sự hiến dâng đời con làm hy lễ toàn thiêu với Chúa Giêsu trên bàn thánh.

Trong mỗi Thánh lễ, con hãy tuyên thệ lại lời khấn, với tất cả tâm hồn, với tất cả ý nghĩa của «một tân ước vĩnh cửu».

388. Có thể triệt hạ tất cả thánh đường trên mặt đất, nhưng bất cứ ở đâu còn linh mục thì còn Thánh Lễ, còn Thánh Thể. Có thể tiêu diệt tất cả các linh mục, nhưng đâu có hai hay ba người hiệp nhau vì danh Chúa, thì vẫn có Chúa ở giữa họ.

Mt 28,20: *Dạy bảo họ tuân giữ mọi điều Thầy đã truyền cho anh em. Và đây, Thầy ở cùng anh em mọi ngày cho đến tận thế. (Xem thêm: Lc 17,21)*

VÂNG PHỤC

Nói vâng cách vui vẻ là dấu chỉ
một tâm hồn thánh thiện

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

389. Con khẩn vâng phục thượng cấp hay khẩn «thượng cấp vâng phục con»?

Dt 13,17: *Anh em hãy vâng lời những người lãnh đạo anh em và hãy phục tùng họ, vì họ chăm sóc linh hồn anh em như những người sẽ phải trả lễ với Thiên Chúa. Như thế, họ sẽ vui vẻ thi hành phận sự của mình mà không than thở, bởi vì điều đó chẳng ích gì cho anh em.*

(Xem thêm: 1Cr 16,16; 1Tx 5,12-13)

390. Người nhu nhược để ý chí lảng loạn như anh nài không chế ngự được voi. Người vâng lời khắc phục được ý chí như người làm xiếc điều khiển mãnh hổ.

DT 14b: *Đức vâng lời trong đời tu trì chẳng những đã không giảm bớt phẩm giá, nhưng còn giúp nhân vị trưởng thành nhờ phát triển tự do của con cái Thiên Chúa. (Xem thêm: LM 15b)*

391. Một đạo binh kỷ luật là một đạo binh hùng mạnh. Một tông đồ vâng phục là một tông đồ anh dũng.

Cv 4,19: *Hai ông Phê-rô và Gio-an đáp lại: «Nghe lời các ông hơn là nghe lời Thiên Chúa, xin hỏi: trước mặt Thiên Chúa, điều ấy có phải lễ không? Các ông thử xét xem!»*
(Xem thêm: Cv 5,29)

392. Xem một tâm hồn vui vẻ và nhanh chóng vâng phục chừng nào, con đoán được tâm hồn đó thánh thiện chừng ấy.

Rm 6,19: *Ấy là tôi nói theo kiểu người phàm, hợp với tầm hiểu biết yếu kém của anh em. Trước đây, anh em đã dùng chi thể của mình mà làm những điều ô uế và sự vô luân, để trở thành vô luân, thì nay anh em cũng hãy dùng chi thể làm nô lệ sự công chính để trở nên thánh thiện.*

ĐT 9a: *Phải đặc biệt lo lắng tập sống đức vâng lời linh mục, đời sống khó nghèo và tinh thần xả kỷ sao cho họ quen mau mắn từ bỏ ngay cả những gì được phép nhưng không thích đáng và trở nên giống Chúa Kitô chịu đóng đinh. (Xem thêm: GH 37b, 42d, 43a; LM 15bc; TĐ 12c)*

393. Thế gian bảo con vâng phục như vậy là «điên khùng», Chúa nói con vâng phục vì Chúa là «anh hùng».

TG 24a: *Con người phải đáp lại lời kêu gọi của Thiên Chúa mà hoàn toàn hiến thân phục vụ Phúc âm không nghe theo xác thịt và máu mủ. Nhưng sự đáp lại này không thể thực hiện nếu không được Chúa Thánh Thần thúc đẩy và củng cố. Thật vậy, kẻ được sai đi phải thấm nhuần đời sống và sứ mệnh của Đấng đã «tự hủy mình mà nhận lấy thân phận tôi tớ» (Pl 2,7). Do đó, họ phải sẵn sàng để suốt đời đứng vững trong ơn gọi của*

minh, phải tự bỏ mình và những gì mình có từ trước đến nay và «trở nên mọi sự cho mọi người».

(Xem thêm: GH 42d, 56, 61; LM 15c; DT 14a; TD 8ab).

394. Luxiphe đã nổi loạn và liên li xúi giục khởi nghĩa đó đây trong Hội thánh. Khẩu hiệu của nó là: «Bất tuân phục».

395. Chúa Cứu Thế đã làm cách mạng, muôn triệu người hưởng ứng, khẩu hiệu của Ngài: «Vâng lời đến chết» (PI 2,8).

Dt 5,8: *Dầu là Con Thiên Chúa, Người đã phải trải qua nhiều đau khổ mới học được thế nào là vâng phục.*

(Xem thêm: Mt 26,39; Ga 6,38; Dt 10,5-7)

GH 3a: *Để chu toàn thánh ý Chúa Cha, Chúa Kitô đã khai nguyên Nước Trời nơi trần gian, mạc khải cho chúng ta mầu nhiệm của Ngài, và thực hiện việc cứu thế bằng sự vâng phục Chúa Cha. (Xem thêm: GH 37b; ĐT 9a; DT 5c; TG 5b, 24b)*

396. Sáng kiến, tìm hiểu, trình bày, lắng nghe, nhận chỉ thị, thi hành sáng suốt.

DT 14b: *Các tu sĩ hãy khiêm tốn vâng phục Bề trên của mình theo tiêu chuẩn quy luật và hiến chương, trong tinh thần tin kính và yêu mến đối với thánh ý Chúa, dùng tất cả năng lực trí tuệ, ý muốn cũng như năng khiếu và ơn Chúa ban để thi hành*

các giới lệnh và chu toàn những phận vụ đã được ủy thác cho mình, vì biết mình đang góp công xây dựng Thân thể Chúa Kitô theo như ý định Thiên Chúa.

(Xem thêm: LM 7b, 15b; TĐ 24ef).

397. Có người phục mà không vâng, có người vâng mà không phục, có người vâng và phục vì thượng cấp «đúng điệu» với mình, có người vâng và phục vì Chúa.

CI 3,22-23: *Kẻ làm nô lệ hãy vâng lời những người chủ ở đời này trong mọi sự. Đừng chỉ vâng lời trước mặt, như muốn làm đẹp lòng người ta, nhưng với lòng đơn sơ, vì kính sợ Chúa. Bất cứ làm việc gì, hãy làm tận tâm như thể làm cho Chúa, chứ không phải cho người đời. (Xem thêm: 1Pr 2,13-14)*

GH 42d: *Giáo hội là Mẹ chúng ta vui mừng khi thấy trong lòng mình có nhiều con cái nam nữ muốn theo sát gương Đấng Cứu Thế và tỏ lộ rõ ràng hơn sự tự diệt của Người. Họ chấp nhận nghèo khó trong tự do của con cái Thiên Chúa và từ bỏ ý riêng: hơn cả mức đòi buộc của giới luật, họ tự nguyện từng phục một con người, từng phục vì Chúa, trong những gì liên hệ tới sự trọn lành, hầu nên giống Chúa Kitô vâng lời cách hoàn toàn hơn.*

(Xem thêm: GH 25b; LM 15b; ĐT 9a; DT 5cd; 14a; TG 25b)

398. Thượng cấp bảo con làm một việc khó, con cứ cố gắng và tin tưởng. Có việc gì khó bằng chinh phục thế giới với hai bàn tay trắng? Các tông đồ đã vâng lời và đã thành công. Hãy xem phép lạ ấy đang tiếp tục mỗi ngày mà vững tin.

Lc 5,5-6: Ông Si-môn đáp: «Thưa Thầy, chúng tôi đã vất vả suốt đêm mà không bắt được gì cả. Nhưng vâng lời Thầy, tôi sẽ thả lưới». Họ đã làm như vậy, và bắt được rất nhiều cá, đến nỗi hầu như rách cả lưới.

399. Đừng đòi buộc thượng cấp gương mẫu cũng như đừng đòi buộc Bác sĩ phải mạnh khỏe, đó là thiện cảm cá nhân, không phải nhân đức vâng phục.

Ep 6,7-9: Hãy vui lòng phục vụ, như thể phục vụ Chúa, chứ không phải người ta. Anh em biết đấy: ai làm việc tốt, sẽ được Chúa trả công, bất luận nô lệ hay tự do. Người làm chủ cũng hãy đối xử như thế với nô lệ. Đừng doạ nạt nữa: anh em biết rằng Chúa của họ cũng là Chúa của anh em, Người ngự trên trời và không thiên vị ai. (Xem thêm: Rm 13,1; 1Pr 2,18)

400. Không vâng lời, dù có thực hiện những công trình vĩ đại cũng không đẹp lòng Chúa. Chúa chỉ quý lòng con, Chúa không cần công trình của con. Chúa tạo dựng cả vũ trụ không cần con.

Rm 13,5: *Vì lẽ đó, cần thiết phải phục tùng, không những vì sợ bị phạt, mà còn vì lương tâm.*

401. Hội thánh ở giữa xã hội trần gian cũng cần có hệ thống tổ chức nhân loại. Một hành vi bất tuân cũng tổn thương đến sinh hoạt chung, như trong thể xác, một tế bào, một huyết quản trực trực cũng làm cho cả cơ thể đau đớn.

Mt 10,40: *Ai đón tiếp anh em là đón tiếp Thầy, và ai đón tiếp Thầy là đón tiếp Đấng đã sai Thầy.*

GH 37b: *Như mọi tín hữu khác, với tinh thần vâng lời của người Kitô hữu, giáo dân cũng hãy mau mắn chấp nhận những điều mà các chủ chăn có nhiệm vụ thánh đại diện Chúa Kitô, đã quyết định với tư cách những thầy dạy và những nhà lãnh đạo trong Giáo hội; làm như thế, họ đã theo gương Chúa Kitô, Đấng đã vâng lời cho đến chết, để mở đường hạnh phúc của sự tự do con cái Thiên Chúa cho tất cả mọi người. Giáo dân đừng quên dùng lời cầu nguyện phó dâng cho Thiên Chúa các vị lãnh đạo của mình, để các ngài hoan hỷ mà không than vãn thi hành nhiệm vụ chăm sóc linh hồn chúng ta, nhiệm vụ mà các ngài sẽ phải trả lễ (x. Dt 13,17).*

(Xem thêm: GH 25a; LM 15b; DT 14b; TĐ 24ef)

402. Trinh khiết là chết cho nhục dục; vâng phục là chết cho ý riêng.

Mt 26,39: *Người đi xa hơn một chút, sắp mặt xuống, cầu nguyện rằng: «Lạy Cha, nếu có thể được, xin cho con khỏi phải uống chén này. Tuy vậy, xin đừng theo ý con, mà xin theo ý Cha».*

403. Thi hành chỉ thị mà vùng vẫy là kiêu ngạo, không phải vâng phục.

404. Hãy biết hoài nghi chính mình con, biết bàn hỏi với người có kinh nghiệm, biết tin tay Chúa sắp đặt qua nhiều người, nhiều hoàn cảnh.

405. Vâng phục trong thinh lặng, sự thật sẽ giải thoát con. Thinh lặng năm năm, mười năm, cả đời con, thinh lặng trong sự chết... Chúa biết con đủ rồi, và ngày tận thế nhân loại cũng sẽ biết.

Ga 8,31-32: *Đức Giêsu nói với những người Do-thái đã tin Người: «Nếu các ông ở lại trong lời của Ta, thì các ông thật là môn đệ Ta; các ông sẽ biết sự thật, và sự thật sẽ giải phóng các ông».*

406. «Vâng lời trọng hơn của lễ» vì của lễ là hoa quả, hương trầm, súc vật, tiền bạc... tượng trưng cho con, nhưng chưa động đến con. Khi vâng lời con lấy chính mình con làm của lễ, giết chết ý riêng con, tự ái của con làm của lễ toàn thiêu.

Dt 10,5-7: Khi vào trần gian, Đức Kitô nói: Chúa đã không ưa hy lễ và hiến tế, nhưng đã tạo cho con một thân thể. Chúa cũng chẳng thích lễ toàn thiêu và lễ xá tội. Bây giờ con mới thưa: Lạy Thiên Chúa, này con đây, con đến để thực thi ý Ngài, như Sách Thánh đã chép về con.

DT 14a: Nhờ khấn giữ đức vâng lời, các tu sĩ tận hiến ý muốn mình như của lễ bản thân dâng lên Thiên Chúa, nhờ đó, được kết hợp với ý muốn cứu rỗi của Ngài cách kiên trì và chắc chắn hơn. Vậy, theo gương Chúa Kitô, Đấng đã đến để làm theo ý Chúa Cha (x. Ga 4,34; 5,30; Dt 10,7; Tv 39,9) «tự nhận thân phận tôi tớ» (Pl 2,7) và đã học tập đức vâng lời với những điều phải chịu đựng (x. Dt 5,8), các tu sĩ, được Chúa Thánh Thần thúc đẩy, lấy đức tin từng phục các vị Bề trên, đại diện Thiên Chúa, và nhờ các ngài hướng dẫn, phục vụ mọi anh em trong Chúa Kitô, như chính Chúa Kitô, vì tuân phục Chúa Cha và đã phục vụ anh em và hiến mạng sống để cứu chuộc mọi người (x. Mt 20,28; Ga 10,14-18). (Xem thêm: GH 56,61; TG 5b, 25b)

THANH BẦN

Chúa là gia nghiệp chưa đủ
cho con sao?

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

407. Cửa cái chôn vùi con, nếu con đội nó lên đầu; cửa cái làm bệ chân con, nếu con đứng trên nó.

1Tm 6,9-10: *Còn những kẻ muốn làm giàu, thì sa chước cám dỗ, sa vào cạm bẫy và nhiều ước muốn ngu xuẩn độc hại; đó là những thứ làm cho con người chìm đắm trong cảnh hủy diệt tiêu vong. Thật thế, cội rễ sinh ra mọi điều ác là lòng ham muốn tiền bạc, vì buông theo lòng ham muốn đó, nhiều người đã lạc xa đức tin và chước lấy bao nỗi đau xấu xí.*
(Xem thêm: Mt 19,23-24; Gc 1,9-11)

408. «Nghèo trong nơi con ở, nghèo trong áo con mặc, nghèo trong đồ con ăn, nghèo trong đồ con dùng, nghèo trong việc con làm» (Cha Chevrier).

LM 17e: *Các linh mục cũng như Giám mục được Chúa Thánh Thần hướng dẫn, Ngài là Đấng đã xức dầu cho Chúa Cứu Thế và sai đi giảng Phúc âm cho người nghèo khó, phải tránh tất cả những gì bằng cách này hay cách khác có thể làm mình xa cách người nghèo khó, và hơn các môn đệ khác của Chúa Kitô, các ngài phải loại bỏ mọi thứ khoe khoang trong các đồ dùng của mình. Các ngài phải xếp đặt chỗ ở thế nào để không ai coi đó là nơi bất khả xâm phạm, và để không ai dù nghèo hèn đến đâu phải sợ hãi không bao giờ dám lui tới.*
(Xem thêm: LM 17c; DT 13ab)

409. Người ít đòi hỏi là người sung sướng, vì thấy mình đầy đủ; người nhiều đòi hỏi là người khổ cực, vì cứ thấy mình thiếu thốn mãi.

Dt 13,5: *Trong cách ăn nết ở, anh em đừng có ham tiền, hãy coi những gì mình đang có là đủ, vì Thiên Chúa đã phán : Ta sẽ không bỏ rơi người, Ta sẽ không ruồng bỏ người !
(Xem thêm: 1Tm 6,8)*

410. Nhìn vào con, con thấy thiếu, con cực số một. Nhìn vào anh em con, con thấy bao nhiêu người khổ cực hơn con.

411. Không có của mà tham vẫn chưa phải là thanh bần, có của mà không dính bén cũng có thể «có lòng khó khăn» thực sự.

Mt 5,3: *Phúc thay ai có tâm hồn nghèo khó, vì Nước Trời là của họ. (Xem thêm: Mt 10,8-9)*

GH 42e: *Mọi Kitô hữu đều được kêu mời và có bổn phận nên thánh và nên trọn lành theo bậc sống mình. Bởi vậy, tất cả hãy lưu ý điều khiển tâm tình mình cho đúng đắn, để việc sử dụng của cải trần gian và lòng quyến luyến sự giàu sang nghịch với tinh thần khó nghèo của Phúc âm, không cản trở họ theo đuổi đức ái trọn hảo, như lời Thánh Tông đồ cảnh giác*

ai sử dụng thế gian này, xin chớ dùng lại đó, vì cuộc đời đời này sẽ qua đi (x. 1Cr 7,31, bản Hy Lạp).

(Xem thêm: MV 37d; DT 13b; TĐ 4f)

412. Đừng rộng rãi với của người, đừng keo kiệt với của mình, đừng phung phí với của chung.

2Cr 8,2: *Trải qua bao nỗi gian truân, họ vẫn được chan chứa niềm vui; giữa cảnh khó nghèo cùng cực, họ lại trở nên những người giàu lòng quảng đại.*

413. Nghèo hèn, nghèo khó, nghèo khổ, nghèo cực, đó là những hậu quả của nghèo nàn giữa xã hội. Trong khi nỗ lực thăng tiến con người và xã hội, con có sẵn sàng chấp nhận những hậu quả ấy xảy đến nơi con vì lòng mến Chúa và anh em không?

414. Dùng của cải cách quảng đại, trọng của cải cách tế nhị, xa của cải cách anh hùng. Vì không phải của con, chính là của Chúa trao cho con sử dụng.

Cv 2,44: *Tất cả các tín hữu hợp nhất với nhau, và để mọi sự làm của chung. (Xem thêm: Cv 4,32. 34-35)*

MV 69a: *Của cải trần gian là để cho mọi người hưởng dụng. Thiên Chúa đã đặt định trái đất và mọi vật trên trái đất thuộc quyền sử dụng của mọi người và mọi dân tộc. Chính vì thế,*

của cải được tạo dựng phải được phân phối cho tất cả mọi người một cách hợp lý theo luật công bằng là luật đi liền với bác ái. Dù chấp nhận bất cứ hình thức tư hữu nào đã được nhìn nhận bằng các định chế hợp pháp của các dân tộc, tuy nhiên tùy theo hoàn cảnh khác biệt và thay đổi, phải luôn luôn lưu ý đến mục đích chung hưởng của cải. Vì thế, khi sử dụng của cải, con người phải coi của cải vật chất mà mình làm chủ một cách chính đáng không chỉ như của riêng mình, nhưng còn là của chung nữa: nghĩa là, của cải đó có thể sinh ích không những cho riêng mình mà còn cho cả người khác. Và lại, mọi người đều có quyền có một phần của cải đầy đủ cho mình và cho gia đình mình. (Xem thêm: MV 21e, 29c, 71e)

415. Thịnh lặng nhường chỗ tiện nghi hơn, công việc lợi lộc hơn cho kẻ khác, đó là dấu thanh bần chân thành.

416. Con là quản lý của Chúa; Ngài giao nhiều, con giữ nhiều, giao ít, con giữ ít, Ngài thu lại, con bằng lòng, nhưng con chịu trách nhiệm trước mặt Chúa về của cải Ngài giao.

Mt 25,14-15.19: *Người kia sắp đi xa, liền gọi đầy tớ đến mà giao phó của cải mình cho họ. Ông cho người này năm yến, người kia hai yến, người khác nữa một yến, tùy khả năng riêng mỗi người. Rồi ông ra đi... Sau một thời gian lâu dài, ông chủ đến tính sổ với các đầy tớ và thanh toán sổ sách với họ. (Xem thêm: Lc 16,2tt)*

417. Thanh bần ghen ghét, thanh bần chỉ trích, thanh bần uất hận, không phải là thanh bần Phúc âm.

Dt 10,34: Anh em đã thông phần đau khổ với những người bị tù tội, và đã vui mừng để cho người ta tước đoạt của cải, bởi biết rằng mình có những của vừa quý giá hơn lại vừa bền vững.

418. Thế gian không thấy con vâng phục, thế gian không biết con trinh khiết, nhưng thế gian dễ nhận ra con là chứng nhân thanh bần.

*2Cr 12,14: Đây, tôi sẵn sàng đến thăm anh em lần thứ ba. Tôi cũng sẽ không phiền lụy anh em đâu, bởi vì điều tôi tìm kiếm không phải là của cải của anh em, mà là chính anh em. Thật vậy, không phải con cái có nhiệm vụ thu tích của cải cho cha mẹ, mà là cha mẹ phải thu tích của cải cho con cái.
(Xem thêm: 2Cr 11,7-9)*

419. «Xin Chúa cho con được khó nghèo như Chúa», thường con hay cầu xin ngược lại!

2Cr 8,9: Anh em biết Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, đã có lòng quảng đại như thế nào: Người vốn giàu sang phú quý, nhưng đã tự ý trở nên nghèo khó vì anh em, để lấy cái nghèo của mình mà làm cho anh em trở nên giàu có.

DT 13a: *Tự nguyện sống khó nghèo, để theo Chúa Kitô là dấu chứng cho việc theo Chúa Kitô rất được trọng vọng, nhất là ngày nay. Vì thế, các tu sĩ hãy miệt mài trau dồi và nếu cần, hãy biểu lộ sự khó nghèo ấy bằng những hình thức mới. Nhờ nhân đức này, họ được san sẻ sự nghèo khó của Chúa Kitô, Đấng tuy giàu có đã trở nên thiếu thốn vì chúng ta để chúng ta được giàu sang nhờ sự cùng cực của Người (x. 2Cr 8,9; Mt 8,20). (Xem thêm: GH 8c, 9a, 43a, 46b; LM 17d)*

420. «Hội thánh của người nghèo», không phải để làm cho dân chúng nghèo mãi nhưng nỗ lực thăng tiến cuộc đời của dân chúng về mọi phương diện.

TD 7de: *Công cuộc hoạt động của toàn thể Giáo hội là phải làm cho con người có khả năng xây dựng đúng đắn toàn thể trật tự sự vật trần thế và qui hướng chúng về Thiên Chúa nhờ Chúa Kitô. Các vị chủ chăn có nhiệm vụ trình bày rõ ràng các nguyên tắc về mục đích việc tạo dựng và việc sử dụng sự vật trần thế, phải hỗ trợ về mặt luân lý và thiêng liêng để trật tự sự vật trần thế được canh tân trong Chúa Kitô.*

... Trong những công cuộc của việc tông đồ này nổi bật hơn cả là hoạt động xã hội của người Kitô hữu. Thánh công đồng ước ao hoạt động đó lan đến mọi lãnh vực trần thế kể cả lãnh vực văn hoá. (Xem thêm: MV 60a, 69a, 72, 88a)

421. Có như không có, bán như không bán, mua như không mua, như không có gì cả, mà làm chủ tất cả, không đòi hỏi gì cả, sẵn sàng cho tất cả. Đó là tinh thần thanh bần.

Lc 12,33: *Hãy bán tài sản của mình đi mà bố thí. Hãy sắm lấy những túi tiền không hề cũ rách, một kho tàng không thể hao hụt ở trên trời, nơi kẻ trộm không bén mảng, mối mọt không đục phá.*

LM 17a: *Tuy sống giữa thế gian nhưng các ngài (linh mục) phải luôn biết rằng mình không thuộc về thế gian, như lời Chúa là Thầy chúng ta đã phán dạy. Vậysử dụng trần gian như không sử dụng, các ngài được tự do, sự tự do giải thoát các ngài khỏi mọi lo lắng hỗn loạn và làm cho các ngài ngoan ngoãn nghe theo tiếng Chúa trong đời sống hằng ngày. Từ sự tự do và ngoan ngoãn đó sẽ nảy sinh khả năng phân biệt thiêng liêng để nhờ đó tìm ra thái độ đúng đắn đối với thế gian và của cải trần thế. (Xem thêm: GH 39b, 42d; MV 37d; DT 13b; TĐ 4b)*

422. Khó nghèo không phải là không có của: Đó là thiếu thốn bần cùng.

Khó nghèo trước tiên là tập dưng của cho đúng. Một cốc cà phê, một cốc bia, nhưng cũng là một cốc mồ hôi, một cốc nước mắt, một cốc máu đổi lấy nó.

Một khói thuốc, nhưng cũng là một hơi thở hỗn hển của người lao động vô danh.

423. Sự thanh bần thứ nhất là gì? – Là làm việc! Đây là niềm an ủi của con khi hiểu ý nghĩa của nhọc mệt lao tác hằng ngày. Hạnh phúc của con được Chúa nói trong Phúc âm: «Phúc cho tôi tớ đó; chủ đến mà gặp nó đang làm như thế!» (Lc 12,43).

Ga 6,27: *Các ông hãy ra công làm việc không phải vì lương thực mau hư nát, nhưng để có lương thực thường tồn đem lại phúc trường sinh, là thứ lương thực Con Người sẽ ban cho các ông, bởi vì chính Con Người là Đấng Thiên Chúa Cha đã ghi dấu xác nhận. (Xem thêm: 1Tx 4,11-12; 2Tx 3,7-9)*

GH 41e: *Công việc của con người phải là phương thế để đào tạo chính mình, trợ giúp đồng loại, thăng tiến toàn thể xã hội và tạo vật; và sau cùng, hân hoan trong niềm hy vọng và kiên nhẫn chịu đựng lẫn nhau, với đức ái sống động, họ phải noi gương Chúa Kitô, Đấng đã làm việc tay chân và không ngừng cùng với Chúa Cha đem ơn cứu độ cho mọi người; và nhờ công ăn việc làm, họ phải tiến xa hơn trên đường thánh thiện, một sự thánh thiện còn có tính cách tông đồ. (Xem thêm: MV 33, 34b, 35a, 57b, 67b)*

424. Lúc 15 tuổi, thiếu nữ Clara đến tu viện, thánh Phanxicô hỏi chị: «Con đến tìm gì ở đây?» – Clara đáp: «Con tìm Thiên Chúa». Câu trả lời gọn ghẽ và rõ rệt. Đó là tất cả kho tàng của chị. Clara đã nên thánh. Mấy ai biết chọn như chị?

DT 1c: Chính giữa biết bao ân huệ khác nhau ấy, kẻ được Thiên Chúa gọi thực hành và quyết tâm khấn giữ trung thành các lời khuyên Phúc âm, đều hiến thân cho Chúa cách đặc biệt, noi theo Chúa Kitô, Đấng khiết trinh và khó nghèo (x. Mt 8,20; Lc 9,58), bởi vâng lời Chúa Cha cho đến chết trên thập giá (x. Pl 2,8), để cứu chuộc và thánh hoá nhân loại. Được thúc đẩy như thế bởi đức mến mà Chúa Thánh Thần đổ tràn trong lòng (x. Rm 5,5), họ càng ngày càng sống cho Chúa Kitô và Thân thể Người là Giáo hội (x. Cl 1,24).
(Xem thêm: GH 44a; LM 17b; DT 5d, 6a, 12a)

TRONG TRẮNG

Khoác lên lòng trong trắng chiếc
áo giáp cầu nguyện
và hy sinh

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

425. «Phúc cho những kẻ tinh sạch trong lòng, vì họ sẽ thấy Thiên Chúa» (Mt 5,8). Không phải chỉ có tu sĩ, mà cả người đời cũng phải trong trắng theo đấng bậc mình. Sống trong trắng không những không bị ràng buộc, mà còn được tự do hơn.

Ga 8,34: *Thật, tôi bảo thật các ông: hễ ai phạm tội thì làm nô lệ cho tội. (Xem thêm: Tt 1,15)*

DT 10c: *Phải cho họ (các chủng sinh) biết những hiểm nguy đang đe dọa đức khiết tịnh của họ, nhất là trong xã hội hiện thời; với những trợ lực thích ứng của Thiên Chúa và loài người, họ phải biết dung nạp sự từ khước đời sống hôn nhân sao cho cuộc đời và công việc của họ không những không bị thiệt thòi gì do bậc độc thân gây ra, nhưng hơn thế nữa, họ làm chủ được hồn xác, phát triển được sự trưởng thành, và đạt được hạnh phúc Phúc âm cách hoàn hảo hơn.*

(Xem thêm: GH 46b; MV 49c, 51c; DT 12a)

426. Có nhiều «thiên thần trong trắng» mà lại là ma quỷ của ghen ghét. Vô phúc cho cộng đoàn nào gặp loại «thiên thần» ấy.

427. Chúa chỉ ban sự trong trắng cho linh hồn khiêm nhường. Con hãy cầu xin hằng ngày với tâm hồn đơn sơ chân thành, thực sự nhìn nhận sự yếu đuối của con.

Gc 4,6-8: Nhưng ân sủng Người ban còn mạnh hơn; vì thế, có lời Kinh Thánh nói: Thiên Chúa chống lại kẻ kiêu ngạo, nhưng ban ơn cho kẻ khiêm nhường. Anh em hãy phục tùng Thiên Chúa. Hãy chống lại ma quỷ; chúng sẽ chạy xa anh em. Hãy đến gần Thiên Chúa, Người sẽ đến gần anh em. Hỡi tội nhân, hãy rửa tay cho sạch; hỡi kẻ hai lòng, hãy tẩy luyện tâm can.

428. Người kiêu ngạo trước sau cũng sa ngã nặng, vì họ cậy vào sức riêng mình. Không dựa vào Chúa, Chúa bỏ họ

Rm 1,24: Thiên Chúa đã để mặc họ buông theo dục vọng mà làm những điều ô uế, khiến thân thể họ ra hư hèn.
(Xem thêm: 2Pr 2,9-13)

429. Báo chí hô hào bảo vệ, tranh đấu cho nhân quyền, dân quyền, nhưng đồng thời nhiều người lạm dụng các phương tiện truyền thông xã hội trên thế giới để khêu gợi thú tính đầu độc con người bằng những món ăn dơ bẩn, coi con người như súc vật. Những người tranh đấu ở đâu? Các hội bảo vệ này nọ ở đâu? Họ đầu tư vào sách báo ấy, họ là độc giả chuyên cần!

2Pr 2,17-19: Họ là suối không có nước, là mây bị bão cuốn đi; u ám tối tăm là nơi dành cho họ. Miệng nói những lời huyênh hoang rỗng tuếch, họ dùng những ham muốn xác thịt dâm ô mà như những người vừa thoát tay các kẻ sống trong lầm lạc.

Họ hứa cho những kẻ đó được tự do, nhưng chính họ lại làm nô lệ cho lối sống dẫn đến hư vong, vì đã thua ai thì phải làm nô lệ người ấy.

430. Ma quỷ có thể đuổi được, thế gian có thể tránh xa được, còn xác thịt con mang theo mãi đến chết.

1Pr 2,11: *Anh em thân mến, anh em là khách lạ và lữ hành, tôi khuyên anh em hãy tránh xa những đam mê xác thịt, vốn gây chiến với linh hồn.*

431. Muốn trong trắng con phải hy sinh. Cành huệ trắng tinh, cành mai thơm tho, cành đào xinh đẹp, vì nó đâm rễ sâu vào lòng đất, vì nó cầm cự với mưa bão, vì nó chịu những bàn tay cắt tỉa.

432. Không có đức ái, sự trong trắng không ý nghĩa. Tại sao con giữ mình trong trắng? Vì con ích kỷ, không chịu được ai? Vì không ai yêu con nổi? Hay vì con muốn giữ lòng con để yêu Chúa và yêu tha nhân trọn vẹn hơn? – Chỉ lý do cuối cùng này mới chính đáng.

1Cr 7,32-34: *Tôi muốn anh chị em không phải bận tâm lo lắng điều gì. Đàn ông không có vợ thì chuyên lo việc Chúa họ tìm cách làm đẹp lòng Người. Còn người có vợ thì lo lắng việc đời:*

họ tìm cách làm đẹp lòng vợ, thế là họ bị chia đôi. Cũng vậy, đàn bà không có chồng và người trinh nữ thì chuyên lo việc Chúa, để thuộc trọn về Người cả hồn lẫn xác. Còn người có chồng thì lo lắng việc đời: họ tìm cách làm đẹp lòng chồng. (Xem thêm: 2Cr 11,2).

ĐT 12a: Đức khiết tịnh «*vì nước Trời*» (Mt 19,12), mà các tu sĩ khẩn giữ, phải được chú trọng như một ân huệ cao cả của ơn thánh. Thật vậy, ơn ấy giải thoát lòng con người cách đặc biệt (x. 1Cr 7,32-35), để nồng nàn mến Chúa và yêu mọi người hơn; vì thế đức khiết tịnh là dấu chỉ đặc biệt của kho tàng trên trời và cũng là phương tiện thích hợp nhất cho các tu sĩ hân hoan hiến mình phụng sự Thiên Chúa và làm việc tông đồ. Do đó, họ gọi ra trước mặt mọi Kitô hữu sự kết hợp lạ lùng do Thiên Chúa thiết lập, và sẽ tỏ hiện đầy đủ ở đời sau, là Giáo hội được nhận Chúa Kitô làm lang quân độc nhất của mình. (Xem thêm: GH 44a; ĐT 10a; ĐT 6a)

433. Bao nhiêu tâm hồn giáo dân trong trắng gương mẫu giữa trần gian. Tâm hồn tận hiến của con phải cảm phục, phấn khởi và vươn cao hơn nữa.

1Cr 7,7: *Tôi ước muốn mọi người đều như tôi; nhưng mỗi người được Thiên Chúa ban cho đặc sủng riêng, kể thế này, người thế khác.*

434. Nhiều thanh niên cười ngạo nghề mìa mai, cho là chuyện hoang đường của thời thượng cổ, nếu ai đề cập đến vấn đề sống trong trắng. Nhưng chính họ, họ lại chọn lựa người bạn trong trắng, họ đánh ghen, họ tự vẫn khi gặp người bạn đòi trụ.

435. Cha đã gặp nhiều người, thuộc nhiều giới, ở nhiều nước khác nhau, sống độc thân hạnh phúc giữa đời. Bí quyết của họ: «Sống cầu nguyện».

436. Tu sĩ viện nhiều lý do để bào chữa cho sự ra đi của mình, nhưng phần lớn bỏ cuộc vì khởi sự bằng thể kết tình cảm và chấm dứt cầu nguyện từ lâu!

437. Mađalêna đã chối dậy và nên thánh, chứng nào con mới quyết định?

Lc 7,47: Tội của chị rất nhiều, nhưng đã được tha, bằng có là chị đã yêu mến nhiều. Còn ai được tha ít thì yêu mến ít

438. Con đừng bảo: «Nước không dập tắt được lửa!» – Chỉ vì nước ít lửa nhiều thôi.

439. Xác thịt là đặc công nằm sẵn trong con, sách báo phim ảnh, bè bạn xấu là những khí giới ngày càng tối tân hơn. Nếu không hiện đại hoá khí giới của con: Cầu nguyện, bí tích, hy sinh..., nếu không tinh thức canh phòng, không dẹp ngay mọi

mầm mống nổi loạn, nếu nuôi dưỡng đặc công, bỏ các đồng minh là các thánh, là bạn tốt, con sẽ bị tấn công vũ bão và thảm bại.

Mt 26,41a: *Anh em hãy canh thức và cầu nguyện, để khỏi lâm vào cơn cám dỗ.*

(Xem thêm: Mt 12,43-45; 2Cr 10,3-4; 1Tx 4,3-8)

LM 16c: *Nếu càng có nhiều người trong thế giới ngày nay nghĩ rằng sự chết chế dục hoàn toàn không thể có được, thì các Linh mục càng phải hiệp cùng Giáo hội mà khiêm nhượng và kiên nhẫn hơn nữa để cầu xin ơn trung thành, vì Chúa không bao giờ từ chối những người kêu xin. Đồng thời các ngài lại phải luôn dùng mọi phương thế siêu nhiên và tự nhiên mà mọi người sẵn có, nhất là các ngài hãy tuân giữ những luật lệ khổ hạnh đã được kinh nghiệm của Giáo hội chuẩn nhận và không kém cần thiết trong thế giới ngày nay.*

(Xem thêm: GH 42c; ĐT 10c; ĐT 12b)

440. Ăn uống nhạt nhẽo vô độ là mở cửa cho quỷ dâm dục.

Ep 5,18: *Chớ say sưa rượu chè, vì rượu chè đưa tới trụy lạc, nhưng hãy thấm nhuần Thần Khí.*

(Xem thêm: Gl 5,19-21; 1Pr 4,3-4; 2Pr 2,13-14)

441. Bác sĩ làm sao chữa lành được, khi bệnh nhân cương quyết nói mình không có bệnh, không chịu cho khám, không chịu uống thuốc.

442. Không trong trắng, việc tông đồ không bảo đảm: «Kho tàng người ở đâu thì lòng người cũng ở đó» (Mt 6,21).

LM 16a: *Sự chế dục hoàn toàn và vĩnh viễn vì Nước Trời đã được Chúa Kitô khuyến khích, mà qua các thời đại và ngay cả ngày nay vẫn được một số đồng Kitô hữu sẵn lòng chấp nhận và tuân giữ một cách đáng khâm phục, thì hiện thời vẫn luôn được Giáo hội hết sức quý trọng trong đời sống linh mục. Thực vậy, nó vừa là dấu chứng, vừa là niềm khích lệ đức bác ái mục vụ và là nguồn mạch đặc biệt làm phát sinh đời sống thiêng liêng phong phú trên thế giới.*

(Xem thêm: GH 42c; LM 16b; DT 1c, 12a)

443. Đừng nói: «Tôi thương họ, vì họ thương tôi quá!» Con phải thương con trước, lấy gì đổi được linh hồn con?

Mc 8,37: *Quả thật, người ta lấy gì mà đổi lại mạng sống mình?*

444. Không thỏa hiệp với tính dâm ô, cũng như không thỏa hiệp với bệnh tật được vì đó là vấn đề sống chết.

445. Quả tim của con không phải bằng đá. Quả tim của con quý báu vì nó bằng thịt, vì nó biết yêu thương. Hãy can đảm cầm thánh giá cả hai tay và cắm vào đó.

Gl 5,24: Những ai thuộc về Đức Kitô Giêsu thì đã đóng đinh tính xác thịt vào thập giá cùng với các dục vọng và đam mê.

446. Nói những chuyện dâm ô, dù để giải buồn cũng không có lợi; đừng nói bao giờ. Kinh nghiệm cho thấy, những người hay nói, sẽ làm: đây là tâm lý chiến.

Ep 5,4-5: Đừng nói lời thô tục, nhảm nhí, cợt nhả: đó là những điều không nên; trái lại, phải tạ ơn Thiên Chúa thì hơn. Anh em phải biết rõ điều này: không một kẻ gian dâm, ô uế hay tham lam nào - mà tham lam cũng là thờ ngẫu tượng - được thừa hưởng cơ nghiệp trong Nước của Đức Kitô và của Thiên Chúa.

447. Không nhận đối thoại với quỷ dâm ô, cũng như không đứng xem thử bom nguyên tử. Đào vi thượng sách!

448. Các thánh cũng yếu đuối như con, có vị yếu đuối hơn con nữa, có thể mới có công nghiệp, mới làm thánh. Họ chỉ khác con là họ quyết tâm.

2Cr 10,3-4: *Quả thế, chúng tôi đang sống trong xác phàm, nhưng không chiến đấu theo tính xác thật. Thật vậy, khí giới chúng tôi dùng để chiến đấu không phải là thứ khí giới thuộc xác thật, nhưng là những khí giới, nhờ Thiên Chúa, có sức đánh đổ các đồn lũy.*

LM 15a: *Trong những đức tính cần thiết hơn cả cho chức vụ linh mục, phải kể đến thái độ này, là bao giờ cũng sẵn sàng tìm ý muốn Đấng đã sai mình chứ không phải tìm ý riêng. Thực ra, công việc của Thiên Chúa mà Chúa Thánh Thần tuyển chọn các Ngài để hoàn thành, vượt quá mọi năng lực và tầm mức khôn ngoan của nhân loại; vì «Thiên Chúa đã lựa chọn những gì yếu hèn trong thế gian để bêu xấu những gì mạnh mẽ» (1Cr 1,27). Vậy ý thức những sự yếu hèn của mình, thừa tác viên đích thực của Chúa Kitô khiêm tốn làm việc trong khi tìm xem điều gì đẹp lòng Thiên Chúa và như bị ràng buộc bởi Thánh Thần, trong mọi sự ngài đều tuân theo ý của Đấng muốn cho mọi người được cứu rỗi. Ngài có thể khám phá và tuân theo ý muốn này trong những sự kiện hằng ngày bằng cách khiêm tốn phục vụ mọi người được Thiên Chúa ủy thác cho mình qua các nhiệm vụ riêng của mình cũng như qua những biến cố của đời sống. (Xem thêm GH 50b; LM 12d, 13a)*

449. Xác thật luôn luôn mỏng dòn, dù mặc áo gì, dưới lớp áo vẫn là xác thật.

450. Giá trị của thân xác con:

- Được cứu chuộc bằng Máu Thánh Chúa,
- Làm đền thờ Chúa Ba Ngôi,
- Sẽ vinh hiển muôn đời.

Đừng đem bán «xôn»!

1Cr 6,19-20: *Anh em chẳng biết rằng thân xác anh em là Đền Thờ của Thánh Thần sao? Mà Thánh Thần đang ngự trong anh em là Thánh Thần chính Thiên Chúa đã ban cho anh em. Như thế, anh em đâu còn thuộc về mình nữa, vì Thiên Chúa đã trả giá đắt mà chuộc lấy anh em. Vậy anh em hãy tôn vinh Thiên Chúa nơi thân xác anh em.*

(Xem thêm: 1Cr 3,16-17; 6,15-17; 1Pr 1,18-20)

MV 14a: *Con người duy nhất với xác và hồn. Xét thể xác, con người là một tổng hợp những yếu tố thuộc thế giới vật chất. Vì thế, nhờ con người mà những yếu tố ấy đạt tới tuyệt đỉnh của chúng và tự do dâng lời ca tụng Đấng Tạo Hoá. Vậy con người không được khinh miệt đời sống thể xác. Nhưng trái lại con người phải coi lại thân xác mình là tốt đẹp và đáng tôn trọng vì thân xác ấy do Chúa tạo dựng và phải được sống lại ngày sau hết. Tuy nhiên mang thương tích do tội lỗi gây nên, con người cảm nghiệm nơi chính mình những nỗi loạn của thân xác. Vậy chính phẩm giá con người đòi hỏi con người ca tụng Thiên Chúa nơi thân xác của mình chứ đừng để thân xác ấy nô lệ cho những xu hướng xấu xa của lòng mình.*

(Xem thêm: MV 22bd, 41b; DT 12b)

451. Ban thông tin của quý dân ô hấp dẫn lắm, luật sư của xác thịt biện hộ ráo riết lắm. Đừng đối thoại với nó, hãy biết sau chốc lát hưởng lạc, con sẽ cảm thấy chán ngấy, cắn rứt và cô đơn: con đối thiên đàng lấy hoả ngục sao?

***Gl 5,16-17.21:** Tôi xin nói với anh em là hãy sống theo Thần Khí, và như vậy, anh em sẽ không còn thoả mãn đam mê của tính xác thịt nữa. Vì tính xác thịt thì ước muốn những điều trái ngược với Thần Khí, còn Thần Khí lại ước muốn những điều trái ngược với tính xác thịt, đôi bên kinh địch nhau, khiến anh em không làm được điều anh em muốn.. Tôi bảo trước cho mà biết, như tôi đã từng bảo: những kẻ làm các điều đó sẽ không được thừa hưởng Nước Thiên Chúa.
(Xem thêm: Mt 4,10; Cl 3,5-7)*

452. Thần ô ướ chỉ sợ ăn chay và cầu nguyện, con đã làm chưa?

***Mt 17,21:** Giống quý này không chịu ra, nếu người ta không ăn chay cầu nguyện.*

453. Khốn nạn nhất là khi không chấp nhận lời khuyên bảo của kẻ khác, mà còn tự cấp cho mình «giấy hạnh kiểm trong trắng hạng A».

454. Đừng bao giờ khinh anh em, nếu con đứng vững đến hôm nay là nhờ ơn Chúa, coi chừng kéo ngày mai con ngã nặng hơn!

1Pr 5,5: *Những người trẻ hãy vâng phục các kỳ mục: anh em hãy lấy đức khiêm nhường mà đối xử với nhau, vì Thiên Chúa chống lại kẻ kiêu ngạo, nhưng ban ơn cho kẻ khiêm nhường. (Xem thêm: 1Cr 10,12)*

455. Xem thường không giữ ngũ quan là mở cửa cho địch vào thành. Davit thắng Gôliát khổng lồ nhưng không thắng được mắt mình.

Mt 6,22-23: *Đèn của thân thể là con mắt. Vậy nếu mắt anh sáng, thì toàn thân anh sẽ sáng. Còn nếu mắt anh xấu, thì toàn thân anh sẽ tối. Vậy nếu ánh sáng nơi anh lại thành bóng tối, thì tối biết chừng nào!*

456. Một khi đã chỗi dậy, hãy cầm khí giới và quyết liệt tác chiến, ban chiêu hồi của quỷ dâm ô khéo lắm!

Mt 12,43-45: *Khi thần ô uế xuất khỏi một người, thì nó đi rảo qua những nơi khô cháy, tìm chốn nghỉ ngơi mà tìm không ra. Bấy giờ nó nói: «Ta sẽ trở về nhà ta, nơi ta đã bỏ ra đi». Khi đến nơi, nó thấy nhà để trống, lại được quét tước, trang hoàng*

hắn hỏi. Nó liền đi kéo thêm bảy thần khác dữ hơn nó, và chúng vào ở đó. Rốt cuộc, tình trạng của người ấy lại còn tệ hơn trước. Thế hệ gian ác này rồi cũng sẽ bị như vậy.

457. Bại một trận không phải là thua cả cuộc chiến. Chúa dùng mọi sự để làm nên sự lành, kể cả tội lỗi.

Rm 8,28: *Chúng ta biết rằng: Thiên Chúa làm cho mọi sự đều sinh lợi ích cho những ai yêu mến Người, tức là cho những kẻ được Người kêu gọi theo như ý Người định.*

458. Tôi không muốn biết, muốn nhớ quá khứ của anh em. Tôi chỉ muốn biết hiện tại của anh em để thương nhau, nâng đỡ nhau, và tương lai để tin nhau, để khuyến khích nhau.

459. Càng sống trong trắng chí khí càng vững, vì đã được rèn luyện qua nhiều trận anh dũng.

Gc 1,12: *Phúc thay người biết kiên trì chịu đựng cơn thử thách, vì một khi đã được tôi luyện, họ sẽ lãnh phần thưởng là sự sống Chúa đã hứa ban cho những ai yêu mến Người.*

460. Tôi hoàn toàn tin tưởng ở Chúa Giêsu, khi thấy Ngài tha thứ và bênh vực kẻ tội lỗi: «Trong các ông, ai vô tội thì hãy ném đá trước hết người này đi! ... Ta cũng không xử tội bà đâu! Đi đi! Và từ nay đừng phạm tội nữa» (Ga 8,7.11) –

«Các tội của bà, các tội lỗi nhiều đó, quả đã được tha rồi vì bà đã cảm mến nhiều» (Lc 7,47).

461. Người ta không hiểu được sự trinh khiết: có người cho là dại, có người cho là khó, có người cho là uổng. Nhưng dưới mắt Thiên Chúa là một kỳ công. Đời trinh khiết chỉ có thể thực hiện nhờ Thiên Chúa và chỉ có Thiên Chúa mới giải thích được sự trinh khiết.

Mt 19,11-12: *Người nói với các ông: «Không phải ai cũng hiểu được câu nói ấy, nhưng chỉ những ai được Thiên Chúa cho hiểu mới hiểu. Quả vậy, có những người không kết hôn vì từ khi lọt lòng mẹ, họ đã không có khả năng; có những người không thể kết hôn vì bị người ta hoạn; lại có những người tự ý không kết hôn vì Nước Trời. Ai hiểu được thì hiểu».*

LM 16b: *Nhờ đức tinh khiết hay là bậc độc thân vì Nước Trời, các Linh mục được thánh hiến cho Chúa Kitô với một lý do mới mẻ và tuyệt hảo, được dễ dàng kết hợp hơn với Người bằng một trái tim không chia sẻ, tận hiến cách tự do hơn trong Người và nhờ Người để phục vụ Thiên Chúa và loài người, sẵn sàng hơn trong việc phục vụ Nước Chúa và việc tái sinh siêu nhiên; như thế các ngài có khả năng hơn để sinh nhiều con cái trong Đức Kitô. Chính nhờ đó, các ngài tuyên bố trước mặt mọi người rằng mình muốn tận hiến trọn vẹn cho công việc đã được trao phó, nghĩa là muốn đính ước các tín hữu với một người bạn độc nhất và hiến dâng họ cho Chúa Kitô như một*

*trinh nữ thanh sạch; như thế các ngài nhắc lại cuộc hôn nhân
mầu nhiệm đã được Thiên Chúa thiết lập và sẽ tỏ lộ đầy đủ ở
đời sau. Cuộc hôn nhân trong đó Giáo hội chỉ có một vị Hôn
phu duy nhất là Chúa Kitô. Ngoài ra, các ngài còn trở nên dấu
chỉ sống động về thế giới mai sau, mà ngày nay đã hiện diện
qua đức tin và đức ái, trong đó các con cái của sự sống không
còn dựng vợ gả chồng nữa.*

(Xem thêm: GH 42c; LM 12b; DT 10a)

GIA ĐÌNH

Gia đình, tế bào của Hội thánh

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

462. Hạnh phúc của một người không căn cứ ở của cải, chức vụ, nhưng ở tình yêu mà người ấy tập yêu suốt đời

463. Chuẩn bị làm Linh mục có chủng viện, chuẩn bị làm tu sĩ có đệ tử viện, tập viện, chuẩn bị làm giáo sư có trường sư phạm, chuẩn bị làm cha mẹ có gì? – Chẳng có gì cả!

Thật là một thiếu sót lớn lao trên thế giới. Lúc sau này tạm có lớp dự bị hôn nhân nhưng chưa đi đến đâu. Bao nhiêu người sẽ là nạn nhân do cuộc phiêu lưu của các con?

***MV 52b:** Các tổ chức hoạt động tông đồ, nhất là những hiệp hội gia đình, phải cố gắng bằng lý thuyết và hoạt động nâng đỡ các thanh thiếu niên và chính các đôi vợ chồng, nhất là những đôi mới kết hôn, đồng thời huấn luyện cho họ về đời sống gia đình, xã hội và việc tông đồ.*

(Xem thêm: MV 49c, 52ade)

464. Con hãy suy niệm tiệc cưới Cana (Ga 2,1-10). Lúc đầu người ta lo ăn uống, vui chơi, hưởng thụ: nhưng giữa tiệc hết rượu, chỉ còn nước lã. Sau đó, người ta cầu xin Chúa: Ngài đã biến nước thành rượu và rượu sau ngon hơn rượu trước.

Con hãy ý thức rằng tự sức riêng mình phương tiện con có giới hạn, tình yêu con khó bền bỉ và gia đình con thiếu an vui. Nhưng có ơn Chúa phù giúp, phương tiện con thêm phong phú, tình yêu con thêm nồng nàn, gia đình con sẽ được hạnh phúc. Con hãy luôn nhớ sử dụng đến kho tàng đạo đức ấy giữa gia đình con.

465. Khi con còn trẻ, con đi nơi con muốn nhưng khi trưởng thành, người khác sẽ cầm tay con, nhiều người khác, nhiều bàn tay nhỏ sẽ níu lấy tay con, lôi kéo con đến nơi con không muốn, nơi mà không bao giờ con dám đến, không bao giờ con tin rằng con có sức đến... Nhưng tình yêu có thể giúp con làm tất cả!

466. Đối với nhau, cũng như đối với con cái, đôi bạn sống tất cả tình yêu của Chúa Giêsu đối với mỗi người.

Nhờ đó, đôi bạn tham dự và sống màu nhiệm cứu chuộc.

Đôi bạn tập yêu thương cách phong phú, vô bờ bến, như Chúa Giêsu yêu họ và yêu mọi người.

Ep 5,25: *Người làm chồng, hãy yêu thương vợ, như chính Đức Kitô yêu thương Hội Thánh và hiến mình vì Hội Thánh.*

MV 48a: *Tự bản chất, chính định chế hôn nhân và tình yêu lứa đôi quy hướng về việc sinh sản và giáo dục con cái như chóp đỉnh hoàn thành hôn nhân, người nam và người nữ «không còn là hai, nhưng là một xương thịt» (Mt 19,6), phục vụ và giúp đỡ lẫn nhau bằng kết hợp mật thiết trong con người và hoạt động của họ, cảm nghiệm và hiểu được sự hiệp nhất với nhau mỗi ngày mỗi đầy đủ hơn. Sự liên kết mật thiết vẫn là sự tự hiến của hai người cho nhau cũng như lợi ích của con cái buộc hai vợ chồng phải hoàn toàn trung tín và đòi hỏi kết hợp với nhau bất khả phân ly.*

(Xem thêm: GH 11b, 35c, 41e; MV 48d, 49)

467. Tình yêu hôn nhân có sức rút từ quả tim con người tất cả can đảm, tin tưởng và quảng đại.

MV 49b: *Được đảm bảo vì tin cậy nhau và nhất là được chuẩn y bởi bí tích của Chúa Kitô, tình yêu ấy trung thành bất khả phân ly giữa cảnh đời thăng trầm, và do đó loại hẳn mọi hình thức ngoại tình và ly dị. Phải nhìn nhận phẩm giá cá nhân bình đẳng giữa vợ chồng trong tình tương ái trọn vẹn để nhờ đó, biểu hiện rõ ràng tính cách duy nhất của hôn nhân đã được Chúa Kitô xác nhận. Để kiên trì gánh vác những bổn phận của ơn gọi Kitô giáo này, cần phải có một nhân đức phi thường: vì thế, vợ chồng đã được ơn sủng củng cố để sống thánh thiện sẽ ân cần nuôi dưỡng và cầu xin cho được một tình yêu vững bền, một tâm hồn đại lượng và một tinh thần hy sinh.*

(Xem thêm: MV 48b, 50c, 51a; TĐ 11c)

468. Đòi hỏi biến đổi mà không yêu thương làm cho bạn mình bất mãn. Yêu thương mà không đòi hỏi biến đổi là hạ giá bạn mình.

469. Yêu thương để giúp bạn biến đổi, là cho bạn phương tiện. Bắt bạn biến đổi mới yêu thương là cắt hết phương tiện.

470. Phương tiện độc nhất để biến đổi tâm hồn bạn mình là chấp nhận bạn như thuở ban đầu, vì được yêu là điều kiện cần thiết để biến đổi.

471. Tình yêu luôn luôn thao thức; không phải vì hoài nghi tình yêu của bạn mình, nhưng vì thấy mình có trách nhiệm tạo cho nhau những gì là mới mẻ, là cảm hứng, là biến đổi, có khi chính bạn cũng không hay biết. Chính nỗi thao thức ấy là một niềm vui.

472. Có một sự sáng suốt đáng buồn: xét mọi người theo quá khứ của họ. Có một sự sáng suốt đầy yêu thương: đoán trước người ta có thể biến đổi tốt đẹp chừng nào!

473. Tình yêu không mù quáng: thấy yếu đuối của người yêu và cố gắng gánh vác. Thấy khả năng của người yêu và tế nhị khơi dậy.

1Pr 3,7: *Anh em là những người chồng, trong cuộc sống chung, anh em nên hiểu rằng đàn bà thuộc phái yếu; hãy tỏ lòng quý trọng vì họ cũng được hưởng sự sống là hồng ân Chúa ban. Như thế, việc cầu nguyện của anh chị em sẽ không bị ngăn trở.*

474. Người không biết yêu «xương của xương mình, thịt của thịt mình», người không thể làm cho cái xã hội thứ nhất, nền tảng mọi xã hội khác được hạnh phúc? Làm sao cả gan cạnh tân cả thế giới được?

Ep 5,28-29: *Chồng phải yêu vợ như yêu chính thân thể mình. Yêu vợ là yêu chính mình. Quả vậy, có ai ghét thân xác mình bao giờ; trái lại, người ta nuôi nấng và chăm sóc thân xác mình, cũng như Đức Kitô nuôi nấng và chăm sóc Hội Thánh. (Xem thêm: 1Cr 11,11-12)*

475. Thời đại ta, Hội thánh đã vạch ra một linh đạo về hôn nhân, cho chúng ta thấy hôn nhân là một phương thế để con người triển nở và là một ơn gọi đến sự thánh thiện.

1Cr 7,7: *Tôi ước muốn mọi người đều như tôi; nhưng mỗi người được Thiên Chúa ban cho đặc sủng riêng, kể thế này, người thế khác.*

MV 48b: *Vợ chồng Kitô hữu được củng cố và như được thánh hiến bằng một bí tích riêng để được lãnh nhận các bổn phận và phẩm giá của bậc sống họ; nhờ sức mạnh của bí tích này, họ được thấm nhuần tinh thần Chúa Kitô mà chu toàn bổn phận hôn nhân và gia đình của họ, nhờ đó tất cả đời sống của họ được thấm nhuần đức tin, cậy, mến, và càng ngày họ càng tiến gần hơn tới sự trọn lành riêng biệt của họ và sự thánh hoá lẫn nhau; và bởi đấy cùng nhau tôn vinh Thiên Chúa. (Xem thêm: GH 11b, 35c; MV 50c, 51b, 52cg)*

476. Các con ngạc nhiên khi nghe nói đến «ơn gọi làm cha mẹ gia đình?» – Người ta lầm lạc khi dành ơn thiên triệu, bậc trọn lành cho tu sĩ thôi.

Hai người thề hứa yêu nhau suốt đời trong Chúa Kitô, nhờ bí tích hôn nhân, không phải là một cách tuyên xưng đức tin, một cách khấn hứa sao?

1Cr 7,10-11: *Với những người đã kết hôn, tôi ra lệnh này, không phải tôi, mà là Chúa: vợ không được bỏ chồng, mà nếu đã bỏ chồng, thì phải ở độc thân hoặc phải làm hoà với chồng; và chồng cũng không được rẫy vợ.*

GH 35c: *Có một bậc sống rất giá trị để thể hiện nhiệm vụ đó, bậc sống được một bí tích đặc biệt thánh hoá, đó là đời sống hôn nhân và gia đình... Nơi gia đình, vợ chồng tìm thấy ơn gọi riêng của mình là làm chứng cho nhau và cho con cái lòng tin và tình yêu Chúa Kitô.*

(Xem thêm: MV 48a, 49b, 50, 52g; TĐ11)

477. Nếu giáo dân đặt nặng nhiệm vụ trần thế của mình, thì nhiệm vụ trần thế quan trọng nhất, quyết định nhất của họ là đời sống gia đình.

TĐ 11c: *Tất cả những việc ngày xưa vốn là bổn phận vợ chồng, thì ngày nay còn phải gọi là phần quan trọng nhất của việc tông đồ: Đó là: phải biểu lộ và chứng minh bằng đời sống tính cách bất khả phân ly và sự thánh thiện của dây hôn phối.*

Phải mạnh mẽ lên tiếng rằng quyền lợi và nhiệm vụ đã được trao ban cho bậc cha mẹ và những người bảo trợ là giáo dục con cái theo Kitô giáo.

(Xem thêm: GH 35c, 41e; MV 52g; GD 3a)

478. Canh tân gia đình để canh tân Hội thánh.

MV 47a: *Sự lành mạnh của con người cũng như của xã hội nhân loại và Kitô giáo liên kết chặt chẽ với tình trạng tốt đẹp của cộng đoàn hôn nhân và gia đình.*

(Xem thêm: GH 12b, 39, 41e)

479. Con hãy bỏ thói quen sai lạc: khi nói về giáo dân, thì quan niệm họ như những người độc thân, sống riêng không có cộng đoàn, hoặc hiểu cách tiêu cực: giáo dân không phải là tu sĩ. Con đừng quên đa số giáo dân là những người sống trong một gia đình và phải hỏi rằng họ hiểu, họ sống bí tích hôn nhân công giáo thế nào?

480. Thật đáng buồn khi thế giới văn minh ngày nay chỉ hiểu giáo lý Công giáo về hôn nhân qua «những luật cấm!». Thế giới đâu ngờ Chúa Giêsu đã đến cứu chuộc tình yêu nhân loại, đã thẳng tiến con người cách lạ lùng qua bí tích hôn nhân! Con phải học và trình bày khía cạnh tích cực, tốt đẹp của hôn nhân Công giáo.

MV 49a: Nhiều người hiện thời vốn coi trọng tình yêu đích thực giữa vợ chồng, biểu hiện bằng nhiều cách theo những tập tục lành mạnh của mỗi thời đại, mỗi dân tộc. Tình yêu ấy có đặc tính nhân linh cao cả và từ một nhân vị hướng đến một nhân vị khác bằng một tình cảm tự ý, do đó bao gồm hạnh phúc toàn diện của con người. Nên tình vợ chồng có thể lồng vào những biểu lộ của thể xác và tâm hồn một phẩm giá đặc biệt, và khiến chúng nên cao quý như những yếu tố và dấu hiệu đặc thù của tình yêu đôi bạn. Bởi một ân huệ đặc biệt của ơn sủng và của tình thương, Chúa đã đoái thương chữa trị, cải thiện và nâng cao tình yêu ấy.
(Xem thêm: MV 47c, 48b, 51b, 62g)

481. Phải nỗ lực về phương diện giáo lý cũng như mục vụ để làm cho các gia đình Công giáo xác tín về sức mạnh của họ. Họ sẽ khám phá ra họ không phải là thành phần thụ hưởng, chỉ biết lãnh nhận giáo lý, lãnh nhận bí tích, lãnh nhận ơn Chúa, mà họ cũng là thành phần hoạt động tông đồ.

GH 33c: Một việc nằm trong quyền mọi Kitô hữu không trừ ai, giáo dân có thể còn được mời gọi góp phần trực tiếp hơn và bằng nhiều cách vào công cuộc tông đồ của hàng giáo phẩm, giống như những tín hữu nam nữ đã chịu vất vả vì Chúa Kitô để giúp đỡ Tông đồ Phaolô rao giảng Phúc âm (x. Pl 4,3; Rm 16,3tt). Đàng khác, họ có những khả năng mà hàng Giáo phẩm có thể dùng vào một số phận vụ của Giáo hội có mục đích thiêng liêng. (Xem thêm: GH 35c; MV 52b; TĐ 11)

482. Ý thức được sứ mệnh của mình, nhiều gia đình Công giáo sẽ đặt dưới quyền sử dụng của Hội thánh, những mãnh lực nhân loại và siêu nhiên của tình yêu vợ chồng, của bí tích hôn nhân, với một sự hăng say lạ thường.

483. Yêu bạn mình là hành động theo thánh ý Chúa. Lúc ấy các con hiểu rằng: trong đời sống thường ngày, các con có thể thực hiện ơn thiên triệu của các con, bằng mọi cử chỉ nhỏ nhặt, để đáp lại tiếng gọi của Chúa. Đó là một khía cạnh khả dĩ cách mạng cả cuộc đời các con, đó là một mạc khải không thể quên được.

Cl 3,18-19: Người làm vợ hãy phục tùng chồng, như thế mới xứng đáng là người thuộc về Chúa. Người làm chồng hãy yêu thương chứ đừng cay nghiệt với vợ. (Xem thêm: 1Cr 7,3-4)

484. Tình yêu vợ chồng là hình ảnh, là dấu hiệu tình yêu của Chúa Kitô đối với Hội thánh. Trong màu nhiệm ấy, con tìm thấy cao cả, sức mạnh và hiệp nhất. Phấn khởi và nâng đỡ biết chừng nào!

Ep 5,31-32: Sách Thánh có lời chép rằng: Chính vì thế, người đàn ông sẽ lìa cha mẹ mà gắn bó với vợ mình, và cả hai sẽ thành một xương một thịt. Màu nhiệm này thật là cao cả. Tôi muốn nói về Đức Kitô và Hội Thánh.

MV 48b: *Chúa Kitô ban dồi dào ơn phúc cho tình yêu muôn đời ấy, một tình yêu phát xuất từ nguồn mạch tình yêu Thiên Chúa và được tác thành theo gương kết hiệp của Chúa Kitô và Giáo hội. Thực vậy, như xưa kia Thiên Chúa đến gặp gỡ dân Ngài bằng một giao ước yêu thương và trung thành, ngày nay Đấng Cứu Thế, Bạn trăm năm của Giáo hội, cũng đến với đôi vợ chồng qua bí tích Hôn phối. Người còn ở lại với họ để hai vợ chồng cũng mãi mãi trung thành yêu thương nhau như Người đã yêu thương Giáo hội và đã nộp mình vì Giáo hội. Tình yêu vợ chồng đích thực được kết nhập trong tình yêu Thiên Chúa, được hướng dẫn và thêm phong phú nhờ quyền năng cứu chuộc của Chúa Kitô và hoạt động cứu rỗi của Giáo hội, để hai vợ chồng được dẫn dắt cách hữu hiệu đến cùng Thiên Chúa, cũng như được nâng đỡ và kiên cường trong nhiệm vụ cao cả làm cha mẹ. (Xem thêm: GH 11b, 41e; MV 32b, 49b)*

485. Chúa đã trao cho con một người bạn thân yêu, những đứa con xinh xắn, trong sáng, để nâng đỡ nhau nên thánh. Con đã làm gì?

486. Ý thức rằng các con đồng trách nhiệm về sự trưởng thành trong tình yêu Chúa, Ý thức rằng ơn gọi của các con là cùng nhau và nhờ nhau nên thánh, Ý thức rằng ơn bí tích thường xuyên giúp đỡ các con, Các con hãy hăng say sống màu nhiệm Tử nạn và Phục sinh qua mọi khó khăn của đời sống các con.

487. Phải khám phá ra rằng các con có thể và có bốn phận thánh hoá mình trong hôn nhân và nhờ hôn nhân.

1Cr 7,14: *Chồng ngoại đạo được thánh hoá nhờ vợ, và vợ ngoại đạo được thánh hoá nhờ người chồng có đạo. Chẳng vậy, con cái anh em sẽ là ô uế, trong khi thật ra chúng là thánh. (Xem thêm: Dt 13,4)*

488. Tất cả những thực tại của đời sống vợ chồng, cha mẹ, bao nhiêu trách nhiệm xã hội là bấy nhiêu cơ hội để bỏ mình, để vươn lên, để tiến tới trên đường thánh thiện chân chính.

489. Sự hợp nhất giữa đôi bạn phải rất trọn vẹn: hiệp nhất thể xác, tình yêu, tinh thần và thiêng liêng, nhờ sự hiện diện của Chúa Kitô. Yêu trong Chúa, đẹp lắm! Yêu thương vì Chúa, càng đẹp hơn! Gia đình lắng nghe tiếng Chúa và cùng tiến lên trong sự thân mật với Chúa.

Mt 19,5-6: *Vì thế, người ta sẽ lìa cha mẹ mà gắn bó với vợ mình, và cả hai sẽ thành một xương một thịt. Như vậy, họ không còn là hai, nhưng chỉ là một xương một thịt. Vậy, sự gì Thiên Chúa đã phối hợp, loài người không được phân ly.*

MV 49b: *Sự âu yếm (giữa đôi vợ chồng) được biểu lộ và hoàn hảo cách đặc biệt qua những động tác riêng của hôn nhân. Bởi vậy, những hành vi thực hiện sự kết hợp thân mật và thanh khiết của đôi vợ chồng đều cao quý và chính đáng.*
Được thi

hành cách thực sự nhân linh, những hành vi ấy biểu hiện và khích lệ sự trao hiến hổ tương, nhờ đó hai người làm cho nhau thêm phong phú trong hoan lạc và biết ơn.

(Xem thêm: MV 48a, 52g)

490. Những giây phút tinh lặng bên nhau, chìm đắm trong suy niệm,

Những giây phút tự phát cầu nguyện cho nhau, cho con cái, Những giây phút trao đổi thân mật về đời sống thiêng liêng, về việc tông đồ, là một mạc khải, một niềm vui sâu xa và thắm thiết.

Các con hãy sống kinh nghiệm: Chúa ở giữa các con!

491. Sinh con cái không chỉ để đáp lại nhu cầu nối tiếp giống nòi, nhưng còn là ước muốn tăng trưởng Nhiệm thể. Giáo dục con cái là huấn luyện những kẻ thờ phượng Chúa Cha cách trung thực. Hãy khám phá và khâm phục ý định cao cả của Chúa về gia đình các con.

Ep 6,4: *Những bậc làm cha mẹ, đừng làm cho con cái tức giận, nhưng hãy giáo dục chúng thay mặt Chúa bằng cách kiên nhẫn và sửa dạy. (Xem thêm: Cl 3,21)*

MV 50b: *Bốn phận truyền sinh và giáo dục phải được coi là sứ mệnh riêng biệt của vợ chồng. Trong khi thi hành bốn phận ấy, họ biết rằng mình cộng tác với tình yêu của Thiên Chúa Tạo hoá và như trở thành những kẻ diễn đạt tình yêu của Ngài.*

Bởi vậy, họ sẽ chu toàn bổn phận mình với trách nhiệm của con người và của Kitô hữu.

(Xem thêm: MV 52a; TĐ 30a; TD 5; GD 2, 3a)

492. Huấn luyện những chi thể hoạt động cho Nhiệm thể Chúa Kitô, làm cho con mình nên con Chúa. Nhiệm vụ đó đòi buộc cha mẹ phải đi tiên phong về mọi phương diện, mọi nhân đức.

1Pr 3,1-2: *Chị em là những người vợ, chị em hãy phục tùng chồng, như vậy, dù có những người chồng không tin Lời Chúa, thì họ cũng sẽ được chinh phục nhờ cách ăn nết ở của chị em mà không cần chị em phải nói lời nào, vì họ thấy cách ăn nết ở trình tiết và cung kính của chị em.*

TĐ 11b: *Những đôi vợ chồng Kitô giáo là những người cộng tác với ơn thánh và nhân chứng đức tin đối với nhau, cũng như đối với con cái và những phần tử khác trong gia đình của họ. Chính họ là những người đầu tiên phải rao truyền và giáo dục đức tin cho con cái họ. Bằng lời nói và gương sáng, họ huấn luyện con cái sống đời sống Kitô giáo và làm việc tông đồ. Họ tận trọng giúp đỡ con cái trong việc lựa chọn ơn kêu gọi, và nếu thấy chúng có ơn thiên triệu, họ tận tình nuôi dưỡng ơn kêu gọi đó. (Xem thêm: GH 11b, 41e; MV 48c; TĐ 30b; GD 7bc)*

493. Gia đình là tế bào của Hội thánh, nói cách khác, là một «Hội thánh cỡ nhỏ» (Ecclesiuncula), ở đó Chúa Giêsu hiện diện, sinh sống, chết, phục sinh cách mầu nhiệm trong các chi thể. Tư tưởng ấy làm sáng tỏ ý nghĩa và có sức biến đổi đời sống của gia đình Công giáo.

494. Gia đình là tế bào của Hội thánh. Chân lý này làm thấy rõ sự cao cả và sứ mệnh của gia đình:

1. Nối tiếp Hội thánh Chúa Giêsu đã thiết lập ở trần gian.
2. Làm cho Chúa hiện diện như là Chủ gia đình thật sự.
3. Làm chứng tích sự hiện diện của Hội thánh bằng cuộc sống gia đình hằng ngày.
4. Nỗ lực vươn lên đến Chúa, làm Hội thánh cùng tiến lên.
5. Thắt chặt mối liên hệ giữa Chúa với mỗi chi thể trong gia đình.

TD 11d: *Chính gia đình đã lãnh nhận từ Thiên Chúa sứ mệnh trở nên tế bào đầu tiên và sống động của xã hội. Gia đình sẽ chu toàn được sứ mệnh đó nếu gia đình tỏ ra như một đền thờ của Giáo hội trong nhà mình nhờ yêu thương nhau và cùng nhau dâng lời cầu nguyện lên Thiên Chúa, nếu tất cả gia đình cùng tham dự vào việc phụng vụ của Giáo hội, sau cùng nếu gia đình tỏ ra hiếu khách và cố võ đức công bằng cũng như những việc thiện khác giúp các anh em đang túng thiếu. (Xem thêm: GH 35c; MV 48b)*

495. Chúa Giêsu đã muốn xây dựng Nhiệm thể Ngài bằng những tế bào gia đình; Hội thánh có thể thay đổi đường lối tông đồ, thay đổi các hội đoàn, nhưng Hội thánh luôn luôn phát triển nhờ các gia đình. Đức tin được thông truyền qua các tế bào sống động và lành mạnh ấy.

496. Giáo dục con cái là «trường vươn lên» cho cha mẹ. Trẻ con có «cái nhìn chỉ trích», chúng là những «quan sát viên khắt khe». Chúng bắt buộc các con là bậc cha mẹ xử trí đúng vai trò của mình và nhờ đó giúp các con tiến lên.

***MV 48d:** Con cái là những phần tử sống động trong gia đình nên cũng góp phần riêng vào việc thánh hoá cha mẹ. Thực vậy, con cái sẽ đáp lại công ơn cha mẹ với lòng biết ơn, tâm tình hiếu thảo và tin cậy, và sẽ theo đạo làm con mà phụng dưỡng cha mẹ trong nghịch cảnh cũng như trong tuổi già cô quạnh. (Xem thêm: MV 50a)*

497. Con hãy tin rằng: đời sống gia đình Công giáo là một: «lối tu đức» riêng biệt.

498. Nếu chúng ta chủ trương rằng phải nhờ giới lao động thánh hoá giới lao động, thì chúng ta cũng phải tin rằng: gia đình công giáo là tông đồ số một của các gia đình khác.

499. Người ngoài đánh giá hôn nhân Công giáo theo mức độ thánh thiện của gia đình Công giáo.

500. Kinh nghiệm dạy các con rằng: kinh tối sáng trong gia đình, nói đúng hơn, giờ cầu nguyện của gia đình, thực hiện được ước vọng «thành một cộng đoàn Kitô hữu», «một tế bào của Hội thánh», như lời Chúa Giêsu: «Nếu các con hiệp nhau cầu nguyện cùng Đức Chúa Cha...»

501. Gia đình Công giáo làm tông đồ bằng «chứng tích». Phải chứng minh rằng: các con được gọi nên thánh và các con có thể sống một đời hôn nhân đẹp lòng Chúa. Các con chia sẻ với các gia đình khác: ân sủng, hạnh phúc Chúa đã ban cho gia đình các con.

Nhìn vào gia đình các con, thiên hạ phải đặt câu hỏi: «Tại sao họ có thể sống hiệp nhất, yêu thương, trung thành với nhau như thế?»

MV 48d: *Vì gia đình Kitô hữu xuất phát từ hôn nhân, một hôn nhân như là hình ảnh và nói lên sự tham sự giao ước yêu thương giữa Chúa Kitô và Giáo hội, nên sẽ biểu hiện trước mặt mọi người sự hiện diện sống động của Đấng Cứu Thế trong thế giới và bản chất đích thực của Giáo hội qua tình yêu, qua niềm quảng đại chấp nhận sinh sản con cái, qua sự hiệp nhất và trung tín của hai vợ chồng cũng như qua sự hợp tác thân ái của mọi thành phần trong gia đình.*

(Xem thêm: GH 41e; MV 49c, 52c; TĐ 11e)

502. Gia đình là một «trung tâm ánh sáng», đem ngọn lửa hồng chiếu soi kẻ khác. Ngày nào mỗi gia đình là một «trung tâm ánh sáng», thế giới này sẽ là một đại gia đình đầy ánh sáng, đầy hy vọng.

503. Gia đình Công giáo làm tông đồ bằng «tiếp đón». «Mở rộng nhà» các con và đồng thời «mở rộng lòng» các con. Nhà nào lại không có khách?

«Tiếp đón» là cách thể tiện nhất, tự nhiên nhất, để làm chứng tích về tình yêu, về sự hiệp nhất, về niềm vui, về cõi mở... «Nghệ thuật tiếp đón» sẽ trở nên «tông đồ tiếp đón». Các con hãy sống và làm cho những ai đến gia đình các con đều «thèm sống như các con».

***Dt 13,1-2:** Anh em hãy giữ mãi tình huynh đệ. Anh em đừng quên tỏ lòng hiếu khách, vì nhờ vậy, có những người đã được tiếp đón các thiên thần mà không biết.*

***TĐ 11d:** Trong các việc tông đồ của gia đình cần phải kể đến những việc như: nhận làm con những đứa trẻ bị bỏ rơi, ân cần tiếp đón những khách lạ, cộng tác với học đường, khuyến bảo và giúp đỡ thanh thiếu niên, giúp những người đã đính hôn chuẩn bị cho việc hôn nhân của họ được tốt đẹp, giúp dạy giáo lý, nâng đỡ những đôi vợ chồng cũng như những gia đình khi họ gặp khó khăn về vật chất hay tinh thần, lo cho những*

người già cả không những có những điều cần thiết, mà còn cung cấp cho họ những tiện nghi chính đáng của tiến bộ kinh tế. (Xem thêm: GH 41e; TG 11b)

504. Giờ ngồi bên nhau, cùng nhau ngồi bên Chúa là giờ của chân lý, là một khám phá kỳ diệu, là một liều thuốc thần tiên. Bầu khí gia đình sẽ thay đổi, nhiều vấn đề gay gắt được thông cảm giải quyết. Trước kia hai vợ chồng «chung sống hoà bình» cách nông cạn, rời rạc. Giờ đây tất cả là một: một tình yêu, một niềm vui, một lo âu, một lời cầu nguyện.

MV 49a: *Một tình yêu kết hợp yếu tố nhân loại với yếu tố thần linh phải thấm nhuần cả đời sống và hướng dẫn đôi vợ chồng biết tự do trao hiến cho nhau, qua những tâm tình và cử chỉ triu mến. Hơn nữa, chính nhờ những hành vi quảng đại của mình mà tình yêu giữa hai người được trọn vẹn và lớn thêm. Tình yêu vợ chồng, do đó vượt xa xu hướng nhục dục thuần túy, và xu hướng này, nếu được tôn thờ một cách ích kỷ, sẽ mau chóng tan biến và kéo theo những hậu quả thảm hại. (Xem thêm: MV 48d, 52a)*

505. Chủng viện thứ nhất, đệ tử viện thứ nhất, trường sư phạm thứ nhất là gia đình Công giáo. Không vị giám đốc tài ba, chuyên môn nào có thể thay thế cha mẹ được.

Nếu cơ sở bậc nhất ấy bị hỏng, tương lai Hội thánh và xã hội nhân loại cũng rung rinh sụp đổ. Đức Gioan XXIII biên thư cho cha mẹ ngày Ngài được ngũ tuần: «Thưa thầy mẹ, hôm nay con được năm mươi tuổi, Chúa thương ban cho con nhiều chức trong Hội thánh, đi nhiều nơi, học nhiều sách, nhưng không trường nào dạy dỗ con, làm ích cho con hơn hồi con được ngồi bên thầy mẹ».

GD 3a: *Vì là người truyền sự sống cho con cái, nên cha mẹ có bổn phận hết sức quan trọng là giáo dục chúng và vì thế họ được coi là những nhà giáo dục đầu tiên và chính yếu của chúng. Vai trò giáo dục này quan trọng đến nỗi nếu thiếu sót thì khó lòng bổ khuyết được. Thực vậy, chính cha mẹ có nhiệm vụ tạo cho gia đình một bầu khí thấm nhuần tình yêu cũng như lòng tôn kính đối với chúng ta và tha nhân, để hỗ trợ việc giáo dục toàn diện cho con cái trong đời sống cá nhân và xã hội. Do đó gia đình là trường học đầu tiên dạy các đức tính xã hội cần thiết cho mọi đoàn thể.
(Xem thêm: ĐT 2a; TĐ 30b; GD 8c)*

KHIÊM NHƯỢNG

Học với Chúa Giêsu một khoa:
hiền lành và khiêm nhường

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

506. Nếu con hiểu biết hạnh phúc được làm con Chúa thì những điều sỉ nhục không thấm gì với con và những lời hoan hô cũng chẳng thêm gì cho con.

507. Nếu con biết rõ mình, con sẽ tức cười, khi nghe người ta tung hô con, và con thấy việc họ khinh rẻ con là có lý. Chừng đó con lại ngạc nhiên tại sao người ta mới xử ngang độ ấy thôi.

***GI 6,3-4:** Nếu ai tưởng mình là gì mà kỳ thực không là gì hết, thì là lừa gạt chính mình. Mỗi người hãy xem xét việc làm của chính mình, và bấy giờ sẽ có lý do để hãnh diện vì chính mình, chứ không phải vì so sánh với người khác.*

508. Hồn tông đồ khiêm tốn và tạ ơn Chúa như Phaolô: «Tôi là người mạt nhất trong các tông đồ, và cũng không đáng gọi là tông đồ nữa, bởi tôi đã bắt bớ Hội thánh của Thiên Chúa. Hiện tôi có là gì, là bởi ơn Thiên Chúa» (1Cr 15,9-10).

***HN 4h:** Nhìn nhận những kho tàng phong phú của Chúa Kitô và những hoạt động của quyền lực Người – và có khi phải đổ máu mới nói lên được chúng ta ấy – quả là chính đáng và có giá trị cứu rỗi: vì Thiên Chúa luôn đáng khâm phục và việc Người làm bao giờ cũng kỳ diệu.*

(Xem thêm: GH 8c, 14b, 36a; GM 15c; LM 15a)

509. Khi con tự hạ mình, chưa hẳn con khiêm nhường.
Khi người ta hạ con, chưa hẳn con khiêm nhường.
Khi người ta hạ con, mà con vui lòng chấp nhận vì Chúa, lúc ấy con mới khiêm nhường thật.

***PI 2,3:** Đừng làm chi vì ganh tị hay vì hư danh, nhưng hãy lấy lòng khiêm nhường mà coi người khác hơn mình.*

510. Con chỉ hiểu được đức khiêm nhường khi suy niệm cả cuộc đời Chúa Giêsu, Con Thiên Chúa hạ mình chịu đựng mọi sự ngổ ngảng dốt nát, hiểu lầm sâu độc của người ta suốt 33 năm vì yêu chúng ta.

***PI 2,5-7:** Giữa anh em với nhau, anh em hãy có những tâm tình như chính Đức Kitô Giêsu. Đức Giêsu Kitô vốn dĩ là Thiên Chúa mà không nghĩ phải nhất quyết duy trì địa vị ngang hàng với Thiên Chúa, nhưng đã hoàn toàn trút bỏ vinh quang mặc lấy thân nô lệ, trở nên giống phàm nhân sống như người trần thế.*

***GH 41a:** Những người được Thánh Thần Thiên Chúa thương dẫn, nghe theo tiếng gọi của Chúa Cha, thờ phượng Ngài trong Thánh Thần và Chân lý, noi gương Chúa Kitô nghèo khó, khiêm nhường và vác thập giá để xứng đáng dự phần vào vinh quang của Người.*

(Xem thêm: GH 3c, 42d; TG 24a; HN 4b, 7a; TD 11a)

511. Kiêu ngạo là ăn cướp ơn Chúa, vinh danh Chúa, để làm của riêng con, công nghiệp con.

512. Càng khiêm tốn Đức Maria càng trong sáng, vì càng thấy rõ những sự kỳ diệu Chúa làm trong lòng Mẹ. Như ánh sáng qua một bóng đèn thủy tinh không vướng bụi.

Lc 1,48-49: Phận nữ tỳ hèn mọn, Người đoái thương nhìn tới; từ nay, hết mọi đời sẽ khen tôi diễm phúc. Đấng Toàn Năng đã làm cho tôi biết bao điều cao cả, danh Người thật chí thánh chí tôn!

GH 56: Hết lòng đón lấy ý định cứu rỗi của Thiên Chúa, vì không một tội nào ngăn trở Ngài, Đức Maria đã tận hiến làm tôi tớ Chúa, phục vụ cho Thân thể và sự nghiệp của Con Ngài... Bởi vậy, các thánh Giáo phụ đã nghĩ rất đúng rằng: Thiên Chúa đã không thu dụng Đức Maria một cách thụ động, nhưng đã để Ngài tự do cộng tác vào việc cứu rỗi nhân loại, nhờ lòng tin và sự vâng phục của Ngài. (Xem thêm: GH 61)

513. Người sống trước mặt Chúa không thể kiêu ngạo được – ngạo về điều gì? – Tất cả đều là của Chúa!

Ga 3,27: Chẳng ai có thể nhận được gì mà không do Trời ban. (Xem thêm: Ga 7,3; Rm 11,17-18; 1Cr 1,30; Kh 3,17-18)

514. Coi chừng khiêm nhượng «giả hiệu» khi con từ chối mà kỳ thực là thoái thác bốn phận dẫn thân của con và sợ chịu sỉ nhục vì Chúa.

515. Đừng chối những khả năng của con, những thành công của con, hãy tạ ơn Chúa vì Ngài sử dụng con như họa sĩ dùng ngòi bút ba xu.

2Cr 2,14: *Tạ ơn Thiên Chúa, Đấng hằng cho chúng tôi tham dự cuộc khai hoàn trong Đức Kitô, tạ ơn Người là Đấng đã dùng chúng tôi mà làm cho sự nhận biết Đức Kitô, như hương thơm, lan toả khắp nơi. (Xem thêm: 1Cr 15,10; 2Cr 10, 17-18)*

GH 36a: *Mọi vật đều suy phục Người (Chúa Kitô), cho đến khi Người cùng với mọi tạo vật suy phục Chúa Cha, để Thiên Chúa nên tất cả trong mọi người (x. 1Cr 15,27-28). Người cũng thông ban cho các môn đệ quyền bính đó để họ được hưởng sự tự do vương giả và chiến thắng ách thống trị của tội lỗi nơi họ, bằng một đời sống tử bỏ và thánh thiện (x. Rm 6,12), hơn nữa để khi phụng sự Chúa Kitô nơi tha nhân, họ khiêm nhượng và kiên nhẫn dẫn đưa anh em mình đến cùng Đức Vua, Đấng mà phụng sự Người là thống trị. (Xem thêm: GH 14b; MK 11ab)*

516. Chỉ người khiêm nhượng thật mới được an vui như Chúa Giêsu dạy: «Hãy thụ giáo với Ta, vì Ta hiền lành và khiêm nhượng trong lòng, và các ngươi sẽ tìm thấy sự nghỉ ngơi cho tâm hồn» (Mt 11,29).

2Cr 12,10: *Tôi cảm thấy vui sướng khi mình yếu đuối, khi bị sỉ nhục, hoạn nạn, bắt bớ, ngặt nghèo vì Đức Kitô. Vì khi tôi yếu, chính là lúc tôi mạnh.*

517. Người khiêm nhượng như hạ mình sát đất, không còn ngã xuống đâu được nữa. Người kiêu ngạo như leo trên tháp cao, rất dễ nhào và ngã nặng khủng khiếp!

1Cr 10,12: *Ai tưởng mình đang đứng vững, thì hãy coi chừng kéo ngã. (Xem thêm: Rm 11,10; Gl 6,1)*

518. Cương quyết vâng lời Hội thánh là trung thành. Quyết liệt hy sinh vì nhiệm vụ là can đảm, không phải kiêu ngạo.

519. Bao lâu con còn tôn thờ cái «tôi» của con, chẳng khác nào con cầu nguyện: «Lạy Chúa, xin Chúa hãy tin con, hãy trông cậy vào con».

520. Thử thách cay đắng nhất là chấp nhận giới hạn của mình. Chịu đóng đinh vào một thánh giá hẹp, con càng đau đớn hơn. Nếu thánh giá rộng con còn được thoải mái hơn phần nào!

2Cr 12,7: *Để tôi khỏi tự cao tự đại vì những mặc khải phi thường tôi đã nhận được, thân xác tôi như đã bị một cái dằm đâm vào, một thủ hạ của Sa-tan được sai đến vả mặt tôi, để tôi khỏi tự cao tự đại. (Xem thêm: 2Cr 11,30)*

HN 7b: Lời chứng sau đây của Thánh Gioan vốn còn giá trị trước những lỗi lầm hủy hoại hiệp nhất: «Nếu ta nói rằng mình vô tội, ta kể Người là kẻ dối trá và Lời của Người không ở trong chúng ta» (1Ga 1,10). Vậy, chúng ta hãy khiêm nhường xin lỗi Chúa và xin lỗi những anh em ly khai, cũng như chúng ta tha kẻ có nợ chúng ta. (Xem thêm: LM 7c, 9b, 15b)

521. Trong cuộc đời Chúa Giêsu, Ngài yêu thương cách riêng những kẻ khiêm nhường, và quên hết tội lỗi của họ, không bao giờ nhắc lại:

- Phêrô,
- Mađalêna,
- Giakêu...

Chúa thân hành đến nhà họ, và đành chịu mang tiếng: «Bạn bè với quân thu thuế và tội lỗi» (x. Lc 7,34).

MV 32b: Chính Ngôi Lời nhập thể đã muốn chia sẻ tình liên đới nhân loại. Người đã hiện diện tại tiệc cưới Cana, đã vào nhà Giakêu, đã ăn uống với những người thu thuế và những người tội lỗi.

522. Không thể tránh căng thẳng, nhưng có thể giảm bớt căng thẳng được, trước hết Chúa không buộc con làm tất cả mọi sự. Thứ đến việc gì Chúa giao con làm, Chúa ban thời giờ và phương tiện. Nếu với tất cả cố gắng và thiện chí, con không thực hiện được là Chúa không muốn. Tại sao căng thẳng, ngã lòng? Cứ bình an!

2Cr 12,9: Người quả quyết với tôi: «Ơn của Thầy đã đủ cho anh, vì sức mạnh của Thầy được biểu lộ trọn vẹn trong sự yếu đuối». Thế nên tôi rất vui mừng và tự hào vì những yếu đuối của tôi, để sức mạnh của Đức Kitô ở mãi trong tôi.

CĂN MẬT

Như hạt giống được chôn vùi
trong lòng đất.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

523. Chúa Giêsu là Ngôi Lời, nhưng để thực hiện việc tông đồ theo ý Đức Chúa Cha, trong 33 năm, Ngài thịnh lạng 30 năm và nhất là trong giờ tử nạn, Ngài đã thịnh lạng.

DT 14a: Theo gương Chúa Kitô, Đấng đã đến để làm theo ý Chúa Cha (x. Ga 4,34; 5, 30; Dt 10,7; Tv 39,9) «tự nhận thân phận tôi tớ» (Pl 2,7) và đã học tập đức vâng lời với những điều phải chịu đựng (x. Dt 5,8), các tu sĩ, được Chúa Thánh Thần thúc đẩy, lấy đức tin từng phục các vị Bề trên, đại diện Thiên Chúa, và nhờ các ngài hướng dẫn, họ phục vụ mọi anh em trong Chúa Kitô, như chính Chúa Kitô, vì tuân phục Chúa Cha, đã phục vụ anh em và hiến mạng sống để cứu chuộc mọi người (x. Mt 20,28; Ga 10, 14-18).

524. Cẩn mật nhiều, con sẽ hối hận ít.

Gc 3,8: Cái lưỡi thì không ai chế ngự được: nó là một sự dữ không bao giờ ở yên, vì nó chứa đầy nọc độc giết người.

525. Đừng mong rằng nói nhiều, thiên hạ sẽ thông cảm với con. Càng nói càng thêm kẻ hở, thiên hạ càng hiểu ngược xuôi, xuyên tạc hơn. Rồi con cứ phải đính chính lời đính chính trước.

526. Chúa làm phép lạ rồi Chúa cấm nói. Chúa vinh hiển trên núi Taborê rồi cũng cấm nói. Lý tưởng tông đồ của con, con cứ áp ủ và hành động, Chúa Thánh Thần sẽ giúp con. Thế gian sẵn sàng chê bai, chống đối vì sự bất cần của con.

Mt 17,9: *Đang khi thầy trò từ trên núi xuống, Đức Giêsu truyền cho các ông rằng: «Đừng nói cho ai hay thị kiến ấy, cho đến khi Con Người từ cõi chết trở dậy».*

GH 41c: *Các linh mục... phải là những chứng nhân sống động của Thiên Chúa trước mặt mọi người, và thi đua với những vị linh mục mà qua các thế hệ, đã để lại những chứng tá thánh thiện sáng ngời trong những việc phục vụ thường khiêm tốn và kín đáo.*

527. Trong Thánh Kinh, Đức Maria kín mật, Bà Giuđích kín mật đã làm những việc anh hùng. Còn lực sĩ vô địch như Samson lại bại trận vì bất cẩn coi thường phụ nữ Đalila.

Gc 3,2: *Tất cả chúng ta thường hay vấp ngã. Ai không vấp ngã về lời nói, ấy là người hoàn hảo, có khả năng kiềm chế toàn thân. (Xem thêm: Lc 2,19.51)*

528. Hạt giống rơi xuống lòng đất được chôn vùi kín đáo sẽ sinh hoa kết quả, hạt giống rơi trên xa lộ bị chim trời tha mất, xe cộ nghiền nát, chẳng lợi lộc gì! (x. Mt 13,4-9).

529. Mỗi khi bị kích thích muốn khoe tài, mỗi khi bị khiêu khích muốn đấu khẩu, mỗi khi bực tức muốn cho nổ tung...: Thinh lặng, thinh lặng. Dù khôn mấy, con sẽ «phát thanh đặc biệt» và lời lẽ cũng sẽ chua cay sắc bén «đặc biệt» hơn con ngờ.

530. Bao nhiêu tác phẩm, bao nhiêu diễn văn, bao nhiêu chương trình, kế hoạch quan trọng của con được thành công rực rỡ đều phát xuất từ tế bào âm thầm của óc não, từ những nhịp đều của quả tim khiến máu tuần hoàn nuôi sống các bắp thịt con hoạt động. Nội tâm thâm trầm là căn bản: hy sinh, nhẫn nại, suy tư, yêu mến.

TD 16g: *Mỗi người phải nhớ rằng nhờ việc phụng tự công cộng và cầu nguyện, nhờ sám hối và tự ý chấp nhận công việc cũng như những khổ cực của cuộc đời làm cho họ nên giống Chúa Kitô đau khổ (x. 2Cr 4,10; Cl 1,24) họ mới có thể ảnh hưởng tới mọi người và đem ơn cứu độ cho toàn thế giới. (Xem thêm: TD 4a)*

531. Căn mật đầu phải là màu nhiệm, chỉ là sự tế nhị tự nhiên. Chẳng hạn con đầu muốn ai đem cuộc đời cá nhân của con ra phơi bày bàn tán công khai. Khi căn dặn thiên hạ giữ bí mật con vừa tiết lộ thì con đã «bật mí» tất cả rồi, điều đó chứng minh là chắc chắn chính con cũng không giữ nổi.

VUI TƯƠI

Trao tặng cho nhau niềm vui.

— *DHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận*

532. Thánh thiện đâu phải là nhăn nhó, khổ sở, đau thương! Thánh thiện là tươi vui liên li vì được Chúa, «được đất trên trời là của mình vậy».

1Tx 5,16-18: *Anh em hãy vui mừng luôn mãi và cầu nguyện không ngừng. Hãy tạ ơn trong mọi hoàn cảnh. Anh em hãy làm như vậy, đó là điều Thiên Chúa muốn trong Đức Kitô Giê-su. (Xem thêm: Mt 5,10-12; Pl 3,1)*

533. Đừng buồn phiền, hãy có cái nhìn siêu nhiên và con sẽ thấy mọi sự dưới khía cạnh mới.

2Cr 6,4.8-10: *Trong mọi sự, chúng tôi luôn chúng tỏ mình là những thừa tác viên của Thiên Chúa: gian nan, khốn khổ, lo âu... Khi vinh cũng như khi nhục, lúc được tiếng tốt cũng như khi mang tiếng xấu. Bị coi là bị bọm, nhưng kỳ thực chúng tôi chân thành; bị coi là vô danh tiểu tốt, nhưng kỳ thực chúng tôi được mọi người biết đến; bị coi là sắp chết, nhưng kỳ thực chúng tôi vẫn sống; coi như bị trừng phạt, nhưng kỳ thực không bị giết chết; coi như phải ưu phiền, nhưng kỳ thực chúng tôi luôn vui vẻ; coi như nghèo túng, nhưng kỳ thực chúng tôi làm cho bao người trở nên giàu có; coi như không có gì, nhưng kỳ thực chúng tôi có tất cả. (Xem thêm: Pl 1,17-18)*

LM 11a: ... Các linh mục phải hết sức để tâm giải thích cho các tín hữu hiểu biết sự giảng dạy và qua chính đời sống mình,

một đời sống bộc lộ rõ ràng tinh thần phục vụ và niềm vui phục sinh đích thực... (Xem thêm: MV 4a; TĐ 4c)

534. Tại sao không vui? Chắc là giữa tâm hồn con với Chúa có điều gì không ổn. Xét mình đi, con sẽ thấy ngay.

Ga 14,28b: *Nếu anh em yêu mến Thầy, thì hẳn anh em đã vui mừng vì Thầy đi về cùng Chúa Cha, bởi vì Chúa Cha cao trọng hơn Thầy. (Xem thêm: Gl 6,22)*

535. Con phải vui tươi luôn. Đường Hy vọng không chấp nhận lối hành buồn phiền. Đường Hy vọng đem lại vui tươi.

Rm 12,12: *Hãy vui mừng vì có niềm hy vọng, cứ kiên nhẫn lúc gặp gian truân, và chuyên cần cầu nguyện. (Xem thêm: Rm 15,13)*

536. Nếu con làm vì Chúa, tại sao con nản lòng? Càng gian truân con càng vui tươi như Gioan và Phêrô bị đánh đập ở hội đường «bước ra khỏi Công nghị hân hoan vì đã thấy mình xứng đáng được chịu xỉ nhục vì danh Chúa» (Cv 5,41), nhưng Phaolô: «Tôi được chan chứa an ủi, và tràn ngập vui mừng trong mọi nỗi gian truân của chúng tôi!» (2Cr 7,4).

537. Thành công, con cảm ơn Chúa, thất bại con cũng cảm ơn Chúa. Hãy vui tươi luôn. Vì chính khi thất bại là lúc Chúa muốn thử xem con làm vì Chúa hay vì ý riêng con.

Vui vẻ, can đảm lúc thất bại khó khăn hơn hân hoan lúc xuôi máy. Hạng anh hùng này con đếm được trên đầu ngón tay.

1Pr 1,6: *Trong thời ấy, anh em sẽ được hân hoan vui mừng, mặc dầu còn phải ưu phiền ít lâu giữa trăm chiều thử thách. (Xem thêm: Rm 8,35; Gc 1,2)*

ĐP 30b: *Xin mọi người cầu nguyện cùng Chúa Thánh Thần, Đấng An Ủi, tuôn tràn ơn trợ lực và an ủi cho bao nhiêu Kitô hữu của bất cứ Giáo hội nào đang phải đau khổ và chịu bách hại mà vẫn can đảm tuyên xưng Danh Chúa Kitô. (Xem thêm: TĐ 4e, 33; TG 25a)*

538. Ưu sầu, chán nản, năn nỉ, phàn nàn... Lúc này người ta mới thấy rõ giá trị những lời khuyên nhủ hùng hồn, những lời tuyên bố nảy lửa của con đến đâu. Thấy mặt con, ai dám theo Chúa nữa.

CI 1,24: *Giờ đây, tôi vui mừng được chịu đau khổ vì anh em. Những gian nan thử thách Đức Kitô còn phải chịu, tôi xin mang lấy vào thân cho đủ mức, vì lợi ích cho thân thể Người là Hội Thánh.*

539. Vui với người thương con.

Vui với người ghét con.

Vui lúc con hôn hờ.

Vui lúc lòng con đau khổ tê tái.

Vui lúc mọi người theo con.

Vui lúc con cô đơn bị bỏ rơi.

Vui tươi và làm cho mọi người đến với con cũng cảm thấy bầu khí vui tươi, mặc dù lòng con tan nát.

Đó là thánh thiện hơn mọi sự ăn chay, hãm mình.

PI 4,4-5: *Anh em hãy vui luôn trong niềm vui của Chúa. Tôi nhắc lại: vui lên anh em! Sao cho mọi người thấy anh em sống hiền hoà rộng rãi, Chúa đã gần đến.*

(Xem thêm: Rm 12,15; PI 2,17-18)

TG 12a: *... Như Chúa Kitô đã rảo qua khắp các thị thành và làng mạc, chữa lành mọi kẻ tật nguyền, bệnh hoạn, làm dấu chỉ Nước Chúa đã đến, thì Giáo hội cũng nhờ con cái mình mà liên kết với mọi người thuộc mọi hoàn cảnh, nhất là với những người nghèo hèn đau khổ và tình nguyện hy sinh cho họ. Thực vậy, Giáo hội chia vui sẻ buồn với họ, nhận biết những ước vọng và những vấn đề nhân sinh của họ, cùng chịu khổ với họ trong những lo âu về sự chết.*

(Xem thêm: MV 1; LM 14c; TĐ 8cd, 13d)

540. Con không có tiền? Con không có quà để tặng? Con không có gì cả? Con quên tặng họ niềm vui, tặng sự bình an mà thế gian không thể cho được; kho tàng vui tươi của con phải vô tận.

541. Làm sao cho hết buồn? Hãy cầu nguyện! Tại sao thế? Vì con gặp Chúa. Mađalêna tìm xác Chúa, hai môn đệ đi làng Emmau đã gặp Chúa và quên hết mọi u sầu (x. Lc 24,33- 35; Ga 20,18).

542. «Càng được chung phần thống khổ của Đức Kitô chừng nào, anh em hãy vui mừng! Ngõ hầu khi vinh quang của Ngài mạc khải ra, anh em cũng được vui mừng hơn hở» (1Pr 4,13)

Ga 16,20: *Thật, Thầy bảo thật anh em: anh em sẽ khóc lóc và than van, còn thế gian sẽ vui mừng. Anh em sẽ lo buồn, nhưng nỗi buồn của anh em sẽ trở thành niềm vui.*

KHÔN NGOAN

Thánh giá, sách dạy
sự khôn ngoan thật.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

543. Lời giảng Thập giá, đối với những kẻ đang hư đi, là một sự điên rồ; còn đối với chúng ta, những người đang ở trên đường cứu thoát, lại là quyền năng của Thiên Chúa» (1Cr 1,18).

544. Người ta khen hay chê, con đừng lo sợ vì bị mất mát hay sung sướng vì được tăng thêm điều gì.

Chỉ một điều làm con thiệt hại: tội lỗi.

Chỉ một điều tăng thêm giá trị: nhân đức.

Khen chê đừng lo, cũng như không sợ sủng giả, không ham bạc giả.

545. Ai «làm cho tan tác lũ kiêu căng lòng trí»? (Lc 1,51).

Ai «hạ kẻ quyền năng khỏi ngai báu»? (Lc 1,52).

Ai sẽ mang lại trật tự cho bao tư tưởng lộn xộn, lệch lạc?

Ai sẽ đem bình an cho người thời đại ta để vững tâm đi trên đường hy vọng?

Chỉ có Khôn Ngoan Thiên Chúa ban qua tay Đức Mẹ, «Toà Đấng Khôn Ngoan».

546. «Thế giới nghèo» quần quại trong đói khát, tủi nhục, trong bao vấn đề xã hội, lúng túng giải quyết không được. Khó bó khôn.

«Thế giới tư bản» lặn lội trong khoái lạc, tạo thêm nhu cầu, đầu óc chất chứa tư tưởng lộn xộn, tuyên truyền thêm bất an, hoang mang, tự tôn mình làm thầy thiên hạ. Ngạo mất khôn.

MV 31b: *Sự tự do của con người nhiều lúc suy giảm đi, một khi con người rơi vào cảnh quá cùng cực, cũng như tự do ấy bị hạ giá một khi buông thả theo những dễ dãi quá mức trong cuộc sống, con người dường như tự khép mình trong thứ tháp ngà cô đơn. Trái lại, tự do ấy được củng cố khi con người chấp nhận những ràng buộc không thể tránh được trong cuộc sống xã hội, coi những nhu cầu muôn mặt của tình liên đới nhân loại là của mình và tự buộc mình phải phục vụ cho cộng đồng nhân loại. (Xem thêm: MV 10a, 19c; HN 12a)*

547. Thế giới không chỉ biến đổi nhờ hành động, thế giới còn biến đổi nhờ tư tưởng, vì tư tưởng chỉ huy hành động.

MV 15bc: *Bản chất tri thức của nhân vị được kiện toàn và phải được kiện toàn nhờ sự «hiểu biết». Chính sự hiểu biết lôi kéo một cách dịu dàng tâm trí con người tìm kiếm và ái mộ những gì là chân là thiện. Rồi nhờ thắm nhuần sự hiểu biết mà con người được đưa từ thế giới hữu hình tới tận thế giới vô hình. Hơn hẳn những thế kỷ trước, thời đại chúng ta càng cần đến sự hiểu biết để tất cả những khám phá mới của con người mang tính chất nhân bản hơn. Bởi vì vận mệnh tương lai của thế giới sẽ lâm nguy, nếu thế giới không phát sinh ra những bậc thông thái lỗi lạc. Hơn nữa, phải lưu ý rằng, nhiều quốc gia tuy nghèo nàn về kinh tế, nhưng lại giàu có về phần hiểu biết, nên vẫn có thể trợ giúp những quốc gia khác rất đắc lực. (Xem thêm: MV 4, 5, 7)*

548. Khi những người thông minh nghĩ mình biết tất cả,
Khi những nhà bác học tưởng mình khám phá được tất cả,
Biết quý gỏi nguyện cầu Thiên Chúa,
Biết khiêm tốn nhìn nhận những phát minh của mình chỉ là
một tia sáng từ trời chiếu soi.
Lúc ấy họ nhìn vũ trụ với cặp mắt khác, họ thấy mọi sự được
tổ chức theo một trật tự, một chương trình hoàn hảo từ đời
đời.

***MV 15a:** Dự phần vào ánh sáng của trí tuệ Thiên Chúa, con người có lý để nhận định rằng nhờ trí tuệ họ vượt trên mọi tạo vật. Qua các thời đại, nhờ chuyên cần tra cứu tài năng của mình, chính con người đã thực sự tiến bộ trong những khoa học thực nghiệm, những khoa học kỹ thuật và nghệ thuật. Trong thời đại chúng ta, con người đã đạt được những thành công phi thường, nhất là trong việc khám phá và chế ngự thế giới vật chất. Tuy nhiên con người đã luôn luôn tìm kiếm và đã khám phá ra chân lý sâu xa hơn. Thực vậy, trí khôn con người không hẳn chỉ giới hạn trong những hiện tượng mà thôi, nhưng còn có thể thấu triệt thực tại siêu hình một cách thực sự chắc chắn, cho dù trí tuệ phần nào đã bị mờ tối và suy nhược do hậu quả của tội lỗi. (Xem thêm: MV 15bcd)*

549. Các nhà bác học, các thiên tài đã đóng góp rất nhiều cho văn minh thế giới, nhưng họ chỉ có những mảnh vụn ánh sáng, mảnh vụn chân lý. Một thế giới muốn có trật tự tốt đẹp, cần

phải có một sự khôn ngoan siêu việt: Ngôi Lời, «nhờ Người mà muôn vật được tạo thành».

Dt 11,3: *Nhờ đức tin, chúng ta hiểu rằng vũ trụ đã được hình thành bởi lời của Thiên Chúa; vì thế, những cái hữu hình là do những cái vô hình mà có. (Xem thêm: Ga 1,3; Cl 1,16-17)*

550. Ngôi Lời đã nhập thể, và Đức Chúa Cha đã phán: «Ngài là Con chí ái của Ta, kẻ Ta đã sùng mộ, các người hãy nghe Ngài» (Mt 17,5).

Người là Đường: Con chỉ theo bước chân Người.

Người là sự Thật: Con chỉ tin lời dạy của Người.

Người là sự Sống: Con chỉ sống bằng tinh thần của Người (x. Ga 14,6)

1Ga 5,20: *Chúng ta biết rằng Con Thiên Chúa đã đến và ban cho chúng ta trí khôn để biết Thiên Chúa thật. Chúng ta ở trong Thiên Chúa thật, ở trong Con của Người là Đức Giêsu Kitô. Đức Giêsu Kitô là Thiên Chúa thật và là sự sống đời đời. (Xem thêm: Ga 11,25; 18,37)*

TG 8: *Khi biểu dương Chúa Kitô, chính là Giáo hội mạc khải cho con người biết chân lý đích thực về hoàn cảnh và ơn gọi toàn diện của họ, vì Chúa Kitô là nguyên lý và mẫu mực của nhân loại đổi mới, một nhân loại thấm nhuần tình thương huynh đệ, sự thành thật và tinh thần hoà bình mà mọi người đều ước nguyện... Chính Chúa Kitô là sự thật và là đường lối*

mà việc rao giảng Phúc âm đã bày tỏ cho mọi người khi vọng đến tai họ những lời của chính Chúa Kitô: «Hãy hối cải và tin vào Phúc âm» (Mc 1,15). Vì kẻ nào không tin thì đã bị luận phạt rồi, nên lời Chúa Kitô vừa là lời luận phạt vừa là lời ân sủng, vừa đem lại sự chết, vừa thông ban sự sống.

(Xem thêm: GH 40a; MK 2; TG 3b)

551. Con đừng nghi ngại lúc thấy đường hy vọng vắng bóng những người mà thế gian cho là khôn ngoan. Chúa Giêsu đã báo trước: «Lạy Cha là Chúa trời đất, Con xin ngợi khen Cha, vì Cha đã giấu các điều ấy với hạng khôn ngoan thông thái, mà đã mạc khải ra cho những kẻ bé mọn» (Mt 11,25).

Con hãy cảm tạ Chúa vì đã ban cho con biết sự khôn ngoan thật.

Mt 13,16-17: *Còn anh em, mắt anh em thật có phúc vì được thấy, tai anh em thật có phúc, vì được nghe. Quả thế, Thầy bảo thật anh em, nhiều ngôn sứ và nhiều người công chính đã mong mỏi thấy điều anh em đang thấy, mà không được thấy, nghe điều anh em đang nghe, mà không được nghe.*

(Xem thêm: Ep 1,16-17)

552. Thế gian sợ sự khôn ngoan thật, vì Chúa Giêsu gọi đó là «đường hẹp», vì nó đảo lộn cuộc sống cũ, vì nó quấy rầy thế gian, vì nó đặt lại nấc thang giá trị, vì thiên hạ cho là «chướng tai».

Nhưng qua mọi thời đại những tâm hồn thiện chí khiêm cung, và giới trẻ đầy nhiệt huyết, đã theo sự khôn ngoan ấy đến cùng.

2Tm 4,3-5: *Sẽ đến thời người ta không còn chịu nghe giáo lý lành mạnh, nhưng theo những dự vọng của mình mà kiếm hết thầy này đến thầy nọ, bởi ngựa tai muốn nghe. Họ sẽ ngoảnh tai đi không nghe chân lý, nhưng hướng về những chuyện hoang đường. Phần anh, hãy thận trọng trong mọi sự, hãy chịu đựng đau khổ, làm công việc của người loan báo Tin Mừng và chu toàn chức vụ của anh.*

553. Sự khôn ngoan Chúa Thánh Thần ban, sẽ soi sáng các dự định, hướng dẫn các chương trình, đem lại cho các hành động của con một giá trị vĩnh cửu, và sẽ làm cho con thành người bất tử, trường sinh.

Ga 16,13: *Khi nào Thần Khí sự thật đến, Người sẽ dẫn anh em tới sự thật toàn vẹn. Người sẽ không tự mình nói điều gì, nhưng tất cả những gì Người nghe, Người sẽ nói lại, và loan báo cho anh em biết những điều sẽ xảy đến.*
(Xem thêm: Ga 14,26; Cl 1,9-10)

MK 5: *Để được niềm tin, cần có ân sủng của Thiên Chúa đi trước giúp đỡ và sự trợ giúp bên trong của Chúa Thánh Thần: Ngài thúc đẩy và quy hướng con tim về cùng Thiên Chúa, mở mắt lý trí và ban cho «mọi người cảm thấy dịu ngọt khi đón*

*nhận và tin theo chân lý». Và để việc hiểu biết mạc khải được sâu rộng thêm mãi, cũng chính Chúa Thánh Thần không ngừng kiện toàn đức tin qua các ơn của Ngài.
(Xem thêm: GH 4; MV 38a; LM 11a; ĐT 10a)*

554. Con tin tưởng và theo gương Thánh Phaolô: «Khi đến với anh em, tôi đã không đến với uy thế của ngôn ngữ, hay khoa khôn ngoan để rao giảng chứng chỉ của Thiên Chúa. Quả tôi đã quyết định là giữa anh em, tôi không muốn biết gì, ngoài Đức Kitô Giêsu và là Đức Kitô Giêsu bị đóng đinh thập giá» (1Cr 2,1-2).

555. Chúa Giêsu chịu đóng đinh là sự khôn ngoan từ trời; Ngài đã làm một cuộc cách mạng sáng chói, không thể che đậy được, với một mãnh lực không thể kềm hãm được. Kinh nghiệm hai mươi thế kỷ nay cho thấy rõ như thế và nhiều người can đảm đã đứng hàng đầu, phục vụ sự khôn ngoan ấy.

556. Muốn được khôn ngoan con hãy tha thiết cầu xin và phó thác cả cuộc đời, sống tuyệt đối theo ý Chúa. Đến giờ phút cần thiết, dù bị điệu đến trước toà quan, lúc ấy không phải con nói, nhưng chính Chúa Thánh Thần sẽ nói bởi miệng các con, như «Stêphanô đã rao giảng, đầy lòng tin vào Chúa Thánh Thần» (x. Cv 6,9-10).

Gc 1,5: *Nếu ai trong anh em thiếu đức khôn ngoan, thì hãy cầu xin Thiên Chúa, Người sẽ ban cho. Vì Thiên Chúa ban cho mọi người cách rộng rãi, không quở trách.*
(Xem thêm: Mt 10,19-20)

HỌC

Học là cầu nguyện.

— *DHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận*

557. Muốn tiến kịp, tiến nhanh, tiến vững trên đường Hy vọng, con phải học.

558. Giờ học là giờ cầu nguyện.

559. «Người phải yêu mến Chúa, Thiên Chúa người, hết lòng người, hết linh hồn người và hết trí khôn người!» (Mt 22,37). Chưa học để phục vụ đúng mức, con chưa mến Chúa đủ.

560. Học để biết. Học để canh tân. Học để phục vụ. Học để yêu mến.

***Plm 6:** Chớ gì lòng tin mà anh chia sẻ với chúng tôi trở nên hữu hiệu, giúp anh hiểu biết tất cả những gì tốt chúng ta có thể làm để phục vụ Đức Kitô.*

***LM 19a:** Trong lễ nghi truyền chức, Đức Giám mục khuyến bảo các linh mục hãy «trưởng thành trong sự hiểu biết» và lời giáo huấn của các ngài phải là «linh được thiêng liêng cho dân Chúa». Nhưng kiến thức của thừa tác viên thánh cũng phải thánh vì nó phát xuất từ nguồn mạch thánh và qui hướng về cùng đích thánh. Vì vậy, kiến thức đó trước hết được rút ra từ việc đọc và suy gẫm Sách Thánh, nhưng nó cũng được nuôi dưỡng hữu hiệu bằng việc nghiên cứu những tài liệu của các Giáo phụ, các thánh Tiến sĩ và các tài liệu của các Thánh truyền. Ngoài ra, để trả lời thoả đáng những vấn đề do người*

*thời nay gầy ra, các linh mục phải hiểu biết cho thấu đáo những tài liệu của Quyền giáo huấn, nhất là các Công đồng, của các Đức Giáo Hoàng, cũng như phải tham khảo những tác giả thần học thời danh nhất và đã được thừa nhận.
(Xem thêm: MV 5b; GD Lời mở đầu, 1b)*

561. Ai có mười nén phải làm lợi mười nén.

Ai có năm nén phải làm lợi năm nén.

Ai có một nén cũng phải làm lợi một nén (x. Lc 19,13-25).

Con mang trách nhiệm nặng nếu con từ chối học hỏi khi có thể được.

TD 4g: *Mỗi người phải phát triển không ngừng những đức tính và tài năng ban cho mình, thích ứng với hoàn cảnh của mỗi đời sống, và biết lợi dụng những ân huệ Chúa Thánh Thần ban riêng. (Xem thêm: MV 53ab; GD Lời mở đầu)*

562. Học đây không chỉ là vào lớp trau dồi kiến thức văn chương khoa học. Học là luyện khả năng của con, nghề nghiệp của con cho tinh vi, hiện đại.

LM 19b: *Trong thời đại chúng ta, văn hoá nhân loại và ngay đến những khoa học thánh cũng tiến thêm một bước mới, nên khuyên các linh mục hãy hoàn bị kiến thức của mình về Thiên Chúa và về nhân loại một cách thích hợp và liên tục, và như*

thế, các ngài tự chuẩn bị để đối thoại với những người đương thời một cách thích hợp hơn.

(Xem thêm: LM 19c; TĐ 32a; TG 16d, 17c)

563. Muốn cách mạng thế giới, phải có ơn Chúa, nhưng con phải là khí cụ điều luyện.

564. Trách nhiệm càng cao mà thiếu khả năng nghề nghiệp càng khốc hại. Con muốn phó mạng trong tay một phi công, một bác sĩ thiếu kinh nghiệm không?

Mt 15,14: *Cứ để mặc họ. Họ là những người mù dắt người mù. Mù mà lại dắt mù, cả hai sẽ lặn cù xuống hố.*

565. Xem nghề nghiệp con là một ơn gọi thực hiện ý Chúa giữa xã hội, con sẽ thánh hoá nghề con.

GD 8c: *Các nhà giáo dục, nhờ liên kết với các bạn đồng nghiệp và với các học sinh trong tinh bác ái và thẩm nhiệm tinh thần tông đồ, sẽ làm chứng cho một vị Thầy duy nhất là Chúa Kitô bằng đời sống cũng như bằng lời giảng dạy.*

(Xem thêm: TĐ 7b; TG 21c; GD 12, Phần kết luận).

566. Hy sinh cho nghề nghiệp, tận tụy cho văn hoá, phục vụ cho khoa học, cao đẹp lắm, nhưng con nhớ đây là phương tiện, không phải là cùng đích.

1Cr 3,21-22: *Đừng ai dựa vào phàm nhân mà tự hào. Vì tất cả đều thuộc về anh em; dù là Phao-lô, hay A-pô-lô, hay Kê-pha, dù cả thế gian này, sự sống, sự chết, hiện tại hay tương lai, tất cả đều thuộc về anh em.*

567. Làm việc! Học và hành không lìa nhau. Con sẽ gần thực tế hơn, con sẽ thấy: nói dễ, làm khó. Con sẽ bớt phê bình, con sẽ năng xét mình.

Mt 23,3: *Tất cả những gì họ nói, anh em hãy làm, hãy giữ, còn những việc họ làm, thì đừng có làm theo, vì họ nói mà không làm.*

ĐT 21: *Vi các chủng sinh phải học nghệ thuật hoạt động tông đồ không những trên lý thuyết nhưng trên thực hành nữa, và còn phải có khả năng thi hành công tác với tinh thần trách nhiệm cá nhân hay tập đoàn, nên trong kỳ học cũng như kỳ nghỉ, phải cho họ tập sự mục vụ bằng những công tác thực tập thích đáng. (Xem thêm: LM 19; TĐ 29d; GD 1b)*

568. Hội thánh cần sự hợp nhất của những bộ óc thông minh để đem tình yêu Chúa đến trong mọi lãnh vực trần thế. Hội thánh đau khổ và rối loạn vì sự chia rẽ và lộn xộn của những bộ óc thông minh mà tự cao, tự đại. Các thần dữ đã làm như thế.

569. «Ồ nhưng là cội rễ mọi sự dữ». Tông đồ không biết ở nhưng. Không có «tông đồ hưu», chỉ đổi cách làm việc tùy sức.

2Tm 4,2: *Hãy rao giảng lời Chúa, hãy lên tiếng, lúc thuận tiện cũng như lúc không thuận tiện; hãy biện bác, ngăm đe, khuyên nhủ, với tất cả lòng nhẫn nại và chủ tâm dạy dỗ. (Xem thêm: 1Tm 4,13-14)*

570. Thanh niên, đời con đầy hy vọng, hãy hăng say luyện đức và rèn tài. Phấn khởi và tươi sáng biết bao vì con thao thức vươn lên lý tưởng tông đồ, đó là môi trường hoạt động của con.

1Tm 4,12: *Chớ gì đừng có ai coi thường anh vì anh còn trẻ. Trái lại, anh hãy nên gương mẫu cho các tín hữu về lời ăn tiếng nói, về cách cư xử, về đức ái, đức tin và lòng trong sạch. (Xem thêm: Tt 3,14)*

571. Trên phi cơ, nhìn thấy xe cộ, nhà cửa, loài vật như đồ chơi của lũ trẻ, lên nguyệt cầu mới thấy địa cầu nhỏ bé. Càng học hỏi thông thái, càng khiêm tốn, càng muốn học thêm.

572. Hội thánh ở giữa trần gian. Phải đem tất cả mọi kiến thức khoa học sử dụng vào việc bênh vực và trình bày chân lý. Càng hiểu biết con càng phục vụ Hội thánh đặc lực hơn.

2Cr 13,8: *Vì chúng tôi không thể làm gì chống lại sự thật, nhưng chúng tôi chỉ có thể hoạt động cho sự thật.*

MV 58b: *Trải qua các thế kỷ sống trong nhiều hoàn cảnh khác nhau, Giáo hội đã sử dụng những tài nguyên của các nền văn hoá khác biệt để phổ biến và giải thích cho muôn dân sứ điệp của Chúa Kitô trong khi rao giảng, để tìm tòi và thấu hiểu sâu xa hơn, để diễn tả sứ điệp ấy cách tốt đẹp hơn trong các lễ nghi phụng vụ và trong cuộc sống muôn mặt của cộng đoàn các tín hữu.*

(Xem thêm: MK 12b; PV 37; MV 40d, 44bc, 62b; GM 12b).

573. Người càng thông thái, càng thấy khoa học có giới hạn. Nhiều người dốt, tưởng sự hiểu biết của mình vô hạn.

574. Nhiều người Công giáo thông thái, nhưng khi sinh hoạt giữa xã hội lại giấu giếm tính cách Công giáo của mình. Đó là «Công giáo sơ mi», tiện đâu thay đó.

Cv 20,27: *Thật tôi đã không bỏ qua điều gì, trái lại đã rao giảng cho anh em tất cả ý định của Thiên Chúa.*

575. Nếu mỗi ngày con học thuộc một danh từ, nếu mỗi tháng con đọc thêm một cuốn sách, đến nay con đã tiến nhiều. Nếu đến nay con chưa làm, hãy khởi sự ngay từ hôm nay.

576. Không thông thạo, con dễ tự phụ, và tuyên bố táo bạo. Trường hợp có địa vị, con càng dễ ảo tưởng mình thông thạo hơn nữa. Đại họa cho con và cho nhiều người vì sự bất lực ngạo nghễ của con.

577. Tài không đủ, phải có đức. Tài của người kiêu căng, khó chịu, chỉ để sử dụng với máy móc và chất hoá học, không để yêu thương và thuyết phục người khác.

1Tm 4,8: Vì luyện tập thân thể thì lợi ích chẳng là bao, còn lòng đạo đức thì lợi ích mọi bề, bởi Chúa hứa ban sự sống hiện tại cũng như tương lai cho người có lòng đạo đức.

(Xem thêm: 1Cr 8,1; Tt 3,8)

MV 31a: Trước hết cần phải tổ chức việc giáo dục những người trẻ thuộc bất cứ thành phần nào trong xã hội, làm sao để đào tạo được những người nam và nữ không những tài giỏi về văn hoá mà còn có một tâm hồn cao thượng, bởi vì thời đại chúng ta đang khẩn thiết đòi phải có những người như vậy.

(Xem thêm: GH 41e; MV 41b; ĐT 11a; TD 8b; GD 1a, 3a)

578. Tự xem mình «chuyên môn tất cả» là phân khoa học và lạc hậu. Thời đại này, muốn phục vụ phải đem tất cả mọi hiểu biết để hợp tác.

HN 12: Ngày nay sự hợp tác trong các hoạt động xã hội đang được thiết lập rộng rãi, nên hết mọi người đều được kêu gọi để

chung lưng làm việc, hướng chỉ những người tin nơi Chúa nhất là các Kitô hữu, vì họ đã được mang danh Chúa Kitô.

(Xem thêm: MV 25a; GD 12)

579. Văn bằng chứng tỏ con đã thông minh trong một giai đoạn nào đó, đặc biệt lúc đi thi. Nếu sự học hỏi của con dừng ngang đó, dù một đồng văn bằng cũng không bảo đảm sự thông minh của con.

580. Con hỏi: «Học đến bao giờ?» Học luôn mãi! Thế giới biến chuyển luôn, công việc của Hội thánh mới mẻ luôn, khí cụ của Hội thánh phải tối tân mãi. Chúa không ban sự khôn ngoan của Salômon và ơn thông hiểu thiên phú của Đức Maria cho người làm biếng.

581. Con hiểu biết một chân lý khi con tìm học chân lý ấy. Con càng thông hiểu rõ rệt hơn khi con tìm cách bênh vực chân lý ấy.

2Tm 3,14-17: *Phần anh, hãy giữ vững những gì anh đã học được và đã tin chắc. Anh biết anh đã học với những ai. Và từ thời thơ ấu, anh đã biết Sách Thánh, sách có thể dạy anh nên người khôn ngoan để được ơn cứu độ, nhờ lòng tin vào Đức Kitô Giêsu. Tất cả những gì viết trong Sách Thánh đều do Thiên Chúa linh hứng, và có ích cho việc giảng dạy, biện bác, sửa dạy, giáo dục để trở nên công chính. Nhờ vậy, người của Thiên Chúa nên thập toàn, và được trang bị đầy đủ để làm mọi việc lành. (Xem thêm: 1Tm 4,13-16)*

PHÁT TRIỂN

Vinh dự của con người là chinh phục và cứu chuộc vũ trụ.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

582. Phát triển không phải chỉ là cho ăn, cho mặc, cũng không phải chỉ phát cày, phát cuốc, đào giếng, đào mương. Phát triển là thăng tiến con người toàn diện, là làm họ sống «xứng người hơn».

MV 26b: ... Con người càng ngày càng ý thức hơn về phẩm giá cao trọng của nhân vị, bởi vì con người vượt trên mọi loài và vì những quyền lợi cũng như bốn phận của con người là phổ quát và bất khả xâm phạm. Vậy cần phải cho con người được tất cả những gì thiết yếu mà con người phải có để thực sự sống đời sống con người, như của ăn, áo mặc, chỗ ở, quyền tự do chọn lựa bậc sống và quyền lập gia đình, quyền được giáo dục, quyền làm việc, quyền bảo tồn danh thơm tiếng tốt, quyền được kính trọng, quyền thông tin xứng hợp, quyền hành động theo quy tắc ngay thẳng của lương tâm mình, quyền bảo vệ đời sống tư và quyền tự do chính đáng cả trong phạm vi tôn giáo nữa.

(Xem thêm: MV 9c, 29b, 35a, 60a, 66c; TĐ 13c; TG 12d)

583. Con đừng thỏa mãn khi đã giúp người ta.

Con đừng làm việc dễ hơn cả: cho.

Chúa đòi con làm việc khó hơn, giúp kẻ khác để họ tự giúp lấy mình và để họ biết sẵn sàng giúp mọi người.

TD 8b: Hãy cố gắng đào tạo nên những con người biết tự phán đoán các sự việc dưới ánh sáng chân lý, biết hành động với

tin thần trách nhiệm và cố gắng theo đuổi những điều chân thật và công bằng, bằng cách tự ý cộng tác với người khác. (Xem thêm: MV 53b; LM 6b; TG 12d)

584. Thiên Chúa muốn chúng ta hợp tác trong việc tạo dựng cũng như trong việc cứu rỗi. Nếu Chúa làm một mình, công trình sẽ hoàn hảo hơn, nhưng con người sẽ kém «cao cả».

MV 67b: *Nhờ việc làm, con người theo lệ thường nuôi sống mình và gia đình, liên kết với anh em và phục vụ họ, có thể thực thi bác ái đích thực và góp công vào việc kiện toàn công cuộc sáng tạo của Thiên Chúa. Hơn nữa chúng tôi cho rằng nhờ việc làm của mình, con người cộng tác vào chính công cuộc cứu rỗi của Chúa Giêsu Kitô, Đấng đã nâng cao giá trị của việc làm khi Người làm việc với chính hai bàn tay của mình tại Nagiarét. (Xem thêm: MV 34ab; LM 5a)*

585. Chúa dạy con, xong công việc, hãy nói: «Chúng tôi là những đầy tớ vô dụng, không làm gì hơn là phận sự phải làm» (Lc 17,10). Thật là sâu xa, giàu ý nghĩa.

Vô dụng vì chính ơn Chúa đã làm, con chỉ là khí cụ.

Vô dụng vì con không cần giữ anh em trong tình trạng thụ ơn, thua kém vĩnh viễn, nhưng đã làm cho họ không cần đến con nữa.

586. Hãy làm cho người khác lớn lên và con khuất đi.

Hãy cho họ ít hơn, đòi hỏi họ nhiều hơn.

Hãy biết cứu họ và làm cho họ cứu kẻ khác.

Đừng khư khư giữ địa vị ân nhân, viện trợ, nhưng làm anh em của mọi người, phục vụ mọi người.

587. Mặc dù giúp anh em sung sướng bao nhiêu đi nữa, nếu để họ thành những «bộ máy tự động», con chưa làm cho họ phát triển thực sự.

588. Thảm kịch của người nghèo không phải chỉ là thiếu thốn, nhưng còn vì họ không thể sống «xứng con người».

589. Giám đốc và công nhân, sĩ quan và binh sĩ, giáo sư và học sinh, khác biệt nhau vì địa vị, vì cấp bậc, nhưng đó chỉ là phụ thuộc. Họ đồng hàng với nhau vì là «người», vì là anh em con Chúa, điều ấy mới quan hệ: «Ta không gọi các con là tôi tớ, vì tôi tớ không biết việc chủ mình làm. Ta đã gọi các con là bạn hữu, vì mọi điều Ta đã nghe nơi Cha Ta, Ta đã tỏ cho các người biết» (Ga 15,15).

Mt 23,8: Phần anh em, thì đừng để ai gọi mình là «ráp-bi», vì anh em chỉ có một Thầy ; còn tất cả anh em đều là anh em với nhau.

MV 29a: Càng ngày càng phải nhận thức sự bình đẳng căn bản giữa mọi người hơn, bởi vì mọi người đều có một tâm linh

và được dựng nên giống hình ảnh Thiên Chúa nên có cùng một bản tính và cùng một nguồn gốc, hơn nữa vì được Chúa Kitô cứu chuộc nên họ đều được mời gọi như nhau và cùng hưởng chung một cùng đích nơi Thiên Chúa.

(Xem thêm: MV 24a, 78c; NK 5b; GD 1a)

590. Món quà tuyệt hảo mà con có thể tặng người giúp việc con không phải là chiếc áo đẹp, đôi giày tốt, cái đồng hồ quý, nhưng là «tình người», tình anh em mà còn âm thầm tặng họ qua các cử chỉ nhỏ nhặt suốt ngày

Plm 9-10: *Nhưng tôi thích kêu gọi lòng bác ái của anh hơn, để xin anh làm điều đó. Tôi, Phao-lô, một người đã già và hơn nữa, một người đang bị tù vì Đức Kitô Giêsu, tôi van xin anh cho đứa con của tôi, đứa con tôi đã sinh ra trong cảnh xiềng xích, đó là Ô-nê-xi-mô*

591. Chúa có thể chọn những người «thụ động», nhưng Ngài đã chấp nhận «làm lẫn», chọn những người tội lỗi, hung hăng, rắc rối để hợp tác với Ngài.

1Tm 1,12-13: *Tôi tạ ơn Đức Kitô Giêsu, Chúa chúng ta, Đấng đã ban sức mạnh cho tôi, vì Người đã tin nhiệm mà gọi tôi đến phục vụ Người. Trước kia, tôi là kẻ nói lộng ngôn, bắt đạo và ngạo ngược, nhưng tôi đã được Người thương xót, vì tôi đã hành động một cách vô ý thức, trong lúc chưa có lòng tin.*

592. Chấp nhận những người chỉ biết nằm, biết ngồi, chỉ muốn lẻo đẻo đi theo, muốn được giúp, được cứu, được cho, để con được làm anh trưởng, được luôn luôn xem là cần thiết, thật dễ vô cùng!

Nhưng con hãy luyện những con người có tinh thần trách nhiệm, những con người muốn đứng, những con người đáng làm người.

***GH 37c:** Phần các chủ chăn có chức thánh, các ngài phải nhìn nhận và nâng cao phẩm giá và trách nhiệm của giáo dân trong Giáo hội, các ngài nên sẵn sàng chấp nhận những ý kiến khôn ngoan của họ, tin cẩn giao cho họ những công tác để họ phục vụ Giáo hội, cho họ tự do và quyền hạn để hành động; hơn nữa, các ngài cũng nên khuyến khích họ tự đảm lấy trách nhiệm. Với tinh cha con, các ngài hãy cẩn thận xem xét, trong Chúa Kitô, những kế hoạch, thỉnh cầu và khát vọng của họ. Đàng khác, các chủ chăn phải nhìn nhận và tôn trọng sự tự do chính đáng của mọi người trong lãnh vực trần thế.
(Xem thêm: GH 30a; LM 6b, 9b; TG 21d)*

593. Thật là khó: Nhưng con phải quyết tâm giúp cho người khác:

- Biết vùng dậy.
- Biết suy tư.
- Biết chiến đấu.
- Biết chống lại ý con khi cần.

Con sẽ hạnh phúc thật vì anh em thắng tiến với con.

3Ga 4: *Không có gì làm tôi vui sướng bằng khi nghe biết con cái tôi sống sự thật. (Xem thêm: 2Ga 4)*

594. Nguyên tử lực là khám phá lớn lao và hãnh diện cho thời đại ta. Ít người sử dụng nó vào mục đích hoà bình, phát triển. Càng ít người biết chiêm ngưỡng, ca ngợi quyền năng của Thiên Chúa. Nhưng nhiều người chiếm lấy món quà của Cha trên trời, để chế tạo khí giới ngày càng kinh khủng giết chết anh em.

MV 81c: *Cần phải tuyên bố một lần nữa: cuộc thi đua võ trang là một tai họa hết sức trầm trọng cho nhân loại và xúc phạm đến người nghèo một cách không thể tha thứ được. Và phải hết sức sợ rằng cuộc thi đua võ trang, nếu vẫn còn tiếp diễn, một ngày nào đó, sẽ gây ra mọi tai họa do những phương thế đã được nó chuẩn bị sẵn (Xem thêm: MV 36c, 80)*

595. Một điều sỉ nhục lớn lao con người làm cho Thiên Chúa là lạm dụng các món quà Ngài ban vào những mục đích bất công, tày trời, vào những việc huynh đệ tương tàn khủng khiếp.

596. Không phải vũ trụ hết chỗ ở, nhưng lòng người quá chật hẹp! Không phải hết thịt để ăn, nhưng loài người chực vồ nuốt nhau hơn thú dữ.

Gl 5,13-15: *Thưa anh em, anh em đã được gọi để hưởng tự do. Có điều là đừng lợi dụng tự do để sống theo tính xác thịt, nhưng hãy lấy đức mến mà phục vụ lẫn nhau. Vì tất cả Lễ Luật được nên trọn trong điều răn duy nhất này là: Người phải yêu người thân cận như chính mình. Nhưng nếu anh em cắn xé nhau, anh em hãy coi chừng, anh em tiêu diệt lẫn nhau đấy ! (Xem thêm: Mc 8,2-3).*

MV 83a: *Để xây dựng hoà bình, trước hết cần phải tận diệt những nguyên nhân bất hoà giữa con người với nhau, vì chính những nguyên nhân đó nuôi dưỡng chiến tranh, nhất là những bất công. Một số không ít những nguyên nhân này bắt nguồn từ những chênh lệch thái quá trong địa hạt kinh tế, cũng như từ sự trì hoãn những sửa đổi cần thiết. Một số nguyên nhân khác phát sinh từ đầu óc thống trị và miệt thị con người, và nếu tìm hiểu những lý do sâu xa hơn, thì đó là lòng tham lam, nghi kỵ, kiêu căng và những đam mê ích kỷ khác. Vì con người không thể chịu đựng được bao nhiêu hỗn loạn ấy, cho nên dù không có chiến tranh tàn khốc, thế giới vẫn không ngừng bị những tranh chấp giữa con người với nhau và những bạo động làm xáo trộn. (Xem thêm: MV 8be, 25c, 78b, 82bc)*

597. Bớt diễn thuyết về hạn hán ở Sahel, sóng thần ở Bangladesh, bạo động ở Nam Mỹ, nhưng hãy tìm thấy «Chúa Giêsu bị bỏ rơi, kém mở mang», kề bên con, dưới mái nhà con, bên kia vách tường con.

Nếu nguồn suối yêu thương của nhân loại đã ráo cạn,
Nếu sóng thần của hận thù ích kỷ đã dâng cao,
Thì đại họa diệt vong không còn xa!

MV 27b: *Thời nay, chúng ta có bốn phận khẩn thiết phải trở nên người lân cận của bất cứ người nào và tích cực giúp đỡ khi họ đến với mình, hoặc có thể là một người già lão bị mọi người bỏ rơi, hoặc một công nhân ngoại quốc bị khinh bỉ một cách bất công, hoặc một người lưu vong, hay một đứa bé sinh ra do một tình duyên bất hợp pháp chịu đau khổ cách bất công vì tội lỗi mình không phạm, hoặc một người đói ăn đang kêu gọi lương tâm chúng ta, làm vang lại lời của Chúa: «Bao nhiêu lần các ngươi làm những việc đó cho một trong những người hèn mọn là anh em Ta đây, tức là các ngươi làm cho Ta vậy» (Mt 25,40). (Xem thêm: MV 69a, 78b, 88a; LM 6c; TĐ 31e)*

598. Nhân loại hãnh diện vì mãnh lực của nguyên tử, vì công dụng của dầu hoả, vì sức tàn phá của hoả tiễn, vì phi thuyền lên tận các hành tinh: thời đại của «khả năng vô biên»!
Hãnh diện ấy có thể làm cho thế gian ra bụi tro, nếu bỏ mục tiêu phát triển và quên Thiên Chúa, «Đấng tạo thành trời đất, muôn vật hữu hình và vô hình».

1Ga 2,17: *Thế gian đang qua đi, cùng với dục vọng của nó. Còn ai thi hành ý muốn của Thiên Chúa thì tồn tại mãi mãi.*

MV 36c: Nếu «sự độc lập của thực tại trần thế» có nghĩa là: các tạo vật không lệ thuộc Thiên Chúa và con người có thể sử dụng chúng mà không cần quy hướng về Đấng Tạo Hoá, thì không một ai nhìn nhận Thiên Chúa lại không thấy rằng lập trường đó hết sức sai lầm. Thực vậy, không có Tạo hoá, tạo vật đều tiêu tan. Ngoài ra mọi tín hữu, dù thuộc tôn giáo nào đi nữa, cũng luôn nghe tiếng Thiên Chúa và thấy Ngài hiện diện qua tiếng nói của tạo vật. Lại nữa, quên mất Thiên Chúa, mọi tạo vật đều trở nên mờ tối.

(Xem thêm: GH 36b; GM 12b; TĐ 4c, 7bc)

599. Đại họa không phải chỉ là đói khát, khổ đau của các dân tộc nghèo khó. Đại họa chính là sự vô ý thức của các dân tộc no nê và bóc lột.

MV 88a: Phải tránh gương mù của một số quốc gia mà đa số dân chúng thường mang danh Kitô hữu, đang坦然 hưởng thụ quá nhiều của cải trong lúc nhiều quốc gia khác sống thiếu thốn cùng cực, bị đói khát bệnh tật và đủ mọi thứ bất hạnh dày vò. Tinh thần khó nghèo và bác ái mới là vinh dự và dấu chứng của Giáo hội Chúa Kitô.

(Xem thêm: MV 9b, 66a, 85c)

600. «Phát triển là danh hiệu mới của hoà bình» (Phaolô VI).

MV 78a: Hoà bình không hẳn là vắng bóng chiến tranh, cũng không chỉ được giản lược vào sự quân bình giữa các lực lượng đối phương, cũng không phát xuất do một nền cai trị độc tài, nhưng theo đúng định nghĩa thì hoà bình là «công trình của công bằng» (Is 32,7). Hoà bình là kết quả của một trật tự đã được chính Thiên Chúa, Đấng Sáng lập, ghi khắc vào xã hội loài người và phải nhờ những người luôn luôn khao khát một nền công bằng hoàn hảo hơn thể hiện ra trong hành động. (Xem thêm: MV 77a, 78b, 82b, 83)

601. Bao lâu các quốc gia mở mang chưa bỏ một phần trăm lợi tức giúp các dân nghèo phát triển;
Bao lâu hai mươi phần trăm dân giàu trên thế giới còn chiếm hết tám mươi phần trăm tài nguyên của nhân loại,
Thì hiểm họa thế chiến nguyên tử không thể tránh được.

MV 85b: Các quốc gia tiến bộ phải giúp các quốc gia đang phát triển những viện trợ khác nhau dưới hình thức tặng phẩm, cho vay hoặc đầu tư tài chánh. Một bên phải viện trợ cách quảng đại chứ không vì tham lam, cũng như bên kia phải nhận với tất cả công minh. (Xem thêm: MV 69a, 83, 86c)

602. Vạch kế hoạch và thực hiện viện trợ phát triển bất vụ lợi có triển vọng mang lại hoà bình hơn là các cuộc hội nghị chế vũ khí hạch tâm, thượng đỉnh kinh tế... Phí giờ, phí của, chẳng ai tin ai!

603. Con phải là «Tông đồ phát triển» như Đức Phaolô VI đã kêu gọi. Chính ngài đã là vị «Giáo Hoàng lữ hành vì phát triển và hoà bình».

MV 65c: *Người công dân nên nhớ rằng, bốn phận và quyền lợi của mình là tùy khả năng mà đóng góp vào việc phát triển thực sự cộng đoàn mình. (Xem thêm: MV 82c; TG 12b)*

604. Nói cách cụ thể, phát triển là thực hiện Chúc Thư của Chúa Giêsu trên trái đất: mọi người yêu thương nhau, giúp đỡ nhau, san sẻ với nhau trong tình huynh đệ phổ cập.

Ga 13,34: *Thầy ban cho anh em một điều răn mới là anh em hãy yêu thương nhau; anh em hãy yêu thương nhau như Thầy đã yêu thương anh em. (Xem thêm: Cv 2,44; 4,32.34)*

MV 78cd: *Phát sinh từ tình yêu tha nhân, hoà bình trần gian là hình ảnh và là kết quả của hoà bình Chúa Kitô, hoà bình do Đức Chúa Cha mà đến. Vì chính Chúa Con Nhập Thể là thái tử hoà bình đã dùng thập giá Người để giải hoà mọi người với Thiên Chúa; Người đã tái lập sự hiệp nhất mọi người thành một dân tộc và một thân thể. Người đã hủy diệt hận thù trong chính xác thể Người, và sau khi đã khôi hoàn phục sinh, Người đã đổ tràn Thánh Thần tình yêu đầy lòng con người. Do đó, trong khi «thực thi chân lý trong bác ái» (Ep 4,15), mọi Kitô hữu được khẩn thiết kêu mời hãy kết hiệp với những người thực sự yêu chuộng hoà bình để cầu khẩn và thiết lập hoà bình. (Xem thêm: MV 21b)*

DẪN THÂN

Mức độ dẫn thân: «Thí mạng» như
Chúa Giêsu

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

605. Con đừng nghĩ dẫn thân là lao mình vào những hoạt động hăng say náo nhiệt. Con hãy hiểu nghĩa dẫn thân sâu hơn: «Theo gương Chúa, yêu thương đến mức độ quên mình vì người khác, hiến mình hoàn toàn nhưng không, để hiệp nhất với kẻ khác, hầu họ được phong công việc Chúa nơi họ được thành công.

CI 2,1-2: Quả thế, tôi muốn anh em biết tôi phải chiến đấu gay go thế nào vì anh em, vì những người Lao-đi-ki-a, và vì bao người khác chưa thấy tôi tận mắt; như vậy là để họ được phần khởi trong tâm hồn, và nhờ được liên kết chặt chẽ với nhau trong tình thương, họ đạt tới sự thông hiểu phong phú và đầy đủ, khiến họ nhận biết mầu nhiệm của Thiên Chúa, tức là Đức Kitô. (Xem thêm: 2Cr 12,15; Pl 1,23-26; 1Tx 2,7-8.11-12)

MV 38a: Đối với những ai tin vào tình yêu Thiên Chúa, Người cho họ xác tín rằng con đường tình yêu mở rộng cho tất cả mọi người và nỗ lực thiết lập tình huynh đệ đại đồng không bao giờ luống công. Ngôi Lời cũng nhắc nhở cho biết đức ái ấy không phải chỉ được thực hiện trong những việc vĩ đại, nhưng trước hết trong những hoàn cảnh thông thường của cuộc sống. Chịu chết cho tất cả chúng ta là những người tội lỗi, Người lấy gương sáng dạy chúng ta phải vác thập giá mà xác thật và thể gian đặt nặng trên vai những kẻ mưu tìm hoà bình và công lý. (Xem thêm: LM 6b, 13d)

606. Con người chỉ giống hình ảnh Chúa khi hiến mình liên li như mỗi Ngôi trong Thiên Chúa:

Hoàn toàn hiến dâng,
Hoàn toàn tương quan,
Hoàn toàn yêu thương.

607. Con phải trở nên «chính con» theo ý Chúa, bằng cách giải tỏa hình ảnh Chúa trong con khỏi những bụi bặm bao phủ, dơ bẩn che đậy. Như nhà điêu khắc đục đũa tảng đá để nét nét kính ái của Chúa tỏ hiện dần dần.

***MV 22a:** Mầu nhiệm về con người chỉ thực sự được sáng tỏ trong mầu nhiệm Ngôi Lời nhập thể. Bởi vì Adam con người đầu tiên đã là hình bóng của Adam sẽ đến, là Chúa Kitô. Chúa Kitô, Adam mới, trong khi mạc khải về Chúa Cha và tình yêu của Ngài, đã cho con người biết rõ về chính con người và tỏ cho họ biết chính thiên chức rất cao cả của họ.*

(Xem thêm: MV 12bc, 24c; TG 8)

608. Khi con giúp kẻ khác quên bản thân để hiến mình, con giúp họ làm hình ảnh Chúa hiện tỏ nơi họ.

609. Chính lúc hiến mình, con tập biết hiến mình. Vì nói hiến mình dễ, thực sự hiến mình khó; giảng khuyên hiến mình dài, tình nguyện hiến mình ngắn; hô hào hiến mình đông, bền đỗ hiến mình hiếm.

610. Mỗi dịp hiến mình trong ngày không phải là một khổ đau, mất mát, nhưng là một đề nghị của Chúa để con được lớn lên.

Ga 12,24: *Thầy bảo thật anh em, nếu hạt lúa gieo vào lòng đất mà không chết đi, thì nó vẫn trơ trọi một mình; còn nếu chết đi, nó mới sinh được nhiều hạt khác.*

(Xem thêm: 1Cr 15,36)

611. Con phải hiện diện trên đường hy vọng dâng hiến và mời gọi kẻ khác dâng hiến, đó là cách con phục vụ họ tốt đẹp hơn cả: con giúp họ nên giống hình ảnh Thiên Chúa trong Đức Kitô.

TG 12d: *Các môn đệ không tìm tiến bộ và thịnh vượng thuần vật chất cho con người, nhưng là nâng cao nhân phẩm và sự hiệp nhất huynh đệ, bằng cách dạy những chân lý tôn giáo và luân lý mà Chúa Kitô đã soi sáng bằng ánh sáng của Người, và như thế, dần dần họ mở rộng con đường hoàn hảo hơn dẫn về Thiên Chúa. Như vậy con người được trợ giúp để đạt tới phần rỗi, nhờ yêu mến Thiên Chúa và cận nhân; và như vậy, bắt đầu toả sáng màu nhiệm Chúa Kitô, trong Người xuất hiện con người mới đã tạo dựng theo hình ảnh Thiên Chúa, và trong Người tình thương của Thiên Chúa được biểu lộ.*

(Xem thêm: MV 22d, 24c)

612. «Đây là bằng chứng để ta biết được lòng mến: là Đấng ấy đã thí mạng mình vì ta. Và ta, ta cũng phải thí mạng mình vì anh em» (1Ga 3,16).

Con hỏi Cha: «Đâu là mức độ dẫn thân?» Hãy làm như Chúa Giêsu: «Thí mạng». Nếu con tuyên bố rùm beng, hoạt động khơi khơi, sống đạo lè phè, con sợ cực, sợ nghèo, sợ tù, sợ chết... Nếu con dẫn thân lối: «Cứu viện cho người thẳng trận», thì thôi nên dẹp tiệm. Đó là «dẫn thân trá hình», «dẫn thân thương mãi».

Ga 10,11: *Tôi chính là Mục Tử nhân lành. Mục Tử nhân lành hy sinh mạng sống mình cho đoàn chiên.*

(Xem thêm: Ga 15,13; Pl 2,30; 1Tx 2,7-8)

613. Con không muốn làm một mình, con muốn làm cho người khác cũng biết làm,

Con không muốn dâng hiến một mình, con muốn người khác cũng dâng hiến,

Con không muốn tạo cảm tình cho cá nhân con, con thúc đẩy người khác mở rộng vòng tình cảm đến anh em như một hòn đá tung xuống nước cứ gợn sóng tràn ra mãi.

Để lôi kéo họ ra khỏi chính mình, và trở nên con người như ý Chúa muốn từ đời đời.

614. Tại sao con cảm thấy đời mình lạc lõng, dở dang?

Tại sao con thấy con đang xao xuyến; ngọt nhạt?

Vì con chưa đánh tan mây mù dày đặc đang che khuất hình ảnh Chúa trong con.

615. Những người khác quanh con, cả nhân loại đau thương, khắp khểnh trên đường mịt mù...

Đời con phải là hiến dâng,

Để bắt nhịp cầu hy vọng,

Để đưa họ đến với Chúa là cùng đích, là tình yêu, là tất cả.

Bên Chúa, nhân loại không còn ai xa lạ, nhưng tất cả là anh em con.

1Cr 9,19: Tôi là một người tự do, không lệ thuộc vào ai, nhưng tôi đã trở thành nô lệ của mọi người, hầu chinh phục thêm được nhiều người. (Xem thêm: Rm 6,13)

TG 12a: Sự hiện diện của các Kitô hữu giữa các nhóm người phải được tác động bằng chính tình bác ái mà Thiên Chúa đã yêu chúng ta và muốn chúng ta cũng thương yêu nhau bằng tình bác ái đó. Bác ái Kitô giáo thực sự lan tràn tới mọi người không phân biệt chủng tộc, hoàn cảnh xã hội hay tôn giáo, bác ái không cầu mong một lợi ích hay một sự tri ân nào như Thiên Chúa đã yêu chúng ta bằng một tình yêu vô vị lợi, thì các tín hữu cũng phải lấy tình bác ái mà lo lắng cho con người, bằng cách yêu mến họ với cùng một ý hướng như khi Chúa tìm kiếm con người. (Xem thêm: GH 10a; MV 92cd; NK 1b)

616. Có người nhắm mắt ngoảnh mặt để khỏi nhìn, có người bịt tai giả điếc để đừng nghe. Nhưng sự thật vẫn là sự thật. Con hãy nhìn rõ, nghe kỹ, học với thực tế, học với người khác. Thực tế là bài học, người anh em là thầy con.

Mt 13,15a: *Lòng dân này đã ra chai đá: chúng đã bịt tai nhắm mắt, kéo mắt chúng thấy, tai chúng nghe.*

617. Các nhà xã hội học, tâm lý học, phân tích theo chuyên môn, làm nhiều thống kê công phu.

Con đừng xem thường những công trình khoa học ấy, nhưng con hãy tiếp thu các câu hỏi họ nêu ra và đọc với đôi mắt đức tin.

618. Con gặp trăm ngàn thanh thiếu niên, lây lất trên đường, không lối thoát. Họ bàn tán bất tận về mộng xây dựng một xã hội mới, một con người mới, nhưng họ đã gặp xì-ke, bạo động, trụy lạc, dối trá, chán nản... Họ cần con, họ kêu con: tiếng kêu của người chết đuối, tiếng van của người ngộ thờ.

GD Lời mở đầu c: *Mặc dù đã có nhiều nỗ lực lớn lao để đem lại những lợi ích về phương diện giáo dục cho mọi người, nhưng vẫn còn rất nhiều trẻ em và thanh thiếu niên chưa được hưởng sự huấn luyện căn bản và biết bao người khác vẫn còn thiếu một nền giáo dục thích hợp để phát huy chân lý và bác ái. (Xem thêm: MV 7a; LM 6c; TĐ 12)*

619. Đây là mấy hạng dẫn thân con nên biết:

Có người sau một thời gian vầy vùng dẫn thân, đâm ra hoài nghi giá trị cuộc đấu tranh, rồi rút lui về nhà thờ, tìm nguồn an ủi, «sợ bỏ quên Chúa, tôi không dẫn thân».

Có người «dấn thân cả xác lẫn hồn» vào cuộc đấu tranh, và để rảnh tay chém chặt, họ buông thả luôn cả Thiên Chúa. Trước họ nghĩ rằng: «Để thành công rồi sẽ nhớ Chúa», sau cùng họ nói: «Đây là việc đời, tôi dấn thân, Chúa không liên hệ, mời Chúa đứng ngoài».

Có người không chịu đào tẩu khỏi chiến trường mà cũng không phản bội sứ mạng Chúa trao, họ xác tín chỉ thắng trận với Chúa Kitô; vì thế với tất cả tâm hồn, họ nói: «Tôi dấn thân với Chúa Kitô».

Dt 12,1-3: *Phần chúng ta được ngàn ấy nhân chứng đức tin như đám mây bao quanh, chúng ta hãy cởi bỏ mọi gánh nặng và tội lỗi đang trói buộc mình, và hãy kiên trì chạy trong cuộc đua dành cho ta, mắt hướng về Đức Giêsu là Đấng khai mở và kiện toàn lòng tin. Chính Người đã khước từ niềm vui dành cho mình, mà cam chịu khổ hình thập giá, chẳng nề chi ô nhục, và nay đang ngự bên hữu ngai Thiên Chúa. Anh em hãy tưởng nhớ Đấng đã cam chịu để cho những người tội lỗi chống đối mình như thế, để anh em khỏi sờn lòng nản chí.*

Dt 12,1-3: *Phần chúng ta được ngàn ấy nhân chứng đức tin như đám mây bao quanh, chúng ta hãy cởi bỏ mọi gánh nặng và tội lỗi đang trói buộc mình, và hãy kiên trì chạy trong cuộc đua dành cho ta, mắt hướng về Đức Giêsu là Đấng khai mở và kiện toàn lòng tin. Chính Người đã khước từ niềm vui dành cho mình, mà cam chịu khổ hình thập giá, chẳng nề chi ô nhục, và*

nay đang ngự bên hữu ngai Thiên Chúa. Anh em hãy tưởng nhớ Đấng đã cam chịu để cho những người tội lỗi chống đối mình như thế, để anh em khỏi sờn lòng nản chí.

MV 43a: Công đồng khuyến khích các Kitô hữu, công dân của cả hai đô thị, hãy nỗ lực và trung thành chu toàn những bổn phận trần thế của họ dưới sự hướng dẫn của tinh thần Phúc âm. Thực sai lầm cho những ai biết rằng chúng ta không có một quê hương trường tồn ở trần thế nhưng phải kiếm tìm một quê hương hậu lai, mà lại tưởng rằng mình có thể xao lãng các bổn phận trần gian, như thế là không nhận thấy chính đức tin buộc phải chu toàn các bổn phận đó hoàn hảo hơn, mỗi người tùy theo ơn gọi của mình. Ngược lại, cũng sai lầm không kém đối với những ai nghĩ rằng có thể dấn thân hoàn toàn vào các sinh hoạt trần thế như thể các sinh hoạt ấy hoàn toàn xa lạ với đời sống tôn giáo, vì cho rằng đời sống tôn giáo chỉ hệ tại những hành vi phụng tự và một vài bổn phận luân lý phải chu toàn. Sự phân ly giữa đức tin mà họ tuyên xưng và cuộc sống thường nhật của nhiều người phải kể vào số những sai lầm trầm trọng nhất của thời đại chúng ta... Theo gương Chúa Giêsu đã sống như một người thợ, các Kitô hữu hãy vui mừng vì có thể thi hành mọi sinh hoạt trần thế mà đồng thời có thể liên kết trong một tổng hợp sống động duy nhất, các cố gắng nhân loại, gia đình, nghề nghiệp, khoa học hay kỹ thuật với các giá trị tôn giáo. Dưới sự điều hướng tối cao của các giá trị tôn giáo này, mọi sự được quy hướng về vinh quang Thiên Chúa. (Xem thêm: MV 10a)

620. Con có phải là hạng Công giáo ngoan đạo, sống quanh quẩn phòng thánh và đã hoá nên «nửa thần, nửa thánh, nửa người» không?

Hãy theo Chúa Giêsu: Thiên Chúa thật và người thật đến với trần gian.

Xin con hãy «nhập tịch» người lại.

Gc 1,27: *Có lòng đạo đức tinh tuyền và không tỳ ố trước mặt Thiên Chúa Cha, là thăm viếng cô nhi quả phụ lâm cảnh gian truân, và giữ mình cho khỏi mọi vết nhơ của thế gian.*

621. Đừng để thiên hạ xây dựng thế giới này mỗi ngày mà con không hay biết, không khám phá, không thao thức, không nhúng tay vào. Chúa đã cứu chuộc con, và đặt con vào thế gian trong thế kỷ này, thập niên này, môi trường này. Đặt con, chứ không phải cục đá! Khác nhau lắm! Đừng làm «Công giáo bù nhìn».

TD 7e: *Giáo dân phải đảm nhận việc canh tân trật tự trần thế như là nhiệm vụ riêng, và trong nhiệm vụ đó, được hướng dẫn nhờ ánh sáng Phúc âm và theo tinh thần của Giáo hội, với bác ái Kitô giáo thúc đẩy, họ phải trực tiếp và cương quyết hành động. Với tư cách là công dân, họ phải đem khả năng chuyên môn cùng với tinh thần trách nhiệm để cộng tác với các công dân khác. Họ phải tìm sự công chính nước Thiên Chúa ở mọi nơi và trong mọi sự. (Xem thêm: MV 40b, 57a; GM 19b)*

622. Sự ly dị giữa cuộc sống đạo ở nhà thờ và ngoài xã hội, là gương xấu tai hại nhất trong thời đại chúng ta.

Gc 2,18-20: *Có người sẽ bảo: «Bạn, bạn có đức tin; còn tôi, tôi có hành động. Bạn thử cho tôi thấy thế nào là tin mà không hành động, còn tôi, tôi sẽ hành động để cho bạn thấy thế nào là tin. Bạn tin rằng chỉ có một Thiên Chúa duy nhất. Bạn làm phải. Cả ma quỷ cũng tin như thế, và chúng run sợ». Hỏi người đầu óc rỗng tuếch, bạn có muốn biết rằng đức tin không có hành động là vô dụng không? (Xem thêm: Gl 5,6)*

623. Một cuộc cách mạng thật sự, khả dĩ canh tân tất cả, từ nơi sâu thẳm của lòng người đến toàn bộ cơ cấu chính trị, kinh tế, xã hội... của thế giới, không thể thực hiện «ngoài con người, ngoài Thiên Chúa», nhưng chỉ được thực hiện «bởi con người, trong Chúa Kitô, với Chúa Kitô». Con hãy dẫn thân vào mặt trận cách mạng thế giới ấy.

Ep 1,10: *Đó là đưa thời gian tới hồi viên mãn là quy tụ muôn loài trong trời đất dưới quyền một thủ lãnh là Đức Kitô.*

624. Lâu nay cha thấy con đi kề bên Chúa mà không thấy Chúa, không gặp Chúa, không suy tư với Chúa, không đối thoại với Chúa, không hành động với Chúa. Con không an vui trong tâm hồn, và dẫn thân một mình, ngoài Chúa. Con đã mời Chúa lui về nhà thờ!

625. Người Kitô hữu dẫn thân khác với người ngoài vì nhìn mục đích và phương tiện với cái nhìn của đức tin:

Mục đích: Vì Chúa Kitô, con mến Chúa trong anh em.

Phương tiện: Hãy nhớ rằng, qua các tổ chức, các cơ cấu, con nhằm «con người» hợp tác chân thành, chứ không «giật giây» họ, yêu thương chứ không thù ghét, không vụ lợi, không làm loạn.

MV 27a: *Mỗi người đều phải coi người đồng loại không trừ một ai như «cái tôi thứ hai», cho nên trước hết phải quan tâm đến sự sống của họ và quan tâm đến những phương tiện cần thiết giúp họ sống một đời sống xứng đáng, chứ đừng bắt chước người giàu có kia đã không sẵn sóc gì tới Lagiarô bất hạnh. (Xem thêm: MV 26c, 63a, 64, 67c; TĐ 4c, 8e)*

626. Con phải chọn cách dẫn thân, căn cứ vào khả năng của con, nhu cầu của anh em, môi trường con đang lặn lội. Con không làm được tất cả, nhưng làm tất cả những gì con làm được, vì làm với «đức tin».

GI 5,6: *Trong Đức Kitô Giêsu, cắt bì hay không cắt bì đều không có giá trị, chỉ có đức tin hành động nhờ đức ái.*

HN 23b: *Đức tin vào Chúa Kitô làm trở sinh những lời ngợi khen và cảm tạ vì các ơn lãnh đã lãnh được do Chúa ban; thêm vào đó là ý thức mạnh mẽ về đức công bình và tình yêu*

chân thành đối với tha nhân. Đức tin sống động ấy cũng phát sinh nhiều tổ chức nhằm xoa dịu sự cùng khổ tinh thần và thể xác, giáo dục tuổi trẻ, cải tiến những hoàn cảnh xã hội và cuộc sống thành nhân đạo hơn và củng cố nền hoà bình thế giới. (Xem thêm: GH 48b; DT 2e; TĐ 4bc)

627. Tông đồ đạo đức cũng là một lối dẫn thân, nhưng các hoạt động rất đáng khen ấy, không miễn cho con khỏi dẫn thân phục vụ anh em trong các việc trần thế, nơi mà Chúa Quan Phòng đặt để con.

Gc 2,15-16: *Giả như có người anh em hay chị em không có áo che thân và không đủ của ăn hằng ngày, mà có ai trong anh em lại nói với họ: «Hãy đi bình an, mặc cho ấm và ăn cho no», nhưng lại không cho họ những thứ thân xác họ đang cần, thì nào có ích lợi gì? (Xem thêm: 2Cr 12,14-15)*

628. Sống đức tin, con sẽ nhìn đôi mắt Chúa Giêsu, con sẽ thấy chiều kích đời đời trong các biến cố.

Dt 11,1: *Đức tin là bảo đảm cho những điều ta hy vọng, là bằng chứng cho những điều ta không thấy. (Xem thêm: Rm 8,5.14)*

MV 11a: *Dân Thiên Chúa, nhờ đức tin mà tin rằng mình được Thánh Thần Thiên Chúa là Đấng bao phủ mặt đất hướng dẫn, cố gắng nhận định đâu là những dấu chỉ thực về sự hiện diện*

hoặc ý định của Thiên Chúa trong mọi biến cố, mọi yêu sách và ước vọng mà họ dự phần với những người đương thời. Thực vậy, đức tin lấy ánh sáng mới mà chiếu soi mọi sự và biểu lộ ý định của Thiên Chúa về thiên chức toàn vẹn của con người và do đó hướng dẫn lý trí tới những giải quyết hoàn toàn nhân bản. (Xem thêm: TĐ 4bc, 31d)

629. Khi theo dõi tin tức, con phải nhìn thấu qua con người và lịch sử và xác tín: «Đây là tin tức của Nước Trời»; rồi sau khi xếp báo lại, tắt Radiô, Tivi, con sẽ cầu nguyện sốt sắng.

630. Sau những hàng chữ trên mặt báo, trong những hình ảnh trên truyền hình, qua những tin tức của làn sóng điện, con khám phá giá trị Phúc âm trong những biến cố, con vui mừng và hy vọng, trước những thuận lợi cũng như lo âu và sầu khổ, trước những trở ngại cho bước tiến của Dân Chúa trên đường về Đất hứa.

631. Chúng ta thường phân biệt đạo và đời, hồn và xác, nhưng các yếu tố ấy không thể tách rời nhau được:

Chỉ có một cuộc sống,

Chỉ có một lịch sử,

Đạo đời, hồn xác đều liên hệ mật thiết.

Gc 2,26: *Một thân xác không hơi thở là một xác chết, cũng vậy, đức tin không có hành động là đức tin chết.*

632. Bí quyết để đọc xuyên qua các biến cố là lấy Phúc âm nuôi tâm hồn con; sự thông hiệp liên li với Chúa Giêsu sẽ cho con có tinh thần của Ngài: Chúa nhìn trần gian thế nào?»Đức Chúa Cha đã yêu trần gian đến nỗi sai Con Một Ngài xuống cứu trần gian» (x. Ga 3,16).

TĐ 4a: *Đời sống kết hiệp mật thiết với Chúa Kitô trong Giáo hội được nuôi dưỡng bằng sự phù giúp thiêng liêng chung cho mọi tín hữu, nhất là bằng việc tham dự tích cực vào Phụng vụ. Người giáo dân phải làm thế nào để nhờ những phương tiện ấy mà chu toàn nhiệm vụ trần thế trong những hoàn cảnh thường xuyên của cuộc sống mà vẫn không tách đời sống mình khỏi sự kết hiệp với Chúa Kitô, nhưng càng kết hiệp mật thiết hơn chính khi thi hành công việc của mình theo ý Thiên Chúa. (Xem thêm: MV 4a; TĐ 4c)*

633. Mỗi giây phút, con đang thực hiện chương trình của Thiên Chúa trong lịch sử.

MV 34a: *Đối với các tín hữu, chắc chắn sinh hoạt cá nhân cũng như tập thể của nhân loại, hoặc nỗ lực vĩ đại của con người vất vả qua các thế kỷ nhằm cải thiện hoàn cảnh sinh sống, tự nó vốn phù hợp với ý định của Thiên Chúa. Thực vậy, được tạo dựng giống hình ảnh Thiên Chúa, con người đã nhận mệnh lệnh chinh phục trái đất cùng tất cả những gì chứa đựng trong đó, cai quản vũ trụ trong công bình và thánh thiện và khi nhìn nhận Thiên Chúa là Đấng tạo dựng mọi loài, họ quy hướng về Người chính bản thân mình cũng như muôn vật: như thế, khi con người chinh phục tất cả thì danh Chúa được tôn vinh khắp địa cầu. (Xem thêm: MV 67b; LM 5a)*

CANH TÂN

Chuẩn bị lễ Hiện xuống mới trong Hội thánh.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

634. Canh tân là trở về nguồn.

Công thức canh tân: Làm cho người Công giáo trở lại đạo

Công giáo.

Làm cho người Kitô hữu trở lại với Chúa Kitô.

Mới nghe, con ngạc nhiên, nhưng ngẫm nghĩ lại, con sẽ thấy đúng như vậy.

Một câu nói của Gandhi nhiều lần khiến ta suy nghĩ: «Tôi mến Chúa Kitô, nhưng tôi không yêu người Kitô hữu, vì họ không giống Chúa Kitô».

635. Canh tân không phải chỉ đổi nước mã bên ngoài, đổi một số nghi thức cho «ngoạn mục», đổi tên các ủy ban cho «kêu» hơn, đập đổ cơ cấu cũ, dựng nên một số tổ chức mới, hội nghị, tuyên ngôn...

Thánh Phaolô nói rõ: «Anh em hãy cởi bỏ kiểu sống xưa kia, con người cũ đã ra hư hốt buông theo những đam mê lầm lạc. Hãy để Thần Khí canh tân đổi mới anh em u tận trí khôn. Hãy mặc lấy người mới đã được tạo dựng nên theo Thiên Chúa, trọng công chính và thánh thiện bắt nguồn trong sự thật» (Ep 4,22-24).

1Cr 5,7: *Anh em hãy loại bỏ men cũ để trở thành bột mới, vì anh em là bánh không men. Quả vậy, Đức Kitô đã chịu hiến tế làm chiên lễ Vượt Qua của chúng ta.*

(Xem thêm: 2Cr 5,17; Cl 3,9-10)

HN 4b: *Tất cả mọi người công giáo phải hướng đến sự hoàn thiện Kitô giáo, mỗi người phải tùy theo hoàn cảnh của mình mà cố gắng làm cho Giáo hội, đang mang trên mình sự khiêm tốn và hy sinh của Chúa Kitô, mỗi ngày một thêm trong sạch và mới mẻ, cho tới khi Chúa Kitô cho trình diện trước mặt mình Giáo hội vinh quang không một vết ố, nét nhăn.*
(Xem thêm: GH 7e; MV 21e; DT 2b; HN 7a)

636. Người ta thường bảo: Hội thánh ù lỳ, cổ xưa, nặng nề cơ cấu, nên không lạ gì phải có khủng hoảng. Không đúng vậy đâu. Con đừng la làng và đổ lỗi cho Hội thánh để miễn cho con xét mình và suy nghĩ. Hội thánh là toàn thể dân Chúa, trong đó có con.

Đây là nguyên do khủng hoảng:

1. Hạ giá việc cầu nguyện.
2. Không có tinh thần siêu nhiên, cũng nói cũng nghĩ như kẻ khác.
3. Không chấp nhận sự điên dại của Thánh giá.

HN 4b: *Mọi người hãy kiểm điểm coi mình có trung thành với ý muốn của Chúa Kitô về Giáo hội chưa, để rồi hăng hái tiến hành việc canh tân cũng như cải tổ Giáo hội đúng như bốn phận đòi hỏi.* (Xem thêm: GH 7e, 15; MV 43b; DT 2b)

637. Nói đến canh tân, người ta đã hao tốn bao nhiêu giấy mực để viết đề tài «trở về nguồn».

Nói thừa rồi, con hãy làm!

Các Kitô hữu từ đầu đã làm gì?

Họ đã bị đánh động mãnh liệt bởi «Chức thư yêu thương» của Chúa Giêsu, còn tươi rói trong con tim họ.

«Cuộc cách mạng tình thương» ấy đã canh tân cả thế giới La-hy, biến đổi nó tận gốc rễ, đã lột xác con người cũ, để thay vào đó một mẫu người mới, một xã hội mới.

Cv 4,32-33: *Các tín hữu thời bấy giờ đồng đạo, mà chỉ có một lòng một ý. Không một ai coi bất cứ cái gì mình có là của riêng, nhưng đối với họ, mọi sự đều là của chung. Nhờ quyền năng mạnh mẽ Thiên Chúa ban, các Tông Đồ làm chứng Chúa Giêsu đã sống lại. Và Thiên Chúa ban cho tất cả các ông dồi dào ân sủng. (Xem thêm: Cv 2,44-47)*

HN 7a: *Không thể có phong trào hiệp nhất chính danh mà không có sự hoán cải tâm hồn. Thật vậy, những ước vọng hiệp nhất bắt nguồn và chín muồi nhờ sự đổi mới tâm hồn, từ bỏ chính mình và bác ái một cách hết sức quảng đại. Vì thế, phải nguyện xin Chúa Thánh Thần ban cho chúng ta ơn thành thật quên mình, khiêm nhượng và hiền hoà trong khi phục vụ, quảng đại trong tình huynh đệ đối với tha nhân. (Xem thêm: GH 7e, 15; DT 2a)*

638. Tình yêu nhân loại giới hạn vào một nhóm người, tình yêu thần linh đón tiếp mọi người.

Tình yêu nhân loại đáp trả sau, tình yêu thần linh tình nguyện đi trước.

Tình yêu nhân loại kéo riêng về mình, tình yêu thần linh hợp nhất với kẻ khác.

Tình yêu nhân loại chỉ phần nào động đến con người, tình yêu thần linh biến đổi cả con người.

Một khi con người được biến đổi, xã hội sẽ biến đổi, luật lệ sẽ biến đổi, liên lạc giữa người với người sẽ biến đổi: canh tân toàn diện.

1Cr 13,4-7: Đức mến thì nhẫn nhục, hiền hậu, không ghen tương, không vênh vang, không tự đắc, không làm điều bất chính, không tìm tư lợi, không nóng giận, không nuôi hận thù, không mừng khi thấy sự gian ác, nhưng vui khi thấy điều chân thật. Đức mến tha thứ tất cả, tin tưởng tất cả, hy vọng tất cả, chịu đựng tất cả.

HN 4e: Cần thành thật và chú ý cân nhắc những gì phải canh tân và thực hiện trong chính Gia Đình công giáo để đời sống của Giáo hội là chứng nhân trung thành và rõ rệt hơn về giáo lý và những định chế do Chúa Kitô truyền lại qua các Thánh Tông đồ. (Xem thêm: GH 8c, 15; MV 21e, 43b, 77a; LM 1,12d; ĐT Lời mở đầu; HN 4b,6)

639. Con hãy về tận nguồn là Thiên Chúa để canh tân. Thánh kinh nói về Thiên Chúa làm sao?

Thánh Gioan định nghĩa: «Thiên Chúa là tình yêu» (1Ga 4,8).

Chúa Giêsu nói: «Ta và Cha Ta là một» (Ga 10,30).

Chúa muốn con canh tâm như ý Chúa: «Như Ta đã yêu mến các con, các con hãy yêu mến nhau» (Ga 13,34). «Để hết thầy chúng nên một, cũng như, lạ Cha, Cha ở trong con và con ở trong Cha» (Ga 17,21).

HN 7c: *Hết mọi Kitô hữu hãy nhớ luôn là càng cố gắng sống trong sạch hơn theo Phúc âm, thì càng cố võ và thực hiện sự hiệp nhất các Kitô hữu cách hữu hiệu hơn. Càng kết hiệp mật thiết với Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần thì họ càng dễ dàng thắt chặt tình tương thân tương ái với nhau hơn. (Xem thêm: MV 21e, 38a; LM 9c; TG 15b)*

640. Phải canh tâm bao lâu?

- Phải luôn luôn khởi sự lại,
- Phải luôn luôn tu chỉnh thêm.

Con đừng an nghỉ, bao lâu hôm nay con chưa tiến hơn hôm qua một bước trong sự hiệp nhất với Chúa.

Con phải định minh rằng, dừng lại là khởi sự thụt lùi xuống dốc, khởi sự thoái hoá.

Rm 6,4: *Vì được chìm vào trong cái chết của Người, chúng ta đã cùng được mai táng với Người. Bởi thế, cũng như Người đã được sống lại từ cõi chết nhờ quyền năng vinh hiển của Chúa Cha, thì chúng ta cũng được sống một đời sống mới. (Xem thêm: 1Tx 4,1)*

MV 37b: *Một cuộc chiến cam go chống lại quyền lực bóng tối tiếp diễn suốt trong lịch sử nhân loại, khởi đầu từ khi thế giới khai nguyên và sẽ kéo dài đến ngày cuối cùng như lời Chúa phán. Dấn thân vào cuộc chiến này, con người phải luôn luôn chiến đấu để gắn bó với sự thiện và chỉ tìm được sự thống nhất trong chính mình sau khi hết sức cố gắng với sự trợ giúp của ơn Chúa. (Xem thêm: GH 7g, 8c; MV 13b, 21e)*

641. Con hỏi phải canh tân bản thân con đến mức độ nào? Cha muốn con canh tân đến mức độ sung mãn của Chúa Kitô theo tinh thần Thánh Phaolô, nghĩa là đến độ không thể thêm gì vào trong con, và cũng không thể lấy bớt gì của con được, mà sự giàu có của con là chính Chúa Giêsu.

Ep 4,13: *Cho đến khi tất cả chúng ta đạt tới sự hiệp nhất trong đức tin và trong sự nhận biết Con Thiên Chúa, tới tình trạng con người trưởng thành, tới tầm vóc viên mãn của Đức Kitô. (Xem thêm: Rm 12,2)*

642. Con phải canh tân tâm hồn sao cho quảng đại đơn sơ đối với Chúa: «Chúa muốn gì, con cũng cho hết», và đừng quên điểm thứ hai: «Chúa cho gì con cũng nhận hết».

Ga 17,10: *Tất cả những gì của con đều là của Cha, tất cả những gì của Cha đều là của con; và con được tôn vinh nơi họ. (Xem thêm: Lc 15,31)*

643. Khi con tật bệnh, cha mẹ tiếp máu chuyển sang cho con, để đổi mới con, làm cho con sống lại tươi tắn hồng hào hơn. Con chỉ canh tân được đời sống con, canh tân Hội thánh, nếu con liên li chuyển máu Chúa vào huyết quản, vào tim con, thay thế máu xấu của con.

Ga 6,57: *Như Chúa Cha là Đấng hằng sống đã sai tôi, và tôi sống nhờ Chúa Cha thế nào, thì kẻ ăn tôi, cũng sẽ nhờ tôi mà được sống như vậy. (Xem thêm: Ga 15,5-6)*

644. Mỗi ngày báo chí chạy bằng tit lớn những câu chuyện giật gân, những biến cố bùng nổ giữa loài người. Con phải hiện diện, phải hồi hộp thao thức với nhân loại. Những thời triệu ấy thúc đẩy con xây dựng một xã hội mới mà báo chí không sẵn tin nổi: «Xây dựng nước Thiên Chúa, ngay từ trần gian, với phương tiện của trần gian».

MV 30a: *Hoàn cảnh biến đổi sâu rộng và nhanh chóng đòi hỏi cấp bách dùng ai chủ trương một thư luân lý duy cá nhân mà không lưu tâm hoặc không màng chi tới diễn tiến thời cuộc. Bốn phận công bình và bác ái được chu toàn mỗi ngày một hơn là do mỗi người biết, tùy theo những khả năng của mình*

và nhu cầu của kẻ khác mà mưu ích chung, bằng cách cố võ và trợ giúp những định chế công hay tư nhằm cải thiện những điều kiện sống của con người.

(Xem thêm: MV 4a, 21cde; LM 3)

645. Thế kỷ nào cũng có những «biến cố Phúc âm» với những người Chúa Quan Phòng, ban cho thế giới, cho lịch sử: Bê-nê-ditô, Augustinô, Phanxicô, Bê-nê-đô, Vincentê, Tê-rê-xa Hàì Đòng... Và mỗi lần như vậy các ngài lại khám phá một khía cạnh mới mẻ, thổi một luồng sinh khí mới của Phúc âm đáp lại đòi hỏi của thời đại.

646. Mỗi ngày «Phúc âm hoá lại» trí óc và quả tim con, bằng cách đọc, suy ngẫm, say sưa uống lấy lời hằng sống, để từ từ Phúc âm thấm nhuần sâu xa vào mọi tế bào, mọi thớ thịt của con. Đó là canh tân, cách mạng chắc chắn nhất.

Mt 7,24-25: *Vậy ai nghe những lời Thầy nói đây mà đem ra thực hành, thì ví được như người khôn xây nhà trên đá. Dù mưa sa, nước cuốn, hay bão táp ập vào, nhà ấy cũng không sụp đổ, vì đã xây trên nền đá.*

ĐT 8b: *Các chủng sinh phải học sống theo Phúc âm, đứng vững trong đức Tin, Cây, Mến để trong việc trau dồi các nhân đức ấy, họ đặc thù cho bản thân một tinh thần cầu nguyện, họ củng cố bảo vệ ơn thiên triệu của họ, họ kiên cường các nhân đức khác và lớn lên trong nhiệt tâm chinh phục mọi người về Chúa Kitô. (Xem thêm: GH 15, 21a; LM 13b; HN 7c)*

647. Với tất cả nỗ lực canh tân của chúng ta,
Với tất cả sách vở, tổ chức, ủy ban, hoạt động, hy sinh,
Với tất cả con người, cơ khí, nhà máy, phi thuyền, vệ tinh,
khoa học...

Chúng ta sẽ đi về đâu?

Đời chúng ta có ý nghĩa gì?

Ai giải đáp được?

Nếu chúng ta không nhìn lên Chúa, là nguồn hy vọng cho đời
ta luôn luôn mới mẻ an vui.

1Tm 4,10: *Chúng ta phải vất vả, phải chiến đấu, bởi đã đặt hy vọng vào Thiên Chúa hằng sống, Đấng cứu độ mọi người, nhất là các tín hữu.*

MV 21d: *Mỗi người vẫn còn là một câu hỏi chưa giải đáp cho chính mình, một câu hỏi chỉ thấy lờ mờ. Bởi vì có những lúc, nhất là trong những biến cố lớn lao của cuộc sống, không ai có thể hoàn toàn tránh được câu hỏi nói trên. Chỉ một mình Thiên Chúa là Đấng kêu gọi con người suy nghĩ sâu xa hơn và tìm hiểu khiêm tốn hơn mới đem lại được câu giải đáp hoàn toàn và hết sức chắc chắn. (Xem thêm: MV 3a, 41a; TĐ 7d; NK 1c)*

648. Luôn bắt đầu lại, luôn thăng tiến bản thân. Đừng vội dừng chân, an nghỉ nếu mỗi ngày của ta không phải là một bước tiến lên trong sự kết hiệp với Thiên Chúa... Hãy biến đời con thành một cuộc leo núi.

2Cr 4,16-17: *Chúng tôi không chán nản. Trái lại, dù con người bên ngoài của chúng tôi có tiêu tan đi, thì con người bên trong của chúng tôi ngày càng đổi mới. Thật vậy, một chút gian truân tạm thời trong hiện tại sẽ mang lại cho chúng ta cả một khối vinh quang vô tận, tuyệt vời.*

649. Kể từ hôm nay, từ nét mặt, cử chỉ con, từ sự tỉnh lặng, hành động con, từ quả tim, tâm hồn con, từ lối sống, cách chết của con, phải toả ra ánh sáng Chúa hiện diện trong con, qua những nơi con đi, và những người con gặp.

Mt 5,16: *Ánh sáng của anh em phải chiếu giải trước mặt thiên hạ, để họ thấy những công việc tốt đẹp anh em làm, mà tôn vinh Cha của anh em, Đấng ngự trên trời.*

650. Nếu chỉ «giữ đạo», con chưa canh tân. Ma quỷ muốn đuổi Chúa ra khỏi thế giới và lôi thế giới ra khỏi Chúa. Con phải đem Chúa đến cho thế giới và đưa thế giới về với Chúa.

Gc 5,19-20: *Thưa anh em, nếu có người nào trong anh em lạc xa chân lý và có ai đưa người ấy trở về, thì anh em hãy biết rằng: kẻ nào làm cho một tội nhân bỏ đường lầm lạc mà trở về, thì cứu được linh hồn ấy khỏi chết và che lấp được muôn vàn tội lỗi của mình. (Xem thêm: 1Ga 4,3-4)*

651. Vì một lý tưởng, người ta có thể hy sinh tất cả. Muốn phục vụ công ích, phục vụ nhân loại thực sự, một Kitô hữu, mỗi cộng đoàn phải sống vì một lý tưởng: tin ở Thiên Chúa.

Rm 1,16-17: *Tôi không hổ thẹn vì Tin Mừng. Quả thế, Tin Mừng là sức mạnh Thiên Chúa dùng để cứu độ bất cứ ai có lòng tin, trước là người Do-thái, sau là người Hy-lạp. Vì trong Tin Mừng, sự công chính của Thiên Chúa được mạc khải, nhờ đức tin để đưa đến đức tin, như có lời chép: Người công chính nhờ đức tin sẽ được sống. (Xem thêm: Dt 11,8-10)*

652. Hàng rào kiên cố nhất không phải là chiến lũy, không phải là hàng rào điện tử, nhưng là «hàng rào hồ hững» của con: «Ai chết mặc ai! Ai đói khổ mặc ai! Sụp đổ, thoái hoá cũng mặc! Như thế được rồi!» làm sao vượt nổi!

Lc 10,31-33: *Tinh cờ, có thầy tư tế cũng đi xuống trên con đường ấy. Trông thấy người này, ông tránh qua bên kia mà đi. Rồi cũng thế, một thầy Lê-vi đi tới chỗ ấy, cũng thấy, cũng tránh qua bên kia mà đi. Nhưng một người Sa-ma-ri kia đi đường, tới ngang chỗ người ấy, cũng thấy, và chạnh lòng thương.*

653. Canh tân xã hội bằng con người đã được canh tân trung thực theo Phúc âm. Đức tin sẽ đem lại một giá trị mới cho công việc bổn phận. Người ta không biết rõ họ, không nghe họ

nói, nhưng người ta công nhận có sự gì đổi mới, vì tự nhiên thấy nếp sống đẹp hơn, bầu không khí phảng phất hương vị mới lạ.

MV 77a: *Gia đình nhân loại dần dần hiệp nhất với nhau và đã ý thức hơn về sự hiệp nhất của mình ở mọi nơi, do đó công việc mà gia đình nhân loại phải bắt tay vào là xây dựng một thế giới thực sự nhân bản hơn cho tất cả mọi người ở mọi nơi. Công việc này chỉ được hoàn thành cách tốt đẹp nếu tất cả mọi người đều cải tạo tâm hồn để hướng về hoà bình đích thực. Như thế, sứ điệp Phúc âm phụ họa với những khát vọng và cố gắng cao cả của nhân loại mới rực sáng lên ở thời đại chúng ta bằng luồng sáng mới, khi công bố phúc cho những người kiến tạo hoà bình, «vì họ sẽ được gọi là con Thiên Chúa» (Mt 5,9). (Xem thêm: GH 31b; MV 41b, 58d, 73e; TG 35)*

654. Không phải bước nhanh, bước gấp, nhưng bước vững, con mới tiến ra. Không phải hô hào thúc đẩy cho thế giới tiến, nhưng chính con phải khởi sự tiến lên.

655. Đức Phaolô VI đã vạch rõ muốn canh tân thế giới ngày nay phải loại bỏ:

1. Thuyết thể gian hoá: chỉ xem hạnh phúc trần thế là cùng đích, tôn thờ khoái lạc, của cải, quyền thế...
2. Thuyết tục hoá: không còn chấp nhận giá trị của hy sinh, khiêm nhượng, nhẫn nại...

3. Thuyết chính trị hoá: chủ trương chỉ có chính trị mới giải quyết được mọi vấn đề:

Công lý, hoà bình phát triển.

2Pr 2,1-3: Trong dân cũng đã từng xuất hiện những ngôn sứ giả; giữa anh em cũng vậy, sẽ có những thầy dạy giả hiệu, đó là những kẻ sẽ lén lút đưa vào những tà thuyết dẫn tới diệt vong. Vì chối bỏ vị Chúa Tể đã chuộc họ về, họ sẽ mau chóng chuốc lấy hoạ diệt vong. Nhiều người sẽ học đòi các trò dâm dăng của họ, và vì họ, con đường sự thật sẽ bị phi báng. Vì tham lam, họ dùng lời lẽ gạt gẫm anh em để trục lợi. Án phạt họ đã sẵn sàng từ lâu, và hoạ diệt vong đã gần kề.

(Xem thêm: 2Tm 3,1-5.14-17)

MV 37cd: Bởi vậy, Giáo hội Chúa Kitô tin tưởng vào ý định của Tạo hoá, vẫn nhìn nhận rằng tiến bộ của nhân loại có thể phục vụ hạnh phúc chân chính của con người. Nhưng Giáo hội không thể không lặp lại lời sau đây của Thánh Phaolô: «Đừng theo thói thế trần này» (Rm 12,2) nghĩa là đừng buông mình ham chuộng hư danh và gian xảo khiến sinh hoạt con người vốn quy hướng về phụng sự Thiên Chúa và phục vụ con người, lại biến thành phương tiện phạm tội.

Vậy, nếu có ai hỏi phải làm gì để vượt qua tình trạng khốn khổ ấy, người Kitô hữu sẽ tuyên xưng rằng: mọi sinh hoạt của con người hằng ngày đang lâm nguy vì kiêu ngạo và lòng vị kỷ thái quá, cần được thanh tẩy và hoàn thiện nhờ thập giá và sự sống lại của Chúa Kitô. (Xem thêm: MV 19a, 20a, 21ab, 75e)

656. Cuộc đời con chỉ là một chuỗi liên tục: giờ ngủ, giờ thức dậy, giờ ăn, giờ học, giờ công sở, giờ lao tác, giờ giải trí, giờ tivi, giờ đọc báo. Nếu không có yếu tố gì thống nhất đời con, yếu tố cần thiết độc nhất, thì đời con thật là nhàm chán, rời rạc. Yếu tố ấy là Tình yêu Thiên Chúa. Đời con sẽ đổi mới hẳn. Tất cả hoạt động của con từ đây là những nét biểu lộ chứng tích của Thiên Chúa trong con.

GI 2,20b: *Hiện nay tôi sống kiếp phàm nhân trong niềm tin vào Con Thiên Chúa, Đấng đã yêu mến tôi và hiến mạng vì tôi. (Xem thêm: Ga 4,34)*

LM 14ab: *Các Linh mục có thể kiến tạo sự thống nhất đời sống khi các ngài theo gương Chúa Kitô trong việc chu toàn tác vụ: lương thực của Người là làm theo ý muốn của Đấng đã sai Người, để Người hoàn thành công việc của mình. ... Các linh mục phải thực hiện việc thống nhất đời sống của mình bằng cách kết hiệp với Chúa Kitô trong sự nhận biết ý Chúa Cha và trong sự hiến thân cho đoàn chiên đã trao phó cho các ngài. Như thế, nhờ thi hành những nhiệm vụ của Chúa Chiên nhân lành và trong chính khi thực thi bác ái mục vụ, các ngài tìm thấy mỗi dây hoàn thiện của Linh mục ràng buộc đời sống và hoạt động của mình làm một. (Xem thêm: MV 43a; LM 2e)*

657. Con hãy hợp tác để tạo nên «mùa xuân mới» cho Hội thánh.

Con hãy chuẩn bị các tâm hồn để đón nhận «một lễ Hiện xống mới» trong Hội thánh.

Con hãy nên cánh cửa mở rộng để đón làn gió mát dịu ngập tràn, làm tươi sáng Hội thánh.

658. Nếu con không tiến lên trên đường Hy vọng, không nhắm đến sự thánh thiện, con không phải là thế hệ trẻ, cũng chẳng phải là thế hệ già, con thuộc về thế hệ chết. Lạ lùng và hấp dẫn biết chừng nào! Giữa thời đại truy lạc, khơi dậy một thế hệ thánh! Chúa muốn vậy, con không muốn sao?

*Kh 3,1b-2: Ta biết các việc người làm, biết người được tiếng là đang sống, mà thực ra đã chết. Hãy tỉnh thức! Hãy cùng cố chút sức còn lại đang suy tàn, vì Ta nhận thấy các việc của người không được hoàn hảo trước mặt Thiên Chúa của Ta.
(Xem thêm: 1Pr 1,13-16; 1Ga 3,3)*

659. Canh tân đòi hỏi can đảm.

Canh tân đòi hỏi quyết định:

Trước bao nhiêu đau khổ,

Trước tiếng gọi của Thiên Chúa,

Con đừng hững hờ giả lơ,

Hãy nên một tông đồ dẫn thân cho công cuộc canh tân, dĩ nhiên với nhẫn nại, hy sinh và chỉ vì mến yêu Hội thánh.

2Tm 1,8-9: *Anh đừng hổ thẹn vì phải làm chứng cho Chúa chúng ta, cũng đừng hổ thẹn vì tôi, người tù của Chúa; nhưng dựa vào sức mạnh của Thiên Chúa, anh hãy đồng lao cộng khổ với tôi để loan báo Tin Mừng. Người đã cứu độ và kêu gọi chúng ta vào dân thánh của Người, không phải vì công kia việc nọ chúng ta đã làm, nhưng là do kế hoạch và ân sủng của Người. Ân sủng đó, Người đã ban cho chúng ta từ muôn thuở trong Đức Kitô Giêsu.*

660. Động lực và tác giả mọi cuộc canh tân trong Hội thánh là Chúa Thánh Thần, «Đấng canh tân mặt đất».

Mọi cuộc canh tân phải là một lễ Hiện xuống mới và không thể có lễ Hiện xuống mới ngoài Chúa Thánh Thần.

Con không thể canh tân ngoài Chúa Thánh Thần.

1Cr 12,11: *Chính Thần Khí duy nhất ấy làm ra tất cả những điều đó và phân chia cho mỗi người mỗi cách, tùy theo ý của Người. (Xem thêm: Tt 3,5)*

GH 4: *Nhờ sức mạnh Phúc âm, Chúa Thánh Thần làm tươi trẻ, không ngừng canh tân và dẫn đưa Giáo hội để hoàn hợp với Phu quân mình. Thực vậy, Chúa Thánh Thần và Hiền thê nói với Chúa Giêsu rằng: «Xin hãy đến» (x. Kh 2,17).*

(Xem thêm: GH 13a; PV 43; MV 26d; TG 4; HN 2b)

661. Cập nhật hoá! Con phải cố gắng không ngừng để mỗi ngày con đổi mới, để máy thu thanh của thể gian bắt được làn sóng Tin Mừng do con phát ra, đem tiếng con vào tận mỗi tâm hồn, mỗi gia đình. Con hãy nên người của thời đại.

TD 33: *Giáo dân hãy chứng tỏ mình là cộng tác viên của Chúa Giêsu, cộng tác vào cùng một công cuộc tông đồ của Giáo hội bằng nhiều hình thức và phương tiện khác nhau. Những cộng tác viên phải luôn luôn thích nghi với những đòi hỏi mới của thời đại và không ngừng ra sức phục vụ Chúa bởi biết rằng khó nhọc của mình không phải là uổng phí trong Người (x. 1Cr 15,58). (Xem thêm: MV 4a, 43b, 61c; DT 2e; TD 29b, 32a)*

662. Canh tân là thích nghi Phúc âm với thế giới hôm nay. Không phải giảm bớt sức mạnh của Phúc âm, nhưng Hội thánh trình bày Phúc âm cho người thời đại với ngôn ngữ của thời đại, vì nếu Hội thánh không đến với nhân loại, thì nhân loại không đến với Hội thánh.

Cv 2,9-11: *Chúng ta đây, có người là dân Pác-thi-a, Mê-đi, Ê-lam, Mê-xô-pô-tami-a, Giu-đê, Cáp-pa-đô-ki-a, Pon-tô, và A-xi-a, có người là dân Phy-ghi-a, Pam-phy-li-a, Ai-cập, và những vùng Li-by-a giáp giới Ky-rê-nê; nào là những người từ Rô-ma đến đây; nào là người Do-thái cũng như người đạo theo; nào là người đảo Cơ-rê-ta hay người Ả-rập, vậy mà chúng ta đều nghe họ dùng tiếng nói của chúng ta mà loan báo những kỳ công của Thiên Chúa!*

HN 11a: Phương pháp và cách diễn tả Đức tin Công giáo không được gây trở ngại cho việc đối thoại với những người anh em. Cần phải trình bày rõ ràng nguyên vẹn giáo lý. Không gì phá hoại hiệp nhất cho bằng chủ trương xu thời sai lệch, nó làm tổn thương giáo lý công giáo thuần túy và làm lu mờ ý nghĩa đích thực và chắc chắn của những giáo lý này.
(Xem thêm: GH 36b; PV 9a; MV 21e, 44b, 76e; LM 4a)

663. Con quan tâm đến tất cả những gì liên quan đến cuộc cách mạng thế giới hay là con khép kín trong góc thế giới riêng của con? Với từng viên gạch nhỏ, con nhẫn nại xây dựng một xã hội mới hay con cứ chỉ trích theo lối tiêu cực cố hữu?

CUỘC SỐNG MỚI

Kitô hữu đừng buồn như những người không hy vọng.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

664. Người lạc đường, thất vọng; người tiến về đích, hy vọng; ở đó con sẽ gặp Thiên Chúa, Cha nhân từ đợi chờ con, con sẽ toại vọng.

Ga 12,35-36: *Ánh sáng còn ở giữa các ông ít lâu nữa thôi. Các ông hãy bước đi, bao lâu các ông còn có ánh sáng, kẻo bóng tối bắt chợt các ông. Ai bước đi trong bóng tối, thì không biết mình đi đâu. Bao lâu các ông còn có ánh sáng, hãy tin vào ánh sáng, để trở nên con cái ánh sáng.*

(Xem thêm: Ep 2,12; Dt 6,17-19)

665. Đối với người không biết đích, giờ chết là giờ thất vọng, vì mất tiền tài, mất khoái lạc, mất bằng hữu; trước mặt họ, toàn tối tăm, tư vô sụp đổ.

Đối với con, cuối đường Hy vọng tràn ngập ánh sáng.

1Tx 4,13: *Thưa anh em, về những ai đã an giấc ngàn thu, chúng tôi không muốn để anh em chẳng hay biết gì, hầu anh em khỏi buồn phiền như những người khác, là những người không có niềm hy vọng. (Xem thêm: Ga 14,28; Rm 8,11)*

MV 18ab: *Trước cái chết, bí ẩn về thân phận con người lên cao đến tột độ. Con người không những bị đau khổ và suy nhược dần dần của thân xác hành hạ, mà hơn thế nữa, còn bị dày vò bởi nỗi lo sợ bị tiêu diệt đời đời. Theo bản năng con người có lý để ghê sợ cũng như từ chối sự hủy hoại hoàn toàn và sự tiêu*

diệt vĩnh viễn của bản thân... .. Trước cái chết, óc tưởng tượng của con người đành bất lực. Nhưng Giáo hội được mạc khải của Thiên Chúa dạy bảo, quả quyết rằng con người được Chúa dựng nên để đạt tới cứu cánh hạnh phúc sau những khổ cực trần thế này. (Xem thêm: GH 48d; MV 10, 21c, 22e)

666. Con nhìn thấy những giọt nước lã chã rơi trong một chiều đông. Mỗi ngày bao nhiêu người cùng vào cõi đời đời, như hạt nước kia không ai để ý, và một giây phút nào đó, một hạt nước rơi ấy chính là con.

667. Người ta hối tiếc và than van: «Đời tàn». Ngược lại, con phấn khởi và reo lên: «Niềm hy vọng hồng phúc và ngày trở lại của Chúa Giêsu Kitô sắp đến».

Gc 5,7-8: Thưa anh em, xin anh em cứ kiên nhẫn cho tới ngày Chúa quang lâm. Kìa xem nhà nông, họ kiên nhẫn chờ đợi cho đất trở sinh hoa màu quý giá: họ phải đợi cả mưa đầu mùa lẫn mưa cuối mùa. Anh em cũng vậy, hãy kiên nhẫn và bền tâm vững chí, vì ngày Chúa quang lâm đã gần tới. (Xem thêm: Mt 25,21; 1Cr 15,16-19)

668. Người đời nói: «Mỗi ngày gần mờ thêm một bước». Con phải nói: «Mỗi ngày gần cửa Thiên đàng hơn một bước».

669. Người đời cho là «chết», con phải kể là «sống». Người đời gọi là «hơi thở cuối cùng», con phải gọi là «cuộc đời mới». Người đời gọi là «chấm dứt», nhưng đối với con là «khởi sự».

670. Con hãy sẵn sàng cầm đèn sáng đợi giờ Chúa trở lại, như Chúa muốn, nơi Chúa muốn, lúc Chúa muốn.

Mt 25,13: *Anh em hãy canh thức, vì anh em không biết ngày nào, giờ nào.*

(Xem thêm: Mt 24,42-43; Lc 17,26-30; 1Tx 5,4-8.23-24; Kh 3,3.19-21; 16,15)

671. Nghe tiếng cha mẹ đến, đứa bé ở nội trú bỏ tất cả, không tiếc một cái gì để chạy theo cha mẹ. Con đừng dính bén bất cứ đồ vật gì ở nơi tạm trú này.

672. Biết trần gian là nơi tạm trú, sao con còn bo bo dành cho được sở này, chức kia, tiếc nuôi chiếc bàn, chiếc ghế...? Con sẽ mang nó vào thiên đàng «hưởng phúc đời đời» sao? Phi lý và điên khùng!

Mt 16,26: *Nếu người ta được cả thế giới mà phải thiệt mất mạng sống, thì nào có lợi gì? Hoặc người ta sẽ lấy gì mà đổi mạng sống mình?*

(Xem thêm: Lc 12,15-21; Cl 2,20; Tt 2,12-13; Gc 4,13-17)

673. Một lời kinh gây tin tưởng cho con cái Chúa, nhưng vì quá quen, quá thường, con không ý thức tất cả ý nghĩa thể mật, mà chỉ người Công giáo được mạc khải: «Hằng sống, hằng trị muôn đời, Amen».

674. Trước muôn ngàn thử thách đau khổ, con hãy sốt sắng, tin tưởng và đọc nhiều lần: «Tôi tin xác loài người ngày sau sống lại, tôi tin hằng sống vậy». Đó là bí quyết can đảm của người Kitô hữu.

Rm 8,18: *Tôi nghĩ rằng: những đau khổ chúng ta chịu bây giờ sánh sao được với vinh quang mà Thiên Chúa sẽ mạc khải nơi chúng ta. (Xem thêm: 1Tx 4,16-17; Kh 20,12-13)*

TĐ 4e: *Trong đời sống lữ hành này, họ được giấu ẩn trong Thiên Chúa cùng với Chúa Kitô và được giải thoát khỏi nô lệ của cái trần thế, đang khi họ tìm kiếm của cải tồn tại vĩnh viễn, với lòng quảng đại họ sẽ hoàn toàn hiến mình để mở rộng Nước Thiên Chúa và đem tinh thần Phúc âm thấm nhập và cải tạo lãnh vực thực tại trần thế. Giữa những cơn thử thách đời này họ tìm thấy sức mạnh trong niềm hy vọng vì họ nghĩ rằng: «những đau khổ hiện thời chẳng thấm vào đâu so với vinh quang sắp tới sẽ được giải bày cho chúng ta» (Rm 8,18). (Xem thêm: GH 8d, 48d; MV 21b; TG 8)*

675. Nhìn bao nhiêu thân ngọc, mình ngà, mình tinh, hoa hậu đã chịu số phận thối tha, hư nát, con hiểu được tiếng «hư vô» và con tự rút lấy bài học.

1Pr 1,24-25: Mọi phàm nhân đều như cỏ và tất cả vinh quang của họ cũng đều như hoa cỏ; cỏ thì khô, hoa thì rụng; Lời Chúa vẫn tồn tại đến muôn thuở muôn đời. Đó chính là Lời đã được loan báo cho anh em như một Tin Mừng.

676. Đừng để lúc sắp bước chân vào ngưỡng cửa đời đời, con hối tiếc vì đã đổi «của thiệt» lấy toàn «đồ giả».

Mt 6,19-20: Anh em đừng tích trữ cho mình những kho tàng dưới đất, nơi mối mọt làm hư nát, và kẻ trộm khoét vách lấy đi. Nhưng hãy tích trữ cho mình những kho tàng trên trời, nơi mối mọt không làm hư nát, và kẻ trộm không khoét vách lấy đi. (Xem thêm: Gc 5,1-3)

677. Trên thiên đàng, người tông đồ mới thôi lao nhọc. Nhưng ngay ở thiên đàng người tông đồ vẫn tiếp tục cứu giúp trần gian.

GH 49: Được về quê trời và hiện diện trước nhan Chúa (x. 2Cr 5,8) nhờ Người, với Người và trong Người, các thánh không ngừng cầu bầu cho chúng ta bên Chúa Cha, bằng cách trình bày các công nghiệp đã lập được khi còn ở dưới thế, nhờ Đấng Trung gian duy nhất giữa Thiên Chúa và loài người là Chúa

Giêsu Kitô (x. 1Tm 2,5), khi họ đã phục vụ Chúa trong mọi sự và hoàn tất nơi thân xác họ những gì còn thiếu sót trong các đau khổ của Chúa Kitô, hầu mưu ích cho Thân thể Người là Giáo hội (x. Cl 1,24). Do đó, với tình huynh đệ, các ngài lo lắng giúp đỡ chúng ta rất nhiều vì chúng ta yếu hèn. (Xem thêm: GH 50c, 51a)

678. Người tông đồ không chết, sự sống không tiêu diệt, chỉ biến đổi: «Quả thế, hiện giờ ta thấy, nhưng ở trong gương, cách mờ mờ tượng tượng. Bấy giờ thì tận mắt, diện đối diện» (1Cr 13,12).

1Pr 1,8-9: *Tuy không thấy Người, anh em vẫn yêu mến, tuy chưa được giáp mặt mà lòng vẫn kính tin. Vì vậy, anh em được chan chứa một niềm vui khôn tả, rực rỡ vinh quang, bởi đã nhận được thành quả của đức tin, là ơn cứu độ con người. (Xem thêm: 1Cr 13,12)*

679. Giữa những đau khổ, oan ức, những giả dối, bất công, con hãy vững vàng tuyên xưng với toàn thể dân Chúa: «Và Người sẽ trở lại trong vinh quang, để phán xét kẻ sống và kẻ chết, Nước Người sẽ không bao giờ cùng».

Mt 16,27: *Vì Con Người sẽ ngự đến trong vinh quang của Cha Người, cùng với các thiên thần của Người, và bấy giờ, Người sẽ thưởng phạt ai nấy xứng việc họ làm. (Xem thêm: Mt 13,47-50; Ga 5,28-29; Kh 6,10-11; 22,12-14)*

680. Con cảm thấy an ủi vì Đấng đoán xét con là Cha nhân từ. Ngài càng chí công, con càng vững lòng, vì Ngài xử con theo sự yếu đuối của con, nhưng đừng lạm dụng lòng nhân lành Chúa để khuyến khích mình liều lĩnh trong tội lỗi.

1Tx 5,9-10: *Vì Thiên Chúa đã không định cho chúng ta phải chịu cơn thịnh nộ, nhưng được hưởng ơn cứu độ, nhờ Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, Đấng đã chết vì chúng ta, để dầu thức hay ngủ, chúng ta cũng sống với Người.*
(Xem thêm: Mt 18,12-14)

TG 2b: *Vì quá nhân từ thương xót, Thiên Chúa Cha đã tự ý dựng nên chúng ta, và lại nhưng không mời gọi chúng ta tham dự sự sống và vinh hiển với Ngài; Ngài còn rộng rãi đổ tràn lòng nhân từ xuống cho chúng ta và còn đổ mãi không ngừng đến nỗi Ngài là Đấng tác tạo muôn loài lại phải trở nên «mọi sự trong mọi người» (1Cr 15,28), để đồng thời làm vinh danh Ngài và tạo nên hạnh phúc cho chúng ta. Thực vậy, Thiên Chúa muốn mời gọi mọi người tham dự vào sự sống của Ngài, không những chỉ từng cá nhân không liên lạc gì với nhau, mà Ngài còn liên kết họ thành một dân duy nhất, trong đó đoàn tụ mọi con cái đã tản mát khắp nơi.*
(Xem thêm: GH 40a, 48d; MK 3; MV 93)

681. Chúa gọi con làm thánh, nếu con chấp nhận vào luyện ngục, con đã phụ tình yêu của Chúa.

1Tx 4,7-8: *Thiên Chúa đã không kêu gọi chúng ta sống ô uế, nhưng sống thánh thiện. Vậy ai khinh thường những lời dạy trên, thì không phải khinh thường một người phạm, nhưng khinh thường Thiên Chúa; Đấng hằng ban cho anh em Thánh Thần của Người.*

682. Giữa những thử thách bên trong bên ngoài khủng khiếp nhất, con hãy nhớ lời sách Khải huyền: «Và Người sẽ lau sạch nước mắt họ; chết sẽ không có nữa; phiền muộn, kêu gào và khó nhọc sẽ không còn nữa, vì các điều cũ đã qua!» (Kh 21,4)

683. Luxia, Giaxinta, Phanxicô đã trông thấy hoả ngục vô cùng rùng rợn kinh khủng và không bao giờ quên được cảnh tượng ấy. Hãy tin lời Đức Mẹ! Đừng nhắm mắt không tin có hoả ngục để rồi một hôm mở mắt thấy mình trong hoả ngục.

1Tx 5,2-3: *Chính anh em đã biết rõ: ngày của Chúa sẽ đến như kẻ trộm ban đêm. Khi người ta nói: «Bình an biết bao, yên ổn biết bao!», thì lúc ấy tai hoạ sẽ thành linh áp xuống, tựa cơn đau chuyển bụng đến với người đàn bà có thai, và sẽ chẳng có ai trốn thoát được.*

(Xem thêm: Mt 13,41.49; 25, 30; Lc 17,26-30)

684. Máy điện tử tối tân nhất tên là «muôn đời». Con hãy dùng nó để chọn quyết định quan trọng nhất của đời con. Muôn đời thù ghét trong hoả ngục? Muôn đời yêu thương trên thiên đàng?

Mt 13,45-46: Nước Trời lại cũng giống như chuyện một thương gia đi tìm ngọc đẹp. Tìm được một viên ngọc quý, ông ta ra đi, bán tất cả những gì mình có mà mua viên ngọc ấy. (Xem thêm: Mt 16,26; Lc 12,15-21; Dt 4,1-2.11)

GH 48d: Vì không biết ngày và giờ, chúng ta phải theo lời Chúa dạy, luôn tỉnh thức để khi cuộc đời độc nhất của chúng ta ở trần gian chấm dứt (x. Dt 9,27), chúng ta xứng đáng vào dự tiệc cưới với Người và được liệt vào số những người được chúc phúc (x. Mt 25,31-46), chứ không như những tôi tớ khốn nạn và lười biếng (x. Mt 25,26) sẽ bị đày vào lửa đời đời (x. Mt 25,41), vào chốn tối tăm, nơi «khóc lóc và nghiến răng» (x. Mt 22,13.25,30). Thật vậy, trước khi ngự trị với Chúa Kitô vinh hiển, mọi người chúng ta đều phải trình diện «trướctoà Chúa Kitô, để mọi người lãnh lấy những thành quả đời mình đã làm trong thân xác hoặc lành hoặc dữ» (2Cr 5,10). Và ngày tận thế «ai đã làm lành sẽ sống lại hầu được sống, còn ai làm ác sẽ sống lại để chịu đoán phạt» (Ga 5,29; x. Mt 25,46). (Xem thêm: Mv 40b, 51d; TĐ 2; TG 2b)

685. Thái độ chấp nhận cái chết của giáo dân thời sơ khai là cả một cuộc cách mạng. Chứng tích ấy khiến thế giới Lamã phải tin ở tình yêu Thiên Chúa và cuộc sống vĩnh cửu.

GH 42b: Một số Kitô hữu ngay từ thời sơ khai đã được gọi và sẽ còn được gọi mãi để làm chứng cách hùng hồn trước mặt mọi người, nhất là trước mặt những kẻ bách hại mình về tình

yêu của Chúa Kitô đối với nhân loại. Khi tử đạo, người môn đệ đồng hoá với Thầy mình, Đấng đã tình nguyện chấp nhận cái chết để cứu độ thế giới và người môn đệ nên giống Người trong việc đổ máu; Giáo hội coi việc tử đạo đó như một ân huệ lớn lao và một bằng chứng cao cả về đức ái.

(Xem thêm: GH 41b, 48d, 50b; MV 18b, 21e)

686. Nhìn cuộc đời chóng qua không phải để yếm thế, bi quan, buông trôi... Nhưng để phấn khởi, hăng say, tranh đua với thời gian. Người ta bảo thời giờ là vàng, con hầy xác tín: thời giờ là thiên đàng, thời giờ là tình yêu.

Dt 10,37-39: *Chỉ còn ít lâu nữa, một ít thôi, Đấng phải đến sẽ đến, Người sẽ không trì hoãn. Người công chính của Ta nhờ lòng tin sẽ được sống; nhưng nếu người ấy bỏ cuộc, thì Ta không hài lòng về người ấy. Phần chúng ta, chúng ta không phải là những người bỏ cuộc để phải hư vọng, nhưng là những người có lòng tin để bảo toàn sự sống.*

(Xem thêm: Lc 11,9-10; 2Tx 3,12)

687. Cái gì không mang nhãn hiệu «muôn đời» là đồ giả.

2Cr 4,18: *Vì thế, chúng ta mới không chú tâm đến những sự vật hữu hình, nhưng đến những thực tại vô hình. Quả vậy, những sự vật hữu hình thì chỉ tạm thời, còn những thực tại vô hình mới tồn tại vĩnh viễn.*

688. Hạt lúa gieo xuống đất không chết, nhưng sẽ phát sinh sự sống phong phú mới mẻ hơn. Hạt gạo nấu thành cơm nuôi nhân loại cũng không «chết», nhưng tươi nở trong một cuộc sống khác đẹp hơn, cao quý hơn.

Kh 14,13: *Tôi nghe có tiếng từ trời phán rằng: «Người hãy viết: Ngay từ bây giờ, phúc thay những người đã chết, mà được chết trong Chúa!» Thần Khí phán: «Phải, họ sẽ được nghỉ ngơi, không còn vất vả nhọc nhằn nữa, vì các việc họ làm vẫn theo họ». (Xem thêm: Ga 12,24-25; 1Cr 15,36)*

689. Từ đây, trên các vòng hoa phúng điệu xin con đừng để hai chữ «phân ưu» nữa, trong các thư từ con đừng để hai chữ «quá cố» nữa, vì họ «đang an nghỉ trong niềm hy vọng sống lại» và đang «hưởng ánh sáng tôn nhan Chúa».

1Tx 4,14: *Nếu chúng ta tin rằng Đức Giêsu đã chết và đã sống lại, thì chúng ta cũng tin rằng những người đã an giấc trong Đức Giêsu, sẽ được Thiên Chúa đưa về cùng Đức Giêsu.*

690. Đối với Kitô hữu, không có người chết. Tất cả các kẻ chết của chúng ta vẫn đang sống. Họ là chi thể của Chúa Kitô như chúng ta, chúng tôi thông hiệp với nhau trong đức tin.

GH 49a: Sự hiệp nhất giữa những người còn sống trên dương thế với các anh em đã yên nghỉ trong an bình Chúa Kitô không hề bị gián đoạn. Nhưng trái lại, Giáo hội xưa nay luôn tin rằng sự hiệp nhất đó còn được vững mạnh hơn nhờ việc truyền thông cho nhau những của cải thiêng liêng.

(Xem thêm: GH 50c, 51a; MV 18b)

GIAN KHỔ

Tránh gian khổ, con đừng
mong làm thánh.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

691. Bão tố bẻ gãy cành khô, cành sâu. Nhưng đừng tiếc những cành ấy, dù không gió cũng gãy, không gãy cũng phải chặt vì chúng làm hại.

692. Chúa Giêsu đến đâu cũng có một số người sống chết cho Ngài, và cũng có một số người quyết giết chết Ngài. Sao con muốn mọi người yêu con? Sao nao núng khi có người ghét con?

1Pr 3,13-15: Ai làm hại được anh em, nếu anh em nhiệt thành làm điều thiện? Mà nếu anh em chịu khổ vì sống công chính, thì anh em thật có phúc! Đừng sợ những kẻ làm hại anh em và đừng xao xuyến. Đức Kitô là Đấng Thánh, hãy tôn Người làm Chúa ngự trị trong lòng anh em. Hãy luôn luôn sẵn sàng trả lời cho bất cứ ai chất vấn về niềm hy vọng của anh em.

693. Đường con đi có hoa thơm, cảnh đẹp, có chông gai, có hùm beo, có bạn hiền, có trộm cướp, lúc mưa sa, lúc nắng cháy... chuyện không thể tránh được. Con cứ đi, miễn lòng con đầy Chúa, đi như Phanxicô, như Cyrillô, như Athanasiô, đừng mất giờ dừng lại, đừng sợ tiếng chửi, đừng ăn mày tiếng khen.

1Tx 3,2-4: Chúng tôi đã phái anh Ti-mô-thê, người anh em của chúng tôi và cộng sự viên của Thiên Chúa trong việc loan báo Tin Mừng Đức Kitô; anh đến để làm cho anh em được vững mạnh, và khích lệ đức tin của anh em, khiến không ai bị nao

núng vì các nỗi gian truân ấy. Hẳn anh em biết đó là số phận dành cho chúng ta. Thật thế, khi còn ở với anh em, chúng tôi đã nói trước cho anh em rằng chúng ta sẽ gặp gian truân, điều đó đã xảy ra như anh em biết.

(Xem thêm: Ga 14,1; 1Pr 4,12.19)

GH 8d: «Lữ hành giữa cơn bách hại của thế gian và trong niềm an ủi của Thiên Chúa», Giáo hội rao truyền cái chết và thập giá Chúa, cho đến khi Ngài lại đến (x. 1Cr 11,26). Giáo hội vững mạnh nhờ thần lực của Chúa Phục sinh, để toàn thắng các khó khăn và sầu muộn từ bên trong cũng như bên ngoài bằng yêu thương và kiên trì, và trung thành mặc khải cho thế gian mầu nhiệm của Chúa còn giấu trong bóng tối, cho đến khi được phô bày dưới ánh sáng vẹn toàn trong ngày sau hết. *(Xem thêm: GH 7e; MV 22c; LM 13d; TĐ 4e; TG 5b, 42a)*

694. Khi đau khổ cực độ, con hãy nhìn lên Thánh giá, ôm chàng lấy Thánh giá và con sẽ tỉnh lặng đứng vững như Đức Mẹ.

695. Giữa những thử thách, con hãy nghĩ gian khổ sánh sao được với nước thiên đàng. Đó là phương pháp của Chúa: «Phúc cho ai khó nghèo, ai khóc lóc, ai chịu bắt bớ... vì nước thiên đàng là của mình vậy» (x. Mt 5,3-10).

Kh 2,10: *Đừng sợ các nỗi đau khổ người sắp phải chịu: này ma quỷ sắp tống một số người trong các người vào ngục để thử*

thách các người; các người sẽ phải lâm cảnh gian truân trong vòng mười ngày. Hãy trung thành cho đến chết, và Ta sẽ ban cho người triều thiên sự sống.

(Xem thêm: Rm 8,18; 1Cr 15,58; 2Cr 4,17; Gc 1,2 -4)

696. Người ta vô ơn với con! Con làm ơn để họ cảm ơn sao?

697. Con than phiền vì kẻ nghịch của con liên lỉ chèn lấn, giành giật gây trở ngại cho công việc tông đồ của con? Sao con quên dụ ngôn «Cây lúa và cỏ lùng» (x. Mt 13,24-30)? Lúa cứ vươn lên!

1Tx 2,14-16: *Thưa anh em, anh em đã noi gương các Hội Thánh của Thiên Chúa ở miền Giu-đê là những Hội Thánh của Đức Kitô Giêsu, vì anh em cũng đã phải chịu những nỗi đau khổ do đồng bào của anh em gây ra, như các Hội Thánh đó đã phải chịu do người Do-thái. Những người này đã giết Chúa Giêsu và các ngôn sứ, đã bắt bớ chúng tôi, họ không đẹp lòng Thiên Chúa và chống lại tất cả mọi người; họ ngăn cản khi chúng tôi rao giảng cho người ngoại để những người này được ơn cứu độ. Như vậy họ luôn luôn chất đầy thêm tội lỗi; nhưng cuối cùng cơn thịnh nộ của Thiên Chúa đã giáng xuống trên họ. (Xem thêm: Mt 13,24-30)*

698. Hoạt động con bị hạn chế, danh tiếng con bị lu mờ, chống đối dồn dập tứ phía! Hãy đợi chờ giờ của Chúa:

«Nhánh nào sinh quả, thì Người tía sạch, để nó sinh quả nhiều hơn» (Ga 15,2), cành non sẽ đâm chồi nở hoa, mang trái nặng trĩu hơn.

699. Trong giờ Tử nạn, Chúa đem theo những Tông đồ Ngài yêu thương riêng: Phêrô, Gioan, Giacôbê (x. Mt 26,37-38). Con sợ Chúa thương không?

700. Trong gian khổ có ba điều con).nên tránh:

- Đừng điều tra «tại ai?» Hãy cảm ơn dụng cụ nào đó Chúa dùng thánh hoá con.
- Đừng than thở với bất cứ ai. Chúa Thánh Thể, Đức Mẹ là nơi con tâm sự trước hết.
- Khi đã qua, đừng nhắc lại và trách móc, hận thù. Hãy quên đi, đừng nhắc lại bao giờ và nói: Alleluia!

DT 15a: Đời sống chung được nuôi dưỡng bằng giáo lý Phúc âm, Phụng vụ thánh và nhất là Bí tích Thánh Thể, phải được kiên trì trong lời cầu nguyện, trong sự hiệp thông cùng một tinh thần (x. Cv 2,42), theo gương Giáo hội sơ khai, trong đó các tín hữu chỉ có một tấm lòng, một tâm hồn (x. Cv 4,32)... Là chi thể Chúa Kitô, các tu sĩ hãy mang lấy gánh nặng của nhau (x. Gl 6,2) và trọng kính lẫn nhau trong tinh thần giao hảo huynh đệ (x. Rm 12,10).

(Xem thêm: GH 34b, 49; MV 22c, 28c; TG 5b)

701. Con tức tối vì không biện minh được với kẻ thù. Đừng lạ gì: «Chúng đã bắt bỏ các tiên tri, tiền bối của các ngươi» (Mt 5,12).

702. Tránh gian khổ con đừng trông làm thánh.

Kh 13,10: *Ai phải đi đày thì đi đày, ai phải chết vì gươm thì sẽ chết vì gươm. Đây là lúc dân thánh cần phải có lòng kiên nhẫn và đức tin.*

LM 12b: *Chúa Kitô, Đấng Chúa Cha đã thánh hoá, thánh hiến và sai xuống trần gian «đã hiến thân cho chúng ta hầu cứu chúng ta khỏi mọi tội ác và thanh tẩy một dân tộc để họ thuộc về Ngài và nhiệt thành làm việc Chúa» (Tt 2,14), và như thế qua cuộc khổ nạn mà vào vinh quang. Các linh mục cũng vậy, sau khi được Chúa Thánh Thần thánh hiến bởi việc xức dầu và được Chúa Kitô sai đi, các Ngài tiêu diệt nơi mình những công trình của xác thịt và hoàn toàn hiến thân phục vụ nhân loại: đó chính là sự thánh thiện mà Đức Giêsu đã ban cho các ngài để nhờ đó mà tiến gần đến con người hoàn thiện. (Xem thêm: GH 7e, 41b; MV 22c; TG 5b)*

703. Chúa đã dùng gian nan đau khổ để rèn luyện chúng ta hầu ta biết thông cảm với những người đau khổ. Như Chúa Giêsu đã cầu cho nhân loại với tiếng thống thiết và nước mắt (x. Dt 5,7).

Dt 2,17-18: *Người đã phải nên giống anh em mình về mọi phương diện, để trở thành một vị Thượng Tế nhân từ và trung tín trong việc thờ phượng Thiên Chúa, hầu đền tội cho dân. Vì bản thân Người đã trải qua thử thách và đau khổ, nên Người có thể cứu giúp những ai bị thử thách.*

(Xem thêm: 2Cr 1,3-4; Dt 5,7-10)

704. Trên thiên đàng con sẽ tiếc: «Phải chi tôi đã có thêm nhiều dịp mến Chúa và chịu khó vì Chúa hơn!»

705. Đau khổ nhất là do những người phải thông cảm và có phận sự bênh vực con gây nên. Hãy hiệp với Chúa Giêsu chịu đóng đinh và bị bỏ rơi trên thánh giá: «Lạy Thiên Chúa tôi, lạy Thiên Chúa tôi! Nhân sao Người lại bỏ tôi?» (Mt 27,46).

706. Đau khổ không những giúp con can đảm nhẫn nại, nhưng còn có giá trị cứu chuộc rất lớn lao, nếu con hiệp với sự thương khó Chúa Giêsu.

2Tm 2,10: *Tôi cam chịu mọi sự, để mưu ích cho những người Thiên Chúa đã chọn, để họ cũng đạt tới ơn cứu độ trong Đức Kitô Giêsu, và được hưởng vinh quang muôn đời.*

(Xem thêm: Rm 6,8; Cl 1,24; Dt 9,22)

GH 41b: *Ước gì những người chịu đau khổ vì nghèo đói, tật nguyền, đau yếu và những thử thách khác, hay bị bách hại vì sự công chính cũng biết kết hợp cách đặc biệt với Chúa Kitô,*

Đấng đã chịu đau khổ để cứu chuộc thế giới, vì trong Phúc âm Chúa đã tuyên bố họ là người có phúc, và vì «Thiên Chúa của mọi ơn phúc, Đấng đã gọi chúng ta đến sự vinh hiển muôn đời trong Chúa Giêsu Kitô, sau khi chúng ta chịu đau khổ trong một thời gian ngắn, chính Người sẽ làm cho chúng ta hoàn hảo, vững chắc và mạnh mẽ» (1Pr 5,10).

(Xem thêm: GH 7e; TĐ 16g)

707. Nếu thể xác con căng thẳng, hãy tạm nghỉ. Gác bỏ các lo âu, con sẽ lấy lại sức và công việc sẽ kết quả hơn. Chấp nhận giới hạn sức khoẻ của con là can đảm, biết săn sóc sức khoẻ là khôn ngoan.

708. Thời gian là một yếu tố quan trọng. Khi một biến cố xảy đến, đừng hấp tấp, lúng túng. Hãy suy nghĩ, nhẫn nại đợi chờ, lắm lúc sau một đêm, con sẽ thấy sự việc khách quan và sáng suốt hơn.

709. Một bác sĩ nói: «Ai thuê tôi săn sóc bệnh nhân một vạn đồng một ngày, tôi cũng không nhận!» – Nữ tu đáp: «Thưa Bác sĩ, phần tôi, nếu không phải vì mến Chúa, một triệu đồng một giờ tôi cũng không chịu. Nhưng vì Chúa tôi sẽ ở đây đến chết».

710. Gian khổ là cơm bữa của đời người. Nhưng đối với người Công giáo, cuộc sống của họ «loan truyền việc Chúa chịu chết và tuyên xưng việc Chúa sống lại». Con có sung sướng khi đọc lời ấy không?

MV 22d: *Người Kitô hữu chắc chắn cần thiết và có bốn phận chiến đấu chống sự dữ dù phải trải qua nhiều gian nan cũng như phải chết nữa. Nhưng vì được dự phần vào máu nhiệm Phục sinh, được đồng hoá với cái chết của Chúa Kitô, được mạnh mẽ nhờ đức cậy, họ tiến lên đón nhận ngày sống lại. (Xem thêm: GH 7e; MV 10a)*

711. Hãy hành động cho tốt và biết tinh lạng.

LM 15a: *Ý thức những sự yếu hèn của mình, thừa tác viên đích thực của Chúa Kitô khiêm tốn làm việc trong khi tìm xem điều gì đẹp lòng Thiên Chúa và như bị ràng buộc bởi Thánh Thần, trong mọi sự Ngài đều tuân theo ý của Đấng muốn cho mọi người được cứu rỗi. Ngài có thể khám phá và tuân theo ý muốn này trong những sự kiện hằng ngày bằng cách khiêm tốn phục vụ mọi người được Thiên Chúa ủy thác cho mình qua các nhiệm vụ riêng của mình cũng như qua những biến cố của đời sống. (Xem thêm: LM 15c)*

712. Con phản đối: «Bất công!» – Lòng con tức tối trước việc xảy đến gây khổ tâm cho con. Hãy nghĩ lại xem: Chúa Giêsu đã làm gì nên tội mà phải chịu đóng đinh? Như thế có công bình không?

*1Pr 3,18: Chính Đức Kitô đã chịu chết một lần vì tội lỗi - Đấng Công Chính đã chết cho kẻ bất lương - hầu dẫn đưa chúng ta đến cùng Thiên Chúa. Thân xác Người đã bị giết chết, nhưng nhờ Thần Khí, Người đã được phục sinh.
(Xem thêm: Mt 5,11-12; Cv 3,14; 5,40)*

713. Hoa hồng, hoa huệ chỉ tốt thơm, rục rờ, khi phân tro màu mỡ biến thành hương sắc. Việc tông đồ cũng tiến mạnh khi gian khổ được đổi thành yêu thương.

714. Thử thách gian khổ là «giấy phép theo Chúa» để hưởng hạnh phúc hân hoan với Chúa: «Nếu ai muốn theo Ta, thì hãy chối bỏ chính mình, hãy vác lấy khổ giá và hãy theo Ta» (Mt 16,24).

Mt 7,13-14: Hãy qua cửa hẹp mà vào, vì cửa rộng và đường thênh thang thì đưa đến diệt vong, mà nhiều người lại đi qua đó. Còn cửa hẹp và đường chật thì đưa đến sự sống, nhưng ít người tìm được lối ấy.

(Xem thêm: Ga 16,20.22; 2Tx 1,4-5.7; 2Tm 2,11-12; Gc 1,12; 1Pr 4,13-14)

715. Không có cơn thử thách nào lớn lao bằng cơn thử thách của Chúa Giêsu trên Thánh giá. Lúc xác hấp hối, tâm hồn lại cảm thấy chính Đức Chúa Cha hầu như cũng bỏ rơi mình, Chúa Giêsu phải nói lên nỗi khổ ê chề nhất trong đời Ngài: «Lạy Thiên Chúa tôi, lạy Thiên Chúa tôi! Nhân sao Người lại bỏ tôi?» (Mt 27,46). Hãy hiệp nhất với Chúa Giêsu trong những giây phút hãi hùng, tối tăm nhất của đời con. Bình an sẽ trở lại và con sẽ nói được như Chúa Giêsu: «Lạy Cha, con ký thác hồn con trong tay Cha» (Lc 23,46).

716. «Các người có thể uống chén Ta uống, và chịu thanh tẩy, thứ thanh tẩy Ta phải chịu không?» (Mt 10,38). Con hãy thưa: «Con tình nguyện uống chén đắng đến giọt cuối cùng vì là chén đắng của Thầy, vì Thầy đã uống trước con!» Chén càng đắng càng đầy, chứng tích tình yêu của con càng rõ rệt. Càng muốn cho con chia sẻ chén đắng, Chúa càng yêu thương tín nhiệm con.

Cl 1,24: *Giờ đây, tôi vui mừng được chịu đau khổ vì anh em. Những gian nan thử thách Đức Kitô còn phải chịu, tôi xin mang lấy vào thân cho đủ mức, vì lợi ích cho thân thể Người là Hội Thánh. (Xem thêm: Mt 26,39; Ga 18,11; 21,18)*

717. Gian khổ nặng nề nếu con khiếp sợ trốn lánh, gian khổ dịu dàng nếu con can đảm tiếp nhận.

ĐỨA CON HẠNH PHÚC

Điều kiện vào Nước trời:
Trở nên như trẻ thơ

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

718. Người mồ côi được sung túc phú quý là người hạnh phúc, nhưng không phải là người con hạnh phúc. Nghèo khổ mấy mà có cha yêu, mẹ mến là người con hạnh phúc. Con có ý thức mình vô cùng hạnh phúc vì làm con Chúa, con Mẹ Maria không?

Rm 8,15-17: *Phần anh em, anh em đã không lãnh nhận Thần Khí khiến anh em trở thành nô lệ và phải sợ sệt như xưa, nhưng là Thần Khí làm cho anh em nên nghĩa tử, nhờ đó chúng ta được kêu lên: «Áp-ba! Cha ơi!» Chính Thần Khí chứng thực cho thần trí chúng ta rằng chúng ta là con cái Thiên Chúa. Vậy đã là con, thì cũng là thừa kế, mà được Thiên Chúa cho thừa kế, thì tức là đồng thừa kế với Đức Kitô; vì một khi cùng chịu đau khổ với Người, chúng ta sẽ cùng được hưởng vinh quang với Người. (Xem thêm: 2Cr 6,18; Ep 1,5; 1Ga 3,1)*

MV 21c: *Giáo hội cho rằng nhìn nhận Thiên Chúa không có gì nghịch lại với phẩm giá con người, vì phẩm giá ấy đặt nền tảng và nên hoàn hảo trong chính Thiên Chúa: bởi vì con người có trí tuệ và tự do được Thiên Chúa, Đấng tạo dựng đặt để trong xã hội, nhưng nhất là vì con người được gọi đến thông hiệp với chính Thiên Chúa và tham dự vào hạnh phúc của Ngài như con cái. (Xem thêm: GH 9b, 40a, 48d; MV 40b)*

719. Khi xin điều gì, người ta khai khả năng và công trạng... Nhưng em bé chỉ khai cách đơn sơ: «Con là con ông... con bà... ở trên xóm...». Đó là tất cả đơn từ của nó. Con hãy hiện ngang và cầu nguyện như vậy: «Con là con Chúa, con Đức Mẹ...»

720. Đứa bé đến quán mua hàng cho mẹ, quán đã đóng cửa, nó gõ, gõ mãi, chủ quán tức tối, mở cửa, sẵn sàng mắng một trận, nhưng thấy em bé đơn sơ, chủ chịu thua và tươi cười âu yếm: «Tôi nghiệp, con giỏi quá, đi đâu giờ này?»... và nó được tất cả. Hãy sống như trẻ thơ!

721. Trẻ con không cần biết cha mẹ giàu hay nghèo, chỉ biết có cha mẹ là đủ. Dù có bom đạn, dù có đói rách hiểm nguy, miễn là có cha mẹ, trẻ ngủ thiếp đi bằng an. Nó nương náu nơi tình yêu hầu như toàn năng của cha mẹ. Con hãy phó thác như vậy!

Ga 10,27-29: *Chiên của tôi thì nghe tiếng tôi; tôi biết chúng và chúng theo tôi. Tôi ban cho chúng sự sống đời đời; không bao giờ chúng phải diệt vong và không ai cướp được chúng khỏi tay tôi. Cha tôi, Đấng đã ban chúng cho tôi, thì lớn hơn tất cả, và không ai cướp được chúng khỏi tay Chúa Cha.*

722. Bé con làm lẫn bao nhiêu lần, cha mẹ cứ thương vì biết đứa bé không có lòng xấu. Nó dốc lòng mãi và nó sa ngã mãi. Không hề gì! Chỉ cần thiện chí của nó. Mặc dù yêu chame, nhưng nó yếu đuối, không làm gì được:

«Con đừng dại nữa nghe con! ...» – «Dạ» – «Con thương ba má ngàn lần không?» – «Có» – «Vạn lần không?» – «Có» – «Triệu triệu lần không?» – «Có» – Chúa chỉ cần thiện chí của con. Ông Chúa sẽ giúp con.

723. Khi cầu nguyện, con đừng ngại xin Chúa, nhưng cứ đơn sơ thành thật, như đứa bé: biết được yêu thương, nó xỏ tay vào túi áo cha, mở xách của mẹ để kiểm quà. Chúa không nói dụ ngôn «đứa con xin cha bánh và cá» sao? (x. Mt 7,9-10).

LM 5c: *Các linh mục còn dạy họ tham dự những buổi cử hành Phụng vụ Thánh, để trong các nghi lễ đó họ biết cầu nguyện chân thành; tùy theo ân sủng và nhu cầu của mỗi người các ngài hướng dẫn họ sống tinh thần cầu nguyện mỗi ngày thêm hoàn hảo hơn trong suốt đời sống.*

(Xem thêm: GH 41d; PV 12; LM 6b; DT 13c; TG 25b)

724. Con mệt quá, con cảm trí lâu không được, con chán nản. Không sao, miễn con yêu mến Chúa là đủ. Đứa bé chơi trước mặt cha mẹ, ngồi trên chân cha mẹ, hay nhìn cha mẹ, hoặc ngủ ngon lành, cha mẹ cũng sung sướng nâng niu nó.

725. Trẻ con không trốn tránh cha mẹ, không dối trá khi lỡ lầm, hay làm hư hỏng đồ vật trong nhà. Ngược lại, nó khóc và tìm cha mẹ mà mách tội nó. Thay vì tiếc của, trách phạt con, cha mẹ lại ẵm lấy, an ủi dỗ dành, quý con hơn tiếc của. Con hãy khiêm tốn và thành thực với Chúa như vậy.

726. Cha mẹ xin kẹo của em bé, nó thu tay lại, nó không cho, cha mẹ năn nỉ, nó còn tiếc... Sau cùng, nó đưa tay ra, mở tay dần dần và cho cha mẹ. Cha mẹ vui mừng, hôn con vì nó đã quảng đại, thẳng tính ích kỷ và cho con thêm nữa. Chúa vui sướng vì những hy sinh nhỏ mọn của con.

727. Sống tinh thần con Chúa không phải là ủy mị, thụ động, nhưng là một linh đạo:

Để dàng trong sự khó khăn,

Đơn sơ trong sự phức tạp,

Dịu dàng trong sự cương quyết,

Hùng dũng trong sự yếu đuối,

Khôn ngoan trong sự điên dại.

«Quả thật, Ta bảo các ngươi, nếu các ngươi không hoán cải mà nên như trẻ nhỏ, các ngươi sẽ không vào được Nước Trời» (Mt 18,3).

DT 13c: Trong chức vụ riêng của mỗi người, các tu sĩ phải cảm thấy luật làm việc là luật chung cũng như ràng buộc họ, và trong lúc nhờ đó mưu cầu những gì cần thiết để sống và hoạt động, họ hãy trút bỏ mọi âu lo quá đáng để cậy trông vào sự Quan Phòng của Cha trên trời (x. Mt 6,25).

(Xem thêm: MV 19a, 24a, 37d).

728. Tâm hồn trẻ con không biết căm thù: vừa bị cha mẹ sửa phạt, nó khóc lóc, nhưng quên liền, rồi lại thiu thiu ngủ trên tay vừa đánh phạt nó. Con hãy quên tất cả bực tức, ác cảm. Ở trên tay dịu hiền của cha mẹ, con hạnh phúc quá rồi!

Dt 12,9-11: Chúng ta có cha trần thế sửa dạy mà chúng ta vẫn tôn kính, thì chúng ta lại càng phải từng phục Cha trên trời để được sống. Cha trần thế sửa dạy chúng ta trong một thời gian ngắn, và theo sở thích của mình; còn Thiên Chúa sửa dạy là vì lợi ích của chúng ta, để chúng ta được thông phần vào sự thánh thiện của Người. Ngay lúc bị sửa dạy, thì chẳng ai lấy làm vui thú mà chỉ thấy buồn phiền. Nhưng sau đó, những người chịu rèn luyện như thế sẽ gặt được hoa trái là bình an và công chính.

729. Hãy bạo dạn vì chính ơn Chúa là điều kiện để nên thánh. Bạo dạn như trẻ thơ, vui tươi chấp nhận ý Chúa, sẵn sàng theo ý Chúa bất cứ đến đâu, yêu mến Chúa tận tình. Trẻ thơ sẵn sàng lên mặt trăng, tình nguyện đi phi thuyền, miễn là có sự hiện diện của cha mẹ.

1Pr 5,6-7: Anh em hãy tự khiêm tự hạ dưới bàn tay uy quyền của Thiên Chúa, để Người cất nhắc anh em khi đến thời Người đã định. Mọi âu lo, hãy trút cả cho Người, vì Người chăm sóc anh em. (Xem thêm: Mt 18,3-4)

730. Tâm hồn trẻ thơ đây không phải là thơ ngây. Nhưng là yêu thương không giới hạn, phó thác cho cha mẹ tất cả. Cha mẹ bảo gì làm tất cả, theo cha mẹ bỏ tất cả, tin tưởng cha mẹ hơn tất cả. Hùng dũng, vững vàng, xứng đạo làm con Chúa.

731. Con trẻ không giữ gì riêng, ai cho gì, nó cũng giao cho cha mẹ. Hãy phó thác cho Chúa và Đức Mẹ, con sẽ được an toàn hạnh phúc.

732. Những công tác lớn lao nhất của con nào đáng gì đối với Chúa toàn năng, thế mà cả những việc nhỏ mọn nhất của con cũng có thể là những kỳ công, vì Chúa thấy lòng con. Chúa yêu thương con, như lòng cha mẹ hạnh phúc khi thấy đứa bé bước một bước, bập bẹ một tiếng.

733. Chúa Thánh Thể và Mẹ Maria là bí quyết sức mạnh con trên đường Hy vọng. Tất cả các tinh tú dù sáng láng, bao la đến đâu cũng không sánh với quả đất nhỏ hẹp này được.

734. Thời gian là của Chúa, muôn vật là của Chúa, Ngài là Alpha và Ômêga, căn nguyên và cùng đích. Ngài toàn năng, cao cả, nhưng đồng thời chăm sóc chim trời, cá biển, thú rừng, hoa đồng nội và đếm hết tóc trên đầu con; Chúa chỉ kể tình yêu.

Bình an và hạnh phúc cho tâm hồn nhỏ bé biết khao khát yêu thương vô tận.

Mt 6,26: *Hãy xem chim trời: chúng không gieo, không gặt, không thu tích vào kho; thế mà Cha anh em trên trời vẫn nuôi chúng. Anh em lại chẳng quý giá hơn chúng sao?*

MV 19a: *Con người hiện hữu chỉ là do Thiên Chúa đã vì yêu thương nên tạo dựng con người, và cũng vì yêu thương mà luôn luôn bảo tồn con người; hơn nữa con người chỉ sống hoàn toàn theo chân lý một khi tự ý nhìn nhận tình yêu ấy và phó thác cho Đấng tạo dựng mình.*

(Xem thêm: GH 6b; MK 3; MV 2b, 24a, 38a; DT 13c)

735. Chúng ta quan niệm đường vào Nước Trời khó khăn, phức tạp quá! Chúa Giêsu chỉ đặt một điều kiện: «Quả thật, Ta bảo các người, nếu các người không hoán cải mà nên như trẻ nhỏ, các người sẽ không vào được Nước Trời» (Mt 18,3).

736. Nghe nói phó thác tất cả trong tay Chúa, con đừng lo sợ. Không khó đâu! Mặc dù con không biết Chúa Kitô đưa con đi đâu, dành cho con những bất ngờ gì, chỉ tin Chúa là Cha của con, chừng ấy đủ rồi! (x. Mt 6,31-32).

BÁC ÁI

Bác ái, đồng phục
của người Kitô hữu.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

737. Trước khi xét đoán ai, con hãy cầu nguyện rồi hãy làm như Chúa Giêsu trong trường hợp con.

Ga 8,15-16: *Các ông xét đoán theo kiểu người phàm; phần tôi, tôi không xét đoán ai cả. Mà nếu tôi có xét đoán, thì sự xét đoán của tôi vẫn đúng sự thật, vì không phải chỉ có mình tôi, nhưng có tôi và Đấng đã sai tôi. (Xem thêm: Ga 7,24)*

738. Khi con đi công tác cho Đức Mẹ xa nhà con cả cây số, chưa chắc con đã sống bác ái thật. Chừng nào con dám công tác bên cạnh nhà con, đến với những người nghe thấy con mỗi ngày, cha mới tin con bác ái thật!

739. Phàn nàn là một bệnh dịch hay lây, triệu chứng: bi quan, mất bình an, nghi ngờ, mất nhuệ khí kết hiệp với Chúa.

740. Ký sổ vàng, mua vé số, cho áo quần cũ có khi đó chỉ là những việc bác ái để khỏi bị quấy rầy! Yêu thương mới là khó. Hãy để lòng con trong sổ vàng, trong vé số, trong gói quần áo cũ!

2Cr 9,7: *Mỗi người hãy cho tùy theo quyết định của lòng mình, không buồn phiền, cũng không miễn cưỡng, vì ai vui vẻ dâng hiến, thì được Thiên Chúa yêu thương. (Xem thêm: 1Cr 16,14)*

741. «Tôi không làm việc bác ái được, vì tôi không có tiền!»
Chỉ có tiền mới bác ái sao? – Bác ái bằng nụ cười, bác ái bằng bắt tay, bác ái bằng thông cảm, bác ái bằng thăm viếng, bác ái bằng cầu nguyện.

Mc 9,41: *Ai cho anh em uống một chén nước vì lẽ anh em thuộc về Đấng Kitô, thì Thầy bảo thật anh em, người đó sẽ không mất phần thưởng đâu. (Xem thêm: Cv 12,5; 2Cr 9,14)*

MV 38a: *Ngôi Lời Thiên Chúa cũng nhắc nhở cho biết đức bác ái ấy không phải chỉ được thực hiện trong các việc vĩ đại, nhưng trước hết trong những hoàn cảnh thông thường của cuộc sống. (Xem thêm: GH 40b; MV 27b, 78c; TĐ 8b)*

742. Đừng đợi gần chết mới làm hoà với nhau. Đừng để gần chết mới phân phát của cải. «Bác ái chẳng đặng đừng», «Bác ái bất đắc dĩ». Con sẽ tiếc vì yêu thương quá chậm.

Gl 6,9-10: *Khi làm điều thiện, chúng ta đừng nản chí, vì đến mùa chúng ta sẽ được gặt, nếu không sờn lòng. Vậy bao lâu còn thời giờ, chúng ta hãy làm điều thiện cho mọi người, nhất là cho những anh em trong cùng đại gia đình đức tin.*

743. Người ta không cần của con, không cần con cho, bằng cần con hiểu họ, thương họ!

1Cr 13,3: *Giả như tôi có đem hết gia tài cơ nghiệp mà bố thí, hay nộp cả thân xác tôi để chịu thiêu đốt, mà không có đức mến, thì cũng chẳng ích gì cho tôi. (Xem thêm: 2Cr 12,14)*

744. Đừng tức tối vì người ta chỉ trích con, hãy cảm ơn vì còn bao nhiêu tội tệ mà họ chưa nói.

745. Sống huynh đệ rất tốt đẹp, Chúa bảo: «Đâu có hai, ba người họp lại nhân danh Ta, thì Ta ở giữa họ» (Mt 18,20). Chúa biết khó nên Ngài đòi số tối thiểu, Ngài không đòi hơn «hai hay ba».

746. Cuộc sống huynh đệ thử thách và nâng đỡ tình bác ái như cây trên rừng che đỡ nhau khỏi ngã lúc gió bão.

Rm 15,1-2: *Bổn phận của chúng ta, những người có đức tin vững mạnh, là phải nâng đỡ những người yếu đuối, không có đức tin vững mạnh, chứ không phải chiều theo sở thích của mình. Mỗi người chúng ta hãy chiều theo sở thích kẻ khác, vì lợi ích của họ, và để xây dựng. (Xem thêm: Ga 13,14-15; Rm 12,10; Gl 6,2-5; 1Tx 5,14-15; 1Pr 4,8-10)*

DT 15a: *Là chi thể của Chúa Kitô, các tu sĩ hãy mang lấy gánh nặng của nhau (x. Gl 6,2) và trọng kính lẫn nhau trong tinh thần giao hảo huynh đệ (x. Rm 12,10)... Hơn nữa, sự hiệp nhất*

huynh đệ loan báo Chúa Kitô đã đến (x. Ga 13,35; 17,21) và phát sinh một năng lực tông đồ mãnh liệt.

(Xem thêm: GM 28c, 30d; LM 8ac; DT 12b; NK 5a)

747. Con không lường được người say rượu có thể làm hại đến thế nào: đâm chém, đốt nhà, giết người... Khi con say vì đam mê hận thù, con càng mất sáng suốt hơn thế nữa.

1Ga 2,11: *Nhưng ai ghét anh em mình thì ở trong bóng tối và đi trong bóng tối mà chẳng biết mình đi đâu, vì bóng tối đã làm cho mắt người ấy ra mù quáng. (Xem thêm: Gc 4,1-3)*

748. Chúa chỉ bắt các tông đồ mang một đồng phục rẻ tiền mà khó kiếm: «Chính nơi điều này mà mọi người sẽ biết các ngươi là môn đồ Ta: ấy là nếu các ngươi có lòng yêu mến lẫn nhau!» (Ga 13,35).

749. Đâu có tình yêu thương, ở đó có Thiên Chúa; đâu có thù ghét, ở đó có hoả ngục.

1Ga 3,14-15: *Chúng ta biết rằng: chúng ta đã từ cõi chết bước vào cõi sống, vì chúng ta yêu thương anh em. Kẻ không yêu thương, thì ở lại trong sự chết. Phàm ai ghét anh em mình, ấy là kẻ sát nhân. Và anh em biết: không kẻ sát nhân nào có sự sống đời đời ở lại trong nó. (Xem thêm: 1Ga 4,16; Gc 3,16)*

MV 21e: *Điều có thể làm chúng về sự hiện diện của Thiên Chúa hơn cả là đức ái huynh đệ của các tín hữu như họ đồng tâm nhất trí cộng tác cho đức tin Phúc âm và tỏ ra họ là dấu chỉ hiệp nhất. (Xem thêm: GH 41g, 42a, 50b; TĐ 8bc)*

750. Lấy lý do giúp đỡ, khuyên bảo anh em, để dò chuyện bên này đem nói bên kia, đó là «bác ái tình báo».

751. Trong một giây, bằng một chấm phết, bất cứ ai cũng có thể bôi nhọ bức hoạ vô giá của Raphael, đã tốn bao công phu thời giờ mới thực hiện nổi, nhưng ai làm lại được?

752. Chúa nói: «Nếu người dâng của lễ nơi bàn thờ, và ở đó nhớ ra anh em có điều bất bình với người, hãy đặt của lễ đó trước bàn thờ, mà đi làm hoà với anh em người trước đã, rồi bấy giờ hãy đến mà dâng lễ vật của người» (Mt 5,23-24). Còn con, con làm ngược lại: cứ dâng lễ và phóng thanh cho mọi người biết, trừ ra gặp mặt đương sự. Tin mừng của con!

753. Con chủ trương phải đối thoại, nhưng con không chấp nhận ai nói trái ý con. Đó là «đối thoại có chương trình và giới hạn» hay nói đúng hơn: hai người độc thoại.

2Cr 6,11-13: *Thưa anh em người Cô-rin-tô, chúng tôi đã chân thành ngỏ lời với anh em, chúng tôi đã mở rộng tấm lòng.*

Chúng tôi không hẹp hòi với anh em đâu, nhưng chính lòng dạ anh em hẹp hòi. Vậy anh em hãy đền đáp chúng tôi; tôi nói với anh em như nói với con cái: anh em cũng hãy mở rộng tấm lòng.

MV 28a: *Cũng phải kính trọng và yêu thương những người không cùng một cảm nghĩ hoặc cùng một hành động với chúng ta trong vấn đề xã hội, chính trị hay cả tôn giáo nữa. Thực vậy, càng lấy sự nhân ái và yêu thương mà tìm hiểu sâu xa hơn những cách cảm nghĩ của họ, chúng ta càng dễ dàng có thể đi tới đối thoại với họ hơn.*
(Xem thêm: MV 92c; GM 13b; ĐT 19b)

754. Con cho là phi lý, khi một lao công chỉ trích đòi dạy kỹ sư, kiến trúc sư xây cầu, làm nhà, một y công chỉ trích đòi hướng dẫn bác sĩ giải phẫu. Sao chính con lại chỉ trích cấp trên, nắm được nhiều yếu tố, có nhiều khả năng, nhiều kinh nghiệm, nhiều cố vấn và nhiều ơn Chúa hơn con.

755. Hãy yêu thương nhau không bằng lời nói mà bằng việc làm. Hãy yêu thương nhau bằng tay mặt mà tay trái không biết.

«Các con hãy yêu mến nhau như Ta đã yêu mến các con» (Ga 15,12).

1Ga 3,18: *Hỡi anh em là những người con bé nhỏ, chúng ta đừng yêu thương nơi đầu môi chót lưỡi, nhưng phải yêu thương cách chân thật và bằng việc làm.*

TD 8d: *Ngày nay, hoạt động bác ái có thể phải nhằm tới tất cả mọi người và mọi nhu cầu. Ở đâu có người thiếu ăn, thiếu uống, thiếu mặc, thiếu nhà ở, thiếu thuốc men, thiếu việc làm, thiếu giáo dục, thiếu những phương tiện cần thiết để sống xứng danh con người, ở đâu có người bị đau khổ vì nghịch cảnh, ốm yếu, chịu cảnh lưu đày, tù ngục, thì ở đó bác ái Kitô giáo phải tìm gặp, ân cần săn sóc, ủi an và xoa dịu họ bằng những trợ giúp thích đáng. Thi hành bốn phận này trước hết là bốn phận của những người giàu và các dân tộc giàu. (Xem thêm: GH 42b; MV 93; LM 9b)*

756. Có loại bác ái ồn ào: Bác ái phóng thanh.

Có loại bác ái kể công: Bác ái ngân hàng.

Có loại bác ái nuôi người: Bác ái sở thú.

Có loại bác ái khinh người: Bác ái chủ nhân.

Có loại bác ái theo ý: Bác ái độc tài.

Bác ái nhãn hiệu, bác ái giả hiệu.

Rm 12,9-10: *Lòng bác ái không được giả hình giả bộ. Anh em hãy ghét ghét điều dữ, tha thiết với điều lành; thương mến nhau với tình huynh đệ, coi người khác trọng hơn mình. (Xem thêm: Mt 16,2-4; 1Cr 13,4)*

757. Lời bất công của người công chính vô cùng ác hại. Đó là thuốc độc do tay bác sĩ trao. Toa thuốc ấy càng truyền ra, càng giết người.

Ep 4,29: *Anh em đừng bao giờ thốt ra những lời độc địa, nhưng nếu cần, hãy nói những lời tốt đẹp, để xây dựng và làm ích cho người nghe. (Xem thêm: Gc 3,8-10)*

758. Người tu hành chỉ còn một cửa riêng là danh tiếng. Ai phạm đến danh tiếng họ là ám sát họ

759. Nếu con chỉ khen người khen con, chỉ chấp nhận người không phản đối con, giao tiếp với người đồng ý kiến với con, con không bác ái cũng không sáng suốt: mù dốt mù.

760. Cộng đoàn nào có một «thánh tu hành» thì thánh ấy hay làm cho cộng đoàn có nhiều «thánh tử đạo».

761. Đặt mình vào địa vị kẻ khác, con sẽ thấy những lời tuyên bố long trọng và vô trách nhiệm của con hớ hênh quá và con sẽ dè dặt dần.

762. Nói dễ, làm khó, ai cũng chê hiện tại, ai cũng tiếc quá khứ, ai cũng hoan nghênh chương trình của mình về tương lai. Nhưng khi tương lai của con thành hiện tại, con lại cấm người ta phê bình!

763. Tính xấu của tôi, tôi cho là nhân đức. Thiện chí của anh em, tôi gọi là khuyết điểm.

764. Con không thiếu khuyết điểm, sao con tức tối và tấn công khuyết điểm của anh em?

Tt 3,2-3: Đừng chửi bới ai, đừng hiếu chiến, nhưng phải hiền hoà, luôn luôn tỏ lòng nhân từ với mọi người.

(Xem thêm: Mt 7,3-5)

765. Yêu người là «trắc nghiệm chắc chắn nhất về lòng mến Chúa» của con.

1Ga 4,20-21: Nếu ai nói: «Tôi yêu mến Thiên Chúa» mà lại ghét anh em mình, người ấy là kẻ nói dối; vì ai không yêu thương người anh em mà họ trông thấy, thì không thể yêu mến Thiên Chúa mà họ không trông thấy. Đây là điều răn mà chúng ta đã nhận được từ Người: ai yêu mến Thiên Chúa, thì cũng yêu thương anh em mình. (Xem thêm: 1Ga 3,17; 4,7-8)

GH 42a: Đức ái là mối dây liên kết của sự trọn lành, là sự viên mãn của lề luật (x. Cl 3,14; Rm 13,10), nên đức ái chi phối mọi phương thế nên thánh, làm cho chúng hình thành và đạt được cùng đích. Vì thế, đức ái đối với Thiên Chúa và tha nhân là dấu chỉ người môn đệ chân chính của Chúa Kitô.

(Xem thêm: MV 24b, 72b; TĐ 8bc)

766. Yêu người không phải là vượt ve nuông chiều họ, nhưng có lúc yêu người là làm phiền lòng họ, vì sự thật và vì lợi ích của họ.

2Cr 7,8-9: Dù trong bức thư trước tôi có làm cho anh em phải ưu phiền, tôi cũng không hối tiếc. Mà giả như có hối tiếc - vì thấy rằng bức thư ấy đã làm cho anh em phải ưu phiền, tuy chỉ trong chốc lát, thì nay tôi lại vui mừng, không phải vì đã làm cho anh em phải ưu phiền, nhưng vì nỗi ưu phiền đó đã làm cho anh em hối cải. Thật thế, anh em đã phải ưu phiền theo ý Thiên Chúa, nên chúng tôi không làm thiệt hại gì cho anh em. (Xem thêm: Ep 4,15)

MV 28b: Đức ái và lòng nhân hậu không bao giờ cho phép chúng ta trở thành cứng đờ với điều chân và thiện. Hơn thế nữa, chính đức ái thúc bách các môn đệ Chúa Kitô loan báo cho mọi người chân lý cứu rỗi.

(Xem thêm: MV 92d; LM 6a; HN 11a; TD 11b, 14d)

767. Chúa Giêsu không dạy yêu người «bằng tình cảm», vì Chúa dạy con yêu cả kẻ nghịch của con. Yêu là thành thực muốn sự lành cho họ và làm tất cả để họ được hạnh phúc. Điều ấy đòi buộc con phải hoàn toàn quên mình.

Rm 12,17.20-21: Đừng lấy ác báo ác, hãy chú tâm vào những điều mọi người cho là tốt. Trái lại, kẻ thù người có đói, hãy cho nó ăn; có khát, hãy cho nó uống; làm như vậy, người sẽ chết

than hồng lên đầu nó. Đừng để cho sự ác thắng được mình, nhưng hãy lấy thiện mà thắng ác.

(Xem thêm: Mt 5,43tt; 1Tx 5,15; 1Pr 3,8-9)

MV 28c: Giáo lý của Chúa Kitô cũng đòi chúng ta phải tha thứ những xúc phạm và giáo lý ấy nói rộng giới răn yêu thương đối với tất cả kẻ thù, đó chính là giới răn trong Luật Mới: «Các người có nghe lời truyền dạy hãy thương yêu thân nhân và ghét thù địch mình. Còn Ta, Ta dạy các người: hãy thương yêu kẻ thù nghịch mình, cứ làm ơn cho kẻ ghét mình, lại cầu nguyện cho những người bắt bớ vu vạ cho người nữa» (Mt 5,43-44). (Xem thêm: MV 28a, 32c; TG 12a, 15b)

768. Con phải là «món quà» trong tay Chúa, sẵn sàng để Chúa tặng cho bất kỳ ai. Một món quà mà ai cũng quý yêu thêm muốn.

769. Sự lầm lạc lớn nhất là không biết những người khác là Chúa Kitô. Có nhiều người tận thế mới vỡ lẽ!

Mt 25,45: Ta bảo thật các người: mỗi lần các người không làm như thế cho một trong những người bé nhỏ nhất đây, là các người đã không làm cho chính Ta vậy.

(Xem thêm: Mt 10,40; 18,5)

770. Trong cá tính nhân cách mỗi người, không có hai người giống nhau. Đừng vợ đũa cả nắm. Đời người không phải là «cuộn băng cát-xét» đã được sang từng «xê-ri» giống nhau.

771. Chúng ta phải biết cảm ơn lẫn nhau: Người nhận: vì được yêu thương giúp đỡ. Người cho: vì được dịp lớn lên trong tình yêu.

772. Tại sao ngày nào con cũng lập toà án và bắt anh em con diễn hành lần lượt qua đó? Tại sao lúc nào cha cũng thấy con ngồi ghế quan toà, không bao giờ ngồi băng bị can?

Mt 7,1-2: *Anh em đừng xét đoán, để khỏi bị Thiên Chúa xét đoán, vì anh em xét đoán thế nào, thì anh em cũng sẽ bị Thiên Chúa xét đoán như vậy; và anh em đong đấu nào, thì Thiên Chúa cũng sẽ đong đấu ấy cho anh em.*
(Xem thêm: Rm 2,1-3; 14,13)

MV 28b: *Chỉ có mình Thiên Chúa là quan toà và là Đấng thấu suốt mọi tâm hồn: bởi vậy Ngài ngăn cấm chúng ta xét đoán tội lỗi bên trong của bất cứ người nào.* (Xem thêm: HN 4b, 7b)

773. Thay «nụ cười ngoại giao» của con bằng «nụ cười chân thành Kitô hữu».

Ep 4,25: *Một khi đã cởi bỏ sự gian dối, mỗi người trong anh em hãy nói sự thật với người thân cận, vì chúng ta là phần thân thể của nhau.*

774. Các việc từ thiện, xã hội rất cần và rất tốt, nhưng với thời đại nguyên tử, có thể nói được rằng: chúng ta chưa yêu thương đích thực, khi chúng ta chưa dẫn thân đòi hỏi, sáng tạo, biến đổi những cơ cấu ngăn chận sự giải phóng con người, để làm cho con người sống «người hơn».

MV 35a: *Giá trị con người hệ tại ở «cái mình là» hơn hệ tại ở «cái mình có». Cũng vậy, tất cả cái gì con người làm để đạt tới một mức độ công bình cao hơn, một tình huynh đệ rộng lớn hơn và một trật tự nhân đạo hơn trong các tương quan xã hội, đều quý trọng hơn các tiến bộ kỹ thuật, bởi vì, các tiến bộ ấy tuy có thể cung cấp chất liệu cho việc thăng tiến con người, nhưng tự chúng mà thôi không thể thực hiện được công việc thăng tiến ấy.*

(Xem thêm: MV 25a, 26c, 27a, 78b; TĐ 6a, 7, 8).

775. Nếu Thiên Chúa chỉ dạy mền Chúa thì hay quá! Nhưng Ngài thêm luật yêu người, cũng trọng bằng luật mền Chúa thì vô cùng rắc rối, phức tạp cho nhiều người!

776. Tại sao con ghi khắc khuyết điểm của anh em vào bia đá, còn tội lỗi của con thì viết trên cát?

Mt 7,3: *Sao anh thấy cái rác trong con mắt của người anh em, mà cái xà trong con mắt của mình thì lại không để ý tới?*

777. Môi trường đòi buộc con thình lạng hoạt động, con cứ thích nghi theo môi trường và đi đến đâu con hãy «gieo rắc tình yêu». Con sẽ ngạc nhiên, vì một ngày kia, nhìn lại những nơi con đã đi qua, hạt giống tình yêu đã nặng trĩu gấp mười, gấp trăm, nơi tâm hồn những người Chúa Quan phòng định cho gặp con trên đường hy vọng.

778. Hạnh phúc cho một huynh đệ đoàn là gì? Là: «Phúc cho những kẻ bị bắt bớ vì sự công chính» (Mt 5,10). Đúng vậy! Đây là một cuộc bắt bớ có tổ chức, có thời khoá biểu, có luật lệ, nhưng sự bắt bớ này đem lại ơn cứu chuộc, vì đặt con trong ý nghĩa của lịch sử và của Hội thánh là xã hội hoá trần gian.

779. Một huynh đệ đoàn đích thực là một cộng đoàn hiệp nhất; nó không nguyên tử hoá, nhưng ngược lại nhân vị hoá con người.

Pl 2,1-2: *Nếu quả thật sự liên kết với Đức Kitô đem lại cho chúng ta một niềm an ủi, nếu tình bác ái khích lệ chúng ta, nếu chúng ta được hiệp thông trong Thần Khí, nếu chúng ta sống thân tình và biết cảm thương nhau, thì xin anh em hãy làm cho niềm vui của tôi được trọn vẹn, là hãy có cùng một cảm nghĩ, cùng một lòng mến, cùng một tâm hồn, cùng một ý hướng như nhau. (Xem thêm: Rm 12,10; 1Cr 1,10; 2Cr 13,11)*

MV 6e: Những liên hệ của con người với đồng loại cứ tăng thêm mãi, đồng thời chính việc «xã hội hoá» lại tạo thêm những liên hệ mới, tuy nhiên, những liên hệ mới ấy không phải lúc nào cũng giúp nhân vị trưởng thành một cách thích hợp, hoặc thăng hoa những tương quan nhân vị (nhân vị hoá). (Xem thêm: GH 28b; MV 25a, 29a; TĐ 8e)

780. Ngày xưa tu đức là ăn chay, đánh tội, thức khuya, dậy sớm, sống thình lạng. Ngày nay tu đức là sống giữa huynh đệ đoàn: hội họp, trao đổi, hợp tác...

Dt 10,24-25: Chúng ta hãy để ý đến nhau, làm sao cho người này thúc đẩy người kia sống yêu thương và làm những việc tốt. Chúng ta đừng bỏ các buổi hội họp, như vài người quen làm; trái lại, phải khuyến khích nhau, nhất là khi anh em thấy Ngày Chúa đến đã gần.

LM 7c: Ngày nay, sự hiệp nhất giữa các Linh mục và các Giám mục lại càng khẩn thiết hơn, vì trong thời đại chúng ta, bởi nhiều lý do, các công cuộc tông đồ không những cần phải mang rất nhiều hình thức khác nhau, nhưng thật ra còn cần phải vượt khỏi giới hạn giáo xứ hay giáo phận. Vậy, không một linh mục nào có thể chu toàn đầy đủ sứ mệnh của mình một cách lẻ loi và hầu như riêng rẽ, nhưng phải hiệp sức với các linh mục khác, dưới sự điều khiển của các vị lãnh đạo trong Giáo hội. (Xem thêm: GH 28e; MV 25a, 30b, 43b, 89a)

781. Mỗi chiều tối, trước lúc lên giường ngủ, con phải nói được rằng: «Suốt ngày hôm nay, tôi đã yêu thương».

782. Những ai tổ chức vu cáo, thoá mạ, xúi giục căm thù, chống đối, dù với mục đích nào, cũng không che dấu được tính cách phản Phúc âm, vì Chúa là tình yêu.

783. Hãy lấy một tờ giấy và bình tĩnh viết trên đó đức tính của người mà con bất bình, con sẽ thấy họ không hoàn toàn xấu như con nghĩ từ đầu.

784. Sao con trách móc khi người ta phụ ơn con? Công nghiệp của con mất đi sao? Hay là con bắt Chúa cảm ơn con?» Những gì các người đã làm cho một người trong các anh em hèn mọn nhất này của Ta, là các người đã làm cho chính mình Ta» (Mt 25,40).

Mt 10,42: *Ai cho một trong những kẻ bé nhỏ này uống, dù chỉ một chén nước lã thôi, vì kẻ ấy là môn đệ của Thầy, thì Thầy bảo thật anh em, người đó sẽ không mất phần thưởng đâu.*

785. Tại sao con hà tiện một tiếng khen? Tiếc nuối một nụ cười, một siết tay với người ta? Bao nhiêu người không cần bạc tiền, chỉ cần lòng con.

786. Nếu các công việc từ thiện xã hội của con không phải vì Chúa, thì con chỉ là nhân viên của một chi nhánh Hồng thập tự.

Mt 6,1-2: *Khi làm việc lành phúc đức, anh em phải coi chừng, chớ có phô trương cho thiên hạ thấy. Bằng không, anh em sẽ chẳng được Cha của anh em, Đấng ngự trên trời, ban thưởng. Vậy khi bố thí, đừng có khua chiêng đánh trống, như bọn đạo đức giả thường biểu diễn trong hội đường và ngoài phố xá, cốt để người ta khen. Thầy bảo thật anh em, chúng đã được phần thưởng rồi.*

LM 9b: *Các linh mục phải lãnh đạo làm sao để không tìm tư lợi, nhưng tìm lợi ích cho Chúa Giêsu Kitô; các ngài hợp tác với giáo dân và cùng với họ, xử sự theo gương Thầy, Đấng đến ở giữa mọi người «không để được phục vụ, nhưng để phục vụ và hiến mạng sống mình thay cho nhiều người» (Mt 20,28). (Xem thêm: GH 42a; LM 15a; TĐ 8ae)*

787. Bác ái không có biên giới, nếu có biên giới không phải là bác ái nữa.

TG 12a: *Bác ái Kitô giáo thực sự lan tràn tới mọi người không phân biệt chủng tộc, hoàn cảnh xã hội hay tôn giáo; bác ái không cầu mong một lợi ích hay một sự tri ân nào. (Xem thêm: MV 28ac, 32c; TG 15b)*

788. Khi con giúp ai điều gì, phải hết sức bác ái, để người thụ ân tha thứ cho con cái nhục họ chịu khi nhận của con.

Mt 6,3-4: *Còn anh, khi bố thí, đừng cho tay trái biết việc tay phải làm, để việc anh bố thí được kín đáo. Và Cha của anh, Đấng thấu suốt những gì kín đáo, sẽ trả lại cho anh.*

789. Thường Chúa Giêsu làm phép lạ rồi dặn đừng cho ai biết. Có nhiều người chưa làm phép lạ mà đã cho mọi người biết mình bác ái.

790. Đừng phàn nàn cà phê đắng, chỉ tại đường của con không ngọt đủ.

791. Một bộ máy dù tinh vi và kiên cố đến đâu, nếu các bộ phận khô dầu cũng hư hỏng. Hãy rót dầu bác ái của con vào để máy chạy điều hoà không sút mẻ.

792. Bác ái là nổi dài tình yêu Thiên Chúa đối với nhân loại.

TG 12a: *Sự hiện diện của các Kitô hữu giữa các nhóm người phải được tác động bằng chính tình bác ái mà Thiên Chúa đã yêu chúng ta và muốn chúng ta cũng yêu thương nhau bằng tình bác ái đó. (Xem thêm: GH 42a; MV 24c, 72b; TĐ 8b).*

793. Con phải nói được cách thành thực rằng: «Tôi không xem ai là kẻ nghịch của tôi, kể cả những người căm thù tôi nhất, những người bắt bớ tôi, thề không đội trời chung với tôi. Tôi luôn luôn xem họ là anh em tôi».

794. Con tốt, người ta nói con xấu, con vẫn tốt. Con nghèo, người ta khen con giàu, con vẫn nghèo. Tại sao con lên ký và sút ký theo dư luận.

Mt 11,18-19: Ông Gio-an đến, không ăn không uống, thì thiên hạ bảo: «Ông ta bị quỷ ám». Con Người đến, cũng ăn cũng uống như ai, thì thiên hạ lại bảo: «Đây là tay ăn nhậu, bạn bè với quân thu thuế và phường tội lỗi». Nhưng đức Khôn Ngoan được chứng minh bằng hành động.

795. Người ta thuê đăng báo để tâng bốc những tài năng tưởng tượng của mình, để tuyên truyền cho mình những công trạng bịa đặt, để chụp mũ đối phương những tội ác dựng đứng. Con cũng muốn mà mắt Thiên Chúa như thế sao?

796. Tu sĩ sống thánh nhờ nhiều việc đạo đức riêng: ăn chay, hãm mình, luật dòng, tĩnh tâm. Giáo dân chỉ có một phương thế: sống thánh là bác ái.

797. Bác ái là tu đức liên li: tu miệng lưỡi, tu quả tim, tu lỗ tai, tu con mắt, tu lá gan, tu bộ óc... Tất cả con người con vấy vũng, nhưng con phản ứng yêu thương, như Chúa Giêsu.

Ep 5,1-2: *Anh em hãy bắt chước Thiên Chúa, vì anh em là con cái được Người yêu thương, và hãy sống trong tình bác ái, như Đức Kitô đã yêu thương chúng ta, và vì chúng ta, đã tự nộp mình làm hiến lễ, làm hy lễ dâng lên Thiên Chúa tựa hương thơm ngào ngạt. (Xem thêm: Pl 2,5)*

798. «Trong nhà Cha Ta có nhiều chỗ ở» (Ga 14,2). Lời Chúa rất là thấm thía! Con hãy đối xử với mỗi người khác nhau, kính trọng từng tâm hồn. Đừng xem con người như một con số, một khối lượng, cộng lại là ra đáp số! Đối với con người không phải hai cộng hai là bốn luôn. Hai quả dưa với hai quả dưa có lúc là bốn ký, nhưng có lúc phải sáu quả mới được bốn ký.

TD 8e: *Để thực thi bác ái mà không bị chỉ trích và để tỏ ra là bác ái đích thực, cần phải nhìn nhận nơi tha nhân hình ảnh Thiên Chúa vì họ đã được dựng nên giống hình ảnh Ngài và nhìn nhận nơi họ chính Chúa Kitô, bởi vì bất cứ sự gì được tặng cho người nghèo là đã thực sự được dâng cho Người. Phải hết sức tế nhị tôn trọng tự do và nhân phẩm của người được trợ giúp. Đừng làm hoen ố ý hướng ngay lành vì mưu cầu tư lợi hay vì một tham vọng thống trị nào. Phải thoả mãn những đòi hỏi công bình trước đã kéo những tặng phẩm đem cho tưởng là vì bác ái, mà thực ra phải đền trả vì đức công bằng. Phải loại trừ không những hậu quả mà cả nguyên nhân gây nên sự dữ. Phải tổ chức giúp đỡ sao cho những người được trợ giúp dần dần thoát khỏi sự lệ thuộc người khác và có thể tự túc. (Xem thêm: MV 26c, 27a, 28b; DT 14c)*

799. Bác ái liên kết con người thành một cộng đồng làm phát sinh những mối tương quan mới. Có tương quan mới, sẽ có thể giới mới.

800. Bác ái không phải chỉ có yêu thương và tha thứ. Bác ái là cả một hành động để tạo một bầu không khí mới giữa cộng đồng làng xã, cộng đồng quốc gia, công đồng quốc tế.

MV 75d: Công dân phải nung nấu tinh thần ái quốc với lòng đại lượng và trung kiên chứ không hẹp hòi, nghĩa là làm sao để đồng thời vẫn quan tâm đến ích lợi của toàn thể gia đình nhân loại, một gia đình được liên kết lại bằng nhiều ràng buộc giữa các nòi giống, chủng tộc và quốc gia.

(Xem thêm: GH 36b; MV 26a, 82b)

801. Biến thể giới của thú vật nên thể giới của con người, biến thể giới của con người nên thể giới của con Chúa.

802. Không ghét ai chưa đủ, thương người chưa đủ, giúp người chưa đủ. Hiệp nhất trong tình yêu và hành động mới đủ. Chúa Giêsu cầu xin: «... Để hết thảy chúng nên một, cũng như, lạy Cha, Cha ở trong Con và Con ở trong Cha» (Ga 17,21).

1Cr 1,10: Thưa anh em, nhân danh Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, tôi khuyên tất cả anh em hãy nhất trí với nhau trong

lời ăn tiếng nói, và đừng để có sự chia rẽ giữa anh em, nhưng hãy sống hoà thuận, một lòng một ý với nhau.

(Xem thêm: Rm 15,5-6; Ep 4,2-4; Pl 2,1-4)

MV 42c: *Việc cố võ hiệp nhất phù hợp với sứ mệnh sâu xa của Giáo hội, vì chính Giáo hội ở trong Chúa Kitô như bí tích, nghĩa là dấu chỉ và khí cụ, của sự kết hợp mật thiết với Thiên Chúa và của sự hiệp nhất toàn thể nhân loại. Như thế, chính Giáo hội bày tỏ cho thế giới biết rằng sự hiệp nhất bên ngoài trong phạm vi xã hội bắt nguồn từ sự hiệp nhất tâm trí, nghĩa là từ đức tin và đức mến, căn bản hiệp nhất bất khả phân ly của Giáo hội trong Chúa Thánh Thần. Sinh lực mà Giáo hội có thể chuyển thông cho xã hội nhân loại ngày nay là đức tin và đức mến ấy, được thể hiện trong cuộc sống, chứ không phải do thế lực bên ngoài dựa vào những phương thế hoàn toàn nhân loại. (Xem thêm: GH 7c; MV 24c; GM 6a; LM 8a; HN 12)*

803. Chúa Giêsu bị bỏ rơi trên Thánh giá, Chúa Giêsu còn bị bỏ rơi trong mỗi anh em đau khổ khắp nơi trên thế giới.

1Ga 3,17: *Nếu ai có của cải thế gian và thấy anh em mình lâm cảnh túng thiếu, mà chẳng động lòng thương, thì làm sao tình yêu Thiên Chúa ở lại trong người ấy được?*

TD 8bc: *Chúa Kitô đã làm cho giới răn bác ái đối với tha nhân thành một giới răn riêng của Người và mặc cho nó một ý nghĩa mới phong phú hơn, khi Người muốn đồng hoá mình với anh*

em như chính đối tượng của bác ái, Người nói: «Bao nhiêu lần các người làm những việc đó cho một trong những người hèn mọn là anh em Ta đây, tức là các người làm cho Ta vậy» (Mt 25,40). Vì thế, Giáo hội đặc biệt đề cao lòng xót thương đối với người nghèo đói, bệnh tật cũng như những công trình mệnh danh là từ thiện và tương trợ để xoa dịu mọi nỗi thống khổ của nhân loại. (Xem thêm: GH 8c; MV 27b, 90c; TĐ 31e; TG 12a)

804. Ngày tận thế Chúa phán xét về đức ái, không phải về các thành công vĩ đại.

Mt 25,34-36: *Bấy giờ Đức Vua sẽ phán cùng những người ở bên phải rằng: «Nào những kẻ Cha Ta chúc phúc, hãy đến thừa hưởng Vương Quốc dọn sẵn cho các người ngay từ thuở tạo thiên lập địa. Vì xưa Ta đói, các người đã cho ăn; Ta khát, các người đã cho uống; Ta là khách lạ, các người đã tiếp rước; Ta trần truồng, các người đã cho mặc; Ta đau yếu, các người đã thăm viếng; Ta ngồi tù, các người đến hỏi han».*

805. Đừng đề hèn nói xấu người vắng mặt. Hãy nói như thể lời con được ghi âm, hành động như thể cử chỉ con được chụp hình.

Gc 4,11-12: *Thưa anh em, anh em đừng nói xấu nhau. Ai nói xấu hoặc xét đoán anh em mình là nói xấu và xét đoán Lễ Luật. Nếu anh xét đoán Lễ Luật, thì anh không còn là kẻ vâng*

giữ, mà là kẻ xét đoán Lễ Luật. Chỉ có một Đấng ra Lễ Luật và xét xử, đó là Đấng có quyền cứu thoát và tiêu diệt. Còn anh là ai mà dám xét đoán người thân cận?

806. Nếu không triệt để thi hành chúc thư của Chúa Giêsu, là sống bác ái, thì con là đứa con bất hiếu vô phúc nhất.

Ga 14,15: *Nếu anh em yêu mến Thầy, anh em sẽ giữ các điều răn của Thầy.*

VIỆC TÂM THƯỜNG

Thực hiện cách phi thường những
việc tầm thường.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

807. Việc nhỏ, lòng nhỏ; việc lớn, lòng lớn; Việc lớn, lòng nhỏ; việc nhỏ, lòng lớn. Con hãy thực hành cách sau hết. Trung tín trong việc lớn, dễ; trung tín trong việc nhỏ, khó. Chúa khen kẻ thực hành cách sau này.

Lc 16,10: Ai trung tín trong việc rất nhỏ, thì cũng trung tín trong việc lớn; ai bất lương trong việc rất nhỏ, thì cũng bất lương trong việc lớn.

808. Theo mắt thế gian, công việc của Đức Mẹ rất tầm thường: giúp đỡ bà Isave, lo lắng cho Chúa Giêsu ở máng cỏ, chu toàn bốn phận ở Nagiarét, đi chầu lễ ở Giêrusalem, chôn cất thánh Giuse, chịu sỉ nhục đau đớn ở Calvariô.

Dưới mắt siêu nhiên, đời Đức Mẹ phi thường: Mẹ đã làm tất cả những việc ấy vì yêu mến Chúa Giêsu.

TD 4a: Những việc trong gia đình cũng như những việc ngoài xã hội không được tách rời khỏi động lực siêu nhiên của cuộc sống, theo lời Thánh Tông đồ: «Hết thầy công việc anh em làm trong lời nói, hay việc làm, hãy nhân danh Chúa Giêsu Kitô mà thực hành, nhờ Người để cảm tạ Chúa Cha là Thiên Chúa» (Cl 3,17). (Xem thêm: GH 34b; 41g)

809. Ẽm đứa bé là chuyện thường, nhưng được mẹ ẵm, đối với em bé là hạnh phúc lớn nhất mà em không chịu đổi với bất cứ giá nào.

810. «Bí quyết của đời tôi: chấp nhận tất cả với tâm hồn đơn sơ, có vài tư tưởng tầm thường, nhưng sinh ảnh hưởng sâu rộng» (Gioan XXIII).

811. Không có công việc nào hèn hạ, chỉ có tâm hồn hèn hạ.

812. Với tâm hồn cao cả, việc tầm thường hoá ra cao cả: Ai cho một bát nước lã vì danh Chúa sẽ được thưởng trên Thiên đàng.

Mt 10,42: Ai cho một trong những kẻ bé nhỏ này uống, dù chỉ một chén nước lã thôi, vì kẻ ấy là môn đệ của Thầy, thì Thầy bảo thật anh em, người đó sẽ không mất phần thưởng đâu.

813. Muốn được phong thánh, phải chứng minh có «nhân đức anh hùng». Bền chí làm những việc tầm thường suốt cả cuộc đời vì mến Chúa hẳn là anh hùng, Thánh Têrêxa Hài đồng đã làm như thế.

814. Muốn nên thánh, con hãy làm những việc tầm thường, có khi xem ra vô nghĩa nhất, nhưng hãy đặt vào đó tất cả niềm mến yêu của con.

1Cr 16,14: Hãy làm mọi sự vì đức ái.

GH 41c: Các linh mục kết thành vòng hoa thiêng của hàng Giám mục và thông phần vào ân sủng thuộc chức vụ Giám mục, nhờ Kitô, Đấng Trung Gian vĩnh cửu duy nhất; cũng như hàng Giám mục, các linh mục phải gia tăng tình yêu Thiên Chúa và tha nhân bằng việc thi hành nhiệm vụ hằng ngày; các ngài phải gìn giữ mối giây liên lạc giữa hàng linh mục, phải được dư đầy của cái thiêng liêng, phải là những chứng nhân sống động của Thiên Chúa trước mặt mọi người, và thi đua với những vị linh mục mà qua các thế hệ, đã để lại những chứng tá thánh thiện sáng ngời trong những việc phục vụ thường khiêm tốn và kín đáo. (Xem thêm: MV 34b; LM 14ab)

815. Tìm việc lớn, khinh việc nhỏ, con sẽ lạc đường Hy vọng, vì Chúa hứa cho những ai trung thành trong việc nhỏ được vào hưởng sự vui mừng của Ngài.

Mt 25,21: Ông chủ nói với người ấy: «Khá lắm! hỡi đầy tớ tài giỏi và trung thành! Được giao ít mà anh đã trung thành, thì tôi sẽ giao nhiều cho anh. Hãy vào mà hưởng niềm vui của chủ anh!» (Xem thêm: Lc 19,17)

816. Nhìn cây cổ thụ sum suê, con đừng quên rằng, từng trăm năm trước, nó đã khởi sự từ một hạt giống tí tí.

Mt 13,31-32: Nước Trời cũng giống như chuyện hạt cải người nọ lấy gieo trong ruộng mình. Tuy nó là loại nhỏ nhất trong

tất cả các hạt giống, nhưng khi lớn lên, thì lại là thứ lớn nhất; nó trở thành cây, đến nỗi chim trời tới làm tổ trên cành được.

817. Tự nhiên có ai lên đỉnh núi Hy mã Lạp sơn được? – Tự nhiên có ai lên cung trăng được?

Thử thách, hiểm nguy, tập luyện, chuyên cần mỗi ngày, nhiều ngày mới đạt được đích họ hy vọng.

818. Con bảo đợi lúc nào có thời cơ, con sẽ làm việc vĩ đại; không biết đời con thời cơ sẽ đến mấy lần! Nhưng hãy cướp thời cơ mỗi ngày để thực hiện cách phi thường những việc tầm thường.

Ga 12,35: *Ánh sáng còn ở giữa các ông ít lâu nữa thôi. Các ông hãy bước đi, bao lâu các ông còn có ánh sáng, kẻo bóng tối bắt chợt các ông. Ai bước đi trong bóng tối, thì không biết mình đi đâu.*

TD 6b: *Người giáo dân có rất nhiều cơ hội làm việc tông đồ: rao giảng Phúc âm và thánh hoá. Chính chứng tá của đời sống Kitô hữu và những việc lành được làm với tinh thần siêu nhiên có sức lôi kéo người ta đến đức tin và đến với Thiên Chúa, vì Chúa phán: «Sự sáng các con phải soi trước mắt người ta, như vậy để họ xem thấy việc lành các con mà ngợi khen Cha các con ở trên Trời» (Mt 5,16). (Xem thêm: MV 43bd, 93 a; TG 11a)*

819. Thiên hạ mua vé lên đỉnh nhà chọc trời Manhattan, khen ngợi kiến trúc tân kỳ, nhưng mấy ai nhớ đến từng thanh sắt, từng viên sạn, từng hạt cát nhỏ làm nền móng vững chắc cho ngôi nhà ấy.

820. Thử lấy kính hiển vi mà xem: một giọt nước óng ánh hơn kim cương, một con vi trùng ghê tởm rùng mình; đừng khinh những cái nhỏ.

Gc 3,4-5: *Anh em cũng hãy nhìn xem tàu bè: dù nó có to lớn, và có bị cuồng phong đẩy mạnh thế nào đi nữa, thì cũng chỉ cần một bánh lái rất nhỏ để điều khiển theo ý của người lái. Cái lưỡi cũng vậy: nó là một bộ phận nhỏ bé của thân thể, mà lại huênh hoang làm được những chuyện to lớn. Cứ xem tia lửa nhỏ bé dường nào, mà làm bốc cháy đám rừng to lớn biết bao!*

821. Việc nhỏ: nhưng do mồ hôi nước mắt mà quý; việc thường nhưng do tình yêu tha thiết mà trọng. Người con thảo mặc chiếc áo len cũ rách nhưng không chịu đổi lấy bất cứ áo quần đắt tiền nào khác, vì mỗi mũi len đối với anh ta là một cử chỉ yêu thương của mẹ.

822. Ngày sống của con là một «chuỗi lời nguyện tin yêu cụ thể hoá trong công tác tầm thường».

GH 34b: *... Mọi hoạt động, kinh nguyện và công cuộc tông đồ, đời sống hôn nhân và gia đình, công ăn việc làm thường ngày,*

việc nghỉ ngơi thể xác và tinh thần, nếu họ chu toàn trong Thánh Thần và cả đến những thử thách của cuộc sống, nếu họ kiên trì đón nhận, thì tất cả đều trở nên hiến lễ thiêng liêng đẹp lòng Thiên Chúa, nhờ Chúa Giêsu Kitô (x. 1Pr 2,5), được thành kính dâng lên Chúa Cha cùng với Mình Thánh Chúa khi cử hành Phép Thánh Thể. Như thế, giáo dân thánh hiến thế giới này cho Thiên Chúa nhờ biết phụng thờ Ngài bằng hành động thánh thiện khắp nơi.

(Xem thêm: GH 38, 41cg; LM 14ab; TĐ 4a)

823. Một bản nhạc du dương, một bức họa thần tình, một tấm thảm quý đẹp được kết tinh bằng những mũi chỉ, những nét mực, những nốt nhạc đơn sơ, nhưng phải có danh xưng hiển nãi mới sáng tạo ra tác phẩm.

824. Với năm cái bánh và hai con cá của em bé, Chúa đã làm phép lạ nuôi năm ngàn người (x. Mt 14,17). Chúa vẫn toàn năng, nhưng Chúa yêu thương thiện chí của con.

825. Xin nước bà Samari, mượn lửa cổi vào Giêrusalem, mượn thuyền ngồi giảng, mượn phòng lập phép Thánh Thể, nhìn đồng tiền bà goá bỏ vào hòm cúng được Chúa chiếu cố đến, chủ nhân đâu ngờ việc không đâu mà mình được hân hạnh đến thế! (x. Mt 21,2; 26,18; Mc 12,43; Ga 4,9).

826. Một việc rất tầm thường có thể tạo được bầu khí «dễ thở», bầu khí yêu thương mà không tổn của, không mất công, không ai thấy. Nguyệt cầu tốt đẹp cách mấy cũng không ai sống được vì không có «bầu khí thở được».

827. Trên đường «dâng hiến», không có việc gì là tầm thường cả. Một cử chỉ nhỏ nhặt nhất vì kẻ khác là một bước đến tình yêu, do tình yêu, là một sự phát triển con người.

TG 25a: ... Các nhà truyền giáo phải mau mắn khởi xướng, kiên trì hoàn tất công việc, bền chí trong khó khăn, nhẫn nại và can đảm chịu đựng nỗi cô quạnh, sự mệt nhọc và những cố gắng vô hiệu. Họ sẽ đến cùng mọi người với tâm hồn rộng mở, với con tim bao dung, tình nguyện lãnh nhận nhiệm vụ được giao phó, quảng đại thích nghi cả với những phong tục khác thường của các dân tộc và những điều kiện sinh hoạt đổi thay, đồng tâm tương ái cộng tác với anh em và mọi người đang hiến thân cho cùng một công việc, để theo gương cộng đoàn thời các Tông đồ, họ cùng với các tín hữu hợp thành một con tim và một tâm hồn duy nhất. (Xem thêm: MV 38a; TĐ 4a, 8b)

828. Chúng ta không biết Chúa, Mẹ Maria làm gì suốt ba mươi năm âm thầm ở Nagiarét; lên thiên đàng chúng ta sẽ hiểu được phần nào.

829. Chúng ta có thể nghĩ rằng ba mươi năm này đầy yêu thương, thông hiệp, hiệp nhất, mà nhân loại không hiểu thấu vì là mầu nhiệm của Tình yêu Thiên Chúa.

830. «Ba mươi năm chi xiết nhìn trông,
Mấy hồi thăm lặng nói không ra lời».

Giêsu nhìn Giuse, Maria, cha mẹ nhìn Giêsu, cả nhà nhìn lên Chúa Cha. Ba mươi năm hạnh phúc, với những việc tầm thường nhất trong cái nhìn thông hiệp thần linh nhất.

831. «Giả như tôi nói được các thứ tiếng, nhân loại và thiên thần... Và giả như tôi được ơn tiên tri và biết mọi sự nhiệm mầu, toàn cả trí tri; và giả như tôi được tất cả lòng tin, khiến chuyển được đồi núi, mà tôi lại không có lòng mến, thì tôi vẫn là không! Và giả như tôi đem cả gia tư vốn liếng mà phát chẩn; và giả như tôi nộp mình chịu thiêu, mà tôi lại không có lòng mến, thì cũng hư không vô ích cho tôi!» (1Cr 13,1-3). Việc con làm không quan hệ. Cách con làm mới quan hệ.

832. Có hai đường để sống giây phút hiện tại: thực hiện ý con hay thực hiện ý Chúa. Con chọn đường nào?

Mt 26,39.42: *Lạy Cha, nếu có thể được, xin cho con khỏi phải uống chén này. Tuy vậy, xin đừng theo ý con, mà xin theo ý Cha... Lạy Cha, nếu con cứ phải uống chén này mà không sao tránh khỏi, thì xin vâng ý Cha.*

LÃNH ĐẠO

Lãnh đạo là nô bộc tình nguyện

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

833. Đường Hy vọng cần người lãnh đạo. Theo tư nguyên, lãnh đạo là người dẫn đường, cũng gọi là thủ lĩnh, nghĩa là người làm đầu.

Không có đầu suy nghĩ, tứ chi sẽ suy nhược, thiện chí bị phân tán, nghị lực sẽ lụn bại, hỗn loạn sẽ thống trị và công cuộc tan vỡ.

834. Lãnh đạo là người:

Biết – Muốn – Thực hiện

Và đồng thời gây cảm hứng cho kẻ khác

Biết – Muốn – Thực hiện.

835. Lãnh đạo là phục vụ: phục vụ Thiên Chúa, phục vụ người mình điều khiển, phục vụ công ích. Lãnh đạo là nô bộc tình nguyện.

Mt 20,26: *Giữa anh em thì không được như vậy: Ai muốn làm lớn giữa anh em, thì phải làm người phục vụ anh em.*

(Xem thêm: Mt 23,11; Ep 4,11-13; 1Pr 4,10-11)

GH 18a: *Để chặn dắt và phát triển Dân Thiên Chúa luôn mãi, Chúa Kitô đã thiết lập các chức vụ khác nhau trong Giáo hội hầu mưu ích cho toàn Thân. Thực vậy, các thừa tác viên sử dụng quyền bính thiêng liêng mà phục vụ anh em mình, để mọi người thuộc dân Thiên Chúa và đương nhiên hưởng phẩm*

giá Kitô hữu sẽ đạt đến phần rỗi, nhờ nỗ lực tiến đến cùng một cứu cánh trong tự do và trật tự.

(Xem thêm: GH 24a, 29a; GM 16a; ĐT 9b; DT 14c)

836. Chúa Giêsu đem lửa đến thế gian và muốn cho quả đất rực cháy. Với chí khí tông đồ, con phải là ngọn lửa đốt cháy những ngọn đuốc khác, làm cho ánh sáng lan rộng đến lúc thế giới thành một biển ánh sáng.

Ga 1,9: *Ngôi Lời là ánh sáng thật, ánh sáng đến thế gian và chiếu soi mọi người. (Xem thêm: Lc 12,49)*

837. Hãy khiêm tốn quảng đại nếu Chúa muốn chọn con lãnh đạo môi trường của con. Đó là sứ mệnh cao cả, quan trọng. Con cần ý thức hạnh phúc của các Tông đồ khi nghe Chúa Giêsu nói: «Hãy theo Ta, Ta sẽ cho các ngươi làm ngư phủ chài lưới người» (Mc 1,17).

Ga 21,15: *Khi các môn đệ ăn xong, Đức Giêsu hỏi ông Si-môn Phê-rô: «Này anh Si-môn, con ông Gio-an, anh có mến Thầy hơn các anh em này không?» Ông đáp: «Thưa Thầy có, Thầy biết con yêu mến Thầy». Đức Giêsu nói với ông: «Hãy chăm sóc chiên con của Thầy».*

838. Con phải tin tưởng vào sứ mệnh của con, cảm hoá kẻ khác và truyền thông cho họ lòng tin tưởng, bầu nhiệt huyết trong con.

Cv 22,14-15: *Thiên Chúa của cha ông chúng ta đã chọn anh để anh được biết ý muốn của Người, được thấy Đấng Công Chính và nghe tiếng từ miệng Đấng ấy phán ra. Quả vậy, anh sẽ làm chứng nhân cho Đấng ấy trước mặt mọi người về các điều anh đã thấy và đã nghe. (Xem thêm: 2Tm 1,12)*

TG 39b: *Các linh mục, trong việc mục vụ, phải cố võ và duy trì giữa tín hữu lòng nhiệt thành đối với việc rao giảng Phúc âm cho thế giới, bằng cách dạy giáo lý và giảng thuyết để giáo huấn họ về nhiệm vụ của Giáo hội phải loan báo Chúa Kitô cho muôn dân, bằng cách dạy các gia đình Kitô hữu về sự cần thiết và vinh dự vun trồng ơn kêu gọi truyền giáo nơi con trai con gái mình; bằng cách cố võ nhiệt tâm truyền giáo nơi thanh thiếu niên trong các trường và các hội đoàn công giáo để từ nơi họ, xuất phát những nhà rao giảng Phúc âm tương lai. Các Ngài phải dạy tín hữu cầu nguyện cho các xứ truyền giáo và đừng xấu hổ xin họ bố thí và trở nên như những hành khất vì Chúa Kitô và vì phần rỗi các linh hồn. (Xem thêm: LM 6b; ĐT 2ab, 8a; TG 37d, 42)*

839. Nếu không trị được tính bi quan, thái độ thất vọng, thói quen rụt rè, con đừng lãnh đạo.

2Tm 1,7-8: *Vì Thiên Chúa đã chẳng ban cho chúng ta một thần khí làm cho chúng ta trở nên nhút nhát, nhưng là một Thần Khí khiến chúng ta được đầy sức mạnh, tình thương, và*

biết tự chủ. Vậy anh đừng hổ thẹn vì phải làm chứng cho Chúa chúng ta, cũng đừng hổ thẹn vì tôi, người tù của Chúa; nhưng dựa vào sức mạnh của Thiên Chúa, anh hãy đồng lao cộng khổ với tôi để loan báo Tin Mừng.

840. Lãnh đạo là dấu hiệu hữu hình của quyền bính. Người lãnh đạo phải ý thức sứ mệnh chỉ huy của mình, sứ mệnh đại diện cho quyền bính và có bốn phận làm cho kẻ khác trọng uy quyền của mình. Làm như thế là phục vụ quần chúng.

Rm 13,1: *Mỗi người phải phục tùng chính quyền, vì không có quyền bính nào mà không bởi Thiên Chúa, và những quyền bính hiện hữu là do Thiên Chúa thiết lập.*

(Xem thêm: Mt 7,29; Ga 19,11a)

LM 2c: *Chức vụ linh mục liên kết với chức Giám mục, nên cũng được tham dự vào quyền bính mà chính Chúa Kitô đã dùng để kiến tạo, thánh hoá và cai quản Thân Thể Người. Vì vậy, chức linh mục của các ngài dù giả thiết đã có những bí tích khai sinh đời sống Kitô giáo, nhưng lại được một bí tích riêng in dấu đặc biệt khi các ngài được Chúa Thánh Thần xúc dầu. Như thế các ngài nên giống Chúa Kitô linh mục, đến nỗi có quyền thay mặt Chúa Kitô là Đầu mà hành động. (Xem thêm: GH 19,23a, 27a, 28a; LM 10b; TĐ 2b)*

841. Tai họa lớn nhất của con khi lãnh đạo là sợ nói và hành động như một nhà lãnh đạo.

842. Đón nhận mọi ý kiến, nhưng không lệ thuộc ý kiến.

843. Sáng kiến hợp thời và hữu hiệu mới lãnh đạo được.

844. Con hãy dùng ý chí tập trung tư tưởng, can đảm quyết định và quyết định kịp thời.

845. Có vô số ý kiến mà con không quyết định là vô ích. Có ít tư tưởng mà thực hiện tất cả mới là lãnh đạo thực sự.

846. Biết điều con muốn và muốn cách cương quyết. Nếu không cương quyết định đoạt, con sẽ làm các tùy viên tê liệt. Để các tùy viên tự do quyết định, con sẽ gây hỗn loạn.

847. Lãnh đạo là sống kỷ luật, tìm hiểu lệnh trên, khôn khéo hành động theo mệnh lệnh. Lãnh đạo là tìm kiếm phương thế thực hiện và giàu nghị lực để thắng các trở ngại.

2Tm 3,10: Phần anh, anh đã theo sát đạo lý, cách sống, dự định của tôi; anh đã thấy lòng tin, sự nhẫn nại, lòng yêu mến, sự kiên trì của tôi ; (Xem thêm: 2Tm 4,2)

848. Việc con chỉ trích cấp trên làm nhục nhuệ khí, tạo chia rẽ giữa các tùy viên và mở đường cho họ bình phẩm phương pháp, bươi móc khuyết điểm của chính con.

849. Chúa không sinh con để làm đàn cừu, đàn vịt, nhưng để lãnh đạo môi trường của con. Lãnh đạo là thúc đẩy, là lôi cuốn.

850. Muốn lãnh đạo sáng suốt, cần phải biết nghỉ ngơi. Nghỉ ngơi là nghệ thuật cần thiết để tránh nóng nảy, mệt trí, cau có, mất tự chủ, hoảng hốt.

Mc 6,31: *Người bảo các ông: «Chính anh em hãy lánh riêng ra đến một nơi thanh vắng mà nghỉ ngơi đôi chút». Quả thế, kẻ lui người tới quá đông, nên các ông cũng chẳng có thì giờ ăn uống nữa.*

851. Lãnh đạo phải can đảm, có cái nhìn bình tĩnh trước mọi biến cố, ở mọi nơi, trong mọi lúc. Chứng ấy con ổn định được tình trạng thử thách nguy hiểm nhất.

852. Quá lao lực, có ngày sẽ bất lực; quá bận tâm, có ngày mất nội tâm. Càng bận rộn con càng phải dành thì giờ để suy tư, học hỏi, và nhất là cầu nguyện. Con sẽ tìm được bình an.

853.

Con đừng phí một giây, đừng dư một lời, đừng bỏ một dịp.

Con sẽ nhận xét sâu sắc hơn,

Có ý chí cương quyết hơn,

Được người cảm phục hơn.

854. Biết giữ kỷ luật cá nhân, biết tổ chức đời sống, biết bắt đầu hành động, biết phân giá trị mỗi việc. Đó là những điều kiện giúp con lãnh đạo cách hiên ngang, anh hùng, đem lại tin tưởng lúc mọi người nao núng, hoảng hốt.

ĐT 11b: *Không những phải coi kỷ luật trong đời sống chủng viện như một trợ lực vững chãi của đời sống cộng đoàn và bác ái, mà hơn nữa, còn như một thành phần thiết yếu trong tất cả công cuộc huấn luyện đã đạt được tinh thần tự chủ, phát triển được sự trưởng thành vững chãi về nhân cách, rèn luyện được những tư cách khác giúp ích rất nhiều cho hoạt động của Giáo hội được quy củ và kết quả.*

(Xem thêm: LM 14a, 16c; ĐT 4b, 11a)

855. Nhìn rõ, nhìn thật, nhìn đúng, xét người, xét việc, xét cảnh. Đó là óc thực tế con cần để lãnh đạo, dựa trên các dữ kiện khách quan.

ĐT 11a: *Nhờ nền giáo dục khéo tổ chức, cũng phải nhằm huấn luyện cho các chủng sinh đạt được mức trưởng thành nhân bản khả đáng, nhất là mức trưởng thành đã được kiểm nghiệm trong một đức tính cương nghị, trong khả năng quyết định chín chắn, và một óc phê phán xác đáng về con người và về các biến cố. (Xem thêm: LM 14a; ĐT 21; TĐ 4c; TG 11b, 16d)*

856. Dùng toàn công thức là máy móc, ngủ trong thủ tục là lỗi thời, lạc trong chi tiết là chật hẹp.

Con phải:

- Nhìn tổng quát,
- Thích ứng dẻo dai,
- Biến đổi thành hay.

Con cần:

- Cố vấn,
- Chuyên viên,
- Nhất là ý chí của con.

1Tm 4,14-15: Đừng thờ ơ với đặc sủng đang có nơi anh, đặc sủng Thiên Chúa đã ban cho anh nhờ lời ngôn sứ, khi hàng kỳ mục đặt tay trên anh. Anh hãy tha thiết với những điều đó, chuyên chú vào đó, để mọi người nhận thấy những tiến bộ của anh.

857. Con phải phát triển, trau dồi khả năng để phục vụ đặc lực hơn.

858. Lãnh đạo mà thiếu khả năng, không những con mất uy tín mà còn thiếu liêm chính.

859. Đừng đòi vị lãnh đạo của con phải có đủ mọi tài năng, vì con sẽ không tìm ra người lãnh đạo lý tưởng ấy. Nhưng nếu con lãnh đạo, con phải kiếm cách phát triển khả năng không ngừng.

860. Để có thể điều khiển mọi hoạt động và quy hướng mọi cố gắng về mục đích, người lãnh đạo phải có khả năng phân biệt rõ ràng những ý tưởng tổng quát, nhờ đó có cái nhìn toàn diện và hiểu biết đầy đủ về mọi ngành trong tổ chức của mình.

861. Mỗi cá nhân là một «màu nhiệm». Muốn lãnh đạo, con phải biết từng tùy viên, với nhu cầu, sở thích, tính tình, phản ứng của họ, để đánh giá họ đúng mức, đặt họ đúng chỗ.

Ga 10,14: *Tôi chính là Mục Tử nhân lành. Tôi biết chiên của tôi, và chiên của tôi biết tôi.*

862. Như Chúa Giêsu đã ở liên li với các Tông đồ suốt ba năm, con hãy hoà mình với các cộng tác viên của con, thông cảm, chia sẻ tâm sự vui buồn và đoán biết tâm lý từng người. Con sẽ ngạc nhiên vì lúc ấy họ đoàn kết và cố gắng vượt mức.

LM 7a: *Chính vì sự hiệp thông trong cùng một chức Tư Tế và thừa tác vụ, các Giám mục phải coi các linh mục như anh em và bạn hữu, và hết sức lo lắng đến lợi ích vật chất và nhất là thiêng liêng của các ngài. (Xem thêm: GM 16a)*

863. Con hãy đặt mình vào địa vị các cộng sự viên, trao đổi quan điểm thân mật với họ, đón tiếp ân cần, tỏ cho họ thấy con quan tâm đến họ, con hiểu họ. Thái độ nhân hậu ấy sẽ làm cho họ yêu thương con, tin tưởng con.

2Cr 7,2-4: *Anh em hãy dành cho chúng tôi một chỗ trong lòng anh em. Chúng tôi đã không làm hại ai, không làm cho ai phải sạt nghiệp, không bóc lột ai. Tôi nói thế không phải để lên án anh em, vì tôi đã từng nói: anh em hằng ở trong lòng chúng tôi, sống chết chúng ta đều có nhau. Tôi rất tin tưởng anh em, tôi rất hãnh diện về anh em. Tâm hồn tôi chứa chan niềm an ủi và tràn ngập nỗi vui mừng trong mọi cơn gian nan khổ khó. (Xem thêm: 2Cr 6,11-12)*

864. Công trạng của con không được ghi trong huy chương trên ngực, trong các bản tuyên dương, các diễn văn ca ngợi con. Phần thưởng của con được ghi trong cái nhìn, trong quả tim của các cộng sự viên.

1Tx 2,19-20: *Ai là niềm hy vọng, là niềm vui của chúng tôi, ai là triều thiên làm cho chúng tôi hãnh diện trước nhan Đức Giêsu, Chúa chúng ta, khi Người quang lâm, nếu không phải là anh em? Phải, chính anh em là vinh quang và là niềm vui của chúng tôi. (Xem thêm: Pl 4,1)*

865. Chiếm được con tim của tùy viên, con có thể thấy họ dốc toàn lực để theo con vì họ biết con yêu họ thành thực, đậm đà, hy sinh tận tụy cho họ. Nếu con không lãnh đạo bằng tình yêu, con phải sử dụng hạ sách: «vũ lực».

Ga 10,11-12: *Tôi chính là Mục Tử nhân lành. Mục Tử nhân lành hy sinh mạng sống mình cho đoàn chiên. Người làm thuê, vì không phải là mục tử, và vì chiên không thuộc về anh, nên khi thấy sói đến, anh bỏ chiên mà chạy. Sói vồ lấy chiên và làm cho chiên tán loạn.*

GM 16a: *Trong khi thi hành nhiệm vụ người cha và chủ chăn, các Giám mục hãy sống giữa dân mình như những người phục vụ, nghĩa là như những chủ chăn hiền từ biết các con chiên mình và con chiên cũng biết chủ chăn; như những người cha đích thực tỏ lòng yêu thương và lo lắng cho hết mọi người và mọi người tỏ lòng tri ân tuân phục quyền hành Thiên Chúa đã ban cho các ngài. Các ngài hãy quy tụ đoàn chiên của mình thành một gia đình đông đủ và cố võ để mọi người đều ý thức nhiệm vụ riêng mà sống và hoạt động trong tình hiệp thông bác ái. (Xem thêm: DT 14c)*

866. Khi đã chinh phục được con tim của tùy viên, người lãnh đạo dám:

- Để tùy viên nhìn gần mà không sợ mất mát,
- Hạ mình với họ mà vẫn cao thượng,
- Tự nhiên, từ tốn mà được kính phục,
- Cương quyết đòi hỏi mà được vâng lời triệt để.

Ga 1,39: *Người bảo họ: «Đến mà xem». Họ đã đến xem chỗ Người ở, và ở lại với Người ngày hôm ấy. Lúc đó vào khoảng giờ thứ mười. (Xem thêm: Lc 19,5; 1Cr 9,20-21)*

867. Con đừng quên rằng tùy viên của con là người, là một nhân vị, là con Chúa, nên chỉ có họ và Thiên Chúa mới có quyền đối với họ. Không ai được coi họ như vật sở hữu, như máy móc sản xuất.

***DT 14c:** Với lòng kính trọng nhân vị, các bề trên hãy cai quản những kẻ thuộc quyền như là những con cái Thiên Chúa bằng cách phát triển sự vâng phục tự nguyện.*

(Xem thêm: MV 28a; TĐ 8e)

868. Nhà lãnh đạo công tâm và khiêm tốn, làm việc cho người kế vị, bất kể người đó là ai – Con hãy đặt sự trường cửu của công việc lên trên danh tiếng và lợi ích cá nhân con.

***Ga 1,26-27:** Tôi đây làm phép rửa trong nước. Nhưng có một vị đang ở giữa các ông mà các ông không biết. Người sẽ đến sau tôi và tôi không đáng cời quai dép cho Người.*

869. Lãnh đạo không gương sáng được vâng phục mà không được kính phục. Lãnh đạo chỉ nêu gương sáng trong nhiệm vụ được kính phục mà không được mến phục. Lãnh đạo nêu gương sáng trong mọi lãnh vực được vâng phục, kính phục,

***Tt 1,7-9:** Giám quản, với tư cách là quản lý của Thiên Chúa, phải là người không chê trách được, không ngạo mạn, không nóng tính, không nghiện rượu, không hiếu chiến, không tìm kiếm lợi lộc thấp hèn; trái lại, phải hiếu khách, yêu chuộng*

điều thiện, chùng mực, công chính, thánh thiện, biết tự chủ; người ấy phải gắn bó với lời đáng tin cậy và đúng đạo lý, để vừa có khả năng dùng giáo lý lành mạnh mà khuyên nhủ, vừa có khả năng bẻ lại những kẻ chống đối.

(Xem thêm: Ga 13,15; 1Tx 2,10-12; 1Tm 3,2-5; 4,12; Tt 2,7).

LM 3: *Như các mục tử nhân lành, các linh mục phải nhận biết các chiến của mình và còn tìm cách dẫn về đoàn này, để chúng cũng nghe tiếng Chúa Kitô, hầu nên một đoàn chiên và một Chủ Chăn. Để được thế, cần phải có nhiều đức tính đáng cho xã hội loài người kính chuộng như từ tâm, thành thật, dũng cảm, kiên nhẫn, yêu chuộng công lý, lịch thiệp và những đức tính khác mà Thánh Phaolô Tông đồ khuyên nhủ khi Ngài nói: «Tất cả những gì là chân thật, là trong sạch, là công bằng, là thánh thiện, là khả ái, là danh thơm tiếng tốt, hoặc nhân đức, hoặc hạnh kiểm nào đáng khen, thì xin anh em hãy tưởng nghĩ đến» (Pl 4,8). (Xem thêm: GH 26c; GM 15c; DT 11a)*

870. Đặc điểm của nhà lãnh đạo thiên tài là biết quy tụ cộng tác viên bằng cách:

- Tìm họ, - Khám phá họ, - Tiếp đón họ, - Chọn họ, - Huấn luyện họ, - Tín nhiệm họ, - Sử dụng họ, - Mến yêu họ,
Không ai là nhà lãnh đạo lý tưởng cũng như không ai là cộng tác viên thập toàn.

Ga 15,16: *Không phải anh em đã chọn Thầy, nhưng chính Thầy đã chọn anh em, và cắt cử anh em để anh em ra đi, sinh được hoa trái, và hoa trái của anh em tồn tại, hầu tất cả những gì anh em xin cùng Chúa Cha nhân danh Thầy, thì Người ban cho anh em.*

871. Thiên Chúa là bí quyết của nhà lãnh đạo. Ngài ban uy quyền và không bỏ rơi những ai dựa vào quyền năng của Ngài để lãnh đạo. Tinh thần khiêm nhường và lòng bác ái là căn bản; Phúc âm của Ngài hướng dẫn nhà lãnh đạo.

Mc 10,43-45: *Giữa anh em thì không được như vậy: ai muốn làm lớn giữa anh em thì phải làm người phục vụ anh em; ai muốn làm đầu anh em thì phải làm đầy tớ mọi người. Vì Con Người đến không phải để được người ta phục vụ, nhưng là để phục vụ, và hiến mạng sống làm giá chuộc muôn người.*

GH 27c: *Được Chủ sai đi cai quản gia đình mình, Giám mục phải chiêm ngắm gương mẫu Chúa Chiên lành, Người đến để phục vụ chứ không phải để được phục vụ (x. Mt 20,28; Mc 10,45) và hiến mạng sống mình vì con chiên (x. ga 10,11). Được chọn giữa loài người và đầy yếu hèn, ngài có thể cảm thông nỗi đau khổ với những ai dốt nát và lầm lạc (x. Dt 5,1-2). Giám mục không nên từ chối lắng nghe những kẻ thuộc quyền, nhưng hãy ân cần săn sóc họ như những người con đích thực, và khuyến nhủ họ hăng hái cộng tác với mình. Vì phải trả lễ với Chúa về linh hồn con cái mình (x. Dt 13,17),*

Giám mục hãy cầu nguyện, rao giảng và làm mọi việc bác ái sẵn sàng và cả những người chưa thuộc đoàn chiên duy nhất mà ngài cũng phải coi như được trao phó cho mình trong Chúa. Như Tông đồ Phaolô, Giám mục mắc nợ tất cả mọi người, cho nên hãy hăng hái rao giảng Phúc âm cho mọi người (x. Rm 1,14-15) và khuyến khích các tín hữu làm việc tông đồ và truyền giáo. (Xem thêm: GH 6b; LM 6a, 13d, 15c; ĐT 4a)

872. Nhà lãnh đạo không chỉ căn cứ vào báo cáo thôi, nhưng nhất là lo lắng đọc «sách đời sống» của mỗi tùy viên hơn: đọc trong lòng họ, trong khả năng họ, trong thử thách họ.

873. Chúa Giêsu không có ý biến đổi tức khắc các Tông đồ bằng mệnh lệnh, nhưng Chúa để họ dần dần tự canh tâm. Con hãy tin tưởng và làm cho người ta tin tưởng, sống và làm cho người ta thích sống như con.

Ga 16,12: *Thầy còn nhiều điều phải nói với anh em. Nhưng bây giờ, anh em không có sức chịu nổi.*

TD 9: *Mạc Khải chứng tỏ rằng Chúa Kitô đã tôn trọng quyền tự do của con người trong khi họ thi hành bốn phận, tin vào Lời Chúa và dạy cho chúng ta biết tinh thần mà những đờ đệ của một vị Thầy như thế phải nhận biết và tuân theo trong mọi lãnh vực. (Xem thêm: TD 11ab, 14d)*

874. Chúa Giêsu không định giờ để ra lệnh, hay mở lớp huấn luyện tinh thần. Ngài dùng cơ hội thực tế trong đời sống để dạy cho các tông đồ những bài học thiết thực: lúc đi ngang vườn nho, cây vả, đồng lúa, lúc các em bé đến chơi, lúc các Tông đồ tranh giành địa vị (x. Mt 21,18tt; Lc 9,46tt; Ga 4,35).

875. Trong việc tông đồ trực tiếp, tuy Chúa Giêsu có dạy những bài giảng riêng biệt, nhưng Ngài vẫn thích những cuộc gặp gỡ tự nhiên hơn. Trong những giây phút bất ngờ, ơn đặc sủng đã đến với Giakêu, Simon, bà Samari... (x. Mt 26,6; Lc 19,1tt; Ga 4,7tt).

876. Chúa Giêsu không bỏ các Tông đồ vì họ không hiểu Ngài hay cứng đầu đối với Ngài.
Con đừng nản lòng, cứ nhẫn nại, tử tế với hạng người ác ý, ác tâm, đê tiện. Ôn Chúa sẽ thu phục họ.

Lc 24,25-27: *Bấy giờ Đức Giêsu nói với hai ông rằng: «Các anh chẳng hiểu gì cả! Lòng trí các anh thật là chậm tin vào lời các ngôn sứ! Nào Đấng Kitô lại chẳng phải chịu khổ hình như thế, rồi mới vào trong vinh quang của Người sao?» Rồi bắt đầu từ ông Mô-sê và tất cả các ngôn sứ, Người giải thích cho hai ông những gì liên quan đến Người trong tất cả Sách Thánh. (Xem thêm: 2Tm 2,24-25)*

TD 14d: *Mỗi môn đệ đều có bốn phận quan trọng đối với Chúa Kitô, Thầy Chí Thánh của mình, là phải luôn luôn tìm cách thấu hiểu chân lý mà Người đã trao ban, phải trung thành loan truyền và can đảm bảo vệ, nhưng không được dùng những phương tiện trái với tinh thần Phúc âm. Nhưng đồng thời, vì tình yêu Chúa Kitô thúc bách, họ hãy lấy tình thương, sự khôn ngoan và lòng kiên nhẫn mà đối xử với những kẻ còn sống trong lầm lạc hoặc chưa nhận biết đức tin.*
(Xem thêm: TG 13ab; TD 9,11ab)

877. Nhiều gia đình, nhiều cộng đoàn chỉ dùng lưới đối thoại với nhau. Nếu biết dùng quả tim đối thoại đúng đắn, tâm hồn họ sẽ xích lại gần nhau.

878. Lúc đối thoại, Chúa Giêsu không đóng miệng Phêrô nóng nảy. Lời lẽ bông bột chua chát của người khác không làm sụp đổ vũ trụ đâu. Con đừng sợ, cứ đối thoại với tất cả tâm hồn thay vì lý sự.

2Cr 11,12: *Điều tôi làm, tôi sẽ tiếp tục làm, để những kẻ muốn có cơ hội tự phụ là những người ngang hàng với chúng tôi, không còn cơ hội đó nữa.*

879. Tìm đâu ra bí quyết của đối thoại làm tâm hồn được giải thoát, cởi mở, trí khôn được sáng suốt?

– Hãy tìm trong Phúc âm.

880. Chúa Giêsu không từ khước một ai đối thoại với Ngài. Ngài đối thoại với bạn hữu, với người lạ, với dân ngoại, với người tội lỗi, với người chống đối.

TG 11b: *Như chính Chúa Kitô đã dò xét tâm hồn con người và đối thoại với họ đúng theo kiểu loài người để dẫn họ đến ánh sáng thần linh, thì các môn đệ của Người đã thấm nhuần tinh thần Chúa Kitô, cũng phải hiểu biết người họ chung sống, và phải đàm thoại với họ, để nhờ chính việc đối thoại chân thành và nhẫn nại đó, các môn đệ học biết những ân huệ phong phú mà Thiên Chúa đã rộng ban cho các dân tộc; đồng thời các môn đệ phải cố gắng đem ánh sáng Phúc âm chiếu soi những ân huệ đó, giải thoát chúng và đem chúng về quy phục Chúa Cứu Thế. (Xem thêm: MV 92c; TĐ 14b, 31b)*

881. Lãnh đạo phải trở nên mọi sự cho mọi người, trong bất cứ trường hợp nào, chấp nhận mọi thứ công việc, nhọc mệt, chống đối, và khi cần phải hy sinh cả mạng sống để mưu ích cho đoàn thể. Nhưng đừng bao giờ vì thế mà giảm sút sự lo lắng cho chính linh hồn con.

1Tx 2,7-8: *Chúng tôi có thể đòi anh em phải trọng đãi, với tư cách là Tông Đồ Đức Kitô. Trái lại, khi ở giữa anh em, chúng tôi đã cư xử thật dịu dàng, chẳng khác nào mẹ hiền ấp ủ con thơ. Chúng tôi đã quý mến anh em, đến nỗi sẵn sàng hiến cho anh*

em, không những Tin Mừng của Thiên Chúa, mà cả mạng sống của chúng tôi nữa, vì anh em đã trở nên những người thân yêu của chúng tôi. (Xem thêm: 1Cr 9,27; 2Cr 12,15)

TG 24a: *Kẻ được sai đi phải thấm nhuần đời sống và sứ mệnh của Đấng đã «tự hủy mình mà nhận lấy thân phận tôi tớ» (Pl 2,7). Do đó, họ phải sẵn sàng để suốt đời đứng vững trong ơn gọi của mình, phải từ bỏ mình và những gì mình có từ trước đến nay và «trở nên mọi sự cho mọi người».*
(Xem thêm: GH 27c; LM 13d; TG 25b)

882. Nhận trách nhiệm lãnh đạo, con phải nhớ rằng, sau khi đem hết thiện chí chu toàn nhiệm vụ, hãy xem mình là tôi tớ vô dụng, nhìn nhận mình còn nhiều khuyết điểm và không ngạc nhiên, buồn phiền khi được đáp trả bằng hiểu lầm và vô ơn (x. Lc 17,10).

KIỂM ĐIỂM

Đọc lại đời sống dưới
ánh sáng Phúc âm.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

883. Trên đường Hy vọng, thỉnh thoảng con phải dừng chân, nơi bóng mát, để kiểm điểm, sửa chữa những bước lệch lạc, rút kinh nghiệm cho bước tiến, chuẩn bị thêm hành trang.

TĐ 30e: *Cùng với các bạn hữu hay với các đồng chí hợp thành tiểu tổ, các đoàn viên của những tổ chức này (tông đồ) kiểm điểm về những phương pháp, kết quả của hoạt động tông đồ của mình, và cùng nhau đem đời sống hằng ngày của mình đối chiếu với Phúc âm. (Xem thêm: GM 16d; LM 19c; TĐ 32a)*

884. Công tác càng lớn, kế toán càng kỹ. Nếu con cầu thả, ấy là dấu con xem thường sự sống đời đời của con.

Lc 12,19-20: *Lúc ấy ta sẽ nhủ lòng: hờn ta hỡi, mình bây giờ ề hề của cải, dư xài nhiều năm. Thôi, cứ nghỉ ngơi, cứ ăn uống vui chơi cho đã!» Nhưng Thiên Chúa bảo ông ta: «Đồ ngốc! Nội đêm nay, người ta sẽ đòi lại mạng người, thì những gì người sắm sẵn đó sẽ về tay ai?» (Xem thêm: Mt 5,25-26)*

885. Nhìn quá khứ để than van: vô ích.
Nhìn quá khứ để kiêu căng: nguy hiểm.
Nhìn quá khứ để rút kinh nghiệm cho hiện tại: khôn ngoan.

886. Kiểm điểm kỹ càng, kiểm điểm sáng suốt, kiểm điểm chân thành, kiểm điểm can đảm. Không kế toán viên nào, không máy IBM nào kiểm điểm thay con được, nếu con muốn cho đáp số trước.

Ep 5,10-14: *Bất cứ điều gì lộ ra, thì trở nên ánh sáng. Bởi vậy, có lời chép rằng : Tỉnh giấc đi, hỡi người còn đang ngủ! Từ chốn tử vong, trỗi dậy đi nào! Đức Kitô sẽ chiếu sáng người!*

887. Kiểm điểm mỗi tối, kiểm điểm mỗi tuần, kiểm điểm mỗi lần xưng tội, kiểm điểm mỗi lần tĩnh tâm. Xe tốt mấy cũng phải làm máy lại, người khoẻ mấy cũng phải khám tổng quát nếu muốn tránh sự ẩu đả bất ngờ, không cứu vãn được.

888. Con đừng khinh dễ những sự bất tín nhỏ mọn. Không cần bao lụt khủng khiếp, những con sâu nhỏ trong một đêm, có thể làm tan nát bao nhiêu vốn liếng lao lực trong một cánh đồng xanh tươi thơm ngát.

Lc 16,10: *Ai trung tín trong việc rất nhỏ, thì cũng trung tín trong việc lớn; ai bất lương trong việc rất nhỏ, thì cũng bất lương trong việc lớn.*

889. Chỉ có lính điên mới đưa lưng lãnh đạn, miễn đừng tử thương thì thôi. Đó là thái độ của con khi phạm tội nhẹ, chỉ cốt tránh tội trọng thôi.

890. Con đau đớn vì nhiều lần đã phản bội Chúa: tốt, nhưng chưa đủ. Phải làm như Mađalêna «các tội của bà, các tội lỗi nhiều đó, quả đã được tha rồi vì bà đã cảm mến nhiều» (Lc 7,47);

phải làm như Gioan: trốn bỏ Chúa trong vườn Giết-sê-mani, nhưng trở lại đứng bên Thánh giá, dốc quyết hằng yêu mến bằng hành động.

LM 18b: Các thừa tác viên của ân sủng bí tích kết hợp mật thiết với Chúa Kitô là Đấng Cứu Thế và là Chúa Chiên nhờ chịu các phép bí tích cách hiệu quả, nhất là trong việc năng chịu bí tích Cáo giải, được chuẩn bị bằng sự xét mình hằng ngày, vì nó sẽ giúp nhiều cho việc thật lòng trở về với tình yêu của Cha từ bi. (Xem thêm: GH 40a; MV 25c, 37bcd; LM 5d, 6b; T Đ 8; HN 3e, 7)

891. Không tránh tội nhẹ, con mến yêu Chúa ít quá. Con không đủ động lực nội tâm để tiến trên đường Hy vọng.

2Pr 1,10: Thưa anh em, anh em đã được Thiên Chúa tuyển chọn và mời gọi, thì hãy cố gắng hết mình, để làm cho các ơn đó nên vững mạnh. Có thể, anh em sẽ không bao giờ vấp ngã.

892. Không kiểm điểm «bệnh thiếu sót» là một thiếu sót lớn, đây là một ít hiện tượng: hững hờ làm việc Chúa, tính toán giảm thiểu các hy sinh, khéo léo trốn tránh trách nhiệm, hành động vì lý do trần tục, so đo lánh nặng tìm nhẹ...

Gc 4,17: Vậy kẻ nào biết làm điều tốt mà không chịu làm thì mắc tội

MV 43a: Đối với Kitô hữu, xao lãng bốn phận trần thế, tức là xao lãng bốn phận đối với tha nhân và hơn nữa đối với chính Thiên Chúa, khiến phần rỗi đời đời của mình bị đe dọa.
(Xem thêm: LM 5c, 15a; ĐT 19a; TĐ 4a)

893. Sự ăn ăn hối cải của con không phải là «hát bội», khóc lóc náo nùng xong rồi hết tuồng hạ màn và đầu lại vào đó.

Cv 26,20b: Tôi đã rao giảng trước hết cho những người ở Đamát, rồi cho những người ở Giê-ru-sa-lem và trong khắp miền Giu-đê, sau đó cho các dân ngoại, kêu gọi họ sám hối và trở về cùng Thiên Chúa, đồng thời làm những việc chứng tỏ lòng ăn năn sám hối. (Xem thêm: Mt 23,25-26)

894. Dù bay lồng lộng giữa không gian thế mà lộ trình của phi thuyền rất rõ rệt; là phi hành gia con phải sửa tay lái liên li và triệt để nghe lời chỉ bảo từ quả đất. Lạch lạch là không đến đích.

Dt 12,6: Vì Chúa thương ai thì mới sửa dạy kẻ ấy, và có nhận ai làm con thì Người mới cho roi cho vọt.
(Xem thêm: Mt 24,11-13)

895. Kiểm điểm mấy cũng vô ích, nếu con không dốc quyết cải thiện. Coi máy mà không làm máy lại, xe chẳng chạy được.

Kh 2,4-5: Ta trách người điều này: người đã để mất tình yêu thuở ban đầu. Vậy hãy nhớ lại xem người đã từ đâu rơi xuống,

hãy hối cải và làm những việc người đã làm thuở ban đầu. Bằng không, Ta đến với người, và Ta sẽ đem cây đèn của người ra khỏi chỗ của nó, nếu người không hối cải. (Xem thêm: 2Pr 2,20-22).

896. Dốc quyết ít điếm, dốc quyết thực tế, dốc quyết căn bản. Có những người tưởng mình thánh thiện vì có một số lớn đầy dẫy những dốc quyết mây mưa.

897. «Để sau» đôi khi là đường lối của người khôn ngoan, lắm lúc là khẩu hiệu của những người bi quan, nhất đảm và bại trận.

Cv 24,25: *Khi ông Phao-lô biện luận về đức công chính, sự tiết độ và cuộc phán xét mai sau, thì ông Phê-lích phát sợ nên nói: «Bây giờ ông có thể lui ra. Khi nào tiện dịp, tôi sẽ cho gọi ông đến».*

898. Chỉ giây phút hiện tại mới quan trọng. Đừng nhớ ngày hôm qua của con để khóc lóc. Nó đã vào dĩ vãng. Đừng nhìn ngày mai của anh em để xét đoán. Đừng lo ngày mai của con để bi quan. Nó còn trong tương lai. Giao quá khứ cho lòng nhân từ Chúa, giao tương lai cho sự quan phòng Chúa, giao tất cả cho tình yêu Chúa.

Mt 6,34: *Anh em đừng lo lắng về ngày mai : ngày mai, cứ để ngày mai lo. Ngày nào có cái khổ của ngày ấy.*

899. Đừng phiền muộn, đừng ngã lòng. Lắm lúc hiện tượng ấy do bệnh «kiêu ngạo» phát sinh. Con cứ đĩnh ninh rằng con thuộc chín phẩm thiên thần không thể phạm tội sao?

Mt 26,34-35: Đức Giêsu bảo ông: «Thầy bảo thật anh: nội đêm nay, gà chưa kịp gáy, thì anh đã chối Thầy ba lần». Ông Phê-rô lại nói: «Dầu có phải chết với Thầy, con cũng không chối Thầy». Tất cả các môn đệ cũng đều nói như vậy.
(Xem thêm: Ga 8,7-9)

900. Con dốc quyết làm tông đồ Chúa, nhưng con không phó thác vô điều kiện cho Chúa. Làm sao con là khí cụ đặc lực trong tay Chúa, khi con còn tháo gỡ và cắt dấu ít bộ phận.

Lc 9,59-60: Đức Giêsu nói với một người khác: «Anh hãy theo tôi!» Người ấy thưa: «Thưa Thầy, xin cho phép tôi về chôn cất cha tôi trước đã». Đức Giêsu bảo: «Cứ để kẻ chết chôn kẻ chết của họ. Còn anh, anh hãy đi loan báo Triều Đại Thiên Chúa». (Xem thêm: Lc 14,18-20)

901. Trước công cuộc lớn lao, lắm lúc con nghe cảm dỗ muốn được khuyến khích, được phương tiện của quyền thế để làm việc Chúa chóng kết quả hơn, vinh danh Chúa hơn. Vinh danh Chúa hay sáng danh con?

- Nếu cần phương tiện quyền thế, Chúa Giêsu đã dùng rồi.
- Hãy tìm Nước Trời rồi mọi sự sẽ được ban thêm cho con (x. Mt 6,33).
- Chỉ trích kẻ khác, cậy quyền thế để rồi con cũng nương tựa và nô lệ quyền thế sao?

LM 2e: *Trong chức vụ và đời sống của mình, các Linh mục phải nhằm mục đích tìm kiếm vinh danh Thiên Chúa Cha trong Chúa Kitô. Vinh danh này hệ tại việc mọi người đón nhận một cách ý thức, tự do và biết ơn công trình của Thiên Chúa đã được hoàn tất trong Chúa Kitô lại biểu lộ công trình đó trong suốt cuộc đời mình.*

(Xem thêm: MV 43a; LM 9b; TĐ 3a, 4a, 8a)

902. Phải chăng con sợ người «sáng suốt» cười con là «điên dại»? Lúc còn sống Têrêxa Avila, Phanxicô Assisiô, Cottolengô, Gioan Boscô... bị nhiều người gọi là điên dại, nhưng ngày nay những tên điên dại ấy lại được tôn làm thánh. Hãy tin tưởng và mạnh tiến.

1Cr 1,25: *Cái điên rồ của Thiên Chúa còn hơn cái khôn ngoan của loài người, và cái yếu đuối của Thiên Chúa còn hơn cái mạnh mẽ của loài người.*

903. Để đi đúng hướng trên đường Hy vọng, con phải phản ứng ngay: «Lạy Chúa, tất cả vì yêu mến Chúa, tất cả vì Chúa trong anh em con,

Con không dành gì cho con,
Con không muốn ai biết ơn con,
Con không muốn phần thưởng nào».

Ga 8,49-50: Đức Giêsu trả lời: «Tôi không bị quỷ ám. Nhưng tôi tôn kính Cha tôi; còn các ông, các ông lại làm nhục tôi. Phần tôi, tôi không tìm vinh quang cho mình. Có Đấng tìm cho tôi và xét xử cho tôi. (Xem thêm: 1Cr 3,22; Cl 3,11)

ĐT 9a: Chúng sinh phải thấu hiểu thật rõ ràng là cuộc đời họ không phải để thống trị hay được danh giá, nhưng để hết mình phụng sự Thiên Chúa và chu toàn bổn phận mục vụ. (Xem thêm: LM 9b, 14, 15; TĐ 4b)

904. Kiểm điểm rồi con phải làm gì? Con hãy khiêm tốn khóc lóc tội mình như Phêrô, hãy ngồi bên chân Chúa, hãy yêu mến bù lại như Mađalêna, hãy dốc quyết canh tân như Giakêu, hãy làm tông đồ hăng say như Phaolô. Tràn đầy hy vọng, con tiến lên.

Ep 5,15: Anh em hãy cẩn thận xem xét cách ăn nết ở của mình, đừng sống như kẻ khờ dại, nhưng hãy sống như người khôn ngoan. (Xem thêm: Mt 26,75; Lc 7,38-48; 19,1-10; 2Cr 11,22-33)

905. Ai cũng có những ước vọng:

- Sách báo,
- Trường học,
- Hội đoàn,
- Nhà máy.

Với sức con, ước vọng lại hoàn ước vọng. Nhưng để ơn Chúa vào trước cái ước vọng ấy, con có những số kỷ lục.

- Ngàn sách báo,
- Vạn trường học,
- Triệu hội đoàn,
- Tỷ nhà máy.

906. Phương thế của con cũng là phương thế các tông đồ:

- Thánh Thể: «Ta sẽ ở với các con mọi ngày cho đến tận thế» (Mt 28,20).
- Thánh Linh: «Người sẽ ban cho các người một Đấng Bầu Chữa khác» (Ga 14,16).
- Mẹ Maria: «Đây là Mẹ Con!» (Ga 19,27).
- Phúc âm: «Hãy đi khắp cả thiên hạ rao giảng Tin mừng cho mọi loài thụ tạo» (Mc 16,15).

Chúa Giêsu đã trao cho con, con cho là ít sao? Thế gian có gì sánh được không?

1Cr 2,4-5: *Tôi nói, tôi giảng mà chẳng có dùng lời lẽ khôn khéo hấp dẫn, nhưng chỉ dựa vào bằng chứng xác thực của Thần Khí và quyền năng Thiên Chúa. Có vậy, đức tin của anh*

em mới không dựa vào lẽ khôn ngoan người phàm, nhưng dựa vào quyền năng Thiên Chúa.

LM 18a: *Trong tất cả các phương thế thiêng liêng, quan trọng hơn cả là những hoạt động giúp các Kitô hữu được nuôi dưỡng bằng Lời của Thiên Chúa nơi Thánh Kinh và Bàn tiệc Thánh Thể; ai cũng biết rằng việc siêng năng lui tới bàn thánh quan trọng chừng nào cho việc thánh hoá bản thân các Linh mục. (Xem thêm: GH 48b; LM 18bc; ĐT 8a; TG 4,9b)*

907. Trước hoài bão lớn lao, chương trình hành động vĩ đại, trở ngại cao như núi rộng như biển, con yếu đuối sao vượt nổi? Lấy phương tiện ở đâu? Thánh Phaolô đã nói với giáo dân ngày xưa bán khoán như con: «Những điều thế gian coi là yếu đuối, thì Thiên Chúa đã chọn để bêu nhốt những gì là mạnh mẽ» (1Cr 1,27), «hiện tôi có là gì, là bởi ơn Thiên Chúa, và ơn Người xuống cho tôi đã không ra hư luống» (1Cr 15,10), nghĩa là con phải trung tín nghe theo ơn Chúa.

LM 12c: *Khi thi hành thừa tác vụ của Chúa Thánh Thần và của sự công chính, các ngài được vững mạnh trong đời sống thiêng liêng, miễn là các ngài ngoan ngoãn theo Thần khí Chúa Kitô, Đấng ban sự sống và dẫn dắt các ngài. (Xem thêm: LM 15a)*

908. Kiểm điểm là đọc lại đời con, dưới ánh sáng đức tin.

LM 18b: *Dưới ánh sáng đức tin được nuôi dưỡng bằng việc đọc Sách Thánh, các Linh mục có thể tận tâm tìm kiếm những dấu hiệu của thánh ý Chúa và những thúc đẩy của ơn thánh Ngài trong những biến cố khác nhau của đời sống, và như thế ngày càng trở nên dễ dàng vâng phục sứ mệnh đã nhận lãnh trong Chúa Thánh Thần hơn. (Xem thêm: LM 14; TĐ 30e)*

909. Cứ sáu tháng một lần, hãy lập một thống kê các hoạt động của con, một thống kê các đồ dùng của con, một thống kê các tình cảm của con, xem xét kỹ càng và can đảm gạch bỏ những gì vô ích.

ĐỨC MARIA

Mẹ nghèo khó, nhưng Mẹ ban cho
ta kho tàng trọng nhất: Chính
Chúa Giêsu,
Đấng ban mọi ân sủng.

— ĐHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận

910. Không có mẹ, dù được mọi người lo lắng bảo đảm đến đâu, em bé cũng không đi theo. Nhưng đi với mẹ, dù băng rừng, vượt suối, đói rét, em vẫn đi. Trong cuộc chiến, bao nhiêu bà mẹ chết rồi, đứa con vẫn lê lết một bên. Trên đường Hy vọng, con nắm tay Mẹ Maria; có Mẹ đã đủ cho con rồi, con không cô đơn. Mẹ là «nguồn sống, là an vui, là hy vọng của chúng con».

GH 68a: Ngày nay Mẹ Chúa Giêsu đã được vinh hiển hồn xác trên trời, là hình ảnh và khởi thủy của Giáo hội phải hoàn thành đời sau; cũng thế, dưới đất này, cho tới ngày Chúa đến (x. 2Pr 3,10), Ngài chiếu sáng như dấu chỉ lòng cậy trông vững vàng và niềm an ủi cho dân Chúa đang lữ hành.
(Xem thêm: GH 66; TĐ 4j)

911. Trẻ em chỉ cần mẹ. Vắng bóng mẹ, trẻ khóc nức nở, không ai dỗ được, cho nó kẹo bánh, quà đẹp hay vàng ngọc nó cũng vút đi, nó chỉ vui tươi lại khi gặp mẹ. Con phải trở nên như trẻ em, để hiểu và yêu mến Mẹ Maria.

912. Tình yêu Mẹ như làn gió mát, như hạt sương mai, làm tâm hồn quặn quại khao khát an bình, được êm dịu ủi an.

913. «Này là Mẹ con!» (Ga 19,27). Sau phép Thánh Thể, Chúa không thể trở gì hơn cho con; Mẹ đã đập đầu con rắn, Mẹ sẽ giúp con chiến thắng ma quỷ, thế gian, xác thịt. Mẹ sẽ ban ơn cho con giữ vững lý tưởng cao cả Chúa đã đặt vào lòng con.

Ga 19,25-27: *Đứng gần thập giá Đức Giêsu, có thân mẫu Người, chị của thân mẫu, bà Ma-ri-a vợ ông Cơ-lô-pát, cùng với bà Ma-ri-a Mác-đa-la. Khi thấy thân mẫu và môn đệ mình thương mến đứng bên cạnh, Đức Giêsu nói với thân mẫu rằng: «Thưa Bà, đây là con của Bà». Rồi Người nói với môn đệ: «Đây là mẹ của anh». Kể từ giờ đó, người môn đệ rước bà về nhà mình. (Xem thêm: Kh 12,1tt)*

ĐT 8a: *Họ phải lấy lòng tin cậy như con thảo mà tôn kính và yêu mến Đức Trinh Nữ rất thánh Maria, Đấng mà Chúa Kitô khi hấp hối trên Thánh giá đã trời ban làm mẹ người môn đệ. (Xem thêm: GH 62a; LM 18b)*

914. Đứa con bệnh tật, xấu xí, người mẹ vẫn thương yêu. Dù con nguội lạnh, tội lỗi, phản bội, hãy phó mình trong tay Mẹ. Chúa Giêsu trời: «Này là Mẹ Con!» (Ga 19,27), nữ nào Mẹ bỏ con.

915. Lúc sa ngã, hãy khiêm tốn, khóc lóc với Mẹ, vì con đã giết chết Con Mẹ. Mẹ sẽ đón nhận con. Gioan Mẹ cũng nhận, người trộm lành, Mađalêna, Mẹ cũng nhận làm con Mẹ.

916. Mẹ Maria là sách «Phúc âm sống», «cổ nhỏ, «binh dân», hơn tất cả các sách vừa tầm con.

917. Muốn biết Mẹ tốt đẹp chừng nào, con hãy nhớ Mẹ là Mẹ Chúa Ngôi Hai, cao cả, toàn năng: phúc cho con biết mấy vì Ngài cũng là Mẹ của con. Nếu không có lời trần trối của Chúa Giêsu, con không thể hiểu được.

***Kh 12,1-2:** Một đềm lớn xuất hiện trên trời: một người Phụ Nữ, mình khoác mặt trời, chân đạp mặt trăng, và đầu đội triều thiên mười hai ngôi sao. Bà có thai, đang kêu la đau đớn và quằn quại vì sắp sinh con.*

918. Muốn nên thánh, con hãy bắt chước trẻ thơ. Nó không hiểu lý thuyết gì, nhưng nó nhìn mẹ nó, nó làm theo mẹ nó, nó tin mẹ nó biết tất cả, làm đúng tất cả. Nhìn Mẹ Maria, làm như Mẹ Maria, con sẽ nên thánh.

***GH 6a:** Phần các tín hữu, hãy nhớ rằng lòng tôn sùng chân chính không hệ tại tình cảm chóng qua và vô bổ, cũng không hệ tại một sự dễ tin phù phiếm, nhưng phát sinh từ một đức tin chân thật. Đức tin dẫn chúng ta đến chỗ nhìn nhận địa vị cao cả của Mẹ Thiên Chúa, và thúc đẩy chúng ta lấy tình con thảo yêu mến và noi gương các nhân đức của Mẹ chúng ta. (Xem thêm: GH 64, 65, 66)*

919. Đọc kinh cầu Đức Mẹ là cách đơn sơ Hội thánh dạy con hiểu và nhớ các tước hiệu, quyền năng, nhân đức, lòng yêu thương của Mẹ con. Càng nhìn Mẹ, con càng sung sướng,

hy vọng cho phận mình đang chiến đấu vất vả và con kêu Mẹ như trẻ thơ: Cầu cho chúng con! Cầu cho chúng con!»

920. Với tâm tình thánh thiện, hãy ghi vào lòng mà suy niệm, mấy lời vắn tắt diễn tả cuộc đời Mẹ để yêu mến và bắt chước:

- «Này tôi là tôi tá Chúa»: Ecce.
- «Xin hãy thành sự cho tôi theo lời Ngài!»: Fiat.
- «Linh hồn tôi ngợi khen Chúa»: Magnificat (x. Lc 1,38-46).

GH 56: *Tràn đầy thánh thiện, có một không hai ngay từ lúc mới được thụ thai, Đức Trinh Nữ thành Nagiarét được Thiên Thần vâng lệnh Chúa đến truyền tin và kính chào là «Đấng đầy ơn phúc» (x. Lc 1,28). Và Trinh Nữ đã đáp lời Thiên sứ rằng: «Này tôi là tôi tá Chúa, xin hãy xảy ra cho tôi theo lời Ngài» (Lc 1,38). Như thế, Đức Maria con cháu Adam, vì chấp nhận lời Thiên Chúa, đã trở nên Mẹ Chúa Giêsu.*

(Xem thêm: GH 46b)

921. Phản ứng đầu tiên của trẻ thơ là gọi: «Mẹ ơi! Mẹ!» khi lo sợ, lúng túng, đau buồn. Tiếng mẹ là tất cả cho nó. Con hãy năng gọi: «Mẹ, Mẹ ơi! Con yêu mến Mẹ, con trông cậy Mẹ, Mẹ là tất cả của con».

922. Chuỗi Mân Côi là dây ràng buộc con với Mẹ, là cuốn phim kỷ niệm con đường hy vọng của Mẹ: âu yếm như ở Bêlem, khắc khoải như bên Ai cập, trầm lặng như thời Nagiarét, lao động như trong xưởng mộc, sốt sắng như tại Đền thờ,

cảm động lúc Chúa giảng, đau khổ bên thánh giá, vui mừng lúc Phục sinh, làm tông đồ bên Gioan. Tóm lại, Chúa sống trong Mẹ, Mẹ trong Chúa, hai cuộc đời chỉ là một. Đừng bỏ chuỗi Mân côi Mẹ đã trao và qua đó Mẹ như con sống như Mẹ, với Mẹ, nhờ Mẹ, trong Mẹ.

GH 66a: *Từ những thời rất xa xưa, Đức Trinh Nữ đã được tôn kính dưới tước hiệu: «Mẹ Thiên Chúa», và các tín hữu đã khẩn cầu cùng ẩn nấp dưới sự che chở của Ngài trong mọi cơn gian nan khốn khó. Nhất là từ Công đồng Êphêô, dân Thiên Chúa đã gia tăng lòng tôn kính Đức Maria cách lạ lùng: họ sùng kính mến yêu, cầu khẩn và noi gương đúng như lời Ngài đã tiên báo: «Muôn đời sẽ khen tôi có phúc, vì Đấng toàn năng đã làm cho tôi những việc trọng đại» (Lc 1,48-49). (Xem thêm: GH 67a; LM 18b)*

923. Không gì quý bằng món quà lòng Mẹ Maria tặng cho chúng ta: Chúa Giêsu, món quà quý nhất. Chính lòng Đức Mẹ cũng quý nhất vì: «Giêsu Con lòng Bà».

Lc 1,42-43: *«Em được chúc phúc hơn mọi người phụ nữ, và người con em đang cưu mang cũng được chúc phúc. Bởi đâu tôi được Thân Mẫu Chúa tôi đến với tôi thế này?»*

924. Chúa Giêsu đã chỉ rõ cho chúng ta mẫu gương để theo: Đức Chúa Cha: «Hãy nên trọn lành như Cha các người trên trời là Đấng trọn lành» (Mt 5,48).

Nhưng vì không ai thấy Cha trên trời, nên Chúa Giêsu đã chỉ trích mình Ngài: «Ai thấy Ta thì thấy Cha» (Ga 14,9).

Và rồi để giúp chúng ta sống như Ngài, Chúa cho một mẫu gương dịu hiền, âu yếm, Mẹ Maria: «Đây là Mẹ con» (Ga 19,27).

GH 60a: Chúng ta chỉ có một Đấng Trung gian duy nhất, như lời Thánh Tông đồ dạy: «Thực vậy, chỉ có một Thiên Chúa duy nhất, và chỉ có một Đấng Trung gian duy nhất giữa Thiên Chúa với nhân loại, đó là Con Người Kitô Giêsu đã dâng mình làm giá chuộc mọi người» (1Tm 2,5-6). Nhưng vai trò làm Mẹ của Đức Maria đối với loài người không làm lu mờ hay giảm bớt vai trò Trung gian của Chúa Kitô chút nào, trái lại còn làm sáng tỏ mạnh mẽ của sự trung gian ấy. Vì mọi ảnh hưởng có sức cứu rỗi của Đức Trinh Nữ trên nhân loại không phát sinh từ một sự cần thiết khách thể nào, nhưng từ ý định nhân lành của Thiên Chúa và bắt nguồn từ công nghiệp dư tràn của Chúa Kitô. (Xem thêm: GH 43a; DT 25)

925. Con thơ bắt chước mẹ tất cả, dù khó khăn nguy hiểm, vì mẹ là thần tượng, là tất cả, vì yêu mẹ, tin mẹ; xem mẹ uống thuốc, con uống theo; mẹ đi ở tù, con vào theo. Mẹ Maria là tấm gương sáng vừa tầm con, con hãy mô phỏng gương Mẹ. Chúa ba Ngôi không thể làm một tâm hồn thánh thiện hơn được.

926. Mẹ nêu gương ẩn dật khiêm cung, nhưng đồng thời Mẹ luôn luôn hiện diện phục vụ. Mẹ không ra mặt, không lên tiếng nhưng Mẹ hằng ở gần bên Chúa Giêsu: Hãy sống trọn vẹn cho Chúa Giêsu đang ở trong con.

Ga 2,3-5: *Khi thấy thiếu rượu, thân mẫu Đức Giêsu nói với Người: «Họ hết rượu rồi». Đức Giêsu đáp: «Thưa bà, chuyện đó can gì đến bà và tôi? Giờ của tôi chưa đến». Thân mẫu Người nói với gia nhân: «Người bảo gì, các anh cứ việc làm theo».*

GH 58: *Trong cuộc đời công khai của Chúa Giêsu, Mẹ Người cũng đã xuất hiện rõ ràng, và ngay từ đầu, trong tiệc cưới thành Cana xứ Galilêa, vì động lòng thương xót, Ngài đã cầu bầu, khiến Chúa Giêsu, Đấng thiên sai, làm phép lạ đầu tiên của Người (x. Ga 2,1-11). Trong thời gian Chúa truyền đạo, Đức Maria đã đón nhận lời của Con Ngài, những lời nâng cao Nước Trời lên khỏi những bận tâm và liên hệ huyết nhục, và tuyên bố là có phúc cho những ai nghe và giữ lời Thiên Chúa (x. Mc 3,35 và song song; Lc 11,27-28) như chính Ngài hằng thực hành những điều đó cách trung tín (x. Lc 2,19.51). Như thế Đức Trinh Nữ cũng đã tiến bước trong cuộc lữ hành đức tin, trung thành hiệp nhất với Con cho đến bên thập giá, là nơi mà theo ý Thiên Chúa, Ngài đã đứng ở đó (x. Ga 19,25). (Xem thêm: LM 18b; TĐ 4j)*

927. Chúa Giêsu đang tiếp tục sống và hành động trong Hội thánh và trong con. Mẹ Maria cũng hiện diện trong Hội thánh và trong con, vì Mẹ là Mẹ Hội thánh và Mẹ con.

GH 62a: Sau khi về Trời, vai trò của Đức Maria trong việc cứu độ không chấm dứt, nhưng Ngài vẫn tiếp tục liên li cầu bầu để đem lại cho chúng ta những ân huệ giúp chúng ta được phần rỗi đời đời. Với tình từ mẫu, Ngài chăm sóc những anh em của Con Ngài đang lữ hành trên dương thế và đang gặp bao nguy hiểm, thử thách, cho đến khi họ đạt tới hạnh phúc quê trời. Vì thế, trong Giáo hội, Đức Nữ Trinh được kêu cầu qua các tước hiệu: Trạng sư, Vị Bảo Trợ, Đấng Phù Hộ và Đấng Trung Gian. Tuy nhiên phải hiểu các tước hiệu ấy thế nào để không thêm bớt gì vào vinh dự và quyền năng của Đấng Kitô Trung Gian duy nhất. (Xem thêm: GH 63a; TG 42b)

928. Những lúc vinh hiển của đời Chúa Giêsu: trên núi Taborê, khi vào thành Giêrusalem, lúc làm phép lạ... Mẹ ở trong bóng tối. Những giây phút nguy hiểm đau buồn nhất, Mẹ can đảm hiện diện: lúc di tản sang Ai-cập, trên đường Tử nạn bi thảm, dưới Thánh giá, trong nhà tiệc ly. Mẹ không sống cho Mẹ, Mẹ chỉ sống cho Chúa, cho công cuộc cứu chuộc.

929. Cùng cầu nguyện với các Tông đồ, giúp các Tông đồ lãnh nhận Chúa Thánh Thần, Mẹ đã chuẩn bị, đã chứng kiến ngày công khai hoá Hội thánh, cũng như Mẹ đã sinh Hội thánh trong Chúa Giêsu. Mẹ thực là Mẹ Hội thánh.

Cv 1,14: *Tất cả các ông đều đồng tâm nhất trí, chuyên cần cầu nguyện cùng với mấy người phụ nữ, với bà Ma-ri-a thân mẫu Đức Giêsu, và với anh em của Đức Giêsu.*

930. Mẹ có thể hiện ra nơi đô thị, giữa những nhà chọc trời, trong các Vương cung thánh đường, cho các nhân vật quan trọng, các nhà thần học. Nhưng Mẹ đã chọn nơi hoang vu, núi đồi, xa vắng, với những kẻ chất phác, vì Mẹ muốn đến với những người không ai thèm đến, đến những chỗ không ai muốn đến. Mẹ muốn con cùng đến với Mẹ.

Lc 1,39-40: *Hồi ấy, bà Ma-ri-a vội vã lên đường, đến miền núi, vào một thành thuộc chi tộc Giu-đa. Bà vào nhà ông Da-ca-ri-a và chào hỏi bà Ê-li-sa-bét. Bà Ê-li-sa-bét vừa nghe tiếng bà Ma-ri-a chào, thì đứa con trong bụng nhảy lên, và bà được đầy tràn Thánh Thần,*

931. Mẹ thiếu tất cả những gì trần gian cho là hạnh phúc. Đọc kinh: «Linh hồn tôi ngợi khen Chúa», con thấy Mẹ như một vực sâu «thấp hèn», «tôi tá», «người hèn mọn», «người đói khát». Nhưng Chúa đã nhìn đến vực thẳm ấy và với lòng thương xót, đã làm cho Mẹ «đầy ơn phúc», nghĩa là đầy Chúa.

Lc 1,28: *Sứ thần vào nhà trinh nữ và nói: «Mừng vui lên, hỡi Đấng đầy ân sủng, Đức Chúa ở cùng bà».*

932. Mẹ Maria nghèo khó, không tiền, không bạc, có lúc không nhà cửa, không ghế bàn, Mẹ không biết giảng, nhưng Mẹ có một món quà quý nhất để cho: - Các mục tử Bêlem, - Ba vị đạo sĩ phương đông, - Simêon và Anna ở Đền thánh, - Nhân loại ở Gôgôtha (x. Mt 2,11; Lc 2,16,22-39); Ga 19,25-27). Mẹ đã thỉnh lạng cho họ Chúa Giêsu, món quà mà chỉ Mẹ có, món quà ấy giảng thay cho Mẹ, vì đó là Ngôi Lời.

933. Sự hy sinh toàn hiến của Mẹ càng cao quý khi Mẹ phó thác cho Chúa trọn vẹn. Đi ngược lại ước nguyện của các thiếu nữ thời ấy, Mẹ đã quyết sống đồng trinh. Chúa đã ban cho Mẹ cả hai; vừa đồng trinh vừa làm Mẹ Thiên Chúa, Mẹ nhân loại.

Lc 1,34: Bà Ma-ri-a thưa với sứ thần: «Việc ấy sẽ xảy ra cách nào, vì tôi không biết đến việc vợ chồng!»

GH 53: Khi sứ thần truyền tin, Đức Nữ Trinh Maria đã đón nhận Ngôi Lời Thiên Chúa trong tâm hồn và thân xác, và đem Sự Sống đến cho thế gian. Ngài được công nhận và tôn kính là Mẹ thật của Thiên Chúa và của Đấng Cứu Thế. Được cứu chuộc cách kỳ diệu hơn nhờ công nghiệp Con Ngài và hiệp nhất mật thiết và bền chặt với Con. Đức Maria đã lãnh nhận nhiệm vụ và vinh dự cao cả là được làm Mẹ Con Thiên Chúa, do đó làm á nữ của Chúa Cha và Cung thánh của Chúa Thánh Thần. Nhờ lãnh nhận ân sủng vô cùng cao quý này, Ngài đã trở vượt mọi tạo vật khác trên trời dưới đất. Nhưng đồng thời, vì thuộc dòng dõi Adam,

Ngài cũng liên kết với tất cả mọi người cần được cứu rỗi; hơn nữa, «Ngài thật là Mẹ các chi thể của Chúa Kitô» ... «vì đã cộng tác trong đức ái để sinh ra các tín hữu trong Giáo hội là những chi thể của Đầu ấy».

(Xem thêm: GH 56)

934. Lòng con rộng bao la, nhưng túi con có giới hạn, chỉ có một món quà con có thể cho luôn, một món quà quý không ai có thể mua nổi, một quà tặng tốt không ai sánh bằng: Hãy cho họ Chúa Giêsu như Mẹ Maria.

Lc 2,10-11: *Sứ thần bảo họ: «Anh em đừng sợ. Nay tôi báo cho anh em một tin mừng trọng đại, cũng là tin mừng cho toàn dân: Hôm nay, một Đấng Cứu Độ đã sinh ra cho anh em trong th ành vua Đa-vít, Người là Đấng Kitô Đức Chúa».*

935. Tràn trào nước mắt, con để với Mẹ an ủi kẻ âu lo; đau khổ ê chề, con đến với Mẹ phù hộ các giáo hữu; tội lỗi ngã sa, con đến với Mẹ bầu chữa kẻ có tội. Chính con cũng hãy trở thành một Maria khác, lòng con hãy giống lòng Mẹ, để đón tiếp mọi người đến trú ẩn và con cũng sẽ là nguồn sống, là an vui, là hy vọng của anh em.

936. Mẹ hoàn toàn sống cho Chúa Giêsu, sứ mệnh của Mẹ là đồng công cứu chuộc với Chúa Giêsu... Tất cả vinh dự của Mẹ là do nơi Chúa Giêsu. Mẹ không là gì cả nếu Con Mẹ không

phải là Chúa Giêsu, nếu cả cuộc đời Mẹ không dành trọn cho Chúa Giêsu. Đời con cũng không là gì cả nếu tách lìa khỏi Chúa Giêsu.

Lc 2,35: *Những ý nghĩ từ thâm tâm nhiều người sẽ lộ ra. Còn chính bà, một lưỡi gươm sẽ đâm thấu tâm hồn bà.*

PV 103: *Trong khi cử hành các mầu nhiệm của Chúa Kitô theo chu kỳ hằng năm như thế, Giáo hội với một tình yêu đặc biệt, tôn kính Đức Maria vinh hiển, Mẹ Thiên Chúa, Đấng đã được nối kết với công trình cứu chuộc của Con Ngài bằng mối dây bất khả phân ly. (Xem thêm: GH 57, 61a, 62a, 63)*

937. Con hãy tìm giá trị của một đời sống thiêng liêng, một linh đạo sâu xa nơi Mẹ Maria. Mẹ hoạt động, nhưng tất cả mọi cử chỉ và tư tưởng, dù vụn vặt nhất, cũng vì Chúa Giêsu. Mẹ không thể có một giây phút nào ngoài Chúa Giêsu được. Mẹ có một đời sống nội tâm sâu sắc vô tận. Trong Mẹ, hoạt động và chiêm niệm không tách lìa nhau: chiêm niệm giữa hoạt động, hoạt động do chiêm niệm.

Lc 2,19: *Còn bà Ma-ri-a thì hằng ghi nhớ mọi kỷ niệm ấy, và suy đi nghĩ lại trong lòng.*

TD 4j: *Gương mẫu hoàn hảo của đời sống thiêng liêng và đời sống tông đồ chính là Đức Trinh Nữ Rất Thánh Maria, Nữ vương các Tông đồ: khi sống ở trần gian, Ngài đã sống cuộc*

đòi như mọi người, vất vả lo lắng cho gia đình, nhưng luôn luôn kết hợp mật thiết với Con mình và đã cộng tác vào công việc của Đấng Cứu Thế một cách riêng biệt; còn bây giờ, sau khi đã được đưa lên trời, «với tình yêu thương của người Mẹ, Ngài sẵn sóc những đứa em của Con Mẹ, đang trên đường lữ hành, gặp nhiều nguy hiểm và thử thách, Ngài lo lắng cho tới khi họ về tới quê hương hạnh phúc». Mọi người hãy hết lòng tôn sùng Mẹ và phó thác đời sống và cả việc tông đồ của mình cho Mẹ coi sóc. (Xem thêm: DT 5e).

938. Lối phản chứng trung thực nhất, cuộc cách mạng lớn lao nhất trong lịch sử loài người, Mẹ Maria đã làm với Chúa Giêsu, trong chính mình: không đập đổ, không tiêu diệt, không hủy bỏ lề luật. Mẹ đã hy sinh để giây phút lịch sử được thực hiện: Tân Ước đã được thực hiện thay thế Cựu Ước.

939. Con thích phiêu lưu, hãy bước theo Mẹ. Đời Mẹ là «một cuộc hành trình, phiêu lưu trong đức tin», chỉ biết phó thác mọi sự trong tay Chúa, và tiến đi, từ máng cỏ đến Aicập, từ Nagiarét đến Gôlgôtha... Cứ tin và đi! Phiêu lưu vô cùng bảo đảm!

940. Bất cứ ở đâu con cũng hãy noi gương Mẹ Maria, trao ban Chúa Giêsu cho thế gian... Điều cần không phải là nơi chốn, vì lần đầu tiên, trong chuồng bò, Mẹ đã cho các mục tử Chúa Giêsu. Nhưng điều cần là con phải sống bác ái, hiệp nhất vì lúc ấy mới có Chúa Giêsu ở giữa con. Đời con phải là một lễ Giáng sinh liên li, mang Chúa đến cho mọi người.

Lc 1,44: *Vì này đây, tai tôi vừa nghe tiếng em chào, thì đứa con trong bụng đã nhảy lên vui sướng.*

GH 65: *Trong công cuộc tông đồ, Giáo hội có lý để nhìn lên Đấng đã sinh Chúa Kitô là Người được thụ thai bởi phép Chúa Thánh Thần và được Đức Nữ Trinh sinh ra để, nhờ Giáo hội, cũng sinh ra và lớn lên trong lòng các tín hữu. Đời sống của Đức Nữ Trinh là một gương sáng của tình mẫu tử thẩm thiết. Tình mẫu tử ấy phải là động lực của tất cả những ai cộng tác vào sứ mệnh tông đồ của Giáo hội để tái sinh nhân loại.
(Xem thêm: GH 64)*

941. Tâm hồn con trẻ trung, muốn sống rất trung thực, con hãy bắt chước Mẹ. Trong Mẹ không có cái «tôi» nữa, không còn tí vết của con người cũ nữa. Mẹ vô nhiễm và đầy tràn Chúa đến nỗi không thể nói đến Mẹ Maria mà không nghĩ đến Chúa Giêsu.

Lc 1,46-47: *Linh hồn tôi ngợi khen Đức Chúa, thần trí tôi hớn hở vui mừng vì Thiên Chúa, Đấng cứu độ tôi.*

942. Không Thiên Chúa, con hoàn toàn trống rỗng, cô đơn, khổ nạn. Mức độ sung mãn hạnh phúc của con tùy thuộc mức độ con kết hiệp với Thiên Chúa. Mẹ Maria hoàn toàn hướng về Thiên Chúa; Ngài thấy Mẹ là thụ tạo toàn hảo như ý Ngài. Mọi sự tốt đẹp của Thiên Chúa biểu lộ cách trong sáng nhất trong Mẹ.

Lc 1,48-49: Phận nữ tỳ hèn mọn, Người đoái thương nhìn tới; từ nay, hết mọi đời sẽ khen tôi diễm phúc. Đấng Toàn Năng đã làm cho tôi biết bao điều cao cả, danh Người thật chí thánh chí tôn!

943. Mẹ Maria là hiện thân của sự nghèo khó. Mẹ sống nghèo cách tự nhiên, vui vẻ. Mẹ yêu mến cuộc sống nghèo, vì lòng Mẹ giàu, kho tàng Mẹ lớn. Mẹ nghèo nhất, nhưng Mẹ đẹp nhất, vì Mẹ đẹp với vẻ đẹp của Chúa ban. Có gì nghèo bằng thiên nhiên, mà lại đẹp như thiên nhiên: từ ái như mặt trăng, rực rỡ như mặt trời, óng ánh như hạt sương, dễ thương như chim sẻ, thơm tho như cành huệ (x. Kh 12,1).

Lc 2,7: Bà sinh con trai đầu lòng, lấy tã bọc con, rồi đặt nằm trong máng cỏ, vì hai ông bà không tìm được chỗ trong nhà trọ.

GH 55: Ngài, Đức Maria, trỗi vượt trên các người khiêm hạ và khó nghèo của Chúa, là những người tin tưởng, hy vọng và lãnh nhận ơn cứu độ nơi Chúa. (Xem thêm: GH 46b; TĐ 4j)

944. Càng cảm thấy mình bất lực, càng thêm đau khổ. Dưới chân thánh giá, Mẹ bất lực hoàn toàn; nhìn con thân yêu, lòng Mẹ càng tan nát. Nhưng Mẹ đứng vững để Mẹ ấp ủ con những khi con cảm thấy bất lực trước đau khổ.

945. Dưới chân Thánh giá, Mẹ Maria đạt đến mức độ anh hùng của mọi nhân đức: hiền lành, khiêm nhượng, thình lặn, nhẫn nại, tin tưởng, cậy trông, yêu mến.

Mẹ nghèo trợ trợ vì mất cả con ruột là Giêsu, Thiên Chúa làm người.

Mẹ mến Chúa đến độ có thể hiến dâng cả mạng sống mình hiệp với máu con để cứu chuộc nhân loại.

Mẹ «chịu tử đạo» vì không được chết theo con.

Mẹ tin cậy vững vàng trước điều thiên hạ cho là thất bại, sụp đổ hoàn toàn: Chúa chết!

***GH 58a:** Đức Maria đã đau đớn chịu khổ cực với Con Một của mình và dự phần vào hy lễ của con với tấm lòng của một người mẹ hết tình ưng thuận hiến tế hy vật do lòng mình sinh ra. (Xem thêm: GH 65; PV 103)*

946. Khi lạc mất Chúa Giêsu, Mẹ đau khổ tìm con, chính lúc đó tình yêu của Mẹ biểu lộ rất rõ rệt (x. Lc 2,48).

Khi con không còn được bao bọc bằng bầu khí huynh đệ thánh thiện, lúc hầu như con mất Chúa rồi, chính đó là lúc Chúa Giêsu trải nghiệm tình yêu của con đối với Chúa có thành thực không!

947. Ai mến Mẹ thì yêu thích chuỗi Mân côi. Bởi vì chỉ có người yêu mới lập đi lập lại một chuyện, một lời mà không biết nhàm chán.

948. Mẹ Maria không chỉ nhìn Chúa Giêsu, Mẹ nhìn Bà Isave, nhìn Gioan, nhìn đôi tân hôn ở Cana... Con hãy có cái nhìn của Mẹ: nhìn Chúa, nhìn người.

HY VỌNG

Con phải trả lời được cho mọi người về niềm hy vọng trong con.

— *DHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận*

949. «Chúc tụng Thiên Chúa và là Cha của Chúa chúng ta, Đức Giêsu Kitô, Đấng đã thể theo lòng thương hải hà mà tái sinh chúng ta cho hy vọng hằng sống nhờ sự Phục sinh, từ cõi chết của Đức Giêsu Kitô» (1Pr 1,3).

950. Người Công giáo là ánh sáng giữa đêm tối, là muối sống giữa thối nát, và là hy vọng giữa một nhân loại thất vọng.

Mt 5,13-14: *Chính anh em là muối cho đời. Nhưng muối mà nhạt đi, thì lấy gì muối nó cho mặn lại? Nó đã thành vô dụng, thì chỉ còn việc quăng ra ngoài cho người ta chà đạp thôi. Chính anh em là ánh sáng cho trần gian. Một thành xây trên núi không tài nào che giấu được. (Xem thêm: Pl 2,14-15)*

TG 15g: *Giáo dân, nghĩa là các Kitô hữu đã nhờ phép Rửa tội mà sát nhập vào Chúa Kitô và đang sống giữa thế gian, giữ một vai trò rất quan trọng và đáng được đặc biệt lưu tâm. Thực vậy, bốn phận riêng của họ là: sau khi thấm nhuần tinh thần Chúa Kitô, họ phải làm sống động tự bên trong như men trong bột và sắp đặt công việc trần thế để chúng luôn luôn được thực hiện theo ý Chúa Kitô. (Xem thêm: GH 10a; MV 43d; TĐ 2b)*

951. Thánh Phaolô hằng khuyên nhủ giáo dân đừng sống như những người không có hy vọng.

1Tx 4,13: *Thưa anh em, về những ai đã an giấc ngàn thu, chúng tôi không muốn để anh em chẳng hay biết gì, hầu anh em khỏi buồn phiền như những người khác, là những người không có niềm hy vọng.*

952. Kitô hữu là những người «ngóng đợi niềm hy vọng phúc lộc và cuộc hiển linh vinh quang của Thiên Chúa lớn lao và là Cứu Chúa của ta, Đức Giêsu Kitô» (Tt 2,13).

1Tx 4,13: *Thưa anh em, về những ai đã an giấc ngàn thu, chúng tôi không muốn để anh em chẳng hay biết gì, hầu anh em khỏi buồn phiền như những người khác, là những người không có niềm hy vọng.*

952. Kitô hữu là những người «ngóng đợi niềm hy vọng phúc lộc và cuộc hiển linh vinh quang của Thiên Chúa lớn lao và là Cứu Chúa của ta, Đức Giêsu Kitô» (Tt 2,13).

2Pr 3,11-13: *Muôn vật phải tiêu tan như thế, thì anh em phải là những người tốt đường nào, phải sống đạo đức và thánh thiện biết bao, trong khi mong đợi ngày của Thiên Chúa và làm cho ngày đó mau đến, ngày mà các tầng trời sẽ bị thiêu huỷ và ngũ hành sẽ chảy tan ra trong lửa hồng. Nhưng, theo lời Thiên Chúa hứa, chúng ta mong đợi trời mới đất mới, nơi công lý ngự trị. (Xem thêm: Cv 1,11; 1Tm 6,14-15)*

GH 48d: Tin rằng «những đau khổ hiện thời chẳng thấm vào đâu với vinh quang sắp tới sẽ được giải bày cho chúng ta» (Rm 8,16; x. 2Tm 2,11-12), chúng ta mạnh mẽ tin tưởng trông đợi «niềm hy vọng hạnh phúc và ngày trở lại vinh quang của Thiên Chúa cao cả và Đấng cứu chuộc chúng ta là Chúa Giêsu Kitô» (Tt 2,13). «Người sẽ cải tạo thân xác hèn mạt ta ra giống thân xác sáng láng của Người» (Pl 3,21), và sẽ ngự đến «để được vinh quang trong các thánh của Người và được thán phục trong mọi người đã tin» (2Tx 1,10).
(Xem thêm: GH 44c; MV 45b)

953. Nhiều người Công giáo giao khoán việc cứu rỗi trần gian cho Chúa. Họ không ý thức rằng Chúa giao việc cứu rỗi trần gian cho họ cộng tác.

1Pr 2,9: Còn anh em, anh em là giống nòi được tuyển chọn, là hàng tư tế vương giả, là dân thánh, dân riêng của Thiên Chúa, để loan truyền những kỳ công của Người, Đấng đã gọi anh em ra khỏi miền u tối, vào nơi đầy ánh sáng diệu huyền.
(Xem thêm: Mc 5,18-20; Gc 5,19-20)

954. Yêu Chúa là yêu trần gian. Mê say Chúa là mê say trần gian. Hy vọng ở Chúa là hy vọng trần gian được cứu rỗi.

Ga 3,17: Thiên Chúa sai Con của Người đến thế gian, không phải để lên án thế gian, nhưng là để thế gian, nhờ Con của Người, mà được cứu độ.

(Xem thêm: Rm 5,8-10; 1Cr 15,1-2; 1Tm 2,5-7)

955. Con phải loan Tin mừng cho thế giới. Tin mừng ấy không phải chỉ gồm những giới răn tiêu cực nhưng chính là một sứ điệp lạ lùng: Chúa thương yêu ta, Chúa yêu thương trần gian và cứu trần gian.

Ga 3,16: Thiên Chúa yêu thế gian đến nỗi đã ban Con Một, để ai tin vào Con của Người thì khỏi phải chết, nhưng được sống muôn đời. (Xem thêm: Rm 5,8-10; 1Cr 15,1-2; 1Tm 2,5-7)

TĐ 13c: Việc tông đồ phải nhằm tới hết mọi người trong môi trường hoạt động và không được loại bỏ bất cứ lợi ích thiêng liêng hay vật chất nào có thể làm cho họ. Nhưng người tông đồ đích thực không chỉ hài lòng với hoạt động này, mà họ còn phải quan tâm đến việc rao giảng Chúa Kitô cho anh em bằng cả lời nói nữa. Bởi vì nhiều người chỉ có thể nghe Phúc âm và nhận biết Chúa Kitô nhờ những người giáo dân sống gần họ. (Xem thêm: GH 16; MV 19a, 43a; TĐ 6c; TG 2b)

956. Trên Thánh giá, Chúa nghèo lắm! Con chỉ xin Chúa Giêsu chịu đóng đinh một điều: yêu thương, đau khổ và luôn luôn hy vọng.

957. Nếu suy ngẫm những trang này, mà con không làm cho Phúc âm tràn ngập cả đời con, nếu con còn cầu nguyện: «Nước Cha dừng lại», thì con không phải là hy vọng của trần gian.

1Cr 9,16: Đối với tôi, rao giảng Tin Mừng không phải là lý do để tự hào, mà đó là một sự cần thiết bắt buộc tôi phải làm. Khốn thân tôi nếu tôi không rao giảng Tin Mừng!

958. Chỉ trong vài chục năm gần đây, nhân loại đã tiến bộ về khoa học và kỹ thuật hơn nhiều thế kỷ trước. Nhân loại đầy đủ sức mạnh khủng khiếp có thể tự sát với vũ khí hạch tâm. Nhân loại đầy đủ phương tiện khổng lồ, hầu như no nê không thiếu gì nữa. Nhân loại cảm thấy làm được mọi sự, nhưng không biết tại sao mình sống, mình đi về đâu, tương lai thế nào? Nhân loại đang trải qua một cơn khủng hoảng hy vọng.

MV 4ce: ... Đang khi bành trướng quá rộng quyền lực của mình, không phải lúc nào con người cũng có thể bắt nó phục vụ mình. Cố gắng đi sâu hơn vào thâm tâm mình, con người nhiều khi lại tỏ ra hoang mang hơn về chính mình. Dò dẫm tìm hiểu rõ hơn những luật lệ của đời sống xã hội, con người lại do dự không dám định đoạt hướng đi cho mình. Do những hoàn cảnh phức tạp như thế chi phối, rất nhiều người đương thời thấy khó lòng có thể nhận chân được những giá trị trường cửu và đồng thời cũng khó mà hoà hợp những

giá trị ấy cho đúng với những phát minh gần đây. Do đó, bị lay động giữa hy vọng và lo âu, băn khoăn về sự xoay chuyển hiện tại của thế giới, họ cảm thấy một nỗi ưu tư. Sự xoay chuyển của thế giới đang thách đố và thúc bách con người tìm câu giải đáp. (Xem thêm: MV 3a, 10a, 21cd)

959. Thiên Chúa không lùi bước trước tiến bộ của con người. Ngược lại càng đầy sức mạnh, con người càng cảm thấy cần hy vọng để tiến, cần tình yêu để sống. Nếu không có như thế, sống để làm gì? Có đáng sống không? Không lẽ hư vô và thù ghét là gia nghiệp của con người tiến bộ?

MV 34c: *Người Kitô hữu không những không coi các công trình do con người dùng tài năng và sức lực riêng để thực hiện là chống đối quyền năng của Thiên Chúa, không coi thụ tạo có lý trí như một địch thủ của Tạo hoá, mà lại xác tín rằng các thắng lợi của nhân loại là dấu hiệu biểu dương Thiên Chúa cao cả và là kết quả của ý định khôn lường của Ngài. (Xem thêm: MV 21c, 36bc, 39b, 42c, 44; TĐ 7b)*

960. Con người nghĩ rằng khoa học càng tiến bộ, Thiên Chúa càng thoái lui. Trong lòng nhiều người «Chúa chết rồi». Giờ đây lương tâm họ «được giải thoát», nhưng cái tự do ấy làm cho họ hoang mang, hoảng hốt. Họ thiếu hy vọng!

MV 36b: Nếu sự độc lập của các thực tại trần thế có nghĩa là các tạo vật và các xã hội đều có những định luật và những giá trị riêng mà con người phải khám phá dần dần, sử dụng và điều hoà, thì đòi hỏi một sự độc lập như thế là một việc hoàn toàn chính đáng: đó là điều không những người đương thời đòi hỏi mà còn phù hợp với ý muốn của Tạo hoá... Bởi vậy, việc khảo sát có phương pháp trong mọi ngành, nếu tiến hành một cách khoa học thực sự và theo các tiêu chuẩn luân lý, sẽ không bao giờ thực sự trái nghịch với đức tin, vì các thực tại trần thế và các thực tại đức tin đều bởi một Thiên Chúa mà ra. Hơn nữa, những ai kiên nhẫn và khiêm tốn cố gắng nghiên cứu sâu xa những bí ẩn của sự vật, mặc dù không ý thức, nhưng vẫn được bàn tay Chúa hướng dẫn, vì Ngài là Đấng bảo trì muôn loài và khiến chúng hiện hữu theo bản tính riêng của mỗi loài. (Xem thêm: MV 17, 19b, 20, 33, 34c, 37)

961. Thời đại nào cũng có những người tự xưng là tiên tri, nhưng đường lối của họ không đem lại hy vọng cho nhân loại. Chỉ Chúa Giêsu tự xưng là «Đường», chỉ Ngài đem lại hy vọng với kích thước của thế giới; «Hãy đi khắp cả thiên hạ rao giảng Tin mừng cho mọi loài thụ tạo» (Mc 16,15). «Các con sẽ là chứng tá của Ta ở Giêrusalem, trong toàn cõi Giuđê và Samari, và cho đến tận cùng trái đất» (Cv 1,8).

1Ga 4,1-2: Anh em thân mến, anh em đừng cứ thần khí nào cũng tin, nhưng hãy cân nhắc các thần khí xem có phải bởi Thiên Chúa hay không, vì đã có nhiều ngôn sứ giả lan tràn

khắp thế gian. Căn cứ vào điều này, anh em nhận ra thần khí của Thiên Chúa: thần khí nào tuyên xưng Đức Giêsu Kitô là Đấng đã đến và trở nên người phàm, thì thần khí ấy bởi Thiên Chúa. (Xem thêm: 2Pr 3,3-7)

962. Con người hy vọng để sống, để tiếp tục sống. Con người sẽ quay về với ai có thể mang lại cho họ niềm hy vọng lớn lao nhất.

Niềm hy vọng ấy Chúa Giêsu đã quả quyết: «Ta đã đến, là để chúng được có sự sống, và có một cách dồi dào» (Ga 10,10).

Niềm hy vọng ấy, Chúa ban qua tay Mẹ Maria: «Nguồn hy vọng của chúng con».

963. Giáo dân là người mẫn yếu sứ mệnh trần thế của mình, là người thực hiện đời đời trong đời tạm.

- Là người tin rằng Chúa giao cho mình trần gian và anh em, để đưa họ đến cứu rỗi vĩnh cửu.

- Là người xác tín rằng Chúa ban ơn cứu rỗi, nhưng Chúa đòi sự hợp tác của con người.

Biết hy vọng, bảo đảm hy vọng, mang lại hy vọng.

MV 21c: *Giáo hội còn dạy rằng hy vọng cánh chung không làm giảm tầm quan trọng những bốn phận ở trần gian này mà trái lại còn tạo thêm những động lực mới giúp hoàn tất những bốn phận ấy. Và lại, nếu thiếu căn bản là Thiên Chúa và thiếu niềm hy vọng vào đời sống trường cửu thì phẩm giá con người bị tổn thương cách trầm trọng như thường thấy ngày nay, và*

những bí ẩn về sự sống, sự chết, về tội lỗi và đau khổ vẫn không giáp đáp được, như thế con người nhiều khi rơi vào tuyệt vọng.

(Xem thêm: GH 31b, 35a; MV 34c, 39b, 93a; TĐ 5a, 7e, 27)

964. Người hy vọng là người cầu nguyện. Đối tượng của lời cầu nguyện cũng là đối tượng của niềm hy vọng. Người hy vọng là cộng tác viên của Thiên Chúa. Ngài tìm gọi họ để hoàn tất việc tạo dựng và cứu chuộc của Ngài

CI 1,24: *Giờ đây, tôi vui mừng được chịu đau khổ vì anh em. Những gian nan thử thách Đức Kitô còn phải chịu, tôi xin mang lấy vào thân cho đủ mức, vì lợi ích cho thân thể Người là Hội Thánh.*

965. Chúng ta cầu xin Chúa, nhưng Chúa trông vào chúng ta. Ngài đã lập một cơ quan để ban ơn cứu rỗi: Hội thánh. Hội thánh chịu trách nhiệm về công việc của Chúa, và về niềm hy vọng lớn lao nhất của toàn thể anh em.

TG 1a: *Được Thiên Chúa sai đến muôn dân để nên «bí tích cứu độ phổ quát», Giáo hội, vì những đòi hỏi căn bản của công giáo tính và vì mệnh lệnh của Đấng Sáng lập, nhất quyết loan báo Phúc âm cho hết mọi người.*

(Xem thêm: GH 14a, 48b; TG 7a; HN 3e; GD 3c)

966. Có hạng «Công giáo đợi chờ», khoanh tay mong đợi niềm hy vọng đến.

Có hạng «Công giáo thụ động», trốn tránh, vô trách nhiệm. Họ chỉ biết «nhìn lên» để kêu cứu, mà không biết «nhìn tới» để tiến, «nhìn quanh» để chia sẻ, gánh vác.

Niềm hy vọng đang ở giữa họ, mà họ không hay!

967. Con không trốn tránh hiện tại để trông đợi một cuộc sống khác. Con «tin hằng sống vậy». Niềm hy vọng ấy đã đâm chồi nơi con, và sẽ tiếp tục tươi nở bất tận.

1Tm 6,17-19: Những người giàu ở trần gian này, anh hãy truyền cho họ đừng tự cao tự đại, cũng đừng đặt hy vọng vào của cải phù vân, nhưng vào Thiên Chúa, Đấng cung cấp dồi dào mọi sự cho chúng ta hưởng dùng. Họ phải làm việc thiện và trở nên giàu có về các việc tốt lành, phải ăn ở rộng rãi, sẵn sàng chia sẻ. Như vậy họ tích trữ cho mình một vốn liếng vững chắc cho tương lai, để được sự sống thật.

MV 39c: Sau khi đã theo mệnh lệnh Chúa và nhờ Chúa Thánh Thần phổ biến trên trái đất các giá trị về nhân phẩm, về hiệp thông huynh đệ và tự do, nghĩa là mọi thành quả tốt đẹp do bản tính và hoạt động con người đem lại, chúng ta sẽ gặp lại chúng, nhưng là gặp lại sau khi chúng ta được thanh tẩy khỏi mọi tỳ ố, được chiếu sáng và biến đổi, nghĩa là khi Chúa Kitô giao hoàn lại Chúa Cha vương quốc vĩnh cửu và đại đồng: «Vương quốc của Chân lý và Sự sống, vương quốc thánh thiện

và ân phúc, vương quốc công bình, yêu thương và hoà bình». Vương quốc ấy đã hiện diện cách mờ nhiệm ở trần gian này và sẽ được kiện toàn khi Chúa đến. (Xem thêm: GH 5b, 48d; MV 21g, 93a)

968. Con hoàn toàn sống trong hiện tại, nhưng con cũng hoàn toàn sống trong đời đời. Con chăm lo cứu rỗi anh em, Nhưng con không quên làm với Chúa và vì Chúa. Con hết sức tiến tới, Nhưng với tất cả ánh sáng từ trời cao, Con dẫn thân giữa trần thế, Nhưng với tình yêu thần linh. Tất cả điều ấy có ý nghĩa gì? Nếu con không mang niềm hy vọng lớn lao nhất trong quả tim con?

TD 5a: *Người giáo dân, trong khi thi hành sứ mệnh này của Giáo hội, làm việc tông đồ trong Giáo hội cũng như giữa đời, trong phạm vi thiêng liêng cũng như trong phạm vi trần thế. Hai phạm vi tuy khác biệt, nhưng trong ý định duy nhất của Thiên Chúa, chúng được liên kết với nhau đến nỗi chính Thiên Chúa muốn thâm tóm vũ trụ lại trong Chúa Kitô thành một tạo vật mới, khởi sự ở trần gian và hoàn tất trong ngày sau hết. Trong cả hai phạm vi, người giáo dân, vừa là tín hữu vừa là công dân, phải được hướng dẫn liên tục bằng một lương tâm Kitô giáo duy nhất.*

(Xem thêm: GH 36d; MV 42b, 43a, 57a, 72a)

969. Con hãy làm cho người Công giáo tin tưởng ở ơn gọi Kitô hữu, ơn gọi gia đình, ơn gọi vợ chồng, ơn gọi nghề nghiệp. Họ sẽ hết chán nản, họ sẽ tràn đầy hy vọng vì họ ý thức rằng Đấng đã gọi họ sẽ đưa họ đi đến cùng đích.

1Tx 2,12: *Chúng tôi đã khuyên nhủ, khích lệ, van nài anh em sống xứng đáng với Thiên Chúa, Đấng kêu gọi anh em vào Nước của Người và chia sẻ vinh quang với Người.*
(Xem thêm: Rm 5,1-2)

GH 35a: *Nếu giáo dân vững lòng tin cậy mà lợi dụng thời gian hiện tại (x. Ep 5,16; Cl 4,5) và kiên trì trông đợi một ngày kia sẽ đến (x. Rm 8,25), họ sẽ tỏ ra là con cái của lời hứa; nhưng niềm hy vọng đó, họ không nên giấu kín trong lòng, trái lại họ phải diễn tả nó qua những cơ cấu của cuộc sống trần gian, bằng cách hoán cải không ngừng và chiến đấu chống lại «bá chủ của thế gian tăm tối này và bọn tà thần» (Ep 6,12). (Xem thêm: GH 9b, 13c, 35c, 41e; MV 1; HN 12).*

970. Làm một cuộc cách mạng: đừng đem đời người công giáo xa lìa môi trường, để quây quần quanh các việc thiêng liêng. Đấy người công giáo mang niềm hy vọng của mình xâm nhập môi trường.

971. Con hãy cố gắng, dù yếu đuối sa ngã, hãy xin Chúa thứ tha và tiếp tục tiến. Trên võ đài, trong vận động trường quốc tế, các lực sĩ cũng lắm lần ngã quỵ, bì nhiều cú đấm, bị thương tích, nhưng cứ vùng dậy, cứ hy vọng, họ đã đoạt giải vô địch quốc tế.

Mt 26,75: Ông Phê-rô sực nhớ lời Đức Giêsu đã nói: «Gà chưa kịp gáy thì anh đã chối Thầy ba lần». Ông ra ngoài, khóc lóc thảm thiết. (Xem thêm: Lc 7,37-38; 23,41-42)

972. Không thể quan niệm được một Kitô hữu không mê say đắm hy vọng ngập tràn thế giới.

GH 10a: Tất cả các môn đệ của Chúa Kitô, trong khi kiên tâm cầu nguyện và cùng nhau ca tụng Thiên Chúa (x. Cv 2,42-47), họ phải dâng mình làm hy vật sống động, thánh thiện đẹp lòng Thiên Chúa (x. Rm 12,1), phải làm chứng về Chúa Kitô trên khắp mặt đất và trình bày niềm hy vọng về cuộc sống vĩnh cửu mà họ ôm ấp cho những ai đang khao khát (x. 1Pr 3,15). (Xem thêm: MV 1,39b,43a; TĐ 7e)

973. «Các bạn Thế Hệ mới» (GEN) phải là «thanh niên của hy vọng», vì với hy vọng, các bạn sẽ luôn luôn hạnh phúc và các bạn sẽ làm cho mọi người hạnh phúc (Chiara Lubich).

974. Con hỏi chừng nào có thể xin «từ chức tông đồ», nghỉ việc tông đồ được. Công việc tông đồ có thể thay đổi tùy khả năng, tuổi tác, nhưng sứ mệnh tông đồ con đã nhận lãnh do phép Thánh tẩy và Thêm sức, chỉ chấm dứt với hơi thở cuối cùng, như Chúa Giêsu khi nói «hoàn tất» trên Thánh giá.

PI 1,23-25: Vì tôi bị giằng co giữa hai đảng: ao ước của tôi là ra đi để được ở với Đức Kitô, điều này tốt hơn bội phần: Nhưng ở lại đời này thì cần thiết hơn, vì anh em. Và tôi biết chắc rằng tôi sẽ ở lại và ở bên cạnh tất cả anh em để giúp anh em tấn tới và được hưởng niềm vui đức tin mang lại cho anh em.

975. Gia đình Công giáo là tương lai, là hy vọng của Hội thánh. Phải động viên toàn lực gia đình Công giáo theo tiếng gọi của Hội thánh, để lôi cuốn và thúc đẩy họ loan Tin mừng cho thế giới, một thế giới càng ngày càng có nhiều người không đạo.

976. Con hãy hy vọng luôn luôn, đừng chán nản vì những khó khăn nội bộ, ngay trong việc tông đồ. Như Thánh Phaolô: «Kẻ thì vì ghen tương và ganh tỵ; nhưng kẻ thì vì thiện cảm mà rao giảng Đức Kitô... Can chi! Miễn là Đức Kitô được rao truyền thì tôi vui mừng và tôi cứ vui mừng luôn!» (PI 1,15.18).

977. Con đừng thất vọng vì thiếu phương tiện. Một vị Hồng y giáo chủ đã nói: «Chúng ta hãy dùng phương tiện của các thánh Tông đồ: các ngài giảng dạy và viết thư; với chừng ấy,

các ngài đã chinh phục thế gian. Các ngài đâu có máy móc. Cha chỉ sợ con «qua kỹ thuật» mà «hồn không tông đồ».

978. Chấm này nối tiếp chấm kia, ngàn vạn chấm thành một đường dài.

Phút này nối tiếp phút kia, muôn triệu phút thành một đời sống.

Chấm mỗi chấm cho đúng, đường sẽ đẹp.

Sống mỗi phút cho tốt, đời sẽ thánh.

Đường hy vọng do mỗi chấm hy vọng.

Đời hy vọng do mỗi phút hy vọng.

1Cr 10,31: *Dù ăn, dù uống, hay làm bất cứ việc gì, anh em hãy làm tất cả để tôn vinh Thiên Chúa.*

SỐNG HY VỌNG

Mỗi ngày con chuẩn bị
Lễ Hiện Xuống mới quanh con.

— *DHY Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận*

979. Để tóm kết những tư tưởng con đã suy ngẫm trước đây, Cha mong con hằng ngày nhớ đến các điều đơn sơ sau đây, khác nào những tấm bảng chỉ lối đi trên đường Hy vọng của con: Con muốn thực hiện một cuộc cách mạng: canh tân thế giới. Hoà bình lớn lao đó, sứ mệnh cao đẹp đó, Chúa trao cho con, con thi hành với «quyền lực Chúa Thánh Thần». Mỗi ngày con chuẩn bị Lễ Hiện Xuống mới quanh con.

980. Con xúc tiến một chiến dịch: làm cho mọi người hạnh phúc. Con hy sinh mình từng giây phút với Chúa Giêsu, để đem an bình trong tâm hồn, phát triển thịnh vượng cho các dân tộc. Đường lối tu đức thầm kín và thiết thực!

981. Con nắm vững một đường lối tông đồ: «thí mạng vì anh em», vì không có tình yêu nào lớn lao hơn (x. Ga 15,13). Con hao mòn từng giây phút và sẵn sàng tiêu hao để chinh phục anh em về với Chúa.

982. Con hô một khẩu hiệu: «Tất cả hiệp nhất», hiệp nhất giữa các người Công giáo, hiệp nhất giữa các Kitô hữu, hiệp nhất giữa các dân tộc. Như Chúa Cha và Chúa Con là một (x. Ga 17,22-23).

983. Con tin một sức mạnh: Thánh Thể. Thịt Máu Chúa sẽ làm cho con sống, «Ta đã đến, là để chúng được có sự sống, và có một cách dồi dào» (Ga 10,10).

Như Manna nuôi dân Do Thái đi đường về Đất hứa, Thánh Thể sẽ nuôi con đi cùng đường Hy Vọng (x. Ga 6,53).

984. Con mang một đồng phục, nói một ngôn ngữ: Bác ái là chứng tích để biết con là môn đệ Chúa (x. Ga 13,35), là dấu hiệu rõ mà khó kiếm nhất. Bác ái là sinh ngữ số một mà Thánh Phaolô cho là cao trọng hơn tiếng nói của loài người và các thiên thần, là ngôn ngữ độc nhất sẽ tồn tại trên Thiên đàng (x.1Cr 13,1).

985. Con nắm một bí quyết: Cầu nguyện. Không ai mạnh bằng người cầu nguyện, vì Chúa đã hứa ban tất cả. Khi các con hiệp nhau cầu nguyện có Chúa ở giữa các con (x. Mt 18,20). Cha tha thiết khuyên con, ngoài giờ kinh, hãy cầu nguyện mỗi ngày tối thiểu một giờ, nếu được hai giờ càng tốt. Không phải là mất mát vô ích đâu! Trên quãng đường Cha đi, Cha đã thấy lời thánh Têrêxa Avila ứng nghiệm: «Ai không cầu nguyện, không cần ma quỷ lôi kéo, sẽ tự mình sa xuống hoả ngục».

986. Con giữ một nội quy: Phúc âm. Đó là hiến pháp trên tất cả mọi hiến pháp, là hiến pháp Chúa Giêsu đã để lại cho các Tông đồ (x. Mt 4,23). Hiến pháp ấy không khô khan, phức tạp, gò bó như các hiến pháp khác, ngược lại, linh động, nhân hậu, làm phấn khởi tâm hồn con. Một vị thánh ngoài Phúc âm là «thánh giá».

987. Con trung thành theo một vĩ lãnh đạo là Chúa Kitô và Đại diện của Ngài: Đức Giáo Hoàng, các Giám mục, kể cả các thánh Tông đồ (x. Ga 20,22-23). Hãy sống và chết vì Hội thánh như Chúa Kitô. Đừng nghĩ chết vì Hội thánh mới hy sinh. Sống vì Hội thánh cũng đòi hỏi nhiều hy sinh.

988. Con có một tình yêu: Mẹ Maria, Thánh Gioan Maria Vianney đã nói: «Mối tình đầu của tôi là Mẹ Maria». Nghe Mẹ sẽ không lầm lạc, hoạt động vì Mẹ sẽ không thất bại, làm vinh danh Mẹ sẽ được sống đời đời.

989. Con có một sự khôn ngoan: Khoa học Thánh giá (x.1Cr 2,2). Nhìn Chúa Giêsu trên Thánh giá, con giải quyết ngay được vấn đề đang khiến con xao xuyến. Thánh giá là tiêu chuẩn để chọn lựa và quyết định, tâm hồn con sẽ bình an.

990. Con có một lý tưởng: hướng về Chúa Cha, một người Cha đầy yêu thương. Cả cuộc đời Chúa Giêsu, mọi tư tưởng, hành động đều nhằm một hướng: «... Để cho thế gian biết là Ta yêu mến Cha, và như Cha truyền dạy Ta sao, Ta làm như vậy» (Ga 14,31), «Ta hằng làm những sự đẹp lòng Người» (Ga 8,29).

991. Con chỉ có một mối lo sợ: tội lỗi. Triều đình Hoàng đế Hy Lạp đã nhóm họp để bàn cách trả thù thánh Gioan Kim Khẩu vì Ngài đã thẳng thắn khiển trách Bà Hoàng Hậu.

Kế hoạch I: Bỏ tù.

«Nhưng ông ấy sẽ được dịp cầu nguyện, chịu khó vì Chúa như ông hằng mong muốn».

Kế hoạch II: Lưu đày.

«Nhưng đối với ông ấy, đâu cũng là đất Chúa».

Kế hoạch III: Tử hình.

«Ông sẽ được tử đạo, chúng ta sẽ thoả mãn nguyện vọng ông: được về với Chúa».

«Tất cả kế hoạch I, II, III, không làm cho ông đau khổ, ngược lại ông sẽ vui sướng chấp nhận».

Kế hoạch IV: «Chỉ có một điều ông khiếp sợ nhất, gớm ghét nhất là tội lỗi, nhưng bắt ông phạm không được!» Nếu con chỉ sợ tội, thì không ai mạnh hơn con.

992. Con ôm ấp một ước nguyện: «Nước Cha trị đến, ý Cha được thành sự, dưới đất cũng như trên trời» (Mt 6,10).

Dưới đất lương dân biết Chúa như trên trời.

Dưới đất mọi người khởi sự yêu nhau như trên trời.

Dưới đất đã bắt đầu hạnh phúc như trên trời.

Con sẽ nỗ lực thực hiện nguyện vọng ấy.

Khởi sự đem hạnh phúc thiên đàng cho mọi người ngay

993. Con chỉ thiếu một điều: «Có gì đem bán mà cho kẻ khó, và người sẽ có một kho tàng trên trời, đoạn hãy đến theo Ta!» (Mc 10,21), nghĩa là con phải dứt khoát. Chúa cần hạng tình nguyện thoát ly!

994. Con dùng một phương pháp tông đồ hữu hiệu: tiếp xúc để hoà mình, nhập thể với mọi người để hiểu, để nghe, để yêu mọi người. Tiếp xúc hữu hiệu hơn giảng, hơn viết sách. Tiếp xúc giữa người với người, lòng bên lòng, bí quyết bền đỗ, bí quyết thành công.

995. Chỉ có một việc quan trọng nhất, Maria đã chọn phần tốt nhất: ngồi bên Chúa (x. Lc 10,41-42. Nếu con không sống nội tâm, nếu Chúa Giêsu không phải là linh hồn các hoạt động của con thì... Con thấy nhiều, hiểu nhiều rồi,

996. Con chỉ có một cửa ăn: «Thánh ý Chúa Cha» (x. Ga 4,34) nghĩa là con sống, con lớn lên bằng ý Chúa, con hành động do ý Chúa. Ý Chúa như thức ăn làm con sống mạnh, vui; ngoài ý Chúa con chết.

997. Con chỉ có một giây phút đẹp nhất: giây phút hiện tại (x. Mt 6,34; Gc 4,13-15). Sống trong tình yêu Chúa cách trọn vẹn, đời con sẽ tuyệt đẹp nếu kết tinh bằng từng triệu giây phút đẹp nhất. Con thấy đơn sơ, không phải khó!

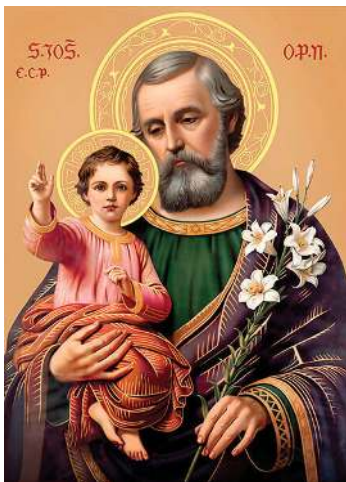
998. Con chỉ có một tuyên ngôn: «Phúc thật tám mối». Trên núi, Chúa Giêsu đã tuyên bố: «Bát phúc» (x. Mt 5,3-12). Hãy sống như vậy, con sẽ nếm được hạnh phúc rồi rao truyền cho mọi người con gặp.

999. Con chỉ có một công việc quan hệ: Bốn phận, không kể lớn hay nhỏ, vì lúc ấy «con làm việc của Cha con» trên Trời. Ngài chỉ định cho con thực hiện chương trình của Ngài trong lịch sử (x. Lc 2,49; Ga 17,4). Làm bốn phận là đường lối tu đức chắc chắn nhất, đơn sơ nhất. Nhiều người bày vẽ một lối tu đức rắc rối, rồi phàn nàn là khó!

1000. Con chỉ có một cách nên thánh: Ôn Chúa và ý chí con (x. 1Cr 15,10). Chúa không bao giờ thiếu ơn; con có đủ ý chí không?

1001. Con chỉ có một phần thưởng: Thiên Chúa (x. Mt 25,21.23; 2Tm 4,7-8; Kh 2,26-28; 3,21; 22,12-14). Khi Chúa hỏi Tôma Aquinô: «Con đã viết rất đúng về Ta, con muốn phần thưởng nào?» – «Con chỉ muốn Chúa!»

THÁNH GIUSE

1) Thánh Giuse không sống lâu đủ để nghe Chúa Giêsu giảng dạy, hoặc để đọc cuốn Phúc âm đầu tiên do thánh Matthêu chép vào giữa thập niên 80-90. Nhưng Ngài đã sống Phúc âm trước khi có sách Phúc âm. Ngài đã thực hiện được sự thống nhất giữa chiêm niệm và hoạt động. Con thử ngắm nhìn cuộc đời tuyệt diệu ấy dưới ba khía cạnh:

a) Thánh Giuse lắng nghe Lời Chúa, đón nhận Lời Chúa và gìn giữ Lời Chúa (x. Mt 1,18- 25). Lời Chúa ở đây trước hết chính là Ngôi Lời Nhập Thể. Hạnh phúc chừng nào lúc được nghe lời Chúa Giêsu, được Người gọi là cha! Thánh Giuse đã

sống «Phúc âm nguyên chất», «Phúc âm bằng xương thịt». Con đừng đọc Thánh Kinh như bất cứ sách nào khác, nhưng qua mỗi dòng chữ trong đó, con hãy lắng nghe Lời Chúa nói với con, nhưng Thánh Giuse.

b) Thánh Giuse đã sống Lời Chúa: Ngài sống với Lời Chúa, bằng Lời Chúa và vì Lời Chúa. Ngài hằng ghi tạc vào lòng và suy niệm mỗi lời Chúa Giêsu nói, ngay khi người còn bé (x. Lc 2,41-52). Ngài đã đọc Lời Chúa qua các biến cố (x. Mt 2,1-23). Con hãy xin Thánh Giuse tập cho con biết «đọc» Lời Chúa, biết «đánh vần» Lời Chúa... Con ngạc nhiên sao? Hãy xem người mù chữ: họ đâu có mù! Họ vẫn nhìn thấy các mẫu tự nhưng không đánh vần được, vẫn nhìn thấy chữ mà đọc không ra. Là một tâm hồn tận hiến, một Kitô hữu ngoan đạo, thế mà lắm lúc con lại mắc «nạn mù Lời Chúa»: Đọc một tranh Thánh Kinh, con không thấy gì cả; thậm chí ngày nào cũng nghe Lời Chúa, cũng thưa «Tạ ơn Chúa», «Lạy Chúa Kitô, ngợi khen Chúa», nhưng rồi chẳng hiểu gì, coi Lời Chúa chẳng có «gơ-ram» nào hết, còn thua cả chương trình Truyền hình nữa!

c) Thánh Giuse thực hiện Lời Chúa. Lời Chúa đã đi sâu vào cuộc sống của Ngài, lay chuyển và đổi mới đời Ngài. Ngài chấp nhận «chịu liên lụy» vì Lời Chúa: vất vả trốn sang Ai-cập (x. Mt 2,13-14), đau xót khi nghe Simêon tiên báo Con mình sẽ chịu khổ nạn (x. Lc 2,33-35)... Không giữ cho riêng mình, Ngài chia sẻ Lời Chúa với mọi người, nhất là với Mẹ Maria. Sung sướng biết ngần nào! Vì «Lời Chúa là chân lý, và chân lý giải

thoát» (x. Ga 8,31-32) khỏi những đê hèn của nhân loại, nên hiểu được Lời Chúa, Giuse và Maria đã bỏ mọi sự, chấp nhận mọi hậu quả, trung thành gìn giữ kho tàng quý yêu ấy. Đó là hạnh phúc lớn nhất trên đời. Lời Chúa đã gây nên «cuộc cách mạng Kitô giáo»: Thánh Giuse đã nêu cao giá trị của lao động; Ngài đã đánh tan thành kiến giai cấp: dù thuộc dòng dõi vua Đavít, dù là cha nuôi Đấng Cứu Thế, Ngài vẫn không ngại làm một người thợ mộc tầm thường (x. Mt 13,55). Ngài đã nêu gương sáng trong cuộc sống gia đình.

2) Thánh Giuse không được phúc tham dự Thánh lễ, không được phúc rước lễ. Đó có thể là hoàn cảnh của con bây giờ hay trong tương lai, vì điều kiện sinh hoạt, vì công tác không thuận tiện... Lúc ấy, con hãy nhớ lời Công Đồng Vaticanô II: «Giáo hội luôn tôn kính Thánh Kinh như chính Thân Thể Chúa, nhất là trong Phụng vụ thánh, Giáo hội không ngừng lấy bánh ban sự sống từ bàn tiệc Lời Chúa, cũng như từ bàn tiệc Mình Chúa Kitô để ban phát cho các tín hữu» (x. MK 21), Thánh Giuse đã sống bên cạnh Ngôi Lời làm người, rước Lời của Người vào lòng. Thánh Giuse đã kết hiệp với Chúa Giêsu, đời Ngài đã nên một với Lời Chúa. Có giây phút chiêm ngắm nào, có lời cầu nguyện nào tốt đẹp hơn, cao cả hơn? Nhờ bí tích Thánh Thể, Chúa Giêsu có thể hiện diện nhiều nơi, còn những nơi không có Thánh Thể, Người cũng có thể hiện diện nhờ Lời Người (x. 1Ga 2,24).

Các sách thiêng liêng thường xem Thánh Giuse như mẫu gương của đời nội tâm thâm trầm, điều này rất đúng. Nhưng nếu xem Ngài như một thầy dòng khổ tu câm lặng, viện lý rằng Phúc âm đã không ghi lại một lời nào của Ngài, thì cha không đồng ý. Cha nghĩ rằng: sở dĩ Phúc âm không nhắc lại lời nào của Thánh Giuse, là vì như tất cả mọi người, Ngài đã nói những câu rất thông thường trong cuộc sống. Chỉ có điều là

Ngài đã nói với tinh thần Phúc âm. Chúa Giêsu đã nói suốt ba mươi năm trước khi đi giảng dạy, nhưng sách Phúc âm đâu có ghi lại một lời nào trong khoảng thời gian rất dài này! Con không phải là nhà hùng biện, giáo sư, văn hào, chính trị gia... cho nên không ai ghi lại lời con. Nhưng cũng như Thánh Giuse, con hãy dùng những lời đơn sơ, thông thường mà mang lại hạnh phúc, vui tươi, an bình cho nhiều người. Với mọi người con gặp mỗi ngày, con hãy đọc những bài «tham luận tình thương», những kinh «Magnificat văn vắn, dễ thương».

Cha không muốn tách lìa lòng sùng kính Mẹ Maria với việc tôn kính Thánh Giuse. Vì xưa ở trần gian Mẹ Maria và Chúa Giêsu không thể yêu quý và tin cậy ai hơn Thánh Giuse (x. Lc 8,21). Qua Ngôi Lời Nhập Thể, chắc chắn Thánh Giuse kết hiệp với Mẹ Maria còn mật thiết hơn mọi đôi bạn khác, vì Lời Chúa đem lại hiệp nhất cho các tâm hồn, khác nào hai cành nho, một khi đã được tước bỏ hết lớp vỏ «trần tục» bên ngoài, được đem ghép vào thân nho là Nguồn Sống. Tất cả cùng chung một nhựa sống, một sinh lực và trở nên Một.

«Đường Hy Vọng» được đặt dưới sự bảo trợ đặc biệt của Thánh Giuse nên gọi là «Công trình của Thánh Giuse» (Opus Joseph).

Nguyện vọng tha thiết của cha là các con hãy dâng hiến cuộc đời cho Mẹ Maria và Thánh Giuse, trở nên những «đứa con điên» của các Ngài, và nhờ các Ngài đưa các con đến với Chúa Giêsu.

Các con hãy sống và làm cho người khác thích sống tâm tình dâng hiến ấy như các con.

ĐHY Nguyễn Văn Thuận với Linh đạo Hy Vọng